SCHOOL OF THEOLOGY AT CLAREMONT
10017022450

VETUS LATINA

DIE RESTE DER ALTLATEINISCHEN BIBEL

NACH PETRUS SABATIER NEU GESAMMELT UND
HERAUSGEGEBEN VON DER ERZABTEI BEURON
UNTER DER LEITUNG VON ROGER GRYSON

6/2

ESRA I

HERAUSGEGEBEN VON
BONIFATIA GESCHE

2. Lieferung
Esra I 2,16–5,7

2010

VERLAG HERDER FREIBURG

Bestellnummer 00302
ISBN 978-3-451-00302-8

f
BS
73
1949
v.6/2
Lfg.2

VETUS LATINA

Die Lieferungen im Quartformat erscheinen in der Regel im Umfang von 80 Seiten

GRUNDLAGEN UND QUELLEN:

Band 1:	Bonifatius Fischer, Verzeichnis der Sigel für Handschriften und Kirchenschriftsteller (104 Seiten) *vergriffen*	1949
Band 1/1:	Roger Gryson. Répertoire général des auteurs ecclésiastiques latins de l'antiquité et du haut Moyen Âge (Oktavformat, 2 Bde., 1085 Seiten, durchgehend paginiert, gebunden) – Bestell-Nr. 00134/00137	2007
Band 1/2:	Roger Gryson, Altlateinische Handschriften/Manuscrits vieux latins. Première partie: Mss 1–275 (d'après un manuscrit inachevé de Hermann Josef Frede †) (Oktavformat, 381 Seiten, gebunden) – Bestell-Nr. 00141	1999
	Deuxième partie: Mss 300–485 (Oktavformat, 364 Seiten, gebunden) – Bestell-Nr. 00142	2004

ALTES TESTAMENT:

Band 2:	Genesis, hrsg. von Bonifatius Fischer	
	1. Lieferung Einleitung und Gn 1,1–9,14 (170 Seiten) – Bestell-Nr. 00401 *vergriffen*	1951
	2. Lieferung Gn 9,14–27	1952
	3. Lieferung Gn 27,23–4 3 *vergriffen*	1953
	4. Lieferung Gn 43,22 bi eiten) Bestell-Nr. 00404	1954
Band 4/5:	Ruth, hrsg. von Bonifatia (	
	Eine Lieferung: Einleitung	2005
Band 6/2:	Esra I, hrsg. von Bonifatia	
	1. Lieferung Einleitung; 1,	2008
	2. Lieferung 2,16–5,7	2010
Band 7/1:	Tobit, ed. Jean-Marie Auw	
	Fascicule 1 Introductio	*En préparation*
Band 7/2:	Judith, ed. Pierre-Maurice	
	Fascicule 1 Introductio	2001
	Fascicule 2 Jdt 1,1–4,1	*En préparation*
Band 7/3:	Hester, ed. Jean-Claude H	
	Fascicule 1 Introductio	2003
	Fascicule 2 Introductio -Nr. 00292	2004
	Fascicule 3 Est 2,7–4,7	2006
	Fascicule 4 Est 4,7–6,2	2008
	Fascicule 5 Est 6,2–fin	2008
Band 10/3:	Canticum Canticorum, hr	
	1. Lieferung Einleitung	1992
Band 11/1:	Sapientia Salomonis, hrsg	
	1. Lieferung Einleitung	1977
	2. Lieferung Einleitung	1977
	3. Lieferung Einleitung	1979
	4. Lieferung Sap 1,1–5,3 – Bestell-Nr. 00483	1980
	5. Lieferung Sap 5,3–8,8 – Bestell-Nr. 00484	1981
	6. Lieferung Sap 8,8–13,1 – Bestell-Nr. 00485	1983
	7. Lieferung Sap 13,1–18,18 – Bestell-Nr. 00486	1984
	8. Lieferung Sap 18,18 bis Schluß; Nachträge, Register (38 Seiten) Bestell-Nr. 00487	1985
Band 11/2:	Sirach (Ecclesiasticus), hrsg. von Walter Thiele	
	1. Lieferung Einleitung – Bestell-Nr. 00424	1987
	2. Lieferung Einleitung (Schluß) – Bestell-Nr. 00425	1988
	3. Lieferung Sir Prolog und 1,1–3,31 – Bestell-Nr. 00426	1989
	4. Lieferung Sir 3,31–7,30 – Bestell-Nr. 00427	1992
	5. Lieferung Sir 7,30–11,35 – Bestell-Nr. 00428	1993
	6. Lieferung Sir 11,35–16,21 – Bestell-Nr. 00429	1996
	7. Lieferung Sir 16,21–19,28 – Bestell-Nr. 00430	1998

The Library
of
Claremont
School of Theology

1325 North College Avenue
Claremont, CA 91711-3199
(800) 626-7820

Theology Library
CLAREMONT
SCHOOL OF THEOLOGY
Claremont, CA

f
35
73
949
r. 6/2
fg. 2

ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ τούτοις συντασσόμενοι, οἰκοῦντες δὲ ἐν Σαμαρείᾳ
× ×

U	scriba	et	reliqui	deservientes	ei	inhabitantes	in	Samaria
	×	×	reliqua ×	V × ×	V × qui cum ipsis	+ et habitantes habitabant		
I	scribae	»	ceteri	coniuncti	eis	habitantes	»	»

καὶ τοῖς ἄλλοις τόποις, τὴν ὑπογεγραμμένην ἐπιστολήν **16** Βασιλεῖ Ἀρταξέρξῃ
Αρταρξερξη

U	et	ceteris	locis	s u b i e c t a m	epistulam	regi	Artarxersi
				subiecta			Artharxarsi Arta(r)xer(x)i
I	»	aliis	»	»	»	» rex	Artaxersi Archaxersi

κυρίῳ οἱ παῖδές σου Ῥαοῦμος ὁ τὰ προσπίπτοντα καὶ Σαμσαῖος ὁ γραμματεὺς
Ραθυμος Σαμελλιος Σαβελλιος Ραμελιος

U	**17**	domino	pueri	tui	Rathimus	ab	accedentibus	et	Samellius	scriba
		V domine				×	×		V Sabellius	
I		»	»	»	»	»	accidentibus occidentibus	»	Ramelius	»

scriba 127 128 129 151 Ω 144B: = 𝔊 scribae 123 126 144 144A

et reliqui deservientes ei et inhabitantes 127[2] et reliqua × qui cum ipsis habitabant 129 et reliqui × × inhabitantes 127*[vid] 128 151 et reliqui × × habitantes V^C × × × × inhabitantes Ω et ceteri coniuncti eis habitantes 126 144 144A 144B 188B et ceteri coniuncti eis habitabant 123

— δε V′ 71 $𝔖^H$

ceteris 127 128 129 151 Ω aliis 123 126 144 144A 144B 188B

subiecta 129

rex 144A

artarxersi 127[2] 188B artharxarsi 129 artaxerxi 128 Ω V^C: = 𝔊 artarxerxi 151: αρταρξερξη A 55 (-ξει) 𝔈 artaxersi 127* 123 126 144A 144B archaxersi 144

17 *deest* 150

domine 127 128 151 Ω

ραθυμος *codd praeter* ραθυος $A^{c?}$; ραθυμοι 340

ab accedentibus 127 128 151 Ω × × 129 ab accidentibus 123 144 144B ab occidentibus 126 144A artaducis 188B

et samellius (!) *bis scr.* 129

samellius 129: σαμελλιος B′ 119′ 𝔈 Cyr^{te} sabellius 127 128 151 Ω 188B: σαβελλιος V′ Cyr^{ap} r(a)melius 123 126 144 144A 144B: ραμελιος *L*

habitantes in samaria & aliis locis subiectam epl̄am regi artarxersi domino/

17 Esra II (Vulg. 1 Esr) 4,9.10 **123**: /pueri tui rathymus ab accidentib(us) & ramelius scriba & reliqui curiæ eor(um) iudices qui sunt in syria coelem & phoenicē salutē/ **126**: /pueri tui ratym(us) ab occidentib(us) & ramelius scriba & reliqui curiae eorū iudices qui sunt in syria coelen & phenicen salutē/ **127**: /domine pueri tui rathimus ab accedentibus & sabellius scriba & reliqui curiae suae iudices celesiri (*ex* colesiria *ut vid.*) insolarum (*ex* insularium) & phenicis (*ex* poenice)/ **128**: /domine pueri tui rathymus ab accedentib(us) sabellius scriba & reliqui curię suę iudices in celaesyriā & phęnicem/ **129**: /dn̄o pueri tui rathim(us) et samelli(us) & samelli(us) sc(ri)ba et reliqua curię suę iudices q(ui) sūt in choele syria et fenice/ **144**: /pueri tui racym(us) ab accidentib(us) et rameli(us) sc(ri)ba et reliq(ui) curie tue iudices q(ui) sūt in siria celes et phenice salutem/ **144A**: /pu(er)i tui ratym(us) ab occidentib(us) et rameli(us) scriba et reliq(ui) curie eor(um) iudices q(ui) sunt in syria celen et phenicen salutē/ **144B**: /pueri tui racymus ab accidentib(us) et remelius scriba et relique curie tue iudices qui sunt in syria et phenicem salutem/ **151**: /dn̄e pueri ratymus ab accedentib(us) et sabellius scriba et reliqui curie tue iudices in celēsyriam et phoenicem (*ex* phenicem)/ **188B**: /pueri tui ratymus artaducis & sabellius scriba & reliq(ui) curię suę iudices qui sunt in syria coelę & phenicę salutē/

18 Esra II (Vulg. 1 Esr) 4,12 **123**: /notū sit dn̄o nr̄o regi quia iudęi qui ascendēr a vobis ad nos venientes in hierl̄m civitatē refugā & pessimā ędificans foras eius & curat muros & tēplū suscitant/ **126**: /notum sit dnō nrō regi quia iudaei qui ascendēr a nobis ad nos venientib(us) in hierusalem civitatē refugā & pessimā aedificant fores ei(us) & curant muros & tēplū suscitant/ **127**: /& nunc notum sit domino regi (*ex* rege) qūo iudaei qui ascenderunt a vobis ad nos venientes in hierusalem civitatem refugam & pessimam aedificant foros eius et statuunt muros & templum suscitant/ **128**: /et nunc notū sit domino regi q̄m

	καὶ	οἱ	ἐπίλοιποι	τῆς	βουλῆς	αὐτῶν	καὶ	κριταὶ	οἱ	ἐν	Κοίλῃ Συρίᾳ
						αυτου	×				
U	et	reliqui		curiae		suae		iudices	×	×	in Coelesyria
		reliqua				tuae				×	Coelesyri(e) + insolarum Coelaesyriam Celemsyriam Coelensyriam
I	»	»		»		eorum		»	qui	sunt	» Syria Coelem
											Syria Coeles Syria Coelae Syria ×

	καὶ	Φοινίκῃ·		**17**	καὶ	νῦν	γνωστὸν	ἔστω	τῷ	κυρίῳ	βασιλεῖ	διότι
										+ ημων		
U	et	Fenice	×	**18**	et	nunc	notum	sit	domino	×	regi	quoniam
		Phoenicis P(ho)enice(m)										
I	»	Phenice	salutem		×	×	»	»	»	nostro	»	quia
		Phenicen										

	Ἰουδαῖοι	ἀναβάντες	παρ'	ὑμῶν	πρὸς	ἡμᾶς,	ἐλθόντες	εἰς	Ἱερουσαλήμ,
U	Iudaei	qui ascenderunt	a	vobis	ad	nos	venientes	in	Hierusalem
								×	
I	»	» »	»	»	»	»	»	»	»
		descendentes					venientibus		

reliqua 129
suae 127 128 129 188B: αυτου 245 tuae 151 Ω 144 144B $\mathbf{V}^{C}$ eorum 123 126 144A: = 𝔊
— και *L* Ios Ra
× × 127 128 151 Ω qui sunt 129 123 126 144 144A 144B 188B
— in 127
c(h)oelesyria 129 $\mathbf{V}^{C}$ coelesiri 127^{2} celaesyriam 128 coelesiriam 127* celemsyriam 151 coelensyriam Ω ~ syria c(o)ele(m) 123 126 144A siria celes 144 syria coelae 188B syria × 144B
+ insolarum (*ex* insularium) 127
fenice 129 phoenicis 127^{2} ph(o)enicem 128 151 Ω 123 144B poenice 127* phoenice $\mathbf{V}^{C}$ phenice 144 188B phenicen 126 144A
× 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 salutem 123 126 144 144A 144B 188B
18 *deest* 150
et nunc 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 × × 123 126 144 144A 144B 188B: *cf* Esra II
× 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 nostro 123 126 144 144A 144B 188B : + ημων *L* 121 $\mathfrak{S}\mathfrak{A}^{-1500}$
quoniam 127 128 129 151 Ω quia 123 126 144 144A 144B 188B
descendentes 144 144A 144B
venientibus $126\ 144A^{2}$
— in 129

iudęi qui ascenderunt a vobis ad nos venientes in ierusalē civitatē refugā & pessimā ędificant foros eius & statuunt muros & tēplū suscitant/ **129**: /et n̄c notum sit dn̄o regi q̄m̄ iudei qui ascendeī a vb̄ ad nos venientes iħrĩm civitatem res fugam et pessimam ędificant fora ei(us) statuunt muros & tēplum suscitant/ **144**: /notū sit dn̄o nr̄o regi q(uia) iudei q(ui) descendentes a vob(is) ad nos venientes in iherĩm civitatē refugam et pessimā edificant fores ei(us) et curant (+ repant *in marg.*) muros et templū suscitant/ **144A**: /notū sit dn̄o nr̄o regi q(uia) iudei qui descendentes (*in rasura*) a vob(is) ad nos venientibus (*ex* venientes) in ierĩm civitatē refugā et pessimā edificant fores ei(us) et curant muros et templū suscitant/ **144B**: /notum sit domino nr̄o regi quia iudei qui descendentes a vob(is) ad nos venientes in ierusalem civitatem refugam et pessimam edificavit fores eius et curant muros et templum suscitant/ **151**: /et n̄c notum sit dn̄o regi q̄m̄ iudei qui ascendeīt a vobis ad nos venientes in ierĩm civitatē refugam et pessimā edificant foros ei(us) et statuunt muros et tēplū suscitant/ **188B**: /notum sit dn̄o nr̄o regi quia iudei qui ascenderunt a vobis ad nos venientes in ihrĩm civitatē refugam & pessimā edificant portas eius & statuunt muros & templum suscitant/

19 *cf* Esra II (Vg. 1 Esr) 4,13 **123**: /quod si civitati huic muri p̄fecti fuerint tributa non sustinebt̄ adhuc etiā & regib(us) resistunt/ **126**: /q̄d si civitatis (*ex* civitates) hui (!) muri p̄fecti fuerint tributa non sustinebt̄ adhuc etiā & regib(us) resistent/ **127**: /quod si civitas ista & muri consūmati fuerint tributa non sustinebunt pendere (*ex* s***dere) sed etiam regibus resistent/ **128**: /quod si civitas ista & muri consūmati fuerint tributa non sustinebunt pendere sed etiā regib(us) resistent/ **129**: /q̄d civitas istas muri cōsumati fuerint tributa nō patient(ur) pondere s(ed) et regib(us) resistent/ **144**: /q(uo)d si civitatis hui(us) muri p̄fecti fu(er)int t(ri)buta n̄ sustinebūt adhuc (e)ti(am) et regib(us) regibus (*expunctum*) resistent/ **144A**: /q(uod) si

	τὴν πόλιν	τὴν ἀποστάτιν	καὶ	πονηρὰν	οἰκοδομοῦσιν,	τάς τε ἀγορὰς	αὐτῆς	καὶ
U	civitatem	refugam	et	pessimam	aedificant	fora V foros furnos	eius	et
I	»	»	»	»	» aedificans aedificavit	fores foras portas	»	»

	τὰ τείχη	θεραπεύουσιν	καὶ	ναὸν	ὑποβάλλονται.	**18**	ἐὰν οὖν	ἡ πόλις	αὕτη
U	statuunt	muros	et	templum	suscitant	**19**	quod si ×	civitas	ista istas haec
I	curant curat	»	»	»	»		» »	civitatis civitati	huius huic

	οἰκοδομηθῇ	καὶ τὰ τείχη	+ αυτης	συντελεσθῇ,			φορολογίαν	οὐ μὴ
U		et muri ×	+ eius	consummati fuerint		+ non solum + non tantum	tributa	non
I		× »		perfecti profecti	»		»	»

	ὑπομείνωσιν	δοῦναι,	ἀλλὰ	καὶ	βασιλεῦσιν	ἀντιστήσονται.		καὶ	ἐπεὶ	
U	sustinebant patientur	pendere pondere dare	sed	× V etiam	et V ×	regibus	resistent	**20**	et	quia id ×
I	»	×	adhuc	etiam	» ×	»	» resistunt sistent		»	» ×

res fugam 129: *lapsu*
aedificans 123 aedificavit 144B
fora 129: = 𝔊 foros 127 128 151 furnos Ω V^C fores 126 144 144A 144B foras 123 portas 188B
statuunt 127 128 129 151 Ω 188B curant 126 144 144A 144B: = 𝔊 *ad verbum* curat 123
19 *deest* 150
— si 129
civitas ista et muri consummati fuerint 127 128 151 Ω: < 𝔊 civitas istas × muri consummati fuerint 129 civitas haec et muri eius consummati fuerint 188B: + αυτης 121; *cf* Esra II civitatis (*ex* -tes 126) huius × muri perfecti fuerint 126 144 144A civitatis huius × muri perfecti fuerint 144B civitati huic × muri perfecti fuerint 123
+ non solum 188B + non tantum V^C
patientur 129
pendere 127 128 151 Ω > pondere 129 dare 188B: = 𝔊 *ad verbum* × 123 126 144 144A 144B 188B
sed × et 129: = 𝔊 sed etiam × 127 128 151 Ω 188B adhuc etiam et 123 126 144 144A adhuc etiam × 144B
resistunt 123 sistent 144B
20 *deest* 150
id agitur circa templum 127 128 151 Ω: < 𝔊 × insistantur circa templum 129 × instatur operi templi 126 144 144A 144B 188B × instatur opera templi 123

civitatis hui(us) muri p̲fecti fu(er)int tributa n̄ sustineb̄t adhuc etiā et regib(us) resistent/ **144B**: /quod si civitatis hui(us) muri profecti fuerint tributa n̄ sustinebunt adhuc etiam regib(us) et regib(us) sistent/ **151**: /q(uo)d si civitas ista et muri c(on)sūmati fu(er)int tributa n̄ sustinebunt pendere sed etiam regib(us) resistent/ **188B**: /quod si civitas hęc & muri eius p̲fecti fuerint n̄ solum tributa n̄ sustinebunt dare sed etiā regib(us) resistent/

20 **123**: /& quia instatur opera templi æstimavimus bonū e(ss)e non obmittere/ **126**: /& quia instatur operi templi aestimavimus bonū esse non omittere/ **127**: /et quia id agitur circa templū recte habere arbitrati sumus non despicere (*ex* dispicere) hoc ipsum/ **128**: /et quia id agitur circa templū recte habere arbitati (!) sumus non dispicere hoc ipsum/ **129**: /et quia insistantur circa templum recta habere arbitrati sum(us) non despicere hoc ipsū/ **144**: /et q(uia) instat(ur) op̲i tēpli estimavim(us) bonū ēē n̄ omitt(er)e/ **144A**: /et q(uia) instatur op̲i templi estimavim(us) bonū ēē n̄ omittere/ **144B**: /et quia instat(ur) operi templi estimavim(us) bonum ēē n̄ omitt(er)e/ **151**: /et quia id agitur c(ir)ca tēplū recte hab(e)re arbitati (!) sum(us) non despicere hoc ip̄m/ **188B**: /et quia instatur

	ἐνεργεῖται	τὰ κατὰ	τὸν ναόν,	καλῶς	ἔχειν	ὑπολαμβάνομεν υπελαβομεν	μὴ	ὑπεριδεῖν	τὸ
U	agitur insistantur	circa	templum	recte recta	habere	arbitrati sumus	non	despicere dispicere respicere	hoc
I	instatur	operi opera	templi	aestimavimus	bonum	esse	»	omittere	×

	τοιοῦτο,	ἀλλὰ	προσφωνῆσαι	τῷ κυρίῳ	βασιλεῖ,	ὅπως,	ἐὰν	φαίνηταί	σοι,
U	ipsum **21**	sed	notum notam	facere	domino	regi	ut et	si	videbitur rex	regi
I	×	»	»	»	»	»	»	»	tibi visum fuerit

	ἐπισκεφθῇ	ἐν	τοῖς ἀπὸ τῶν πατέρων σου	βιβλίοις·	**19**	καὶ	εὑρήσεις	ἐν
U	quaeratur exquiratur	in	libris	patrum	tuorum	**22**	et	invenies	in
I	inspicias	×	libros ×	»	»		»	» inveniens	»

	τοῖς ὑπομνήμασιν		τὰ γεγραμμένα	περὶ	τούτων	καὶ	γνώσῃ	ὅτι	ἡ πόλις
U	commentariis V admonitionibus	×	scripta	de	his	et	scies scias	quoniam	civitas
I	commentariis	memorialibus	» ~ de his scripta	»	»	»	»	quia	»

υπελαβομεν *L*: recte habere arbitrati sumus 127 128 151 Ω: = 𝔊 recta habere arbitrati sumus 129 aestimavimus bonum esse 123 126 144 144A 144B 188B

despicere 127[2] 129 151 dispicere 127* 128 respicere Ω o(b)mittere 123 126 144 144A 144B 188B

hoc ipsum 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 × × 123 126 144 144A 144B 188B

21 *deest* 150

notam 129

et 127

videbitur regi 127 151 videbitur rex 128 Ω V^C videbitur × 129: *lapsu; cf* exquiratur *infra* tibi visum fuerit 123 126 144 144A 144B 188B: < 𝔊

quaeratur in libris 127 128 151 Ω exquiratur in libris 129: *ex* rex quaeratur*?; cf supra* inspicias × libros 123 144 144A[2] 144B 188B inspicias × × 126 144A*

22 *deest* 150

inveniens 123

commentariis × 129 admonitionibus × 127 128 151 Ω commentariis memorialibus 123 126 144 144A 144B 188B

~ de his scripta 188B

scias 129

quoniam 127 128 129 151 Ω quia 123 126 144 144A 144B 188B

opi templi estimavimus bonum esse n̄ omittere/

21 Esra II (Vulg. 1 Esr) 4,15 **123**: /sed notū facere dn̄o regi ut si tibi visum fuerit inspicias libros patrū tuor(um)/ **126**: /sed notū facere dnō regi ut si tibi visum fuerit inspicias patrū tuorū/ **127**: /sed notum facere domino regi et si videbitur (*ex* vide**tur) regi quęratur in libris patrū (+ **) tuorum/ **128**: /sed notū facere domino regi ut si videbit(ur) rex quęrat(ur) in libris patrū tuor(um)/ **129**: /s(ed) notā fac(er)e dn̄o regi ut si videtur exq(ui)ratur in libris patrū tuor(um)/ **144**: /s(ed) notū fac(er)e dn̄o regi ut si t(ibi) visum fu(er)it inspicias libros patrū tuor(um)/ **144A**: /sed notū fac(er)e dn̄o regi ut si tibi visū fuerit inspicias (+ libros *s. l.*) patrū tuor(um)/ **144B**: /s(ed) notum facere dn̄o regi ut si tibi visum fu(er)it inspicias libros pr̄m tuorum/ **151**: /sed notū facere dn̄ regi ut si videbitur regi querat(ur) in libris patrū tuor(um)/ **188B**: /sed notum facere dn̄o regi ut si tibi visum fuerit inspicias libros patrum tuor(um)/

22 Esra II (Vulg. 1 Esr) 4,15 **123**: /& inveniens in comm̄tariis memoralib(us) scripta de his & scies qui a civitas illa fuit refuga & reges & civitates concutiens/ **126**: /& invenies in cōmentariis memoralib(us) (*corr.*) scripta de his et scies q(uia) civitas illa fuit refuga et reges & civitates concutiens/ **127**: /et invenies in admonitionibus scripta de his & scies qūo civitas ista refuga fuit & reges & civitates concutiens/ **128**: /& invenies in admonitionib(us) scripta de his & scies q̄m̄ civitas ista fuit refuga & reges et civitates concutiens/ **129**: /et invenies in comm̄tariis sc(ri)pta de his et scias q̄m̄ civitas ista fuit refuga et reges et civitates concutiens/ **144**: /et invenies in comm̄tariis memorialib(us) sc(ri)pta de his et scies q(uia) civitas illa fuit refuga et reges et civitates concuciens/ **144A**: /et invenies in cōmentariis memorialib(us) scripta de his et scies q(uia) civitas illa fuit refuga et reges et civitates

ἣν ἐκείνη ἀποστάτις καὶ βασιλεῖς καὶ πόλεις ἐνοχλοῦσα καὶ οἱ Ἰουδαῖοι
~ εκεινη ην
~ εκεινη αποστατις ην

U ista fuit refuga et reges et civitates concutiens **23** et Iudaei
~ refuga fuit Iude

I illa » » » » » » » Iudei enim

ἀποστάται καὶ πολιορκίας συνιστάμενοι ἐν αὐτῇ ἔτι ἐξ αἰῶνος,
×

U refugae et proelia excitantes in ea a saeculo ×
refugi V commitentes V ab V aeterno

I » » expugnantes × × semper fuerunt
+ et × × repugnantes
~ semper repugnantes × ×

δι' ἣν αἰτίαν καὶ ἡ πόλις αὕτη ἠρημώθη. **20** νῦν οὖν ὑποδεικνύομέν σοι,
×

U ob quam causam civitas ista deserta est **24** nunc ergo notum tibi facimus
× ~ facimus tibi

I ideo » haec desolata » » » » » »
desolatur donec

~ εκεινη ην *b* 745: ista fuit refuga 128 129 151 Ω 188B ~ ista refuga fuit 127: ~ εκεινη αποστατις ην *L* illa fuit refuga 123 126 144 144A 144B

23 *deest* 150

et iudaei 127 128 129: = 𝔊 et iude 151 Ω ~ iudaei enim 123 126 144 144A 144B 188B

+ et Ω 123 126

refugae 127 129 151 Ω 123 refugi 128 × 126 144 144A 144B 188B

— ετι a^{-121}; *cf* Esra II

et proelia excitantes in ea a saeculo × 129 et proelia commitentes in ea ab aeterno × 127 128 151 Ω: < 𝔊; *cf infra* 2,27 et expugnantes × × semper fuerunt 123 126 144A 188B × repugnantes × × semper fuerunt 144 > ~ × semper repugnantes × × fuerunt 144B

ob quam causam 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 *ad verbum* ideo 123 126 144 144A 144B 188B

— και B′ *L* 𝔖𝔈; *cf* Esra II

ista deserta est 127 128 129 151 Ω haec desolata est 123 126 144 144A 144B haec desolatur 188B

24 *deest* 150

donec Ω

× facimus 151 Ω V^C ~ facimus tibi 127 128

c(on)cutiēs/ **144B**: /et invenies in c(om)mentariis memorialib(us) (*ex* memoralib(us)) scripta de hiis et scies quia civitas illa fuit refuga et reges et civitates c(on)cuciens/ **151**: /et invenies in admonitionib(us) sc(ri)pta de his et scies q̄m civitas ista fuit refuga et reges et civitates c(on)cutiens/ **188B**: /& invenies in commentariis memorialib(us) de his scripta & scies quia civitas ista fuit refuga & reges & civitates concutiens/

23 Esra II (Vulg. 1 Esr) 4,15 **123**: /iudęi enī refugę & expugnantes sēp fuerunt ideo civitas hęc desolata est/ **126**: /iudęi enī & expugnantes semp fuerī ideo civitas haec desolata est/ **127**: /& iudaei refugae & proelia committentes in ea ab aeterno ob quam causam civitas ista deserta est/ **128**: /& iudęi refugi & plęlia (!) cōmittentes in ea ab ęterno ob quā causam civitas ista deserta ē/ **129**: /et iudei refuge et p̄lia excitantes in ea a scĩo ob qm̄ causam civitas ista deserta est/ **144**: /iudei enī repugnantes semp fuerūt et īō civitas h(aec) desolata ē/ **144A**: /iudei (e)n(im) et expugnantes semp fuerunt i(de)o civitas hec desolata ē/ **144B**: /iudei enim semp repugnantes fuerunt et ideo civitas h(ec) desolata est/ **151**: /et iude refuge et p(re)lia comīentes in ea ab et(er)no ob quā causā civitas ista deserta ē/ **188B**: /iudei enī refugę & expugnantes semp fuerunt in ea ideo civitas hęc desolatur/

24 Esra II (Vulg. 1 Esr) 4,16 **123**: /nunc ergo notū tibi facimus dnē rex quia si civitas hęc ædificata fuerit & muri eius erecti fuerint descensus tibi non erit in syriā coelen & phęnicē/ **126**: /nunc ergo notū tibi facimus dn̄e rex quia (*ex* qua) si civitas haec edificata fuerit & muri ei(us) erecti descensus tibi non erit in syriam coelen & phenicen/ **127**: /nunc ergo notum facimus tibi rex domine quoniam si civitas ista aedificata fuerit & huius muri erecti fuerint descensus (*ex* disc-) tibi non erit in coele (*ex* coelen) siriā & phoenicem/ **128**: /nunc ergo notū facimus tibi rex domine qm̄ si civitas ista ędificata fuerit & huius muri erecti fuerint descensus tibi non erit in coelensyriā & phoenicen/ **129**: /nūc (er)g(o) notū tibi facim(us) dn̄e rex qm̄ sic civitas ista ędificata fu(er)it et muri ei(us) erecti descens(us) t(ibi) nō erit in choelē syriā et fenicem/ **144**: /nūc (er)g(o) notū t(ibi) facim(us) dn̄e rex q(uia) si civitas h(aec) edificata fu(er)it et muri ei(us) erecti descensus t(ibi) n̄ erit in syriācelem/ **144A**: /nunc (er)g(o) notū tibi facim(us) dn̄e rex q(uia) si civitas hec edificata fu(er)it et muri ei(us) erecti descensus t(ibi) n̄ erit

	κύριε	βασιλεῦ,	διότι,	ἐὰν	ἡ πόλις	αὕτη	οἰκοδομηθῇ	καὶ	τὰ	ταύτης	τεῖχη
U	domine ~ rex domine	rex	quoniam	si si[c]	civitas	ista	aedificata	fuerit	et	muri V ~ huius muri	eius
I	»	»	quia	»	»	haec	»	»	»	»	»

	ἀνασταθῇ,	κάθοδός	σοι	οὐκέτι	ἔσται	εἰς	Κοίλην	Συρίαν	καὶ	Φοινίκην. -	
U	erecti + fuerint	descensus	tibi	non	erit	in	Coelem Coele Coelen Coelom	Syriam	et	Phoenicem Phoenicen	
I	» + fuerint	»	»	»	»	»	Syriam	Coelen Coelem	» ×	» × Phoenice	

	21	τότε	ἀντέγραψεν	ὁ βασιλεὺς	Ῥαούμῳ	τῷ	γράφοντι	τὰ	προσπίπτοντα	καὶ	
			εγραψεν		Ραθυμω						
U	25	tunc	rescripsit scripsit	rex ~ Ratimum	Rathimo Rat(i)mum rex	qui	scripserat scribebat	accedentia accidentia		et	
I		»	rex	scripsit	Rathymo Phathymo	»	accidentia	scribebat a(d)scribebat		»	

~ rex domine 127 128 151 V^S

quoniam 127 128 129 151 Ω quia 123 126 144 144A 144B 188B

sic 129

ista 127 128 129 151 Ω haec 123 126 144 144A 144B 188B V^C

~ huius muri 127 128 151 Ω: = 𝔊

+ fuerint 127 128 151 Ω 123

coelem syriam 129 Ω coele siriam 127^2 V^C coelen s(y)riam 127* 128 cęlom syriam 151 ~ s(y)riam c(o)elen 123 126 144A 188B syriam c(o)elem 144 144B

— et phoenicem 144 144B

(ph)(o)enicem 129 Ω 126 144 144A ph(o)enicen 127^2 128 144B ph(o)enice 127* 123 151 188B

25 *deest* 150

rescripsit rex rathimo 127^2 128: = 𝔊 (ραθυμω *codd. et* Jos.: ραουμω *rest.* Bewer) rex scripsit rex rathimo 129: *lapsu* rescripsit rex rat(i)mum 127* 151 $Ω^2$ ~ rescripsit ratimum rex Ω* εγραψεν 98-243-248-731: scripsit rex rathimo V^C ~ rex scripsit rathymo 126 144 188B rex scripsit phathymo 123

< 𝔊: scripserat accidentia 129 scribebat accidentia 127^2 128 151 Ω scribebat occidentia 127* ~ accidentia scribebat 123 144 $144A^2$ 144B 188B occidenti a(d)scribebat 126^2 144A*

in siriā celen et phenicem/ **144B**: /nunc ergo notum tibi facimus dn̄e rex quia si civitas h(ec) edificata fu(er)it et muri eius erecti descensus tibi non erit in syriam celē/ **151**: /nunc (er)g(o) notum facim(us) rex dn̄e q̄m si civitas ista edificata fu(er)it et hui(us) muri erecti fu(er)int descensus t(ibi) n̄ erit in cęlomsyriam (!) et phoenicem (*ex* phenicem)/ **188B**: /nunc ergo notum tibi facimus dn̄e rex quia si civitas hęc edificata fuerit & muri eius erecti descensus tibi non erit in syriam coelen & phenicem/

25 Esra II (Vulg. 1 Esr) 4,17 **123**: /tunc rex scripsit phathymo q̲ accidentia scribebat & belthymo & phamelio scribę & ceteris constitutis & inhabitantib(us) samariā & phoenice quę subiecta sunt/ **126**: /tunc rex scripsit rathymo qui occidenti (*ex* occideti) adscribebat & beltimo & ramelio scribę & ceteris c̄stitutis & inhabitantibus samariam & phonicem quae subiecta sunt/ **127**: /tunc rescripsit rex rathimo (*ex* rathimum) qui scribebat accedentia (*ex* occ.) & beeltimo (*ex* beltemum) & sabellio scribae & caeteris constitutis inhabitantibus in (*erasum*) siriam (+ & *s. l.*) phoenicen (*ex* phoenice) (+ & samariā *in rasura 2/3 litt.*) quae subiecta sunt/ **128**: /tunc rescripsit rex rathimo qui scribebat accedentia & beltimo & sabellio scribę & cęteris constitutis & inhabitantib(us) in syriā & phęnicen ea quę subiecta sunt/ **129**: /tūc rex scripsit rex rathimo q(ui) sc(ri)pserat accedentia et beelthemo et sabellio scribe et ceteris constitutis et inhabitantib(us) syriam et fenicem et samariā ea que subiecta sunt/ **144**: /tunc rex sc(ri)psit rachimo q(ui) accidentia sc(ri)bebat et bethimo et ramelio sc(ri)be et cet(er)is constitutis et inhabitantib(us) samariam et phenicē q̄ subiecta sunt/ **144A**: /tunc rex scripsit ratymo q(ui) accidentia (*ex* occidenti) ascribebat et belchimo et ramelio scribe et cet(er)is c(on)stitutis et inhabitantib(us) samariā et phenicē que subiecta s̄t/ **144B**: /tunc rex sc(ri)psit rathimo qui accidencia scribebat et bechimo et ramelio scribe et ceteris constitutis et hĩtantib(us) samariam et phenicen que subiecta sunt/ **151**: /tunc resc(ri)psit rex ratymum qui scribebat accedentia et beltimū et sabellio scribe et cet(er)is c(on)stitutis et inhabitantib(us) in syriam phoenice (*ex* phenice) ea q̄ subiecta st/ **188B**: /tunc rescripsit rex ratymo qui scribebat beltimo & sabellio scribę & ceteris constitutis & inhabitantib(us) in samaria & syria & phenice ea quę subiecta sunt/

	Βεελτεέμῳ Βελτεμω	καὶ	Σαμσαίῳ Σαβελλιω Ραμελιω	γραμματεῖ	καὶ	τοῖς λοιποῖς	τοῖς συντασσομένοις	καὶ
U	Beelthemo Beeltimo Belt(hi)mum Belt(h) imo	et	Sabellio	scribae	et	ceteris	constitutis	et
I	Beltimo Bethimo Be(l)chimo	»	Ramelio Phamelio	»	»	»	»	»

	οἰκοῦσιν	ἐν	τῇ Σαμαρείᾳ	καὶ ×	Συρίᾳ ×	καὶ	Φοινίκῃ	τὰ
U	inhabitantibus habitantibus	V + in	Samaria × ~ S(y)riam	et ×	Syria S(y)riam Fenicem Phoenicen	et ×	Phenice Phoenicen Samariam	ea quae
I	» habitantibus		Samariam	×	×	»	Phoenicem Phoenice Phoenicen	× »

	ὑπογεγραμμένα	22	Ἀνέγνων + και	τὴν ἐπιστολήν,	ἣν	πεπόμφατε	πρός	με.
U	subiecta sint	26	legi	epistulam	quam	misistis misisti	mihi	
I	» »		» + et	» regi	»	» ~ mihi	misistis	»

	ἐπέταξα και	οὖν επεταξα	ἐπισκέψασθαι,	καὶ	εὑρέθη	ὅτι	ἐστὶν ~ η πολις	ἡ πόλις ἐκείνη εκεινη εστιν
U	praecepi	ergo	inquiri	et	inventum est	quoniam	civitas	illa est
I	et praecepi		»	»	» »	quia	»	» sem- inveni ~ semper regibus adver-

cf βελτεμω *L* beelthemo 129 beeltimo 127[2] belt(h)imum 151 Ω beltemum 127* belt(hi)mo 128 123 126 188B bethimo 144 belchimo 144A bechimo 144B

sabellio 127 128 129 151 Ω 188B: σαβελλιω V′ ramelio 126 144 144A 144B: ραμελιω *L* phamelio 123

habitantibus 144B V^C

+ in 127* 128 151 Ω: = 𝔊

samaria et syria et phenice 188B: = 𝔊 ~ syriam et fenicem et samariam 129 siriam et phoenicen et samariam 127[2] × × siriam × phoenice 127* × × syriam et phoenicen 128 × × syriam × phoenice (*ex* phenice) 151 Ω × × syria et Phoenice V^C — και συρια A 236 𝔈 Ios: *homoiotel.*: samariam × × et ph(o)nicem 126 144 144A samariam × × et phoenice 123 samariam × × et phenicen 144B

ea 127*? 128 129 151 Ω × 127[2] 123 126 144 144A 144B 188B

26 *deest* 150

+ et 144B: + και 340

regi 144

misisti Ω 188B

~ mihi misistis 144B

praecepi ergo 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 et praecepi 123 126 144 144A 144B 188B: και επεταξα *L*

inveni 144B

quoniam 127 128 129 151 Ω quia 123 126 144 144A 144B 188B

~ η πολις εκεινη εστιν *b*

civitas illa est ab aevo regibus resistens 127 128 129 151 Ω ~ civitas illa semper regibus adversata est 123 126 144A 188B ~ civitas illa semper regibus adversata sint 144B ~ semper regibus adversata est civitas illa 144

26 Esra II (Vulg. 1 Esr) 4,18.19 **123**: /lege epłam quā misistis mihi & p̄cepi inquiri & inventū ē quia civitas illa sēp regib(us) adversata ē/ **126**: /legi epistolam quā misistis mihi & praecepi inquiri & inventū ē quia civitas illa sēp regib(us) adversata est/ **127**: /legi aepistolam quam misistis mihi praecepi ergo inquiri & inventum est quoniam civitas illa est ab aevo regibus resistens/ **128**: /legi epistolā quā misistis mihi precępi ergo inquiri & in-

	ἐξ	αἰῶνος	βασιλεῦσιν	ἀντιπαρατάσσουσα		**23**	καὶ	οἱ	ἄνθρωποι		
U	ab	aevo	regibus	resistens		**27**	et	homines		×	×
I	-per -sata	regibus est	adversata civitas	est sint illa			»	»		civitatis	illius

					ἀποστάσεις	καὶ	πολέμους	ἐν	αὐτῇ	συντελοῦντες	καὶ	βασιλεῖς
U	qui ×	in ×	ea ×	sunt ×	dissessiones refugae refugi	et ×	proelia	in ×	ea ×	molientes V efficientes	et	reges
I	×	×	×	×	bella	»	incursus	»	»	facientes	»	»

	ἰσχυροὶ	καὶ	σκληροὶ	ἦσαν	ἐν	Ἰερουσαλὴμ	κυριεύοντες	καὶ	φοροῦντες		
		×	×								
	×	×									
U	fortissimi fortes		×	erant erunt	in	Hierusalem	dominantes	et	tributa	×	exigentes
I	×		duri	»	»	» ea	» donantes	»	»	gravia	inponentes

27 *deest* 150

× × qui in ea sunt dissessiones et proelia 129: *cf supra* 2,23 × × × × refugae × proelia 127[2] × × × × × × refugae et proelia 127* 128 151: < 𝔊 × × × × × × refugi et proelia Ω civitatis illius × × × × bella et incursus 123 126 144 144A 144B civitatis illius × × × × refugae et incursus 188B

— in ea 127

molientes 129 efficientes 127 128 151 Ω: = 𝔊 facientes 123 126 144 144A 144B 188B

— και σκληροι 236: fortissimi × 127 128 129 151 Ω: *cf* Esra II fortes × 188B × duri 123 126 144 144A 144B: — ισχυροι και 71

erunt 129

ea 144*

donantes 123

× exigentes 127 128 129 151 Ω gravia i(n)ponentes 123 126 144 144A 144B 188B

ventū est q̄m civitas illa est ab ęvo regib(us) resistens/ **129**: /legi ępl̄am quā misisti m(ihi) p̄cepi (er)g(o) inq(uiri) et inventū est q̄m̄ civitas illa est ab evo regib(us) resistens/ **144**: /regi epl̄am quā misistis m(ihi) et p(rae)cepi inquiri et inventū ē q(uia) semp̣ regib(us) adv(er)sata ē civitas illa/ **144A**: /legi epl̄am q(ua)m misistis m(ihi) et p̄cepi inquiri et inventū ē quia civitas illa semp̣ regib(us) adv(er)sata ē/ **144B**: /et legi epl̄ąm quam m(ihi) misistis et p̄cepi inquiri et inveni quia civitas illa sēp̣ regib(us) adv(er)sata sint/ **151**: /legi ep̄l̄am q(uam) misistis m(ihi) precepi (er)g(o) inquiri et inventum ē q̄m̄ civitas illa ē ab evo regib(us) resistens/ **188B**: /legi epl̄am quam misisti m(ihi) & precepi inquiri & inventum ē quia civitas illa semp̣ regib(us) adversata est/

27 Esra II (Vulg. 1 Esr) 4,19.20 **123**: /& homines civitatis illius bella & incursus in ea facientes & reges duri erant in hierl̄m donantes & tributa gravia inponentes in syrię coelen (*ex* colen) & phęnici (*ex* phęnice)/ **126**: /& homines civitatis illius bella & incursus in ea facientes & reges duri erant in hierusalem dominantes & tributa gravia inponentes syriae coele & phenici/ **127**: /& homines refugae et (*erasum*) proelia efficientes & reges fortissimi (*ex* fortes simi) erant in hierusalem dominantes & tributa exigentes a coelesyria (*ex* colensyria) & phoenice (*ex* phoenicen)/ **128**: /& homines refugi & pręlia in ea efficientes et reges fortissimi erant in ierusalē dominantes & tributa exigentes a coelensyria & phoenice/ **129**: /et homines q(ui) in ea sūt dissessiones et p̄lia in ea molientes et reges fortissimi erunt in ih̄rl̄m dn̄antes et tributa exigentes a choelesyrie et fenice/ **144**: /et hōes civitatis illi(us) bella et incursus in ea facientes et reges duri erāt in ierl̄m (*in mg. pro* ea) dn̄antes et t(ri)buta g(ra)via inponentes syriecele et phenici/ **144A**: /et hoīes civitatis illi(us) bella et incurs(us) in ea fatientes et reges duri erant in ierl̄m dn̄antes et tributa gravia īponētes syriecele et phenici/ **144B**: /et homines civitatis illius bella et incursus in ea facientes et reges duri erant in ierl̄m dominantes et tributa gravia imponentes syriecele et phenici/ **151**: /et hoīes refuge et prelia in ea efficientes et reges fortissimi erant in ierl̄m dominantes et tributa exigentes a cęlensyria et phoenice/ **188B**: /& homines civitatis illius refugę et incursus in ea facientes & reges fortes erant in ihrl̄m dominantes & tributa gravia imponentes syrię coeles & phenices/

28 Esra II (Vulg. 1 Esr) 4,21 **123**: /nunc ergo præcepi phiberi eos ne ædificent civitatē & pspicite neqd alit̄ fiat/ **126**: /nunc ergo p̄cepi phiberi eos ne aedificent civitatem & prospicite neqīd alit̄ fiat/ **127**: /nunc ergo praecepi prohiberi (*ex* prohibere) homines illos aedificare (*ex* praedicare) civitatem & provideri (*ex* providere) ne quid ultra haec fiant/ **128**: /nunc ergo p̄cępi phibere homines illos ędificare civitatē & pvidere ne quid ultra hęc fiat/ **129**: /nc̄ (er)g(o) p̄cepi phib(er)i hoīes illos ędificare civitatem et pvidere ne utra hec fīāt/ **144**: /nūc (er)g(o) p̄cepi phib(er)i eos ne edificent civitatē et pspicite nequid alit(er) fiat/ **144A**: /nunc (er)g(o) p̄cepi phiberi eos ne edificent civitatē et pspicite ne q(ui)d alit̄ fiat/

		Κοίλην Συρίαν	καὶ	Φοινίκην.	**24**	νῦν	οὖν	ἐπέταξα	ἀποκωλῦσαι
U	a	Coele Syrie V Coelen Syria Coele Syria	et	Phoenice Phoenicen	**28**	nunc	ergo	praecepi	prohiberi V prohibere
I	× in	Syriae coele Syriae coelen Syriae coeles	»	Phenici Phenices		»	»	» praecipite	» prohibere

	τοὺς ἀνθρώπους	ἐκείνους	+ μη	τοῦ οἰκοδομῆσαι	τὴν πόλιν	καὶ	προνοηθῆναι
U	homines	illos	×	aedificare praedicare	civitatem	et	providere provideri prohibere
I	×	eos	ne	aedificent	»	»	prospicite

	ὅπως	μηδὲν	παρὰ	ταῦτα	γένηται		καὶ	μὴ	προβῇ	ἐπὶ	πλεῖον	τὰ	τῆς
U	ne	quid ×	ultra	haec ×	fiant fiat	**29**	ne V sed	vel V nec	procedat V procedant	amplius in plurimum		ea × × ex	quae × quo quibus qua
I	»	»	aliter		fiat		× et	ut non × ~ ut proficiat non	proficiat	»		malitiae militiae	

a 127 128 129 151 Ω × 126 144 144A 144B 188B: = 𝔊 in 123

coele syrie 129 coelen syria 128 151 Ω coele syria 127 V^C syriae c(oe)le 126 144 144A 144B syriae co(e)len 123 syriae coeles 188B

(pho)enice 127^2 128 129 151 Ω 123* phoenicen 127* phenici 123^2 126 144 144A 144B phenices 188B

28 *deest* 150

praecipite 188B

prohiberi homines illos 127^2 129 prohibere homines illos 127* 128 151 Ω: = 𝔊 prohiberi × eos 123 126 144 144A 188B prohibere × eos 144B

× aedificare 127^2 128 129: = 𝔊 × praedicare 127* 151 × aedificare vel praedicare Ω: *lect. mixta* ne aedificent 123 126 144 144A 144B 188B: *cf* + μη *L* 71

providere 127* 128 129 151 Ω: = 𝔊 provideri 127^2 prohibere V^C prospicite 123 126 144 144A 144B 188B

— quid 129

ultra haec fiant 127 129 151 Ω ultra haec fiat 128 ultra × fiat 188B aliter fiat 123 126 144 144A 144B

29 *deest* 150

ne vel procedat 129 sed nec procedant 127 128 151 Ω × ut non proficiat 123 126 144 144A $188B^2$: < 𝔊 et × non proficiat 144B ~ × ut proficiat non 188B*

in plurimum 127 128 151 Ω

ea quae sunt malitiae 127^2 × × × malitia 129 ex quae sunt malitiae 127* ex quibus sunt maliciae 128 ex qua sunt malitiae 151 × quae sunt maliciae Ω ex quo sunt malitiae V^C mali(t)iae occa(n)sio 123 126 144 144A 188B militie occasio 144B

144B: /nunc ergo p̄cepi prohibere eos ne edificent civitatem et prospicite nequid aliter fiat/ **151**: /nc̄ (er)g(o) precepi phibere hoīes illos p̄dicare civitatē et phibere ne quid ultra hec fiant/ **188B**: /nunc ergo precipite phiberi eos ne edificent civitatē & ꝑspicite ne q(ui)d ultra fiat/

29 Esra II (Vulg. 1 Esr) 4,22 **123**: /ut non ꝑficiat amplius maliciæ occansio ad cōmovendos reges/ **126**: /ut non ꝑficiat amplius malitiae occasio ad commovendos reges/ **127**: /sed nec procedant in plurimum ea (*ex* ex) quae sunt malitiae ita ut regibus molestia inportetur/ **128**: /sed nec ꝑcedant in plurimū ex quib(us) sunt maliciꝗ ita ut regib(us) molestia importet(ur)/ **129**: /ne vel ꝑcedat āpli(us) malitia regib(us) molestia inportaret(ur)/ **144**: /ut n̄ ꝑficiat ampli(us) malicie occasio ad cōmovendos reges/ **144A**: /ut n̄ ꝑficiat ampli(us) malitie occasio ad cōmovendos reges/ **144B**: /et n̄ proficiat amplius militie occasio ad cōmovendos reges/ **151**: /sed nec ꝑcedant in plurimū ex qua st malitie ita ut regib(us) molestia importet(ur)/ **188B**: /ut non ꝑficiat (*ex* ꝑficiat non) ampli(us) malitiꝗ occasio ad commovendo(s) reges/

30 Esra II (Vulg. 1 Esr) 4,23 **123**: /tunc recitatis his quꝗ a rege artaxerse scripta erant ratymus & ramelius scribæ & q̨ cū eis constituti ꝑfecti festinantī venerī in hirĩm cū æquis & turbis & cū ingenti agmine/ **126**: /tunc (*in rasura*) recitatis his quae a rege artarxersen scripta erant ratymus & ramelius scriba & q(ui) cū eis constituti profecti festinantur venerī in hierusalem cū equis (*ex* aequis) & curib(us) & cū ingenti agmine/ **127**: /tunc recitatis (*ex* recitatus) his quae a rege artarxersae scripta fuerant rathimus & sabellius scriba & qui cum his constituti erant iungentes festinanter (*ex* festinenter) venerunt in hierusalem cum aequitatu & turba & agmine/ **128**: /tunc recitatis his quꝗ a

κακίας εἰς τὸ βασιλεῖς ἐνοχλῆσαι. - **25** τότε ἀναγνωσθέντων τῶν παρὰ

U sunt malitiae regibus molestia inportaretur **30** tunc recitatis his quae a
× malitia **V** ita **V** ut **V** regibus **V** molestia **V** importetur recitatus × ad

I occasio ad commovendos reges » » » » »

τοῦ βασιλέως Ἀρταξέρξου γραφέντων ὁ Ῥαοῦμος καὶ Σαμσαῖος ὁ γραμματεὺς
Αρταρξερξου Ραθυμος Σαμελ(λ)ιος Σαβελλιος Ραμελιος

U rege Artarxersae scripta sunt Rathimus et Samellius scriba
regi Artharxarse Arta(r)xerxe **V** fuerant Sabellius

I » Artaxerse » erant » » Ramelius »
Arta(r)xersen ~ erant scripta Rachimus scribae

καὶ οἱ τούτοις συντασσόμενοι ἀναζεύξαντες κατὰ σπουδὴν
+ ηλθον

U et qui cum his constituti erant iugentes festinanter venerunt
constituerant iungentes + se festinantes

I » » » eis » × profecti » »
festinantur

εἰς Ἱερουσαλὴμ μεθ' ἵππου καὶ ὄχλου παρατάξεως
ιππων

U in Hierusalem cum equitatu et turba et × × agmine

I » » » equis » turbis » cum ingenti »
tubis curribus

regibus molestia inportaretur 129 ita ut regibus molestia importetur 127 128 151 Ω ~ ad commovendos reges 123 126 144 144A 144B 188B

30 *deest* 150

recitatus 127* 129

× quae ad regi 129

artarxers(a)e 127 144 144B 188B artharxarse 129 artarxerxe 128[2] 151: αρταρξερξου A 55 𝔈 artaxerxe 128*: = 𝔊 artaxerse Ω 123 artarxersen 126 artaxersen 144A

scripta sunt 129 scripta fuerant 127 128 151 Ω scripta erant 123 126 144 144A 144B ~ erant scripta 188B

ραθυμος *codd. et* Ios (ραουμω *rest.* Bewer) rachimus 144 144B

samellius 129: σαμελλιος (-μελιος 74) B′ a^{-121} 98 119′ 𝔈 sabellius 127 128 151 Ω 188B: σαβελλιος V′ ramelius 123 126 144 144A 144B: ραμελιος *L*

scribae 123

his 127 128 129 151 Ω eis 123 126 144 144A 144B 188B

constituti erant 127 128 151 Ω 144 188B constituerant 129 constituti × 123 126 144A 144B

iugentes 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 iungentes **V**[C] profecti 123 126 144 144A 144B 188B

+ se 129

festinantur 126 festinantes 188B

+ ηλθον *L*

equitatu 127 128 129 151 Ω equis 123 126 144 144A 144B 188B: ιππων *L* 71 58′ 𝔄

turba 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 turbis 123 144A 188B tubis 144 144B curribus 126

× × 127 128 129 151 Ω cum ingenti 123 126 144 144A 144B 188B

rege artarxerxe (*ex* artaxerxe) scripta fuerant rathimus & sabellius scriba & qui cū his constituti erant iungentes festinanter venerī in ierusalem cū equitatu & turba & agmine/

129: /tunc recitatus q(uae) ad regi artharxarse sc(ri)pta sūt rathim(us) et samelli(us) sc(ri)ba et q(ui) cū his constituerāt iungentes se festinant(er) venerī in iherīm cum eq(ui)tatu et turba & agmine/ **144**: /tunc recitatis his q̄ a rege artaxerse sc(ri)pta erāt rachim(us) et rameli(us) sc(ri)ba et q(ui) cū eis constituti erāt pfecti festinant(er) venerīt in iherīm cū equis et tubis et cū ingenti agmine/ **144A**: /tunc recitatis his q̄ a rege artaxersen scripta erant ratymus et rameli(us) scriba et qui cum eis c(on)stituti pfecti festinant(er) venerīt in ierīm cū eq(ui)s et turbis et cū ingenti agmine/ **144B**: /tūc recitatis hiis que a rege artarxerse sc(ri)pta erant rachim(us) et ramelius scriba et qui cum eis constituti profecti festinanter venerunt in ierīm cum equis et tubis et cum ingenti agmine/ **151**: /tunc recitatis his que a rege artarxerxe sc(ri)pta fu(er)ant rathim(us) et sabel-

		ἤρξαντο	κωλύειν	τοὺς οἰκοδομοῦντας.	καὶ	ἤργει
	+ και					
U	**31** et	coeperunt	prohibere	aedificantes	et	cessavit
	V ×		~ aedificantes	prohibere		vacabant
	~	coeperuntque				
I	»	continuo ut venerunt	prohiberunt	eos qui aedificabant	»	vacavit

	ἡ οἰκοδομὴ	τοῦ ἱεροῦ	τοῦ	ἐν	Ἱερουσαλὴμ	μέχρι		τοῦ δευτέρου	ἔτους
U	aedificatio	templi	× ×	in	Hierusalem	usque	ad	secundum	annum
	ab aedificatione	×	× ×	×	×		in	secundo	anno
	ad aedificationem			×			V ×		
I	»	»	qui erat	»	»	»	in	»	»

	τῆς βασιλείας	Δαρείου	τοῦ Περσῶν	βασιλέως.	**3,1**	Καὶ	βασιλεὺς	Δαρεῖος	ἐποίησεν
			~ βασιλεως Περσων			~ Δαρειος ο βασιλευς			
U	regni	Darii	Persarum	regis	**3,1**	×	rex	Darius	fecit
I	×	»	regis	Persarum		et	»	»	»
				Persae			~ Darius	rex	
						~ Darius	autem	rex	
X						×	hic		»

31 *deest* 150

+ και *L*: et coeperunt prohibere aedificantes 129 × coeperunt prohibere aedificantes 127 128 151: = 𝔊 ~ × coeperunt aedificantes prohibere Ω ~ coeperuntque aedificantes prohibere V^C et continuo ut venerunt prohiberunt eos qui aedificabant 123 126 144 144A 144B 188B

cessavit aedificatio 129: = 𝔊 vacabant ab aedificatione 127 128 > vacabant ad aedificationem 151 Ω vacavit aedificatio 123 126 144 144A 144B 188B

— templi × × in hierusalem 129

× × 127 128 151 Ω quod erat 123 126 144 144A 144B 188B

— in 188B

ad secundum annum regni 129 in secundo anno regni 127^2 × secundo anno regni 127* 128 151 Ω: = 𝔊 in secundum annum × 123 126 144 144A 144B 188B

persarum regis 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 regis persarum 123 126 144A 144B 188B V^C: ~ βασιλεως περσων *L* regis persae 144

3,1 × rex darius 127 128 129 129A 151 Ω; AN aen 3 Esr: = $\mathfrak{A}^{1500}$ et rex darius 123 126 144A 144B: = 𝔊 ~ et darius rex 144: ~ δαρειος ο βασιλευς *L* ~ darius autem rex 150 188B × hic AN gen

lius sc(ri)ba et qui cum his c(on)stituti erant iungentes festinant(er) venerunt in ierĩm cū equitatu et turba et agmine/

188B: /tunc recitatis his quę a rege artarxerse erant scripta ratymus & sabellius scriba & qui cum eis constituti erant ꝑfecti festinantes venerunt in ihrĩm cū equis & turbis & cum ingenti agmine/

31 Esra II (Vulg. 1 Esr) 4,24 **123**: /et continuo ut venerĩ ꝑhibuerĩ eos q̣ ædificabant & vacavit ædificatio tēpli q(uod) erat in hirĩm usq(ue) in scd̄ō anno darii regis ꝑsarū/

126: /et c̄tinuo ut venerĩ prohibuerĩ eos qui edificabant & vacavit (*corr.*) aedificatio templi qd̄ erat in hierusalem usq(ue) in scd̄m annū darii regis ꝑsarū/ **127**: /coeperunt prohibere aedificantes & vacabant ab aedificatione templi in hierusalem usque (+ in *s. l.*) saecundo anno regni darii ꝑsarum regis/ **128**: /cęperunt ꝑhibere ędificantes et vacabant ab ędificatione templi in ierusalē usq(ue) secundo anno regni darii ꝑsarū regis/ **129**: /et cepunt ꝑhib(er)e ędificantes & cessavit ędificatio usq(ue) ad ~~secdm~~ scd̄m annum regni darii ꝑsar(um) regis/ **144**: /et continuo ut ven(er)unt ꝑhibuerĩt eos q(ui) edificabāt et vacavit edificaĩo tēpli qd̄ erat in iherĩm usq(ue) in scd(u)m annū darii regis ꝑsae/ **144A**: /et c(on)tinuo ut venerĩt ꝑhibuerĩt eos q(ui) edificabant et vacavit (*ex* vacvit) edificatio templi q(uod) erat in ierĩm usq(ue) ī scd̄m annū darii regis ꝑsar(um)/

144B: /et c(on)tinuo ut venerunt prohibuerunt eos quia edificabant et vacavit edificaĩo templi q(uo)d erat in ierĩm usq(ue) in scd̄m annum darii regis ꝑsarum/ **151**: /cepunt ꝑhibere et edificantes et vacabant ad edificationē templi in ierĩm usq(ue) scd̄o anno regni darii ꝑsar(um) regis/

188B: /et continuo ut venerunt ꝑhibuerunt eos qui edificabant et vacavit edificatio templi qd̄ erat ihrĩm usq(ue) in scd̄m annum darii regis ꝑsarum/

3,1 **123**: /et rex darius fecit epulū grande omnib(us) q̣ erant sub eo & omīb(us) vernaculis suis & omīb(us) principib(us) mędor(um) & ꝑsar(um)/ **126**: /et rex darius fecit aepulam grandem omnib(us) qui erant sub eo & omnib(us) vernaculis suis & omnib(us) principib(us) medorū et ꝑsarum/ **127**: /rex darius fecit caenam magnam omnibus vernaculis suis & omnib(us) magistratib(us) mediae & persidis (*ex* persis)/ **128**: /rex darius fecit cęnā magnā omīb(us) vernaculis suis & omnib(us) magistratib(us) mediae & persis/ **129**: /rex darius fecĩ cenam magnā omīb(us) q(ui) erāt sub eo & omīb(us) vernaclis suis et omīb(us) medis et ꝑsis/ **129A**: tit/rex darius fecit cęnā magnā omnib(us) qui erant sub eo & omnib(us) vernaculis suis & omnibus magistratib(us) medis & persis/ **144**: /et

	δοχὴν	μεγάλην	πᾶσιν	τοῖς		ὑπ'	αὐτὸν	καὶ	πᾶσιν
U	cenam	magnam	omnibus	qui	erant	sub	eo	et	omnibus
			V ×	V ×	V ×	V ×	V ×	V ×	
I	epulam	grandem	»	»	»	»	»	»	»
	epulum	grande							+ in
X	convivium	grande	»	»	sub	eo	erant	×	»

	τοῖς οἰκογενέσιν	αὐτοῦ	καὶ	πᾶσιν	τοῖς μεγιστᾶσιν	τῆς Μηδίας	καὶ	τῆς Περσίδος
U	vernaculis	suis	et	omnibus	magistratibus	Mediae	et	Persis
					×	Medis		
						×	×	×
I	»	»	»	»	principibus	Medorum	»	Persarum
	amicis					~ Persarum		Medorum
X	domesticis	×	»	»	praepositis	Mediae	»	Persidis

	2	καὶ	πᾶσιν	τοῖς σατράπαις		καὶ	στρατηγοῖς	καὶ	τοπάρχαις	
U	2	et	omnibus	purpuratis	satrapis	et	praetoribus	et	consulibus	et
				purpuratibus	satrapibus					
				regidibus	V ×					
				regalibus						
				×	×					
I		»	»	regibus	×	»	ducibus	»	praepositis	locorum »
		×		regulis						
X		×	×	×	×	×	×	×	×	× ×

cenam magnam 127 128 129 129A 151 Ω 150 188B; AN aen 3 Esr epulam grandem 126 144A 144B epulum grande 123 144 convivium grande AN gen

omnibus qui erant sub eo et 129 123 126 144 144A 144B 188B × × × × × × 127 128 151 Ω: *homoiotel.* ~ omnibus qui sub eo erant × AN gen

+ in 144B

vernaculis suis **UI** amicis suis AN aen 3 Esr domesticis × AN gen

magistratibus mediae et persis 127 128 129A 151 Ω: = 𝔊 × medis et persis 129 magistratibus × × × AN aen 3 Esr principibus medorum et persarum 123 126 144 144A 144B 150 ~ principibus persarum et medorum 188B praepositis mediae et persidis AN gen

2 — et 144B

× × × × × × × × × × × × × × × × × × AN gen

< 𝔊: purpuratis satrapis 129A purpuratibus satrapibus 129 purpuratis × 127 128 151 Ω regidibus satrapis (*ex* satrapes) 150 regalibus satrapis 188B × × AN aen 3 Esr regibus × 126 144 144A 144B regulis × 123

praetoribus 127 128 129A 151 Ω *scr.* praeturribus 129 ducibus 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN aen 3 Esr

consulibus 127 128 129 129A 151 Ω praepositis locorum 123 126 144 144A 144B 150: < 𝔊 praepositis locorum consulibus 188B

dari(us) rex (*glossa in mg.*: pha(ra)o assuer(us) et h(er)odes eq(ue) legeru(nt) *lapsu pro* fecerunt?) fec̄ epulū g(ra)nde oīb(us) q(ui) erāt sub eo et omīb(us) v(er)nacl̄is suis et omīb(us) p(ri)ncipib(us) medo(um) et p̣sar(um)/ **144A**: /et rex dari(us) fecit epulam g(ra)ndem oīb(us) q(ui) erant sub eo et oīb(us) v(er)nacul(is) suis et oīb(us)) p(ri)ncipib(us) medor(um) et p̣sar(um)/ **144B**: /et darius rex fec̄ epl̄am grandē omīb(us) qui erant sub eo et omīb(us) in vernaculis suis et omīb(us) principib(us) medorum et p̣sarum/

150: /darius aut̄ rex fecit cenā magnā omnibus qui erant sub eo et omīb(us) vernculis suis et omīb(us) principib(us) medorū et p̣sarū/ **151**: /rex darius fec̄ cenā magnā oīb(us) vernacl̄is suis et oīb(us) magistratib(us) medie et p̣sis/

188B: /darius autē rex fecit cenam magnā omnib(us) qui erant sub eo & omnib(us) vernaculis suis & omnib(us) principib(us) persarum & medor(um)/ **AN** aen 3 Esr: IS ety 6,2,28/rex darius fecit cenā magnā amicis suis medis & p̣sis & omnib(us) magistratib(us)/ gen 446 (182): hic fecit convivium grande omnibus qui sub eo erant omnibus domesticis et omnibus prepositis mediae et persidis/

2 **123**: /& omīb(us) regul̄ & ducib(us) & prępositis locorū & præfectis omīb(us) qui sub eo erant ab india usq(ue) ethiopiā centum viginti & septē regulis/ **126**: /& omnib(us) regib(us) & ducib(us) & p̄positis locorum & praefectis omnib(us) qui sub eo erant ab india usq(ue) ad ethiopiā cxxviii regulis/ **127**: /& omnib(us) purpuratis (*ex* porpuratis) & praetoribus & consulibus et praefectis sub illo ab india usque ethiopiam cxxvii provinciis/ **128**: /& omnib(us) purpuratis & pręторib(us) & consulibus et p̄fectis sub illo ab india usq(ue) ęthyopiā cxxvii p̣vinciis/

129: /et omīb(us) purpuratib(us) sat(ra)pib(us) et p̄turrib(us) & cōsulib(us) et p̄fectis q(ui) erant sub illo ab india usq(ue) ethiopiā c xx(ti) vii p̣vinciis/ **129A**: /& omnib(us) purpuratis satrapis & p̄torib(us) & consulib(us) &

				τοῖς	ὑπ'	αὐτὸν	ἀπὸ	τῆς Ἰνδικῆς	μέχρι	τῆς Αἰθιοπίας
U	praefectis	×	qui	erant	sub	illo	ab	India	usque	Ethiopiam
	+ et		×	×						Aethiopia
				~ sub	illo	erant				
				~ cum	illo	fuerant				
I	»	omnibus	»	sub	eo	erant	»	»	»	»
									+ ad	
X	×	×	×	×	×	×	»	»	»	»

	ἐν ταῖς ἑκατὸν	εἴκοσι		ἑπτὰ	σατραπείαις.	3 καὶ		ἐφάγοσαν	καὶ
	×		+ και				+ οτε		
U	centum	viginti		septem	provinciis	3 et	cum	manducassent	et
			+ et		×				
I	»	»		»	regulis	»	»	»	»
			+ et		regionibus				
X	»	»		»	regionibus	»	»	bibissent	»

+ et AN aen 3 Esr

× 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 omnibus 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN aen 3 Esr

qui erant sub illo 129 × × sub illo 127 128 129A 151 Ω ~ qui sub illo erant 150 188B qui cum illo fuerant AN aen 3 Esr qui sub eo erant 123 126 144 144A 144B

+ ad 126

aethiopia 150

— εν *L*

+ et 129A 123: + και *L* 248

provinciis 127 128 129 129A 151 Ω; AN aen 3 Esr[2] × AN aen 3 Esr* regulis 123 126 144 144A 144B regionibus 150 188B; AN gen

3 + οτε *codices graeci et versiones praeter* B′ *a* 129A 𝔖𝔄; + τοτε *L* (*cf* Ios XI 34)

manducassent et bibissent **UI** ~ bibissent et manducassent AN gen

p̄fectis sub illo ab india usq(ue) ęthyopiā cxx & vii provinciis/ **144**: /et oīb(us) regib(us) et ducib(us) et p(rae)positis locor(um) et p(rae)fectis oīb(us) q(ui) sub eo erāt ab india usq(ue) ethiopiam centū xxviii regī/ **144A**: /et oīb(us) regib(us) et ducib(us) et p̄positis locor(um) et p(rae)fectis oīb(us) q(ui) sub eo erant ab india usq(ue) ethiopiam c xxviii regulis/ **144B**: /oīb(us) regib(us) et ducib(us) et p̄positis locorum et p̄fectis oīb(us) qui sub eo erant ab india usq(ue) ethiopiam centum xxviii regulis/ **150**: /et oīb(us) regidib(us) satrapis (*ex* satrapes) et ducibus et p̄positis locorū consulib(us) et pfectis oīb(us) q(ui) sub illo erant ab india usq(ue) aethiopia cxxvii regionib(us)/ **151**: /et oīb(us) purpuratis et pretorib(us) et c(on)sulib(us) et prefectis sub illo ab india usq(ue) ethiopiā centum viginti vii pvinciis/ **188B**: /& omnib(us) regalib(us) satrapis & ducib(us) & prepositis locor(um) consulib(us) & prefectis omnib(us) qui sub illo erant ab indya usq(ue) ethyopiam centum viginti septem regionib(us)/ **AN** aen 3 Esr: /& p̄torib(us) & consulib(us) & p̄fectis & omnib(us) qui cū illo fuerī ab india usq(ue) etdiopiā cxxvii (+ pviniciis *s. l.*)/ gen 446 (182): /ab India usque Ethiopiam centum viginti septem regionibus/

3 **123**: /& cū manducassent & bibissent satiati discesserī tunc darius rex recepit se in cubiculo suo & dormivit & expgefactus est/ **126**: /& cū manducassent & bibissent satiati discesserunt tunc darius rex recepit se in cubiculū suum & dormivit & expgefactus est/ **127**: /& cum manducassent & bibissent & satiati reverterentur (*ex* revertebantur) tunc darius ascendit in cubiculū (*ex* cubiculo) suū (*ex* suo) & dormivit & expergefactus (*ex* exparg.) est/ **128**: /et cū manducassent & bibissent & saciati reverterentur tunc darius rex ascendit in cubiculo suo & dormivit et expgefactus est/ **129**: /et cū manducassēt et bibissent et satiati revertentur tūc darius rex rediit ī cubicĺm suū et dormiit et expgefact(us) ē/ **129A**: /et cū manducassent & bibissent & satiati reverterentur tunc darius rex ascendit in cubiculū suū & dormivit & expergefact(us) ē/ **144**: /et cū manducassēt et bibissent saciati discesserīt (*ex* dice.) tūc dari(us) rex recep̄ se in cubicĺm suū et dormivit et expgefact(us) ē/ **144A**: /et cū manducassent et bibissent satiati discessērt tunc dari(us) rex recepit se in cubicĺm suū et dormivit et expgefact(us) ē/ **144B**: /et cum manducassent et bibissent saciati discesserunt tūc darius rex recepit se in cubiculum suum et dormivit et expgefcs ē/ **150**: /et cū manducassent et bibissent satiati discesserī tunc darius rex recepit se in cubiculū et dormivit expgefactus/ **151**: /et cū manducassent et bibissent et satiati rev(er)tebant(ur) tunc darius rex ascendit in cubiculo suo et dormivit et expgefactus ē/ **188B**: /et cum manducassent & bibissent satiati discessērt tunc darius rex recepit se in cubiculum suum et dormivit expgefactus/ **AN** aen 3 Esr: /& cū manducassent & bissent (*ex* bibisset) darius rex dormivit/ gen 446 (182): /et cum bibissent et manducassent, repleti regrediebantur, Darius rex ascendit cubiculum suum et dormivit et expergefactus (experfactus *L*) est./

4 **123**: /tc̄ tres iuvenes ptectores qui custodiebant corpus regis dixerī ad invicē/ **126**: /tunc tres iuvenes protectores qui custodiebant corpus regis dixerī ad invicem/ **127**: /tunc illi tres iuvenes corporis custodes qui custodiebant corpus regis dixerunt alter alteri (*ex* altero)/ **128**: /tunc illi iii iuvenes corporis custodes qui custodiebant corpus regis dixerunt alter altero/ **129**: /tc̄ tres iuvenes corpis custodes q custodiebant corp(us) regis dixerī alter ad alterum/ **129A**: /tunc illi tres iuvenes corporis custodes qui custodiebant corpus regis dixerunt alterutrum/ **144**: /tūc tres iuvenes ptectores q(ui) custodiebāt corp(us) regis

	ἐπίοσαν	καὶ	ἐμπλησθέντες	ἀνέλυσαν,	ὁ δὲ τοτε	Δαρεῖος	ὁ × βασιλεὺς ×	ἀνέλυσεν ανεβη
U	bibissent	et	satiati	reverterentur revertentur revertebantur	tunc	Darius	rex ×	ascendit rediit
I	»	×	»	discesserunt	»	»	»	recepit se
X	manducassent	×	repleti	regrediebantur	×	»	»	ascendit

	εἰς	τὸν	κοιτῶνα + (ε)αυτου	καὶ	ἐκοιμήθη	καὶ	ἔξυπνος	ἐγένετο.	4	τότε
U	in	cubiculum cubiculo	suum ×	et	dormivit dormiit	et ▪	expergefactus	est	4	tunc autem ~ tres
I	»	» cubiculo	» suo	»	»	»	»	» ×		»
X	×	»	»	»	»	»	»	»		»

		οἱ τρεῖς	νεανίσκοι	οἱ σωματοφύλακες × ×	οἱ φυλάσσοντες × ×		τὸ σῶμα	τοῦ βασιλέως
U	+ illi	tres ×	iuvenes ×	corporis ×	custodes ×	qui	custodiebant custodes	corpus corporis	regis eius
I	+ autem	» illi	»	protectores		»	»	»	»
X		»	»	×			custodes	corporis	»

et 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 × 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen

sa(t)iati **UI** repleti AN gen

reverterentur 127[2] 128 129A revertentur 129 revertebantur 127* 151 Ω discesserunt 123 126 144 144A 144B 150 188B regrediebantur AN gen

tunc **UI**: τοτε *codices graeci et versiones praeter* B´ *a* 𝔖𝔈; και *L*; τοτε και 248 × AN gen

— rex 127: — ο βασιλευς 107 𝔖[F]

ascendit 127 128 129A 151 Ω; AN gen: ανεβη 71 rediit 129: = 𝔊 recepit se 123 126 144 144A 144B 150 188B

in **UI**: = 𝔊 × AN gen

+ εαυτου (αυτου 248-381-245) V´ *b* 𝔄: cubiculum suum 127[2] 129 129A 126 144 144A 144B 188B; AN gen cubiculo suo 127* 128 151 Ω 123 cubiculum × 150: = 𝔊

dormiit 129

— et 188B

— est 150 188B

4 tunc tres 129 123 126 144 144A 144B; AN gen tunc illi tres 127 128 129A 151 Ω: = 𝔊 tunc illi × AN aen 3 Esr: *cf* tres iuvenes *infra* (3) (× expergefactus ×) (4) autem tres 188B tres autem illi 150

— iuvenes AN aen 3 Esr

corporis custodes 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 protectores 123 126 144 144A 144B 150 188B × AN gen; aen 3 Esr: — οι σωματοφυλακες 107 (*homoiotel.*)

qui custodiebant corpus **UI** custodes corporis AN gen; aen 3 Esr

eius AN aen 3 Esr

dixerī ad invicē/ **144A**: /tunc tres iuvenes ꝑtectores qui custodiebant corpus regis dixer(un)t ad invicem/ **144B**: /tunc tres iuvenes protectores qui custodiebant corpus re–g(is) dixerunt ad invicem/ **150**: /tres autī illi iuvenes ꝑtectores qui custodiebant corpus regis dixerī ad incivē/ **151**: /tunc illi tres iuvenes corporis custodes qui custodiebant corp(us) regis dixerunt alt(er) altero/ **188B**: /autē tres iuvenes ꝑtectores qui custodiebant corpus regis dixerunt ad invicē/ **AN** aen 3 Esr: /tunc illi custodes corporis eius iii iuvenes vigilantes dixerī intī se/ gen 447 (182): /Tunc tres iuvenes custodes corporis regis dixerunt ad alterutrum/ **AU** ci 18,36 (631,6): nisi forte Esdras (ezdras R *bg*; hezras *e*) in eo Christum prophetasse intellegendus est, quod (quo *g*) inter quosdam iuvenes orta quaestione, quid amplius valeret in rebus/4,13 (*cf* 3,5)

5 **123**: /dicam(us) unusq(ui)sq(ue) sermones q̣ prævaleant & cuius apparuerit sermo sapientior esse quā alterius dabit ei darius rex dona magna et ꝑ victoria ꝑmittet/ **126**: /dicamus unusquisq(ue) sermonē qui praecellet & cuius apparuerit sermo sapientior quā alterius dabit ei darius rex dona magna et pro victoria promittetur/ **127**: /dicamus unusquisque nostrū sermonem qui praecellat & cuiuscumq(ue) paruerit sermo sapientior alterius dabit illi darius rex dona magna (+ & epinicia magna *in mg.*)/ **128**: /dicam(us) unusquisq(ue) nostrum sermonē qui p̄cellat & cuiuscunq(ue) aparuerit sermo sapientior alterius dabit illi darius rex dona magna/ **129**: /dicat un(us)quisq(ue) nr̄m unum sermonē q(ui) p̄cellat et cui(us)cūq(ue) apparuerit s(er)mo sapientior ꝗdabit illi dari(us) rex dona magna et p(rae)mia/ **129A**: /dicamus unusquisq(ue) nr̄m unum

	εἶπαν	ἕτερος	πρὸς	τὸν ἕτερον	5	Εἴπωμεν	ἕκαστος
		+ o		τω ετερω αλληλους			
U	dixerunt	alter	ad	alterum	5	dicat	unusquisque
+ tres iuvenes vigilantes		×	× ×	alterutrum alteri altero		dicamus	
			inter	se			
I	»	×	»	invicem		dicamus	»
X	»	×	»	alterutrum		dicat	»

	ἡμῶν	ἕνα	λόγον,		ὃς	ὑπερισχύσει·	καὶ	οὗ ἐὰν	φανῇ
									×
U	nostrum	unum	sermonem	×	qui	praecellat	et	cuiuscumque	apparuerit
		V ×			quem				paruerit ×
I	×	×	»	×	»	»	»	cuius	»
	nostrum		sermones			praecellet praevaleat			apparuit ~ sermo
X	nostrum	×	»	suum	»	praevaleat	»	cuiuscumque	fuerit
			~ suum	sermonem					

	τὸ ῥῆμα	αὐτοῦ	σοφώτερον	τοῦ ἑτέρου,	δώσει	αὐτῷ	Δαρεῖος	ὁ βασιλεὺς
		×						
U	sermo		sapientior	×	×	dabit	illi	Darius	rex
					V alterius aliis				
I	»		»	quam	alterius	»	ei	»	»
	apparuerit						~ rex	Darius	ei
			+ esse						
X	verbum		»	×	×	»	»	rex	Darius

+ tres iuvenes vigilantes AN aen 3 Esr: *cf omissiones supra*

alter ad alterum 129: = 𝔊 × × alterum 129A (+ o 107) ετερος τω ετερω A V′ b^{-98} 58′ 119′: alter × alteri 127^2 151 Ω alter × altero 127* 128 inter se AN aen 3 Esr × ad invicem 123 126 144 144A 144B 150 188B: προς αλληλους 125 × ad alterutrum AN gen

5 dicat 129 150 188B; AN gen dicamus 127 128 129A 151 Ω 123 126 144 144A 144B; AN aen 3 Esr: = 𝔊

nostrum 127 128 129 129A 151 Ω 144 144B 150 188B; AN gen; aen 3 Esr: = 𝔊 × 123 126 144A

unum sermonem × 129 129A: = 𝔊 × sermonem × 127 128 151 Ω 126 144 144A 144B 150 188B V^{CS} × sermones × 123 × sermonem suum AN gen ~ × suum sermonem AN aen 3 Esr

quem 188B

praecellat 127 128 129 129A 151 Ω 144 144B; AN aen 3 Esr praecellet 126 144A praevaleat 150 188B; AN gen praevaleant 123

cuiuscu(m)que 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen cuius 123 126 144 144A 144B 150 188B: = 𝔊

— αυτου 71 125 340

apparuerit sermo sapientior 128 129 151 Ω 126 144 144B paruerit sermo sapientior 127 129A × sermo sapientior AN aen 3 Esr: — φανη 107 apparuit sermo sapientior 144A apparuerit sermo sapientior esse 123 188B ~ sermo apparuerit sapientior esse 150 fuerit verbum sapientior AN gen: *cf* εστι 125

× × 129 129A; AN gen × alterius 127 128 151 Ω: = 𝔊 × aliis AN aen 3 Esr quam alterius 123 126 144 144A 144B 150 188B

~ rex darius ei 144B

illi 127 128 129 151 Ω ei 129A 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen

darius rex **UI** ~ rex darius AN gen

sermonem qui p̄cellat & cuiuscumq(ue) paruerit sermo sapientior dabit ei darius rex dona magna & epicoena magna/ **144**: /dicam(us) un(us)q(ui)sq(ue) nr̄m sermonē q(ui) p(rae)cellat et cui(us) apparu(er)it sermo sapientior q(ua)m alt(er)ius dabit ei dari(us) rex dona magna et ꝑ victoria ꝑmittet(ur)/ **144A**: /dicam(us) unusq(ui)sq(ue) sermonē qui p(rae)cellet et cui(us) apparuit sermo sapientior q(ua)m alteri(us) dabit ei dari(us) rex dona magna et ꝑ victoria/ **144B**: /dicamus un(us)quisq(ue) nr̄m sermonem quem p̄cellat et cui(us) apparuerit sermo sapientior q(ua)m alt(er)ius dabit rex darius ei dona magna et pro victoria/ **150**: /dicat un(us)q(ui)sq(ue) nr̄m sermonē q(ui) p̄valeat et cui(us) sermo apparuerit sapientior ēē quā alterius dabit ei darius rex dona magna et ꝑ victoria ꝑmittet(ur) illū/ **151**: /dicam(us) un(us)quisq(ue) nr̄m sermonem qui precellat et cui(us)cumq(ue) apparuerit sermo sapientior alt(er)ius dabit

	δωρεὰς	μεγάλας	καὶ	ἐπινίκια	μεγάλα		6	καὶ	πορφύραν
			×	×	×				
U	dona	magna	et	epinicia epicoena praemia	magna	×	6	et ×	purpura
			V ×	V ×	V ×				
I	»	»	»	pro victoria	×	promittetur permittetur promittent permittet + illum		×	» purpuram
X	munera	»	»	super »	×	×		×	purpuram

	περιβαλέσθαι περιβαλεσθω	καὶ	ἐν	χρυσώμασιν χρυσωματι	πίνειν	καὶ	ἐπὶ	χρυσῷ	καθεύδειν
U	operietur cooperiet cooperiri cooperire	et ×	in	auro	bibet V bibere + faciet	et	super	aurum	dormiet dormire
I	indui	» + eum	»	poculis aureis	bibere	»	»	»	dormire
X	circumdari	»	»	auro	»	»	»	»	»

dona **UI** dampna Ω: *lapsu* munera AN gen

et epinicia magna × 127^2 V^C: = 𝔊 > et epicoena magna × 129A: *lapsu* et praemia × × 129 × × × × 127* 128 151 Ω: — και επινικια μεγαλα 107; *homoiotel.* et pro victoria × promittetur 126 144 144A 144B et pro victoria × permittetur 123 et pro victoria × promittent illum 150 et pro victoria × permittet illum 188B et super victoriam × × AN gen

6 et purpura operietur 129: περιβαλεσθω 19 × purpura cooperiet 129A 𝔊: × purpura (*ex* purpora 127) cooperiri 127 151 Ω > × purpura cooperire 128 × purpura indui 126 144 144A 188B × purpuram indui 123 150 × purpura iudicet 144B: *lapsu* < indui et × purpuram circumdari AN gen

— et 144B: *cf lapsum supra*

+ eum 144B

auro 127 128 129 129A 151; AN gen; *cf* AN aen 3 Esr: *cf* χρυσωματι *L* poculis aureis 123 126 144 144A 144B 150 188B: < 𝔊

+ frenis 144B: *lapsu; cf infra*

bibet 129 bibere faciet 129A bibere 127 128 151 Ω 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen: = 𝔊

dormiet 129 dormire 127 128 129A 151 Ω 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen: = 𝔊

illi darius rex dona magna/ **188B**: /dicat unusq(ui)sq(ue) nr̄m sermonē quem prevaleat & cuius apparuerit sermo sapientior ēē q(ua)m alterius dabit ei darius rex dona magna & p̲ victoria p̲mittet illum/ **AN** aen 3 Esr: /dicam(us) unusquisq(ue) nostrū suū sermonē qui p̄cellat (+ & *s. l.*) suus sermo sapientior aliis darius rex honoravit eum/ gen 447 (182): /dicat unus quisque nostrum sermonem suum qui praevaleat, et cuiuscumque fuerit verbum sapientior, dabit ei rex Darius munera magna et super victoriam/

Mt h 1 (629): 4,43/Cum enim esset Zorobabel in ministerio Darii regis, controversia facta est inter eum et duos alios regis ministros, quid esset fortius in mundo/10 **AU** ci 18,36 (631,6): *vide* 3,4 **CY** ep 74,9 (575,179): Nec (ne *C*τ*) consuetudo quae apud quosdam obrepserat impedire debet (+ et *s*) quominus ueritas praeualeat et (+ falsitas *Z*) vincat (vindicat *PD**; vendicet *μ*).

6 **123**: /purpuram indui & in poculis aureis bibere & sup̲ aurū dormire & currū aureis frenis dabit ei & cidarin sericam & torquē in collo dabit ei/ **126**: /purpura (*ex* purpora) indui & in poculis aureis bibere & sup̲ aurū dormire & currū aureis frenis dabit ei (+ et cidarim sericā et torquē in collo dabit ei *in marg.*)/ **127**: /purpura (*ex* purpora) cooperiri & et in auro bibere & sup̲ aurum dormire & currum aureo freno & cidarim bissinā (*ex* bissiam) & torquem circa collum/ **128**: /purpura cooperire & in auro bibere & sup̲ aurū dormire & currū aureo freno & cydarim byssinā & torquē circa collum/ **129**: /purpura op̲iet(ur) et in auro bibet et sup̲ aurū dormiet et currū aureis et citharim piscinā et torquē circa collū habebit./ **129A**: /purpura cooperiet eum in auro bibere faciet & super aurum dormire & currum aureum & frenum dabit ei cidarē bissinā & torquē (*ex* quē) circa collum eius/ **144**: /p(ur)pura (+ ad īduēdū *s. l.*) iudicet in pocl̄ aureis bibere et sup̲ aurū dormire et currū aureis frenis dabit ei (+ aut(e)m *in mg.*) et cidarim sericam et torquē in collo dabit ei/ **144A**: /p̲mittet(ur) p(ur)pura indui et in pocul(is) aureis bibere et s(upe)r aurū dormire et currū aureis frenis dabit ei et cidarim sericam et torquē in collo dabit ei/ **144B**: /pro mittetur ei purpura iudicet ī poculis aureis frenis bibere et sup̲ aurum dormire et currum aureis frenis dabit ei et cidarim sericam et torquem in collo dabit ei/ **150**: /purpurā indui et in poculis aureis bibere et sup̲ aurū dormire et currū cū frenis aureis dabit ei et cidarim sericam et torquē in collo inponet ei/ **151**: /purpura coop̲iri et in auro bibere et sup̲ aurū dormire et currum aureum freno et cydarim bissinam et torquem c(ir)ca collū/ **188B**: /purpura indui & in poculis aureis bibere & sup̲ aurum dormire & currū cū frenis aureis dabit ei et cydarim sericam & torquem in collo imponet ei/ **AN** aen 3 Esr: /auro & argento & purpura & curr̄ aureo freno (*ex* f*nno) & cidarim bissinū & torquē

	καὶ	ἅρμα	χρυσοχάλινον					καὶ	κίδαριν	βυσσίνην	καὶ
U	et	currum	aureis V aureo aureum + et	× V freno frenum	× dabit	× ei		et ×	cidarim cidarem citharim	byssinam bissinum	et
I	»	»	+ cum » ~ frenis	frenis aureis	dabit	ei	+ autem	» ×	» ▪ cidarin	sericam	»
X	»	quadrigam	inauratam		×	×		»	cidarin	byssinan	»

	μανιάκην		περὶ	τὸν τράχηλον,	+ αυτου			7	καὶ	δεύτερος
U	torquem	×	circa	collum	× eius	× habebit	×	7	et	secundo loco – sedebit
I	»	×	in	collo	×	dabit i(m)ponet	ei		»	cum Dario
X	»	auream	circa	collum	eius	×	×		»	secundus

	καθιεῖται		Δαρείου	διὰ	τὴν σοφίαν	αὐτοῦ	καὶ	συγγενὴς	Δαρείου
U	sedebit secundus	× V a	Dario rege	propter	sapientiam sapientia	suam sua	et	cognatus	Darii
I	secundo	loco	sedebit	»	»	»	»	»	»
X	sedebit	a	Dario	»	»	»	»	adfinis	Dari

currum **UI**; AN aen 3 Esr quadrigam AN gen
+ cum 150 188B
aureis × 129 < 𝔊: aureo freno 127 128 151; AN aen 3 Esr aureum freno Ω aureum et frenum 129A aureis frenis 123 126 144 144A 144B ~ frenis aureis 150 188B inauratam AN gen
× × 127 128 129 151 Ω; AN gen; aen 3 Esr: = 𝔊 dabit ei 129A 123 126 144 144A 144B 150 188B
+ autem 144[2]
— et 129A
× × 126*
c(i)darim 127 128 151 Ω 126[2] 144 144A 144B 150 188B; AN aen 3 Esr cidarem 129A citharim 129 cidarin 123; AN gen
byssinam 127 128 129A 151 Ω: = 𝔊 piscinam 129: *lapsu* bissinum AN aen 3 Esr sericam 123 126 144 144A 144B 150 188B byssinan AN gen
× **UI**: = 𝔊 auream AN gen
circa collum 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen; aen 3 Esr: = 𝔊 in collo 123 126 144 144A 144B 150 188B
× **UI**: = 𝔊 eius 129A; AN gen: + αυτου A 58´ 𝔄
× × 127 128 129A 151 Ω; AN gen; aen 3 Esr: = 𝔊 habebit × 129 dabit ei 123 126 144 144A 144B i(m)ponet ei 150 188B
7 secundo loco sedebit × dario 129 129A secundo loco sedebit a dario 127 128 151 Ω ~ sedebit secundus a rege AN aen 3 Esr ~ cum dario secundo loco sedebit 123 126 144 144A 144B 150 188B secundus sedebit a dario AN gen: < 𝔊
sapientia sua 129
cognatus **UI** adfinis AN gen
darii **UI** dari AN gen

circa collū/ gen 447 (182): /purpuram circumdari et in auro bibere et super aurum dormire et quadrigam inauratam et cydarin byssinan (-nam *LLa*) et torquem auream circa collum eius:/

7 **123**: /& cū dario scđo loco sedebit ppī sapientiā suā & cognatus darii vocabitur/ **126**: /et cū dario secundo loco sedebit propī sapientiā suā & cognatus darii vocabitur/ **127**: /& saecundo loco sedebit a dario propter sapientiam suam & cognatus darii vocabitur/ **128**: /& secundo loco sedebit a dario ꝑpter sapientiā suam & cognatus darii vocabitur/ **129**: /& scđo loco sedebit dario ꝑ sapiencia sua et cognat(us) darii vocabit(ur)/ **129A**: /& secundo loco sedebit dario propter sapientiam suam & cognatus darii vocabitur/ **144**: /et cū dario scđo loco sedebit ꝑꝑ sapientiā suam et cognat(us) darii vocabit(ur)/ **144A**: /et cum dario scđo loco sedebit ꝑpter sapientiā suā et cognat(us) darii vocabit(ur)/ **144B**: /et cum dario secundo loco sedebit ꝑꝑ sapīām suam et cognatur darii vocabitur/

150: /et cū dario secđo loco sedebit ꝑpī sapientiā suā et cognatus darii vocabitur/ **151**: /et scđo loco sedebit a dario ꝑpī sapientiā suā et cognat(us) darii vocabit(ur)/ **188B**: /et cum dario scđo loco sedebit ꝑpter sapientiam suā & cognatus darii vocabit(ur)/ **AN** aen 3 Esr: /& sedebit secundus (*ex* secudus) (+ a *s. l.*) rege p̄pī suā sapientiā/ gen 447 (183): /et secundus sedebit a Dario propter sapientiam suam et adfinis Dari vocabitur./

8 **123**: /tunc scripsit un(us)q(ui)sq(ue) verbū suū & signaverī (*sup. ras.*) & posuerī ad caput darii regis/ **126**: /tunc scripserī unusquisq(ue) verbū suū & signaverī & proposerī ad caput darii regis/ **127**: /tunc scribentes singuli suum verbum signaverunt & posuerunt subtus cervical (+ darii *s. l.*) regis/ **128**: /tunc scribentes singuli suū verbū

	κληθήσεται.	8	καὶ	τότε	γράψαντες	ἕκαστος	τὸν ἑαυτοῦ λόγον
			×		γραφοντες		
U	vocabitur	8		tunc	scribentes	singuli	suum verbum
					~ singuli	scribentes	
I	»			»	scripserunt	unusquisque	verbum suum
					scripsit		
X	»			»	»	singuli	sermonem »

	ἐσφραγίσαντο	καὶ	ἔθηκαν	ὑπὸ	τὸ προσκεφάλαιον	Δαρείου	τοῦ	βασιλέως
	και σφραγισαντες						×	×
U	× signaverunt	et	posuerunt	subtus	cervical	Darii		regis
I	et »	»	»	ad	caput	»		»
		×	×					
			proposuerunt					
X	× ×	»	»	sub	pulbino	»		×

		καὶ	εἶπαν	9	Ὅταν	ἐγερθῇ	ὁ βασιλεύς,	δώσουσιν	αὐτῷ
U	9	et	dixerunt		cum	surrexerit	rex	dabunt	illi
			+ ut			surrexissent		darent	
								dabimus	
I		»	»		»	»	»	dabimus	ei
							Darius	×	
X		»	»		»	levaverit se	»	»	×

8 — και *L* 64-381 𝔖^EG

γραφοντες 381: scribentes singuli 127 128 129 151 Ω ~ singuli scribentes 129A scripserunt unusquisque 144 144A 144B scripsit unusquisque 123 150 188B scripserunt singuli AN gen

suum verbum 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 ~ verbum suum 123 126 144 144A 144B 150 188B sermonem suum AN gen

× signaverunt et posuerunt 127 128 129 129A² 151 Ω: = 𝔊 × signa venerunt et poserunt 129A* *cf* και σφραγισαντες *a*: et signaverunt et posuerunt 123 144 150 188B et signaverunt et proposuerunt 126 144A et signaverunt × × 144B × × et posuerunt AN gen

su(b)tus cervical 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 ad caput 123 126 144 144A 144B 150 sub cervical ad caput 188B sub pulbino AN gen

regis **UI**: = 𝔊 × AN gen: — του βασιλεως 381

9 + ut 129

surrexerit 127 128 129A 151 Ω 123 126 144 144A 144B 150 188B surrexissent 129 levaverit se AN gen

darius 144B: < dabimus *infra*

dabunt 128 151 Ω: = 𝔊 darent 129 dabimus 127 129A 123 126 144 144A 150 188B; AN gen × 144B: *cf* darius *supra*

illi scripta sua 128 129 151 Ω: < τα (— 71) γραμματα *L a* 245 illi scripta haec 127 illi scripturam nostram 129A ei × haec 123 126 144 144A 144B 150 188B × scribtum × AN gen: = 𝔊

signaverunt & posuerunt subtus cervical darii regis/ **129**: /tūc sc(ri)bentes singl̄i suū v(er)bum signav(erunt) et posuer̄ subt(us) cervical darii regis/ **129A**: /tunc singuli scribentes suū verbum signaverunt (*ex* signa venerunt) & posuerunt sutus (*sic ex* su∗∗us) cervical darii regis/ **144**: /tūc sc(ri)pser̄t un(us)q(ui)sq(ue) v(er)bū suū et signav(er)unt et posuer̄t ad cap̄ darii regis/ **144A**: /tunc scripser̄t unusq(ui)sq(ue) v(er)bum suum et signaver̄t et ꝑposuer̄t ad cap̄ darii regis/ **144B**: /tūc sc(ri)pserunt un(us)quisq(ue) verbum suum et significaverunt ad caput darii regis/ **150**: /tunc scripsit un(us)q(ui)sq(ue) verbū suū et signaver̄ et posuer̄ ad caput darii regis/ **151**: /tunc scribentes singl̄i suum v(er)bum signaver̄ et posuer̄ subt(us) cervical darii regis/ **188B**: /tūc scripsit unusquisq(ue) verbū suū & signaverunt & posuerunt sub cervical ad caput darii regis/ **AN** aen 3 Esr: /surgenti (*ex* surgent) aut̄ rege (*ex* rex) dedit unicuique suū sermonē scriptū & leger̄ corā rege/10 gen 447 (183): /tunc scribserunt singuli sermonem suum et posuerunt sub pulbino Darii/

9 123: /& dixer̄ cū surrexerit rex dabim(us) ei hæc & q(uod)cūq(ue) iudicaverit rex & tres principes ꝑsarū hoc fiet ut cuius fuerit sermo sapientior ipsi detur victoria sicut & scriptū ē/ **126**: /et dixer̄ cū surrexerit rex dabimus ei haec et qd̄cūq(ue) iudicaverit rex & tres principes ꝑsarum hoc fiet ut cui(us) fuerit sermo sapientior ipsi detur victoria sicut & scriptū ē/ **127**: /& dixerunt cum surrexerit rex dabim(us) illi scripta hęc (*sup. ras.*) & quodcumque iudicaverit rex & tres (*sup. ras.*) magistratus persidis quoniam verbum eius sapientius est ipsi dabitur victoria sicut scriptū est/ **128**: /et dixerunt cū surrexerit rex dabunt illi scripta sua & quodcunq(ue) iudicaverit rex & iii magistratus ꝑsidis qm̄ verbū eius sapientius est ipsi dabit(ur) victoria sicut scriptū est/ **129**: /& dixer̄ ut cū surrexissēt rex darēt illi sc(ri)pta sua et cui(us)cūq(ue) iudicasset rex et tres magi-

	τὸ γράμμα,		καὶ	ὃν	ἂν	κρίνῃ	ὁ βασιλεὺς	καὶ	οἱ τρεῖς
	(τα) γραμματα			ο					
U	scripta	sua	et	quodcumque		iudicaverit	rex	et	tres
	scripturam	haec nostram		cuiuscumque quemcumque		iudicasset			tritus + et
I	×	haec	»	»		»	»	»	»
X	scribtum	×	»	quod		»	»	»	»

	μεγιστᾶνες	τῆς Περσίδος			ὅτι		ὁ λόγος	αὐτοῦ	σοφώτερος,
						+ ου			
U	magistratus	Persidis	×	×	quoniam	×	verbum	eius	sapientius est
		Persides			×			suum ×	~ esse sapientius
I	principes	Persarum	hoc	fiet	ut	cuius	fuerit	sermo	sapientior
X	maiores	Persidis	×	×	et	»	sermo	sapientior	fuerit

	αὐτῷ	δοθήσεται	τὸ νῖκος	καθὼς		γέγραπται.	**10**		ὁ εἷς
U	ipsi	dabitur	victoria	sicut	×	scriptum	est	**10** ×	unus
		daretur							
I	»	detur	»	»	et	»	»	et	»
		~ victoria	detur		×				+ itaque
X	»	dabitur	»	»	×	»	»	×	»

quodcu(m)que 127 128 151 Ω 123 126 144 144A 144B 150 188B: o 762* 58′ cuiuscumque 129 quemcumque 129A quod AN gen: o 762* 58′

iudicasset 129

tres magistratus persidis 127 128 129 tres magistratus persides 129A tres et magistratus persidis 151 > tribus et magistratus persidis Ω tres principes persarum 123 126 144 144A 144B 150 188B tres maiores persidis AN gen

× × quoniam × verbum eius sapientius est 129A: = 𝔊 × × quoniam × verbum suum sapientius est 127 128 151 Ω ~ × × × × verbum × esse sapientius 129 hoc fiet ut cuius fuerit sermo sapientior 123 126 144 144A 144B 150 188B × × et cuius sermo sapientior fuerit AN gen

~ victoria detur 150

dabitur 127 128 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 daretur 129 detur 123 126 144 144A 144B 188B 150

× 127 128 129 129A 151 Ω 144 144B 150 188B; AN gen; aen 3 Esr: = 𝔊 et 123 126 144A

10 × 127 128 129 129A 151 Ω 150 188B; AN gen: = 𝔊 et 123 126 144 144A 144B

+ itaque 150 188B

strat(us) p̲sidis v(er)bū ęę sapienti(us) ipsi daret(ur) victoria sic(ut) sc(ri)ptum ē/ **129A**: /& dixerunt cum surrexerit rex dabimus illi scripturā nrām & quemcumq(ue) iudicaverit rex & tres magistratus p̄sides quō verbum eius sapientius ē ipsi dabitur victoria sicut scriptum ē/ **144**: /et dixerīt cū surrexerit rex dabim(us) ei hec et q(uo)dcūq(ue) iudicav(er)it rex et tres p(ri)ncipes p̲sarū hoc fiet ut cui(us) fu(er)it sermo sapientior ip̄i det(ur) victoria sic̄ sc(ri)ptū ē/

144A: /et dixerīt cum surrexerit rex dabim(us) ei hec et q(uo)dcūq(ue) iudicaverit rex et tres p(ri)ncipes p̲sar(um) hoc fiet ut cui(us) fu(er)it sermo sapientior ipsi detur victoria sicut et scriptū ē/ **144B**: /et dixerunt cū surrexerit darius ei hec et q(uo)dcumq(ue) iudicav(er)it rex et tres principes p̲sarum hoc fiet ut cui(us) fu(er)it sermo sapiencior ip̄i detur victoria sicut sc(ri)ptum ē/ **150**: /& dixerī cū surrexerit rex dabim(us) ei hæc et qd̄qūq(ue) iudicaverit rex & tres principes (*ex* principe) p̲sarū hoc fiet ut cuius fuerit sermo sapientior ipsi victoria det(ur) sicut scr̄pm ē/

151: /et dixerī cum surrex(er)it rex dabunt illi sc(ri)pta sua et q(uo)dcūq(ue) iudicav(er)it rex et tres et magistra-t(us) p̲sidis qm̄ v(er)bum ei(us) sapientius ē ip̄i dabit(ur) victoria sic̄ sc(ri)ptum ē/ **188B**: /& dixerunt cum surrexerit rex dabimus ei hęc et q(uo)dcunq(ue) iudicaverit rex & tres principes p̲sarum hoc fiet ut cuius fuerit sermo sapientior ipsi det(ur) victoria sicut scriptum ē/ **AN** aen 3 Esr: *vide vs* 8 gen 447 (183): /et dixerunt: cum levaverit se rex, dabimus scribtum, et quod iudicaverit rex et tres maiores Persidis et cuius sermo sapientior fuerit, ipsi dabitur victoria, sicut scribtum est./

10 **123**: /un(us) scripsit dicens fortius ē vinū/ **126**: /et unus scripsit dicens fortius ē vinū/ **127**: /unus (*sup. ras.*) scripsit fortius (*in mg., 2. m. ex* forte) est vinum/

128: /unus scripsit forte est vinū/ **129**: /un(us) sc(ri)psit forti(us) omīb(us) est vinum/ **129A**: /unus scripsit fortius ē vinū/ **144**: /et un(us) sc(ri)psit dicens vin(um) (*ex* vin)/ **151**: /un(us) sc(ri)psit forte (*ex* fortis) ē vinū/ **188B**: /un(us) itaq(ue) scripsit dicens fortius est vinū/ **AN** aen 3 Esr: 8/unus scripsit forte ē vinū/ gen 447 (183): /unus scribsit: forte est vinum/ Mt h 1 (629): 5/et uno dicente, quia nihil est fortius quam vinum/ **QU**

	ἔγραψεν		Ὑπερισχύει	ὁ οἶνος.	**11**	ὁ ἕτερος	ἔγραψεν		Ὑπερισχύει		
U	scripsit	×	fortius	est	vinum	**11**	alius	scripsit		fortior	est
			V forte						+ cunctis	fortius	
I	»	dicens	»	»	»		»	»		»	»
						+ et					
X	»	×	forte	»	»		»	»		praevalet	

	ὁ βασιλεύς.	**12**	ὁ τρίτος		ἔγραψεν	Ὑπερισχύουσιν	αἱ γυναῖκες,		ὑπὲρ δὲ		
U	rex	**12**	tertius		scripsit	fortiores	sunt	mulieres		super	
				+ autem							
				+ quoque							
I	»		»		»	»	»	»		sed	et super
			+ et							×	×
X	»		»		»	praevalent		»		super	

× 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen; aen 3 Esr: = 𝔊 dicens 123 126 144 144A 144B 150 188B; *cf* AN Mt h

fortius 127[2] 129 129A 123 126 144 144A 144B 150[2] 188B; AN Mt h forte 127* 128 151[2] Ω; AN gen fortis 151* fortior 150*

11 + et 123 150 188B

+ cunctis 129

fortior est **UI** fortius est 129A praevalet AN gen

12 + et 123

+ autem 127 128 + quoque 150 188B

for(t)iores sunt **UI** praevalent AN gen

super omnia autem 129 151 Ω; AN gen: = 𝔊 super × autem 128 super omnia × 127 129A; AN aen 3 Esr; AMst q sed et super haec omnia 126 144 144A sed × super haec omnia 144B 150 188B × et super haec omnia 123

pro 2,86 (149,5): unus vinum omni rei praetulit alius regem, tertius Zorobabel mulieres ac super omnia veritatem (*cf* 3 Esr 3,11.12)

11 **123**: /& alius scripsit fortior est rex/ **126**: /alius scripsit fortior ē rex/ **127**: /alius scripsit fortior est rex/ **128**: /alius scripsit fortior est rex/ **129**: /alius sc(ri)psit cūctis fortior ē rex/ **129A**: /alius scripsit fortius ē rex/ **144**: /ali(us) sc(ri)psit fortior ē rex/ **144A**: /alius scripsit fortior ē rex/ **144B**: /alius sc(ri)psit fortior ē rex/ **150**: /et alius scripsit fortior ē rex/ **151**: /alius sc(ri)psit fortior ē rex/ **188B**: /et alius scripsit fortior est rex/ **AN** aen 3 Esr: /alius scripsit fortior ē rex/ gen 447 (183): /alius scribsit: praevalet rex./ Mt h 1 (629): /altero autem, quia nihil fortius est quam rex/ **QU** pro 2,86 (149,5): *vide* 3 Esr 3,10

12 **123**: /& tertius scripsit fortiores sunt mulieres & sup̱ hęc omīa vincit veritas/ **126**: /tertius scripsit fortiores sunt mulieres sed & sup̱ haec omnia vincit veritas/ **127**: /tertius autem scripsit fortiores sunt mulieres sup̱ omnia vincit veritas/ **128**: /tertius auť scripsit fortiores sunt mulieres sup̱ autē vincit veritas/ **129**: /t(er)ci(us) sc(ri)psit forciores sūt mulieres sr̄ oīa aū vic̄ v(er)itas/ **129A**: /tertius scripsit fortiores sunt mulieres sup̱ omīa vincit (*ex* vicit) veritas/ **144**: /t(er)cius sc(ri)psit fortiores sunt mulieres s(ed) et sup̱ h̄ omīa vincit v(er)itas/ **144A**: /terti(us) scripsit fortiores s̄t mulieres sed et sup̱ hec oīa vincit v(er)itas/ **144B**: /tercius sc(ri)psit fortiores sunt muli(er)es s(ed) sup̱ h(aec) omīa vincit veritas/ **150**: /tertius quoq(ue) scripsit fortiores s̄ mulieres sed sup̱ hec omīa vincit (*ex* vincet) veritas/ **151**: /tertius sc(ri)psit fortiores s(un)t mulieres sup̱ omīa aū vincit veritas/ **188B**: /tercius quoq(ue) scripsit fortiore(s) sunt mulieres sed sup̱ hęc oīa vincit veritas/ **AMst** q 109,17 (266,6): super omnia … vincit veritas **AN** aen 3 Esr: /ťtius scripsit fortiores s̄ mulieres sup̱ omīa (!) vincit veritas/14 gen 447 (183): /tertius scribsit: praevalent mulieres, super omnia autem praevalet veritas./ Mt h 1 (629): /Zorobabel dixit, Nihil fortius est quam mulier et veritas./14 Mt h 1 (629): Quae autem maior doctrina est, quam ostendere veritatem dominatricem esse omnium rerum? **CY** ep 74,9 (575,183): apud Hesdram (esdram V^S *g l*; hesdra $C^*\tau$) veritas vicit **QU** pro 2,86 (149,5): *vide* 3 Esr 3,10

13 **123**: /et cū exsurrexisset rex tulerī scripta sua & dederī regi & legit/ **126**: /et cū haec surrexisset rex tulerunt scripta sua & dederī regi & legit/ **127**: /& cum surrexisset rex acceperunt (*ex* accip.) scripta sua & dederunt illi & legit/ **128**: /et cū surrexisset rex acceperunt scripta sua & dederunt illi & legit/ **129**: /et cū surrexiss(et) rex sc(ri)pta sua dederī illi et legit/ **129A**: /et cum surrexisset rex acceperunt scripturā suā & dederunt illi & legit/ **144**: /et cū exurrexiss(et) rex tulerīť sc(ri)pta sua et dederīť regi et legit/ **144A**: /et cū exsurrexisset rex tulerīť scripta sua et dederīť regi et legit/ **144B**: /et cum exsurrexisset rex tulerunt sc(ri)pta sua et dederunt regi et legit/ **150**: /et cū surrexisset rex tulerī scripta sua et dederī regi et legit/ **151**: /et cum surrexisset rex accepunt sc(ri)pta sua et dederunt illi et legit/ **188B**: /et cum surrexisset rex tulerunt scripta sua & dederunt regi & legit/ **AN** gen 447 (183): /tunc surrexit rex et dederunt ei forti(us) ē vinū/ **144A**: /et unus scripsit dicēs fortius ē vinū/ **144B**: /et unus sc(ri)psit dicens forcius ē vinum/ **150**: /un(us) itaq(ue) scripsit dic̄s fortius (*ex* fortior) ē scribta et legit/

14 **123**: /& mittens convocavit om̄s principes persar(um) & medor(um) & regulos & duces & præfectos/ **126**: /& mittens convocavit rex om̄s principes psarum & medorū & regulos & duces & praefectos/ **127**: /& mittens vocavit omnes magistratus (*ex* -stratos) psarum & me-

	πάντα		νικᾷ	ἡ ἀλήθεια.	**13**	καὶ	ὅτε	ἐξηγέρθη ηγερθη	ὁ βασιλεύς,
U	omnia ×	autem ×	vincit vicit	veritas	**13**	et	cum	surrexisset	rex
I	haec omnia		»	»		»	»	exsurrexisset surrexisset	»
X	omnia	autem	praevalet	»		×	tunc	surrexit	»

	λαβόντες	τὸ γράμμα τα γραμματα			ἔδωκαν	αὐτῷ,	καὶ	ἀνέγνω.	**14**	καὶ	ἐξαποστείλας
U	acceperunt ×	scripturam scripta	suam sua	et ×	dederunt	illi	et	legit	**14**	et	mittens
I	tulerunt	scripta	sua	»	»	regi	»	»		»	»
X	×	et	dederunt	ei	scripta	×	»	»		»	misit

	ἐκάλεσεν + βασιλευς		πάντας	τοὺς μεγιστᾶνας				τῆς Περσίδος	καὶ
U	×	vocavit ~ rex vocavit	omnes	magistratus		×	×	Persarum ×	et ×
I	×	convocavit + rex	»	principes		×	×	»	»
X	et	»	»	praepositos	et	maiores		×	×

vincit 127 128 129A^2 151 Ω 123 126 144 144A 144B 150^2 188B; AN aen 3 Esr; AMst q vicit 129 129A*; Cy vincet 150* praevalet AN gen

13 et cum **UI**: = 𝔊 × tunc AN gen

surrexisset 127 128 129 129A 151 Ω 150 188B: ηγερθη 125 exsurrexisset 123 144 144A 144B: = 𝔊 > *scr.* haec surrexisset 126 surrexit AN gen

acceperunt 127^2 128 129A 151 Ω acciperunt 127* × 129; AN gen tulerunt 123 126 144 144A 144B 150 188B

scripturam suam et dederunt illi 129A τα γραμματα *L* 121: scripta sua et dederunt illi 127 128 151 Ω scripta sua × dederunt illi 129 scripta sua et dederunt regi 123 126 144 144A 144B 150 188B ~ et dederunt ei scripta × AN gen

14 mittens × **UI**: = 𝔊 misit et AN gen

vocavit 127 128 129 129A 151 Ω; AN aen 3 Esr: = 𝔊 convocavit 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen

~ rex vocavit AN aen 3 Esr

+ rex 126; AN aen 3 Esr: + βασιλευς *L*

magistratus × × 127 128 129 129A 151 Ω principes × × 123 126 144 144A 144B 150 188B praepositos et maiores AN gen

— persarum et medorum AN gen; aen 3 Esr

dorum & purpuratos (*ex* purporatos) & praetores & praefectos/ **128**: /et mittens vocavit omns magistratus psarū & medos & purpuratos & ptores & prefectos/ **129**: /& mittens vocavit os magistrat(us) psar(um) et medor(um) et ptores et pfectos et thoparc(us) & cōsules/ **129A**: /& mittens vocavit omns magistratus psarum & medorum & purpuratos & ptores & pfectos/ **144**: /et mittēs c(on)vocavit omns p(ri)ncipes psar̄ et medor(um) et reglos et duces et pfectos/ **144A**: /et mittens c(on)vocavit os p(ri)ncipes psar(um) et medor(um) et regulos et duces et pfectos/ **144B**: /et mittens convocavit omns principes psarum et medorum et regulo(s) et duces et pfectos/ **150**: /& mittens convocavit omns principes psarū et medorū et regulos et pfectos et duces/ **151**: /et mittens vocavit omns magistrat(us) psar(um) et medos et purpuratos et pretores et prefectos/ **188B**: /et mittens convocavit omnes principes psarum & medor(um) & regulos & duces & prefectos/ **AN** aen 3 Esr: 12/& rex vocavit omnes suos sapientes & honoratos (*corr.*) & consiliatores/18 gen 447 (183): /et misit et convocavit omnes praepositos et maiores/ Mt h 1 (629): 12/Quibus de hoc sine fine certantibus, ventum est usque ad sententiam Darii regis, quo residente cum principibus suis ad iudicandum, contenderunt tres, singuli pro sua sententia. Verba contentionis eorum, qui vult scire, legat Esdram prophetam./4,41

15 **123**: /& sederunt in consilio & lecta sunt corā eis quę scripta erant/ **126**: /& sedeī in consilio & lecta sunt corā eis quae scripta erant/ **127**: /& sederunt in consilio & lecta sunt scripta coram ipsis/ **128**: /& sederunt in concilio & lecta sunt scripta corā ipsis/ **129**: /et dedeī in consilio electa (!) sūt scripta corā ipsis/ **129A**: /& sederunt in concilio & lecta sunt scripta coram ipsis/ **144**: /et sedērt in consilio et lecta sunt corā eis q(uae) sc(ri)pta erant/ **144A**: /et sederūt in c(on)silio et lecta sūt coram eis q(uae) scripta erant/ **144B**: /et sederunt in concilio et lecta sunt coram eis que sc(ri)pta erant/ **150**: /et sedeī in concilio et lecta s̄ corā ipsis quæ scripta erant/ **151**: /et sederunt in c(on)silio et lecta s̄t sc(ri)pta coram ipis/

	τῆς Μηδίας	καὶ	σατράπας	καὶ	στρατηγοὺς	καὶ	τοπάρχας	καὶ	ὑπάτους
		×	×						
U	Medorum	et	praetores	et	praefectos	et	thoparc*os*	et	consules
	Medos ×	×	×		purpuratos sapientes		praetores honoratos		praefectos consiliatores
I	»	×	×	»	regulos	»	duces ~ praefectos	»	praefectos duces
X	×	×	×	×	×	×	×	×	×

		καὶ	ἐκάθισεν εκαθισαν				ἐν	τῷ χρηματιστηρίῳ,	καὶ	ἀνεγνώσθη
U	**15**	et	sederunt	×	×	×	in	consilio	et ×	lecta sunt
I		»	»	×	×	×	»	»	»	» »
X		sederunt	autem	et	omnes	principes	×	×	»	lectum est

	τὸ γράμμα τα γραμματα	ἐνώπιον	αὐτῶν.	**15**	καὶ	εἶπεν		Καλέσατε	τοὺς νεανίσκους,
U	scripta	coram	ipsis	**16**	et	dixit	× + illis	vocate	adulescentes
I	coram eis ipsis	quae	scripta	erant sunt	»	» dicit	rex	»	iuvenes
X	scribtum	coram	illis		»	»	×	»	»

medos 128 151 Ω

et praetores et praefectos et thoparcus et consules 129 — και σατραπας *L:* × × et purp(u)ratos et praetores et praefectos 127 128 129A 151 Ω × × et sapientes et honoratos et consiliatores AN aen 3 Esr × × et regulos et duces et praefectos 123 126 144 144A 144B 188B ~ × × et regulos et praefectos et duces 150 × × × × × × × × AN gen

15 εκαθισαν 119 245 𝔖𝔈

et sederunt **UI**: = 𝔊 et dederunt 129: *lapsu* ~ sederunt autem AN gen

× × × in con(s)ilio **UI** et omnes principes × × AN gen

— et 129 188B

τα γραμματα *L* 𝔄^{ap}: lecta sunt scripta coram ipsis 127 128 129A 151 Ω electa sunt scripta coram ipsis 129: *lapsu ex* et lecta ~ lecta sunt coram eis quae scripta erant 123 126 144 144A 144B lecta sunt coram ipsis quae scripta erant 150 lecta sunt coram ipsis quae scripta sunt 188B lectum est scribtum coram illis AN gen: = 𝔊

16 dicit 144B

× 127* 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 rex 127^2 123 126 144 144A 144B 150 188B

+ illis Ω

adulescentes 127 128 129 129A 151 Ω iuvenes 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen

188B: /& sederunt in consilio lecta sunt coram ipsis quę scripta sunt/ **AN** gen 447 (183): /sederunt autem et omnes principes et lectum est scribtum coram illis/

16 **123**: /& dix̄ rex vocate iuvenes & ipsi manifestabis verba sua & vocati sunt & introierunt/ **126**: /& dix̄ rex vocate iuvenes & ipsi manifestab̄t verba sua et introier̄/

127: /et dixit (+ rex *2. m.*) vocate adulescentes (*ex* adol.) & ipsi indicabunt verba sua et vocati sunt & introierunt/ **128**: /et dixit vocate adolescentes & ipsi indicabunt verba sua et vocati sunt & introierunt/ **129**: /et dix̄ vocate adulescentes & ipsi indicabūt v(er)ba sua et vocati sūt et introier̄/ **129A**: /& dix̄ (*rasura*) vocate adolescentes & ipsi indicabunt verba sua & vocati sunt & introierunt/

144: /et dix̄ rex vocate iuvenes et ip̄i manifestabūt verba sua et vocati sunt iuvenes et introier̄t/ **144A**: /et dixit rex vocate iuvenes et ipsi manifestabūt v(er)ba sua et introier̄t (+ et vocati s̄t iuvenes et introierunt *in mg.*)/ **144B**: /et dicit rex vocate iuvenes et ip̄i manifestabunt verba sua et vocati sunt iuvenes/ **150**: /et dix̄ rex vocate iuvenes & ipsi manifestabunt verba sua et vocati introier̄ in conspectu eorū/ **151**: /et dix̄ vocate adolescentes et ip̄i indicabunt v(er)ba sua et vocati s̄t et introier̄/ **188B**: /& dixit rex vocate iuvenes & ipsi manifestabunt verba sua et vocati s̄t & introierunt in conspectu eor(um)/ **AN** gen 447 (183): /et dixit: vocate iuvenes et ipsi manifestabunt nobis sermones suos. et introierunt/

17 **123**: /& dixit eis rex darius dicite nobis quę scripsistis & coepit prior qui scripserat dicens fortior ē vinum/ **126**: /& dix̄ eis rex dicite nobis quae scripsistis & coepit prior qui scripserat fortius ē vinum/ **127**: /et dixit illis indicate nobis de his quae scripta sunt & coepit prior qui dixit de fortitudine vini/ **128**: /et dixit illis iudicate nobis de his quę scripta s̄t et cępit prior qui dixerat de fortitudine vini/ **129**: /et dix̄ illis indicate nb̄ de his

	καὶ	αὐτοὶ	δηλώσουσιν		τοὺς λόγους	αὐτῶν·	καὶ	ἐκλήσθησαν			καὶ
U	et	ipsi	indicabunt	×	verba	sua	et	vocati	sunt ×		et
I	»	»	manifestabunt manifestabis	×	»	»	» ×	» ×	» ×	+ iuvenes	» ×
X	»	»	»	nobis	sermones	suos	×	×	×		»

	εἰσήλθοσαν.	**16**	καὶ	εἶπαν ειπεν	αὐτοῖς	+ ο βασιλευς		Ἀπαγγείλατε
U	introierunt	**17**	et	dixit	illis	×		indicate iudicate
I	» ×		»	»	eis ~ rex	rex eis	+ Darius	dicite
X	»		»	»	»	×		renunciate

	ἡμῖν	περὶ	τῶν γεγραμμένων.				Καὶ	ἤρξατο	ὁ πρῶτος	ὁ εἴπας	
U	nobis	de	his	quae	scripta sunt	×	et	coepit	prior	qui	dixit V dixerat
I	»	×	×	» quid	scripsistis	×	»	»	»	»	scripserat + dicens
X	»	de		scribtis		vestris	»	»	qui	prior	dixit

indicabunt 127 128 129 129A 151 Ω manifestabunt 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen manifestabis 123

× verba sua **UI**: = 𝔊 nobis sermones suos AN gen

et vocati sunt 127 128 129A 151 Ω 123 144A^2 144B 188B: = 𝔊 et vocati × 150 × × × 126 144 144A*; AN gen

+ iuvenes 144 144A^2 144B

— et introierunt 144A* 144B

+ in conspectu eorum 150 188B

17 ειπεν *codices graeci et versiones praeter* B´ A V a^{-121} 340 𝔖A^{-1500}

~ rex eis 144B

illis 127 128 129 129A 151 Ω eis 123 126 144 144A 150 188B; AN gen

× 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 rex 123 126 144 144A 150: + ο βασιλευς *L* 121

+ darius 123 150

indicate 127 129 129A 151 Ω > iudicate 128 dicite 123 126 144 144A 144B 150 188B renuntiate AN gen: < 𝔊

de his quae scripta sunt × 127 128 129 129A 151 Ω: < 𝔊 × × quae scripsistis × 123 126 144 144A 150 188B × × quid scripsistis × 144B de scribtis vestris AN gen

prior qui dixit 127 129 129A prior qui dixerat 128 151 Ω **V**^{CS} prior qui scripserat 123 126 144 144A 144B 150 188B ~ qui prior dixit AN gen

+ dicens 123

quę sc(ri)pta sunt et cepit p(ri)or qui dix̄ de fortitudine vini/ **129A**: /et dixit illis indicate nobis de his quę scripta sunt et coepit prior qui dixit de fortitudine vini/ **144**: /et dixit eis rex dicite nob̄ q̄ sc(ri)psistis et cep̄ p(ri)or q(ui) sc(ri)pserat forti(us) ē vinū (+ de vino *in mg.*)/ **144A**: /et dixit eis rex dicite nobis q̄ scripsisti(s) et cepit prior qui scripserat fortius ē vinū/ **144B**: /et dixit rex eis dicite nob(is) quid sc(ri)psistis et cepit prior qui sc(ri)pserat fortius ē vinū/ **150**: /et dix̄ illis rex darius dicite nob̄ quæ scripsistis et coepit prior qui scripserat fortius ēē vinū/ **151**: /et dix̄ ilĩ iudicate nob̄ de his q̄ sc(ri)pta s̄t et cepit prior qui dixerat de fortitudine vini/ **188B**: /et dixit darius rex dicite nobis quę scripsistis et cepit prior q(ui) scripserat fortius est vinū/ **AN** gen 447 (183): /et dixit eis: renuntiate nobis de scribtis vestris et coepit qui prior dixit de virtute vini/

18 **123**: & dix̄ o viri quā facile vincit om̄s homines q̣ bibent illud seducet m̄tē/ **126**: /et dix̄ o viri quā facile vincit vinū om̄s homines qui bib̄t illud seducit mentē/ **127**: / & dixit ẹyṛuṣ viri quā (+ facile *s. l., 2. m.*) prevalet vinum omnibus hominibus qui bibunt illud (*ex* illum) seducit mentem/ **128**: /& dix̄ viri quā p̄valet vinū omnib(us) hominib(us) qui bibunt illud seducit mentem/ **129**: /et sic ait viri quā facile p̄valet vinū omīb(us) hominib(us) q(ui) bibūt illud seduc̄ m̄tem/ **129A**: /& dix̄ sic viri quam facile p̄valet vinum omnib(us) qui bibunt illud (*ex* illum) seducit mentem/ **144**: /et dix̄ o viri q(ua)m facile vincit vinū hoēs om̄s q(ui) bibūt illud seduc̄ m̄tē/ **144A**: /et dixit o viri q(ua)m facile vincit vinū ōs hoīēs qui bibunt illud seducit m̄tem/ **144B**: /et dixit o viri quam facile vincit vinum hoīes om̄s qui bibunt illud seducit mentem/

150: /dic̄s o viri quā facile p̄valet vinū omnib(us) hominib(us) qui bibunt illud seducit m̄tē/ **151**: /et dix̄ viri quā prevalet vinū omīb(us) hom̄ib(us) qui bibunt illd̄ seduc̄ mentē/ **188B**: /omnib(us) hominib(us) qui bibunt illud seducit mentem/ **AN** aen 3 Esr: 14/& primus dix̄ o vinū (*ex* viri) quā p̄valet omnib(us) hominib(us) qui bibunt illud seducit mentem/ gen 448 (183): /et sic ait: viri, quam

	περὶ	τῆς	ἰσχύος	τοῦ	οἴνου	καὶ	ἔφη	οὕτως.	**17**	Ἄνδρες,	πῶς	
								×				
U	de	fortitudine		vini	**18**	et	sic	ait	×	viri	quam	facile
							V dixit	V ×				V ×
							~ dixit	sic				
I	fortius	est		vinum		»	dixit	×	o	»	»	»
	fortior	esse				×	dicens	×				
							×	×	×	×	×	×
X	de	virtute		vini		»	sic	ait	×	»	»	cito

	ὑπερισχύει	ὁ οἶνος;	πάντας	τοὺς ἀνθρώπους	τοὺς	πίνοντας	αὐτὸν	πλανᾷ
U	praevalet	vinum	omnibus	hominibus	qui	bibunt	illud	seducit
				×			illum	
I	vincit	»	omnes	homines	»	»	»	»
		×	~ homines	omnes		bibent		seducet
	×	×						
X	praevalet	»	omnibus	hominibus	»	illum	bibunt	»

	τὴν διάνοιαν.	**18**	τοῦ τε	βασιλέως	καὶ	τοῦ ὀρφανοῦ	ποιεῖ	τὴν διάνοιαν
			×					
U	mentem	**19**	itemque	regis	et	orfani	facit	mentem
			item	reges	×	orbitantis	+ et	
			×					
I	»		×	»	»	populi	»	»
							+ et	
X	sensum		×	»	»	orfani[s]	»	»

de fortitudine vini 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 fortius est vinum 126 144 144A 144B 188B fortior est vinum 123 fortius esse vinum 150 de virtute vini AN gen

+ de vino 144[2]

18 — et dixit o viri quam facile vincit vinum 188B: *homoiotel.*

— et 150

+ primus ? AN aen 3 Esr

sic ait 129; AN gen ~ dixit sic 129A: = 𝔊

— ουτως 71-107: dixit × 127 128 151 Ω 123 126 144 144A 144B V^{CS}; AN aen 3 Esr dicens × 150

+ cyrus 127*

× 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 o 123 126 144 144A 144B 150; AN aen 3 Esr

viri] vinum AN aen 3 Esr (Var): *lapsu*

facile praevalet 127[2] 129 129A 150; AN aen 3 Esr × praevalet 127* 128 151 Ω V^{CS}: = 𝔊 facile vincit 123 126 144 144A 144B cito praevalet AN gen

— vinum 123

omnibus hominibus 127 128 129 151 Ω 150 188B; AN gen; aen 3 Esr omnibus × 129A omnes homines 123 144A ~ homines omnes 144 144B

bibunt illud 127[2] 128 129 129A[2] 151 Ω 126 144 144A 144B 150 188B; AN aen 3 Esr: = 𝔊 bibunt illum 127* 129A* bibent illud 123 ~ illum bibunt AN gen

seducet 123

mentem **UI** sensum AN gen

19 itemque 127 128 129A 151 Ω item AN aen 3 Esr × 129 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen: — τε 55

reges 128*; AN aen 3 Esr

— et 129

or(f)ani 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 orbitantes AN aen 3 Esr: *lapsu pro* -tis populi 123 126 144 144A 144B 150 188B: < pupilli? orfanis AN gen: *lapsu pro* -ni

+ et 188B

+ et AN aen 3 Esr

cito praevalet vinum omnibus hominibus, qui illum bibunt seducit sensum/

19 **123**: /regis & pp̄li facit m̄tē vanam (*ex* vacuam) & servi & liberi & pauperes & divites/ **126**: /regis et populi facit mentē unam & servi & liberi & pauperis & divitis/ **127**: /itemque regis & orfani facit mentem unam (*ex* vanam) item servi ac liberi pauperis & divitis/ **128**: /itemq(ue) regis (*ex* reges) & orphani facit mentē vanam itē servi ac liberi pauperis & divitis/ **129**: /regis orphanis facē m̄tem regis itēq(ue) servi ac lib(er)i paupis et divitis/

129A: /itemq(ue) regis & orphani (*ex* orfani) facit mentem unā item servi & liberi pauperis ac divitis/ **144**: /regis et pp̄li facit m̄tē unam et servi et lib̄ paupi et diviti (!)/ **144A**: /regis et pp̄li facit m̄tem unam et servi et liberi et pauperis et divitis/ **144B**: /regis et populi facit m̄tem unam et servi et liber pauperi et diviti/ **150**: /regis et populi facit m̄tē vanā item servi & liberi pauperes et divites/ **151**: /itēq(ue) regis et orphani facē mentē vanā

	μίαν,	τήν	τε	τοῦ οἰκέτου	καὶ	τὴν	τοῦ ἐλευθέρου,	τήν	τε	τοῦ πένητος	καὶ
		×	και					×	×		
		×	×								
U	unam vanam regis	itemque item		servi	ac		liberi		×	pauperis pauperes	et
I	» vanam vacuam	et		»	et		» liber		et × item	pauperes pauperi	»
X	vanam	×		»	et		»		×	pauperis	»

	τὴν τοῦ πλουσίου.	**19**	καὶ	πᾶσαν	διάνοιαν	μεταστρέφει	εἰς	εὐωχίαν	καὶ
U	divitis	**20**	et	omnem	mentem	convertit vert(e)t	in	securitatem	et ×
I	» divites diviti		»	»	»	»	» ×	»	»
X	»		»	»	sensum	demutat	»	hilaritate	»

		εὐφροσύνην	καὶ	οὐ	μέμνηται		πᾶσαν	λύπην	καὶ	πᾶν ὀφείλημα.
U	× in	iocunditatem ×	et ut	non	meminit memini	+ ut	omnem ullam	tristitiam	et	× debitum
I	in	»	»	oblivisci	facit faciet		omne omnem	taedium	» ×	omne × omnem »
X	×	gaudium	»	non	meminit		omnem	tristitiam	»	× »

unam 127[2] 129A Ω 126 144 144A 144B V^S: = 𝔊 > vanam 127* 128 151 123[2] 150 188B V^C; AN gen; aen 3 Esr regis 129: *lapsu, cf* mentem regis *supra* vacuam 123*

itemque 129 item 127 128 129A 151 Ω 150 188B V^{CS}; AN aen 3 Esr et 123 126 144 144A 144B: × και 71 × AN gen: — την τε 125

ac 127 128 129 151 Ω et 129A 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen; aen 3 Esr

liber 144 144B

× 127 128 129 129A 151 Ω 144 144B 150 188B; AN gen: — την τε 71-107; — τε V′ et 123 126 144A: = 𝔊 item AN aen 3 Esr

pauperis 127 128 129 129A 151 Ω 144A 188B; AN gen: = 𝔊 > pauperes 123 150; AN aen 3 Esr pauperi 144 144B

divites 123; AN aen 3 Esr diviti 144 144B

20 mentem convertit **UI** mentem vertet AN aen 3 Esr > mentem vertit AN aen 3 Esr (Var) sensum demutat AN gen

— in 123

securitatem **UI**: ? < *ευοχια hilaritate AN gen: < 𝔊

— et × iocunditatem AN aen 3 Esr

× 127 128 129 151 Ω 144 144B 150 188B; AN gen: = 𝔊 in 129A 123 126 144A

i(o)cunditatem **UI** gaudium AN gen

ut 129

non meminit omnem tristi(t)iam 127 128 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 *ad verbum* non memini ut omnem tristitiam 129: ? memini ū < meminiū (< meminiuit) non meminit ullam tristitiam AN aen 3 Esr oblivisci facit omne taedium 123 126 144 144A oblivisci faciet omne taedium 144B oblivisci facit omnem tristi(t)iam 150 188B

— et omne debitum 144B

× 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen; aen 3 Esr omne 123 126 144 144A 188B: = 𝔊 omnem 150

debitum] divitum 129: *lapsu*

itē servi ac liberi paupis et divitis/ **188B**: /regis & popli & facit mentē vanā itē servi & liberi paupis & divitis/ **AN** aen 3 Esr: /itē reges & orbitantes (*ex* orbitan) facit (+ & *s. l.*) mentē vanā itē servi & liberi itē pauperes & divites/

gen 448 (183): /regis et orfanis, facit mentem vanam servi et liberi, pauperis et divitis/

20 **123**: /& omnē m̄tē convertit securitatē & in iocunditatē & oblivisci facit om̄e tędiū & om̄e debitū/ **126**: /& omnē m̄tē convertit in securitatem & in iocunditatē (*ex* iuc.) & oblivisci facit omne tędiū & omne debitum/ **127**: /& omnem mentem convertit in securitatem & iocunditatē & non meminit omnem tristitiam & debitum/ **128**: /& omnē mentē convertit in securitatē & iocunditatē et non meminit omnē tristiciā & debitū/ **129**: /et omnē m̄tem cōvertit in securitatē & iocunditatē ut n̄ memini ū omnē tristiciā et divitū/ **129A**: /& omnem mentem convertit in securitatē & in iocunditatē & non meminit omnē tristitiā & debitū/ **144**: /et om̄em m̄tē conv(er)tit in

	20	καὶ	πᾶσας	καρδίας	ποιεῖ	πλουσίας	καὶ	οὐ	μέμνηται
U	**21**	et item	omnia omne	praecordia cor	facit	honesta dives	et item	non	meminit memini
I	+ et beatum facit	»	»	corda	»	»	»	obliviscitur	
X		»	omnes	animas	»	divites	»	non	meminit

	βασιλέα βασιλεως	οὐδὲ	σατράπην σατραπου	καὶ	πάντα		διὰ	ταλάντων	ποιεῖ	λαλεῖν.
U	regem regis	nec	magistratum magistratus	et	omnia	×	per	talenta	facit ~ loqui	loqui facit
I	»	et	principem	»	omnem	hominem	sine	litteris	»	eloquentem
X	»	neque	praefectum	»	omnia	×	per	talenta	»	loqui

21 + et beatum facit 150 188B
item AN aen 3 Esr
omnia praecordia 127 129A 151 Ω **V**^{CS} > omnia praeconia 128: *lapsu* omne cor 129 omnia corda 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN aen 3 Esr omnes animas AN gen
hon(e)sta 127 128 129A 151 Ω 123 126 144 144A 144B 150 188B **V**^{CS}; AN aen 3 Esr dives 129 divites AN gen
+ et iocunda AN aen 3 Esr
item AN aen 3 Esr
non meminit 127 128 129A 151 Ω; AN gen; aen 3 Esr; AM: = 𝔊 *ad verbum* non memini 129 obliviscitur 123 126 144 144A 144B 150 188B
regis AM: βασιλεως *L* 46-248
nec magistratum 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 nec magistratus AM: σατραπου *L* 46-248 et omnes superiores ? AN aen 3 Esr et principem 123 126 144 144A 144B 150 188B neque praefectum AN gen
omnia × per talenta facit loqui 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen; aen 3 Esr; AM: = 𝔊 ~ omnia × per talenta loqui facit **V**^{C} omnem hominem sine litteris facit eloquentem 123 126 144 144A 144B 150 188B

securitatē et iocunditatē et oblivisci facit omē tediū et omē debitū/ **144A**: /et ōem mtem c(on)v(er)tit in securitatē et in iocunditatem et oblivisci facit ōē tedium et ōē debitum/ **144B**: /omēm mtem convertit in securitatem et iocunditatem et oblivisci faciet omē tedium/ **150**: /& omnē mtē convertit in securitatē et iocunditatem et oblivisci facit omnē tristiciā et omnē debitū/ **151**: /et omnē mentē c(on)v(er)tit in securitatē et iocunditatē et n meminit omnē t(ri)sticiam et debitū/ **188B**: /& omnē mentem convertit in securitatē & iocunditatē et oblivisci facit omnē triticiam & omne debitū/ **AN** aen 3 Esr: /& omnē mtē vertiet (*ex* vertet) in securitatem & non meminit ullā tristiciā & debitum/ gen 448 (183): /et omnem sensum demutat in hilaritate et gaudium et non meminit omnem tristitiam et debitum/

21 **123**: /& omīa corda facit honesta & obliviscitur regē & principē & omnē hominē sine litteris facit eloquentē/ **126**: /& omā corda facit honesta & obliviscit regem et principem & omnē hominē sine litteris facit eloquentem/

127: /& omnia praecordia facit honusta (*ex* honesta) & et non meminit regem nec magistratum (-tratum *sup. ras., 2. m.*) & omnia p talenta facit loqui/ **128**: /& omīa pconia facit honesta & non meminit regē nec magistratū & omnia p talenta facit loqui/ **129**: /et omē cor fac̄ dives et n memini regem nec magistratū et omīa p talenta fac̄ loqui/

129A: /& omnia pcordia facit honesta & non meminit regem nec magistratū & omnia p talenta facit loqui/
144: /et oīā corda facit honesta et obliviscit(ur) regē et p(ri)ncipem et omem hoīem sn litt(er)is facit eloqu(en)tem/

144A: /et oīa corda facit honesta et obliviscit(ur) regem et p(ri)ncipem et ōem hōīem sine litteris facit eloq(ue)ntem/ **144B**: /et omia corda fac̄ honesta et obliviscitur regem et principem et omem hominem sine litteris facit eloqntem/ **150**: /et beatū facit et oma corda facit honesta et obliviscitur regē et principem et omnē hominē sine litteris facit eloquentem/ **151**: /et omīa pcordia fac̄ honesta et nō meminit regē nec magistratū et oīa p talenta facit loqui/

188B: /& beatum facit et omnia corda facit honesta & obliviscit(ur) regem & principē & omnem hominē sine litteris facit eloquentem/ **AM** Hel 53 (444,1): et non meminit regis nec (vel *P'*) magistratus, ut scriptum est, et omnia per talenta (× aperta *GH*) facit loqui./ **AN** aen 3 Esr: /itē oma corda facit honesta & iocunda. itē non meminit regē & omnes superiores itē omnia p talenta facit loqui/

gen 448 (183): /et omnes animas facit divites et non meminit regem neque praefectum et omnia per talenta (thalenta *LLa*) facit loqui/

22 **123**: /cū auī bibent non memineī tenere amicitiā inī amicos & fīs sed continuo eiciunt gladios/ **126**: /cum auī bibunt (*ex* bibent) non memineī tenere amicitiam inī amicos & fīs sed continuo eiciunt gladios/ **127**: /et non meminerunt cū biberint amicitiam nec fraīnitatem (*ex* franitatem) sed non post multum sumūt gladios/ **128**: /& non meminerunt cum biberint amiciciā nec fraternitatē sed post non multū sumunt gladia/ **129**: /et n memineī cū bib(er)ent amiciciam nec fr(ater)nitatem s(ed) continuo sumunt gladios/ **129A**: /& n meminerunt cū biberint amicitię nec fraternitatis & n post multum sumunt gladios/

144: /cum autē bibent n memin(er)unt ten(er)e amicitiā int(er) amicos et fīs s(ed) continuo eiciunt gladios/
144A: /cum aū bibent n memineīt ten(er)e amicitiam inī amicos et fīs sed c(on)tinuo eiciunt gladios/ **144B**: /cum auī bibēī n meminerint ten(er)e amiciciam inī amicos et fīēs sed c(on)tinuo eiciunt gladios/ **150**: /cū auī

	21 καὶ	οὐ	μέμνηται,	ὅταν	πίνωσιν,	φιλιάζειν		φίλοις		καὶ
			μεμνηνται							
U	**22** et	non	meminerunt	cum	biberint	×	amicitiam	×	×	nec
	item		meminit		biberent		amicitiae			et
					biberunt					
				×	×					
I	cum	autem	bibent	non	meminerunt	tenere	»	inter	amicos	et
		×	bibunt		meminerint					
			biberint + illud							
X	et	non	meminerunt	quando	bibunt	amicitiarum		amicorum		»

	ἀδελφοῖς,	καὶ	μετ᾽	οὐ	πολὺ	σπῶνται	μαχαίρας·	**22** καὶ	ὅταν
U	fraternitatem	sed	non	post	multum	sumunt	gladios	**23** et	cum
	fraternitatis	et	~ post non			sumit	gladium	×	
	parentes			~ multum post					
	fraternae necessitudines								
I	fratres	»	continuo			eiciunt	»	»	»
						eicient	+ suos		
X	fratrum	et	paulo post			arripiunt	»	»	»

	ἀπὸ τοῦ οἴνου		γενηθῶσιν,			οὐ	μέμνηται	ἃ	ἔπραξαν.
							μεμνηνται		
U	a vino		×	×	exsurrexerint	non	meminerunt	quae	gesserunt
	×		(a)merserint	et	surrexeri(n)t		meminit		gesserint
			mersi fuerint		resurrexerint				
I	digesserint		vinum	et	surrexerint		n e s c i u n t	quid	fecerint
							ignorant		
X	a vino		fuerint	»	exsurrexerint	non	meminerunt	quae	gesserint

22 μεμνηνται *codices graeci et versiones praeter* B A 71-74* *b* 58 245 𝔖𝔈𝔄: et non meminerunt cum biberint 127 128 129A Ω V^S; AM et non meminerunt cum biberent 129 151; AM (Var) et non meminerunt cum biberunt V^C item non meminit × × AN aen 3 Esr ~ cum autem bibent non meminerunt 123 126* 144 144A > cum autem bibent non meminerint 144B cum autem bibunt non meminerunt 126^2 cum autem biberint illud non meminerunt 150 cum × biberint illud non meminerunt 188B et non meminerunt quando bibunt AN gen

× amici(t)iam × × nec fraternitatem 127^2 128 129 151 Ω × amicitiae × × nec fraternitatis 129A × amicitiam × × et parentes AN aen 3 Esr × amicitiae × × nec fraternae necessitudinis AM tenere amici(t)iam inter amicos et fratres 123 126 144 144A 144B 150 188B amicitiarum amicorum et fratrum AN gen

sed **UI** et 129A; AN gen: = 𝔊

non post multum 127 129A; AM > × post tumultum AM (Var): *lapsu* ~ post non multum 128 151 Ω V^S: = 𝔊 ~ non multum post V^C continuo 129 123 126 144 144A 144B 150 188B paulo post AN gen

sumunt 127 128 129 129A 151 Ω; AM sumit AN aen 3 Esr eiciunt 123 126 144 144A 144B 150: < 𝔊 eicient 188B arripiunt AN gen

gladia 128 gladiis AM (Var) gladium AN aen 3 Esr

+ suos 150

23 — et 129 144B item *?* AN aen 3 Esr: *cf supra*

< εγερθωσιν B′ 46^c; *cf* 𝔖: a vino × × exsurrexerint 129 a vino amerserint et exsurrexerint 129A a vino merserint et surrexerint 127 151 Ω V^{CS} a vino emerserint et surrexerint 128 a vino mersi fuerint et surrexerint AM × vino mersi fuerint et surrexerint AM (Var) a vino mersi fuerint et resurrexerint AM (Var) a vino mersi fuerint et surrexerit AM (Var) mane × × × × surgit ? AN aen 3 Esr digesserint vinum et surrexerint 123 144 144A 144B 150 188B digesserit vinum et surrexerint 126 a vino fuerint et exsurrexerint AN gen

μεμνηνται *codices graeci et versiones praeter* B A 108*: non meminerunt 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen; AM non meminit AN aen 3 Esr: < 𝔊 nesciunt 123 126 144 144A 144B 150 ignorant 188B

quae gesserunt 127 128 129 129A 151 Ω; AM (Var) quae gesserint AN gen; AM quae in nocte gessit *?* AN aen 3 Esr quid fecerint 123 126 144 144A 144B 150 188B

biberint illud n̄ meminerunt tenere amicicia̅ int̄ amicos et fr̄s sed continuo eiciunt gladios suos/ **151**: /et n̄ meminerīt cum biberent amicicia̅ nec fr̄nitatē s(ed) post non multū sumunt gladios/ **188B**: /cum autē biberint illud n̄

	23	ὦ	ἄνδρες,	οὐχ	ὑπερισχύει	ὁ οἶνος,	ὅτι	οὕτως	ἀναγκάζει	ποιεῖν;	καὶ
U	**24**	o	viri	non num	praecellet praecellunt V praecellit	vinum	quod qui quis	sic	cogit cogitat	facere	et
I		»	»	nonne	fortius est fortior	»	»	» talia	»	»	»
X		»	»	non	praevalet	»	»	»	»	»	»

ἐσίγησεν οὕτως εἴπας.	**4,1**	Καὶ	ἤρξατο		ὁ δεύτερος		λαλεῖν	ὁ	εἴπας
hoc × ~ tacuit	dicto × hoc	tacuit dicto	**4,1**	et	inchoavit coepit ×	+ aliis	sequens – dixit secundus	dicere alter dixit	qui	dixit dicit
his hic	dictis	»		»	coepit		»	loqui	»	dixerat scripserat
tacuit	ubi	ita	dixit	»	»		secundus	»	»	dixit

24 non praecellet 129A non praecellunt 129 non praecellit 127 128 151 Ω V^S num praecellit V^C nonne fortius est 123 144 144A 144B 150 188B nonne fortior est 126 non praevalet AN gen

qui 128 151 Ω quis V^C

talia 150 188B

cogitat 128 V^C

hoc dicto tacuit 129 × × tacuit 129A ~ tacuit hoc dicto 127 128 151 Ω V^{CS}: < 𝔊 hi(i)s dictis tacuit 126 144 144A 144B 150 188B > hic dictis tacuit 123 tacuit ubi ita dixit AN gen

4,1 inchoavit sequens dicere 127 128 151 Ω coepit aliis sequens dicere 129 ~ × dixit alter 129A × secundus dixit AN aen 3 Esr coepit sequens loqui 123 126 144 144A 144B 150 188B coepit secundus loqui AN gen

dixit 127 128 151 Ω; AN gen dicit 129 dixerat 123 126 144 144A 144B scripserat 150 188B

meminerunt tenere amiciciā inter amicos & frs sed continuo eicient gladios/ **AM** Hel 53 (444,3): /et non meminerunt, cum biberint (biberent *GH*), amicitiae nec fraternae necessitudinis, sed non post multum (*scripsi cum GH;* × post tumultum *ceteri, edd.*) sumunt (sunt *H*) gladios (gladiis (*H*)/ **AN** aen 3 Esr: /itē non meminit amicitiā & parentes sed non post multum sumit gladiū/ gen 448 (183): /et non meminerunt quando bibunt amicitiarum amicorum et fratrum et paulo post arripiunt gladios/

23 **123**: /& cū digesserint vinū & surrexerī nesciunt quid fecerint/ **126**: /& cū digesserit vinū & surrexerint nesciunt qīd̄ fecerint/ **127**: /& cū a vino merserint & surrexerint non meminerunt quæ gesserunt/ **128**: /et cū a vino emerserint & surrexerint non meminerunt quę gesserunt/ **129**: /cū a vino exsurrexerīt n̄ meminerī quę gesserī/ **129A**: /& cum a vino amerserint & exsurrexerint n̄ meminerunt quę gesserint/ **144**: /et cum digesserīt vinū et surrexerīt nesciunt quid fec(er)int/ **144A**: /et cum digesserīt vinū et surrexerint nesciunt q(ui)d fecerint/ **144B**: /cum digesserint vinum et surrexerint nesciunt quid fecerint/ **150**: /et cū digesserint vinū & surrexerint nesciunt quid fecerint/ **151**: /et cum a vino merserint et surrexerint n̄ meminerī que gesserī/ **188B**: /& cum digesserint vinum & surrexerint ignorant quid fecerint/ **AM** Hel 53 (444,5): /et cum a (— *HH'*) vino mersi fuerint et surrexerint (-xerit P^1, res. *DP'* [re *exp.*], exsurrexerunt et *H*) non meminerunt ipsi quae gesserint (gesserunt H^2).
AN aen 3 Esr: /itē cū mane surgit n̄ meminit quę in nocte gessit/4,1 gen 448 (183): /et cum a vino fuerint et exsurrexerint, non meminerunt quae gesserint./

24 **123**: /o viri nonne fortius ē vinū q(uod) sic cogit facere & hic dictis tacuit/ **126** /o viri nonne fortior ē vinū qd̄ sic cogit facere et his dictis tacuit/ **127**: /o viri non praecellit vinum quod sic cogit facere et tacuit hoc dicto/ **128**: /o vir non p̄cellet vinū qui sic cogitat facere et tacuit hoc dicto/ **129**: /o viri n̄ p̄cellūt vinū q(uod) sic coḡ fac(er)e et hoc dicto tacuit/ **129A**: /o viri n̄ pręcellet vinū quod sic cogit facere & tacuit/ **144**: /o viri n̄ne forti(us) ē (+ vinū *in mg.*) q(uo)d sic cogit fac(er)e et his dictis tacuit/ **144A**: /o viri n̄ne forti(us) est vinū q(uod) sic cogit fac(er)e et his dictis tacuit/ **144B**: /o viri n̄ne fortius ē vinum quod sic cogit facere et hiis dictis tacuit/ **150**: /o viri n̄ne fortius vinū qd̄ talia cogit facere et his dictis tacuit/ **151**: /o viri n̄ precellit vinū qui sic cogitat facere et tacuit hoc dicto/ **188B**: /o viri nonne fortius est vinum quod talia cogit facere et his dictis tacuit/ **AN** gen 448 (183): /o viri, non praevalet vinum, quod sic cogit facere? et tacuit. Ubi ita dixit/

4,1 **123**: /et coepit sequens loq(ui) qui dixerat fortiorē ēē regē dīcs/ **126**: /et coepit sequens loqui qui dixerat fortiorem esse regē & dīx̄/ **127**: /et inchoavit sequens dicere qui dixit de fortitudine regis/ **128**: /et inchoavit sequens dicere qui dixit de fortitudine regis/ **129**: /et cep̄ aliis sequens dic(er)e q(ui) dīc̄ de fortitudine regis/ **129A**: /et dixit alter/ **144**: /et cepit sequens loqui q(ui) dixerat fortōrē ēē regē et dixit/ **144A**: /et cepit sequens loqui q(ui) dixerat fortiorē ēē regē et dixit/

144B: /et cepit sequens loqui qui dixerat forciorem ēē regē et dixit/ **150**: /et coepit sequens loqui qui scripserat fortiorē ēē regē dicens/ **151**: /et incoavit sequens dicere

	περὶ	τῆς ἰσχύος	τοῦ βασιλέως			2	Ὦ	ἄνδρες,	οὐχ	ὑπερισχύουσιν
		υπερισχυει	ο βασιλευς							
U	de	fortitudine	regis	×	×	2	o	viri	non	praecellunt
	×	×	×							praevalent V praecellent praevellunt
I	×	fortiorem esse	regem	et	dixit		»	»	nonne	fortior est
		fortior est	rex	×	dicens					
X	de	virtute	regis	×	×		»	»	non	praevalent

	οἱ ἄνθρωποι		τὴν γῆν	καὶ	τὴν θάλασσαν		κατακρατοῦντες	καὶ	πάντα	τὰ
		+ οι								
U	homines	qui	terram	et	mare		obtinent	et	omnia	quae
	reges						tenent			
			~	habent	terram	et	mare			
I	rex	»	»	»	»		tenet	»	»	»
X	homines	×	terra	»	»		tenent	»	»	»

	ἐν	αὐτοῖς;				3	ὁ δὲ βασιλεὺς		ὑπερισχύει καὶ κυριεύει πάντων	
U	sunt	in	eis	×	×	3	rex	autem	×	praecellit
	~ in	eis	sunt						V super V + omnia	praecellet
I	in	eis	sunt	obediunt	ei		»	»	super	fortior est
										fortes est
X	»	»	»	×	×		»	»	×	praevalet

de fortitudine regis 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 × × × 129A υπερισχυει ο βασιλευς 58′ 𝔈: × fortiorem esse regem 123 126 144 144A 144B 150 188B fortior est rex AN aen 3 Esr de virtute regis AN gen

× × 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 et dixit 126 144 144A 144B × dicens 123 150 188B

2 non praecellunt homines 129 $\mathbf{V}^{CS}$ non praevalent homines 129A; AN gen non praecellent homines 127 128 151 Ω nonne praevellunt homines 150 nonne praecellunt reges 188B nonne fortior est rex 123 126 144 144A 144B; AN aen 3 Esr

qui **UI**: + οι *L* × AN gen: = 𝔊

~ habent terram et mare AN aen 3 Esr

terram **UI** terra AN gen

obtinent 127^2 128 129 151 Ω obtenent 127* tenent 150 188B; AN gen tenet 123 126 144 144A 144B

sunt in eis 127 129 151 $\mathbf{V}^{S}$ ~ in eis sunt 128 129A Ω 123 126 144 144A 144B 150 188B $\mathbf{V}^{C}$; AN gen

× × 127 128 129 129A 151 Ω 150 188B; AN gen: = 𝔊 obediunt ei 123 126 144 144A 144B

3 × praecellit 129 (-list!) 129A < 𝔊: super omnia praecellit 127^2 151 super omnia praecellet 127* 128 Ω super fortior est 123 126 $144A^2$ super fortes est 144 144A* 144B × fortior est 150 188B × praevalet AN gen

qui dix̄ de fortitudine regis/ **188B**: /et cepit sequens loqui q(ui) scripserat fortiorem ēē regē dicens/ **AN** aen 3 Esr (123R): 3,23/secund(us) dix̄ fortior est rex/ gen 449 (183): /et coepit secundus loqui, qui dixit de virtute regis/

2 **123**: /o viri n̄ne fortior ē rex qui tr̄ā & mare tenet & omīa quę in eis sunt obaudiunt ei/ **126**: /o viri nonne fortior ē rex qui tr̄ā & mare tenet & om̄a quae in eis sunt oboediunt ei/ **127**: /o viri non præcellent homines qui terram & mare obtinent (*ex* obtenent) & omnia quae sunt in eis/ **128**: /o viri n̄ p̄cellent homines qui terrā & mare obtinent & om̄a quę in eis sunt/ **129**: /o viri n̄ p̄cellūt homines q(ui) t(er)rā et mare obtinent et oīa q̄ sūt in eis/ **129A**: /o viri n̄ pręvalent homines qui terram & mare optinent (*ex* obtinent) & om̄a quę in eis sunt/ **144**: /o viri n̄ne fortior ē rex q(ui) t(er)rā et mare tenet et oīa q̄ in eis sunt obediunt ei/ **144A**: /o viri n̄ne fortior ē rex qui terram et mare tenet et oīa que in eis s̄t obediunt ei/ **144B**: /o viri nonne forcior est rex qui t(er)ram et mare tenet et omnia que in eis sunt obediunt ei/ **150**: /o viri nonne ꝑvellunt homines qui t(er)rā et mare tenent & omā q(ue) in eis s̄/ **151**: /o viri n̄ precellent hōīes qui t(er)ram et mare obtinent et omnia que s̄t in eis/ **188B**: /o viri nonne precellunt reges q(ui) terram & mare tenent & omnia quę in eis sunt/ **AN** aen 3 Esr (123R): /qui (*ex* qui*) habent (*ex* habet) terrā & mare & aurū & argentū sub rege sunt/ gen 449 (183): /o viri, non prevalent homines? terra et mare tenent et omnia quae in eis sunt/

3 **123**: /rex aut̄ sup̱ fortior ē & dn̄ātur eis & si dixerit eis facite bellū invicē faciunt (*ex* facti sunt)/ **126**: /rex aut̄ sup̱ fortior ē & dominatur (*ex* -nator) eis & si dixerit facite bellum invicē faciunt faciunt/ **127**: /rex autē sup̱ omnia praecellit (*ex* -cellet) & dominatur (*ex* -nator) eorum & omne quodcūque dixerit illis/ **128**: /rex autē sup̱ om̄a precellet & dominatur eorū & om̄e quodcūq(ue) dixerit illis faciunt/ **129**: /rex aū p̄cellist (!) et dn̄at(ur) eor(um) &

	καὶ	δεσπόζει	αὐτῶν,	καὶ	πᾶν,	ὅ ἐάν	εἴπῃ	αὐτοῖς,	ἐνακούουσιν.
								αυτω	ποιουσι(ν)
U	et	dominatur	eorum	et	omne	quodcumque	dixerit	illis	faciunt
		dominator			×		dixit	×	
					~	obaudiunt (ei)	in	omnibus	× ×
I	»	»	eis	»	×	×	×	×	×
		dominator							
X	»	»	eorum	»	omne	quodcumque	dixerit	eis	faciunt

	4	ἐὰν	εἴπῃ	αὐτοῖς	ποιῆσαι	πόλεμον	ἕτερος	πρὸς	τὸν ἕτερον, ποιοῦσιν·
				×	ποιησατε				
U		×	×	×	×	×		×	×
I		si	dixerit	eis	facite	bellum		invicem	faciunt
				×		– invicem	+ ad	bellum	
X		×	×	×	×	×		×	×

		ἐὰν	δὲ	ἐξαποστείλῃ	αὐτοὺς	πρὸς	τοὺς πολεμίους,	βαδίζουσιν	καὶ
		και	εαν						
U	**4**	et	si	miserit	illos	ad	hostes	vadunt	et
		×					V bellatores		
I		»	»	»	eos	»	»	»	»
			×	dimiserit					
X		si	autem	»	»	»	»	eunt	»

dominator 127* 126* 144A* 188B

eorum 127 128 129 129A 151 Ω 150 188B; AN gen: = 𝔊 eis 123 126 144 144A 144B

αυτω 55; ποιουσιν (-σι 58) *codices graeci et versiones praeter* B′ *L* A *a* 𝔖: omne quodcumque dixerit illis faciunt 127 128 129 151 × quodcumque dixerit × faciunt 129A omne quodcumque dixit illis faciunt Ω ~ obaudiunt × in omnibus × × 150 obaudiunt ei in omnibus × × 188B: αυτω 55 × × × × × 123 126 144 144A 144B omne quodcumque dixerit eis faciunt AN gen

× × × 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen si dixerit eis 123: = 𝔊 si dixerit × 126 144 144A 144B 150 188B: — αυτοις 107 𝔄

× × × × 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊

ποιησατε V′ 58 𝔈: facite bellum invicem faciunt 123 126 144 144A ~ facite invicem bellum faciunt 144B facite bellum ad invicem faciunt 150 188B

4 *deest* 129A

et si 127 128 151 Ω 126 144 144A 144B 150 188B: και εαν *L* 71 × si 129 et × 123 si autem AN gen: = 𝔊

dimiserit 123: *?* si miserit

illos 127 128 129 151 Ω eos 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen

hostes 129 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen bellatores 127 128 151 Ω V^{CS}

vadunt **UI** eunt AN gen

omne q(uo)dcūq(ue) dixerit illis faciūt si miserit illos fac(er)e bellū pxim(us) ad pximū faciūt/ **129A**: /rex aū pręcellit & dominatur eor(um) & quodcumq(ue) dixerit faciunt/5 **144**: /rex aūt sup fortes ē et dominat(ur) eis et si dixerit facite bellum invicē faciunt/ **144A**: /rex autē sup fortes (*ex* fortior) ē et dn̄atur (*ex* -n̄ator) eis et si dixerit facite bellum invicem faciunt/ **144B**: /rex autem sup fortes est et dominatur eis et si dixerit facite invicem bellum faciunt/ **150**: /rex autē fortior ē & dominatur eorū & obaudiunt in omib(us) si dixerit facite bellū ad invicē faciunt/ **151**: /rex aut̄ sup omia p̄cellit et dominat(ur) eor(um) et omne q(uo)dcūq(ue) dixit ill̄ faciunt/ **188B**: /rex autē fortior ē & dominator eorū & obediunt ei in omnib(us) si dixerit facite bellum ad invicem faciunt/ **AN** aen 3 Esr (123R): /& omnia qd̄ vult rex hoc illi faciunt/ gen 449 (183): /rex autem praevalet et dominatur eorum et omne quodcumque dixerit eis faciunt/

4 **123**: /& dimiserit eos ad hostes vadunt & evertunt montes & muros & turres (*ex* turpes)/ **126**: /et si miserit eos ad hostes vadunt & evertunt montes & mures & turres/

127: /et si miserit illos ad bellatores vadunt & demoliunt (demoliuntur *m. 2*) montes & muros & turres/ **128**: /et si miserit illos ad bellatores vadunt et demoliunt montes & muros et turres/ **129**: /et si miserit illos ad hostes vadūt et deiciunt montes et muros et turres/ **144**: /et si miserit eos ad hostes vadunt et ev(er)tunt montes et muros et t(ur)res/ **144A**: /et si miserit eos ad hostes vadunt et ev(er)tunt montes et muros (*ex* mures) et turres/ **144B**: /et si miserit eos ad hostes vadunt et evertunt mōtes et muros et turres/ **150**: /& si miserit eos ad hostes vadunt & evertunt montes & muros & turres/ **151**: /& si miserit illos ad bellatores vadunt et demoliunt montes et muros et turres/ **188B**: /et si miserit eos ad hostes vadunt & evertunt montes & muros & turres/ **AN** aen 3

	κατεργάζονται	τὰ ὄρη	καὶ	τὰ τείχη	καὶ	τοὺς πύργους.	5	φονεύουσιν	+ τε
U	deiciunt **V** demoliunt demoliuntur	montes	et	muros	et	turres	5	× iugulantur	
I	evertunt	»	»	» mures	»	»		et occiduntur ~ occidunt	
X	conficiunt	»	»	»	»	»		× mactant	

	καὶ	φονεύονται	καὶ	τὸν λόγον	τοῦ βασιλέως	οὐ	παραβαίνουσιν·	ἐὰν	δὲ
U	et	iugulant	et	verbum **V** ~ regis	regis verbum	non	praetereunt	nam	si
I	» et	occidunt occiduntur	»	»	»	»	spernunt	si	autem
X	»	mactantur	»	regis	non	praetereunt	verbum	»	»

	νικήσωσιν,	τῷ βασιλεῖ	κομίζουσιν	πάντα,	καὶ ×	ὅσα ἐὰν ×	προνομεύσωσιν, προνομευσονται
U	vicerint	afferunt × afferent	regi	omnia		quaecumque	praedati fuerint
I	»	regi	afferunt afferent	»		»	praedaverint praedicaverint
X	vincunt	adferunt	regi	×		»	ceperint

deiciunt 129 demoliunt 127* 128 151 Ω **V**^{S} demoliuntur 127^{2} **V**^{C} evertunt 123 126 144 144A 144B 150 188B conficiunt AN gen

mures 126

5 turres *ex* turpes 123

× 127 128 129 151 Ω 150 188B; AN gen: = 𝔊 et 123 126 144 144A 144B: + τε *L* 𝔖 *infra*

iugulantur et iugulant 127 128 129 151 Ω occiduntur et occidunt 123 126 144A 150 188B 𝔊: ~ occidunt et occiduntur 144 144B mactant et mactantur AN gen

verbum regis non praetereunt 129; AN aen 3 Esr: = 𝔊 ~ regis verbum non praetereunt 127 128 151 Ω **V**^{CS} verbum regis non spernunt 123 126 144 144A 144B 150 188B ~ regis non praetereunt verbum AN gen

nam si 127 128 129 151 Ω si autem 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen: = 𝔊

vicerint **UI** vincunt AN gen

a(f)ferunt regi 127 128 151 Ω 150; AN gen × regi 129 afferent regi 188B ~ regi afferunt 123 126 144A: = 𝔊 ~ regi afferent 144 144B

omnia **UI** × AN gen

— και *a*

× οσα × προνομευσονται 107

praedati fuerint 127 128 151 Ω 150 188B praedaverint 126 144 144A 144B > praedicaverint 123 ceperint AN gen

Esr (123R):/itē illis (*ex* illo) fortis mittit ad bellū & ad turres & muros demollire & faciunt/ gen 449 (183): /si autem miserit eos ad hostes, eunt et conficiunt montes et muros et turres/

5 **123**: /& occiduntur & occidunt & verbū regis non spnunt si auī vicerint regi adferunt omīa quęcumq(ue) prædicaverint/ **126**: /& occiduntur & occidunt & verbū regis non spnunt si auī vicerint regi adferī omā quaecūque praedaverint/ **127**: /iugulantur & iugulant & regis verbum non praetereunt nam si vicerint (*ex* -runt) afferunt (*ex* adferunt) regi omnia quaecūque p̄dati fuerint/ **128**: /iugulant(ur) & iugulant & regis verbū non p̄tereunt nā si vicerint afferunt regi omnia quęcūq(ue) p̄dati fuerint/ **129**: /iugulant(ur) et iugulant et v(er)bū regis nō p̄tereūt nā si vicerīt regi omīa quęcūq(ue) p̄dati fuerint/ **129A**: 3/sive ad mortem sive ad vitam/10 **144**: /et occidunt et occidunt(ur) et v(er)bū regis ~~regis~~ n̄ spernūt si aūt vic(er)int regi afferrēt omīa q̄cq(ue) p(rae)dav(er)int/ **144A**: /et occidunt(ur) et occidunt et v(er)bum regis n̄ spnunt si aū vicerint regi afferrunt oīa quecumq(ue) predav(er)int/ **144B**: /et occidunt et occiduntur et verbum regis n̄ spnunt si autem vicerint regi afferrent omīa quecum p̄daverint/ **150**: /occiduntur et occidunt & verbum regis non spnunt si aūī vicerint adferunt regi omīa quecūq(ue) p̄dati fuerint/ **151**: /iugulant(ur) et iugulant et regis v(er)bum n̄ pret(er)eunt nam si vicerint afferunt regi omnia quecūq(ue) p̄dati fu(er)int/ **188B**: /occidunt(ur) & occidunt & verbum regis n̄ spnunt si autem vicerint afferent regi omnia quęcunq(ue) predati fuerint/ **AN** aen 3 Esr (123R): /& vigilant & iugulant(ur) & verbū regis n̄ p̄tereunt & t̄ras subiungunt & omnia regi adferī & donant q̄d rex vult habere (+ habet *s. l.*) ex omnib(us)/7 gen 449 (183): /mactant et mactantur et regis non pretereunt verbum. si autem vincunt, adferunt regi quecumque ceperint (coeperint *L*)./

		καὶ	τὰ	ἄλλα	πάντα.	6	καὶ	ὅσοι	οὐ	στρατεύονται	οὐδὲ
		×	×	×	×						
U	6	et	alia	omnia		et	quotquot	non	militant		vel
	V + semper + similiter		alii	omnes		×				V + sed	nec
I		×	×	×		»	qui	»	»		nec
									×		×
X		×	×	×		»	»	»	»		»

	πολεμοῦσιν,	ἀλλὰ	γεωργοῦσιν	τὴν γῆν,	πάλιν	ὅταν		σπείρωσιν,	
					×				
U	pugnant	sed	colunt	terram	×	cum		seminaverunt	×
			+ in		V rursum	qui	+ missi	V fuerint	
I	»	»	»	»	×	»		seminaverint	et
	×	×							×
X	»	»	terram	colunt	et	»		araverint	»

	θερίσαντες	ἀναφέρουσιν	τῷ βασιλεῖ·	καὶ	ἕτερος	τὸν ἕτερον	ἀναγκάζοντες
				×	×	× ×	×
U	metentes	afferunt	regi	et	alter	alterum	cogentes
			×	×	×	×	×
I	secuerint	»	»	»	alterutrum		se cogentes
	se(c)averint						
	×						
X	messem egerint	»	»	×	×	×	×

6 + semper 127 128 151 Ω V^S + similiter V^C
et alia omnia 127 128 129 151 V^S: = 𝔊 et alii omnes V^C × × × 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen: — και τα αλλα παντα 107
— et 129
quotquot 127 128 129 151 Ω qui 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen: = 𝔊
× × × × 123
+ sed 127* 128 151 Ω
vel 129 nec 127 128 151 Ω 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen
colunt terram **UI** colunt in terram 151* ~ terram colunt AN gen
× 129 123 126 144 144A 144B 150 188B: — παλιν 107 rursum 127 128 151 Ω V^{CS}: = 𝔊 et AN gen
eum] qui missi 128
seminaverunt × metentes 129: = 𝔊 fuerint × metentes 127 128 151 Ω V^{CS} seminaverint et secuerint 123 126^2 144 144A 144B seminaverint et se(c)averint 150 188B seminaverint × × 126* araverint et messem egerint AN gen
regi et alter alterum cogentes afferunt tributa regi 127^2 V^S: = 𝔊 regi et alter alterum cogentes afferunt tributa regis 129 × × × × × × tributa regi 127* 128 150 151 Ω V^C: *homoiotel.* regi et alterutrum se cogentes afferunt tributa regi 123 126 144 144A 144B regi et alterutrum se cogentes afferunt tributa × 150 188B regi × × × × × × × AN gen: — και ετερος τον ετερον αναγκαζοντες αναφερουσιν τους φορους τω βασιλει 236-314-762 $\mathfrak{E}^{MEF}$: *homoiotel.*

6 **123**: /& qui non colunt trā cū seminaverint & secuerint adferunt regi & alterutrū se cogentes adferunt tributa regi/ **126**: /& qui n̄ militant nec pugnant sed colunt terram cū seminaverint et secuerint (*in mg.*) adferī regi & alterutrū se cogentes adferī tributa regi/ **127**: /semper & alia omnia & quotquot non militant (+ sed *erasum*) nec pugnant sed colunt terram rursum cum fuerint metentes afferunt (*ex* adferunt) regi (*2. m.*) (+ et alī alterā cogentes affeī *2. m. in mg.*) tributa regi/ **128**: /semp̄ & alia omnia et quotquot non militant sed nec pugnant s(ed) colunt terrā rursum qui missi fuerint metentes afferunt tributa regi/ **129**: /et alia omīa quotquot n̄ militāt vel pugnant s(ed) colūt t(er)ram cū seminaverīt m̄tes affeī regi et alt(er) alterū cogentes affeī tributa regis/ **144**: /et q(ui) n̄ militant n(ec) pugnant s(ed) colūt terram cū seminav(er)int et secuerīt afferunt regi et alt(er)utrū se cogentes afferī t(ri)buta regi/ **144A**: /et q(ui) n̄ militant nec pugnant sed colunt terram cum seminav(er)int et secuerint afferī regi et alterutrū se cogentes afferī tributa regi/ **144B**: /qui n̄ militant nec pugnant s(ed) colunt t(er)ram cum seminaverint et secuerint afferent regi et alt(er)utrum se cogentes afferunt t(ri)buta regi/ **150**: /& qui n̄ militant nec pugnant sed colunt t(er)ram cū seminaverint & segaverint adferī regi & alterutrum se cogentes adferunt tributa/ **151**: /semp̄ et alia omīa & q(uo)tquot n̄ militant s(ed) nec pugnant s(ed) colunt in (*expunctum*) t(er)ram rursum cū fu(er)int metentes afferī (*ex* affueī) tributa regi/ **188B**: /et qui non militant nec pugnant sed colunt terram cum seminaverīt

	ἀναφέρουσιν	τοὺς φόρους	τῷ βασιλεῖ.	7	καὶ	αὐτὸς	εἷς	μόνος	ἐστίν·	
	×	× ×	× ×				×			+ και
U	afferunt	tributa	regi	7	et	ipse	unus	solus	est	et
	×		regis					~ est	V × solus	×
I	»	»	»		»	»	»	»	»	»
			×							
X	×	×	×		»	»	×	»	»	»

	ἐὰν	εἴπῃ	ἀποκτεῖναι,	ἀποκτέννουσιν·			εἶπεν	ἀφεῖναι,	ἀφίουσιν·	
			αποκτειναστε		+ και	+ εαν	ειπη			
U	si	dixerit	occidere	occidunt	×	×	dicit	remittere	remittunt	
			occiderit				dixit	remittite		
			occidite			si	dixerit			
I	»	»	×	×	×	×	×	×	×	
X	»	»	occidite	occidunt	et	si	×	dimittere	dimittunt	
									dimittit	

	8		εἶπεν	πατάξαι,	τύπτουσιν·		εἶπεν	ἐρημῶσαι,	ἐρημοῦσιν·		
		+ εαν	ειπη			+ εαν	ειπη				+ εαν
U	8	×	dixit	percutere	percutiunt	×	dixit	exterminare	exterminant	×	×
		si	dixerit	percutite		si	dixerit	exterminate	exterminabunt		si
							dicit				
I		×	×	×	×	×	×	desolate	desolant	et	si
X		si	×	cedere	cedent	si	×	devastare	devastant	×	»

7 unus solus est 129 123 126 144 144A 144B 150 188B: = 𝔊 unus solus × 127*vid 128 151 Ω V^{CS} ~ unus est solus 127^2 × solus est AN gen: — εις 381

+ και *L* 𝔈𝔄$^{-1500}$ — et 150 188B: = 𝔊

— occidere...(8)...percutiunt dixit 123 126 144 144A 144B: *homoiotel.*

occidere occidunt 127 128 151 Ω V^S: = 𝔊 occiderit occidunt 129: *lapsu* occidite occidunt 150 188B; AN gen V^C: = 𝔈; αποκτειναστε *a*

× × dicit 129 150 × × dixit 127 V^S: = 𝔊 × × dixerit 151 V^C × si dixerit 128 Ω 188B: εαν ειπη *codices graeci et versiones praeter* B′ a^{-71}, και 71, και εαν ειπη *L* 𝔈𝔄^{1500} et si × AN gen: *cf* και εαν ειπη *L* 𝔈𝔄^{1500}

remittere remittunt 127 128 129 151 Ω V^S: = 𝔊 remittite remittunt 150 188B V^C dimittere dimittunt AN gen dimittere dimittit AN aen 3 Esr

8 — (7) occidere...(8)...percutiunt dixit 123 126 144 144A 144B: *homoiotel.*

× dixit 127 128 129 151 V^S: = 𝔊 si dixerit Ω 150 188B: εαν ειπη *L* 𝔈 × dixerit V^C si × AN gen

percutere percutiunt 127 128 129 151 Ω V^S: = 𝔊 percutite percutiunt 150 188B V^C: = 𝔈 cedere cedent AN gen

× dixit 127 128 129 151 V^S: = 𝔊 si dixerit Ω: εαν ειπη *L* 𝔈 × dicit 150 188B × dixerit V^C si × AN gen

exterminare exterminant 127 128 129 151 Ω V^S exterminate exterminant V^C desolate desolant 123 126 144 144A 144B: = 𝔊 *lectio duplex:* exterminate exterminant desolate et desolant 188B exterminate exterminabunt desolate et desolant 150 *cf* quod vult destruere distruitur AN aen 3 Esr: *verborum ordine mutato* devastare devastant AN gen

× × dixit 127 128 151 V^S: = 𝔊 × × dicit 129 × si dixerit Ω: εαν ειπη *L* 𝔈𝔄 × × dixerit V^C et si dixerit 123 126 144 144A 144B 150 188B × si × AN gen

& secaverint afferunt regi et alterutrum se cogentes afferunt tributa/ **AN** gen 449 (183): /et qui non militant nec pugnant, sed terram colunt, et cum araverint et messem egerint, adferunt regi./

7 **123**: /& ipse un(us) solus ē et si dixerit/ **126**: /& ipse unus solus ē & (+ si *s. l.*) dixerit (*ex* dixebit?)/ **127**: /& ipse unus (+ est *2. m.*) solus & si dixerit occidere occidunt dixit remittere remittunt/ **128**: /& ipse unus solus et si dixerit occidere occidunt si dixerit remittere remittunt/ **129**: /et ipso un(us) solu(s) ē et si dixit occid(er)it occidūt dic̄ remittere remittunt/ **144**: /et ip̄e un(us) solus ē et si dix(er)it/ **144A**: /et ip̄e un(us) sol(us) est et (+ si *s. l.*) dixerit/ **144B**: /et ip̄e unus solus ē et si dixerit/ **150**: /& ipse unus solus ē si dixerit occidite occidunt dicit remittite remittunt/ **151**: /et ip̄e un(us) solus et si dixerit occidere occidunt dix(er)it remittere remittunt/ **188B**: /& ipse unus solus est si dixerit occidite occidunt si dixerit remittite remittunt/ **AN** aen 3 Esr (123R): 5/(+ & *s. l.*) q̄d̄ vult dimittere (*ex* mittere) dimittit/ gen 449 (183): /et ipse solus est et si dixerit: occidite, occidunt, et si dimittere, dimittunt./

8 **123**: /desolate desolant & si dixerit ædificate ædificant/ **126**: /desolate desolant et si dixerit aedificate aedificant/ **127**: /dixit p̄cutere p̄cutiunt dixit exterminare

	εἶπεν ειπη	οἰκοδομῆσαι,	οἰκοδομοῦσιν·	**9**	+ εαν		εἶπεν ειπη	ἐκκόψαι,	ἐκκόπτουσιν·
U	dixit dicit dixerit	aedificare	aedificant	**9**	× si	×	dixit dicit dixerit	excidere excidite	excidunt
I	dixerit	aedificate	»		si	autem	dixerit	concidite conscidite	concidunt conscidunt
X	×	aedificare	»		»	×	×	excidere	excidunt

			εἶπεν ειπη	φυτεῦσαι,	φυτεύουσιν.	**10**	καὶ	πᾶς	ὁ λαὸς	αὐτοῦ ×	καὶ
U	×	× si	dixit dicit dixerit	plantare plantate	plantant	**10**	et	omnis	plebs plebes		et
I	et	si ×	dixerit	novellate	novellant		»	»	populus		» ×
X	×	»	×	plantare	plantant		»	»	plebs		»

aedificare 127 128 129 151 Ω $\mathbf{V}^{S}$; AN gen aedificate 123 126 144 144A 144B 150 188B $\mathbf{V}^{C}$: = 𝔈 *cf* quod vult edificare edificatur AN aen 3 Esr: *verborum ordine mutato*

9 × × dixit 127 128 151 $\mathbf{V}^{S}$: = 𝔊 × × dicit 129 si × dixerit Ω: εαν ειπη *L* 𝔈𝔄 × × dixerit $\mathbf{V}^{C}$ si autem dixerit 123 126 144 144A 144B 150 188B si × × AN gen

excidere excidunt 127^{2} 128 129 151 Ω $\mathbf{V}^{S}$; AN gen: = 𝔊 occidere excidunt 127* excidite excidunt 150 188B $\mathbf{V}^{C}$ concidite concidunt 123 126 144 144A conscidite conscidunt 144B

× × dixit 127^{2} 128 151 $\mathbf{V}^{S}$: = 𝔊 × × dixi 127* × × dicit 129 × si dixerit Ω: εαν ειπη *L* 𝔈𝔄 × × dixerit $\mathbf{V}^{C}$ et si dixerit 123 126^{2} 144 $144A^{2}$ 144B 188B et × dixerit 126* 144A* 150 × si × AN gen

plantare plantant 127 128 129 151 Ω $\mathbf{V}^{S}$; AN gen: = 𝔊 plantate plantant 150 188B novellate novellant 123 126 144 144A 144B $\mathbf{V}^{C}$

10 plebs 127 128 151 Ω; AN gen plebes 129 populus 123 126 144 144A 144B 150 188B

— αυτου *L a* 245 𝔈

— et 144B

exterminant dixit aedificare aedificant/ **128**: /dixit p̣cutere p̣cutiunt dix̄ exterminare exterminant dixit ẹdificare aedificant/ **129**: /dix̄ p̣cut(er)e p̣cutiunt dix̄ ext(er)minare ext(er)minant dic̄ ẹdificare ẹdificant/ **144**: /desolate desolant et si dix(er)it edifacate edificant/ **144A**: /desolate desolant et si dixerit edificate edificant/ **144B**: /desolate desolāt et si dixerit edificate edificate (!) edificant/ **150**: /si dixerit p̣cutite p̣cutiunt dic̄ extīminate extīminabunt desolate & desolant & si dixerit aedificate aedificant/ **151**: /dix̄ p̣cutere p̣cutiunt dix̄ ext(er)minare ext(er)minant dix̄ edificare edificant/ **188B**: /si dixerit p̣cutite p̣cutiunt dicit exterminate & exterminant desolate & desolant si dixerit edificate edificant/ **AN** aen 3 Esr (123R): /& q̄d̄ vult edificare edificat(ur) & q̄d̄ vult destruere distruitur (*ex* destruitur)/10 gen 449 (183): /si cedere, cedent, si devastare, devastant, si edificare, edificant./

¶ **123**: /si auī dixerit concidite concidunt & si dixerit novellate novellant/ **126**: /si auī dixerit concidite concidunt et (+ si *s. l.*) dixerit novellate novellant/ **127**: /dixit excidere (*ex* occidere) excidunt dixit (*ex* dixi) plantare plantant/ **128**: /dix̄ excidere excidunt dixit plantare plantant/ **129**: /dic̄ excid(er)e excidunt dic̄ plantare plantant/ **144**: /si aūt dixerit c(on)cidite concidunt et si dix(er)it novellate novellant/ **144A**: /si aū dixerit c(on)cidite (*ex* c(on)dite) c(on)cidunt et (+ si *s. l.*) dixerit novellate novellant/ **144B**: /si autem dix̄it conscidite conscidunt et si dixerit novellate novellāt/ **150**: /si auī dixerit excidite excidunt & dixerit plantate plantant/ **151**: /dix̄ exidere excidunt dix̄ plantare plantant/ **188B**: /si autē dixerit excidite excidunt et si dixerit plantate plantant/ **AN** gen 449 (183): /si excidere, excidunt, si plantare, plantant./

10 **123**: /& omīs pp̄ls & exercitus eius obaudiunt ei & insup ipse recūbet & cenat & dormit/ **126**: /et omīs populus & exercitus ei(us) oboediunt ei & insup ipse recūbit & cenat & bibit & dormit/ **127**: /& omnis plebs & virtutes eum obaudiunt & sup haec ipse recumbit (*ex* -bet) & manducat & bibit & dormit/ **128**: /& omnis plebs & virtutes eū obaudiunt & sup hęc ipse recūbit & dormit/ **129**: /et ōs plebes et exercit(us) ei obediunt (*ex* obebdiunt) et sup hęc ipse recūbit et manducat et bibit et dormit/ **129A**: 5/insup custodiunt eū dormientē/ **144**: /et omnis popīs et ex(erc)it(us) ei(us) obediunt ei et insup ip̄e recumbit cenat et bibit et dormit/ **144A**: /et oīs pp̄ls et exercitus ei(us) obediunt ei et insup ipse recumbit et cenat et bibit (*ex* bibat) et dormit/ **144B**: /et omīs populus exercitus eius obediunt ei et insuper ip̄e recumbit cenat bibit et dormit/ **150**: /& omnis populus et exercitus eius obaudiunt ei & insup ipsi recūbit & cenat & bibit et dormit/ **151**: /et omnis plebs et virtutes eum obaudivit (!) et sup h̄ ip̄e recumbet et bibet et dormiet/ **188B**: /& omnis popīs & exercitus eius obaudiunt ei et insup ipse recumbit & cenat & bibit & dormit/ **AN** aen 3 Esr (123R): 8/item illi operant oboediant vigilant ieiunant (*ex* ieiunat) ille recūbit edit bibit dormit/13 gen 449 (183): /et omnis plebs et potestas ipsius sunt: superbis (super his *L*) autem recumbens manducat et bibet et dormit./

11 **123**: /hi auī vigilant & servant eū circūstantes &

	αἱ δυνάμεις αὐτοῦ ἐνακούουσιν.			πρὸς δὲ τούτοις		αὐτὸς ἀνάκειται,			+ και		ἐσθίει
U	exercitus V virtutes	×	ei obediunt eum obaudivit	et	super	haec hoc	ipse ille	recumbit recumbet	et V × ×		manducat V × edit
I	»	eius	obediunt ei	»	insuper		»	»	»		cenat
X	potestas	ipsius	sunt	superbis	autem		×	recumbens	×		manducat

	καὶ πίνει ×		καὶ	καθεύδει,	11	αὐτοὶ	δὲ	τηροῦσιν			κύκλῳ	περὶ	αὐτὸν
U	et	bibit bibet	et ×	dormit dormiet	11	hii	autem	custodiunt	×	×	in ×	circuitu ×	eum ×
	×	×		~ custodiunt		eum	dormientem	×		×			
I	» ×	» ×	»	»		»	»	vigilant	et	servant	eum	circumstantes	
X	»	bibet	»	»		»	»	×	×	»	in	circuitu	eius

	καὶ	οὐ	δύνανται δυναται	ἕκαστος	ἀπελθεῖν	καὶ ×	ποιεῖν	τὰ ἔργα	αὐτοῦ	οὐδὲ	
U	et	non	possunt	ire	singuli	× et	facere	opera	sua	× sed	nec × et
I	»	»	potest	unusquisque	ire	et	»	» operam	» suam	×	»
X	nec		possunt	ire	singuli	»	»	»	»	et	non

exercitus × 129 virtutes × 127 128 151 Ω exercitus eius 123 126 144 144A 144B 150 188B: = 𝔊 potestas ipsius AN gen

ei obediunt 129 eum obaudiunt 127 128 Ω eum obaudivit 151 ~ ob(e)diunt ei 123 126 144 144A 144B 150 188B sunt AN gen

et super haec 127 128 129 151 Ω V^S: < 𝔊 et super hoc V^C et insuper 129A 123 126 144 144A 144B 150 188B ~ superbis autem AN gen

ipse recumbit 127^2 128 129 126 144 144A 144B 150 188B ipse recumbet 127* 151 Ω 123 ille recumbit AN aen 3 Esr × recumbens AN gen

+ και *L* 𝔈𝔄^{1500}

et manducat 127 129 × × 128 151 Ω × edit AN aen 3 Esr et cenat 123 126 144A 144B 150 188B × cenat 144: = 𝔊 × manducat AN gen

et bibit 127 129 126 144 $144A^2$ 150 188B et bibet 151 Ω; AN gen × bibit 144B; AN aen 3 Esr: — και 381 𝔄 et bibat 144A* × × 128 123

— et AN aen 3 Esr: = 𝔄

dormiet 151

~ (11) custodiunt eum (10) dormientem × × 129A

11 custodiunt × × 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 vigilant et servant 123 126 144 144A 144B 150 188B × × servant AN gen

in circuitu eum 127 128 129 151 Ω × × × 129A eum circumstantes 123 126 144^2 144A 144B 150 188B eum circumstantibus 144* in circuitu eius AN gen

et non **UI**: = 𝔊 *ad verbum* nec AN gen

possunt ire singuli 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen potest unusquisque ire 123 126 144 144A 144B 150 188B: δυναται (-τε 55) A V′ b^{-381} 55 58′ 119 122 𝔈

× 127 128 129 151 V^S: — και *a* et 129A Ω 123 126 144 144A 144B 150 188B V^C; AN gen: = 𝔊

operam suam 123

× nec inobedientes sunt ei 129 sed × dictoobedientes sunt ei $129A^2$ sed × dictoobediens sunt ei 129A* sed nec indictoaudientes sunt ei 127*^{vid} 128 151 V^S sed nec indicto inoboedientes sunt ei 127^2 sed et indictoobedientes sunt ei Ω sed × in dicto obaudientes sunt ei V^C × nec potest aliquis negl(e)gere mandata eius 123 126 150 188B 144 144A 144B et non ei obaudire AN gen: παρακουειν *L*

n̄ potest unusq(ui)sq(ue) ire & facere operā suā nec potest aliq(uis) neglegere mandata ei(us)/ **126**: /hii aut̄ vigilant & servant eū circūstantes & n̄ potest unusquisq(ue) ire & facere opera sua nec potest aliquis neglegere mandata ei(us)/ **127**: /hi autem custodiunt in circuitu eum & non possunt ire singuli facere opera sua sed nec indictoinoboedientes (*corr. 2. m.*) sunt ei/ **128**: /hi autē custodiunt in circuitu eū & n̄ possunt ire singuli facere opera sua sed nec indictoaudientes sunt ei/ **129**: /hi aut̄ custodiunt in circuitu eū et nō possunt ire singl̄ī fac(er)e opa sua nec inobedientes sūt ei/ **129A**: /& n̄ possunt ire singuli & facere opera sua sed dictoobedientes (*ex* -obediens) s̄ ei/13

παρακούουσιν αὐτοῦ. **12** ὦ ἄνδρες, πῶς οὐχ
παρακουειν ×

U inobedientes sunt ei **12** o viri quomodo non ×
dictoobedientes V ×
indictoaudientes
indicto (in)oboedientes

I potest aliquis neglegere mandata eius » » × nonne ergo
quomodo non
~ ergo non

X e i o b a u d i r e » » quomodo non ×

ὑπερισχύει ὁ βασιλεύς, ὅτι οὕτως ἐπακουστός ἐστιν; καὶ ἐσίγησεν.
+ τουτο ειπων

U praecellit rex qui sic diffamatur et tacuit hoc dicto
praecellet cui obediuntur dicito
V × V ×

I praevalet » » » obauditur » his dictis tacuit
cui obaudiatur

X supervalet » × × × × × × ×

---

13 Ὁ δὲ τρίτος ὁ εἴπας περὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ἀληθείας - οὗτός

U **13** et tertius qui dixerat de mulieribus et veritate hic
V × × ×
dixit

I tertius autem » » praevalent mulieres » veritas »
dixit praevalere veritate(m)
scripserat

X × tertius » dixit de mulieribus » veritate »

12 *deest* 129A
— o 127* 128 151 Ω V^{C}
quomodo non × praecellit 129 Ω quomodo non × praecellet 127 128 151 — πως 245 𝔖𝔈: × nonne ergo praevalet 126 144 144A 144B × non ergo praevalet 123 ~ quomodo ergo non praevalet 150 188B quomodo non × supervalet AN gen
qui sic diffamatur 127 128 151 Ω cui sic obediuntur 129 qui sic obauditur 126 144 150 cui sic obauditur 123 144A[2] 144B 188B cui sic obaudiatur 144A* × × × AN gen
+ τουτο ειπων (ειπας V*) V′ *a* 𝔄$^{-1500}$ et tacuit hoc dicto 127[2] et tacuit hoc dicito 129 et tacuit × × 127* 128 151 Ω V^{CS}: = 𝔊 et his dictis tacuit 123 126 144 144A 144B 150 188B × × × × AN gen
13 et tertius 129[2 vid] 129A et tres 129* × tertius 127 128 151 Ω V^{CS}; AN gen; aen 3 Esr tertius autem 123 126 144 144A 144B 150 188B: = 𝔊
qui dixerat 127 128 129 151 Ω 123 126 144A × × 129A × dixit AN aen 3 Esr qui dixit 144 144B; AN gen qui scripserat 150 188B
de mulieribus et veritate 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 praevalent mulieres et veritas 123 126[2] 144 144A 144B praevalet mulieres et veritas 126* praevalere mulieres et veritatem 188B praevalere mulieres et veritate 150

144: /hii autē vigilant et servāt eum c(ir)cūstantes (*ex* -stantibus) et n̄ potest un(us)quisq(ue) ire et fac(er)e opa sua n(ec) pot(est) aliq(ui)s neglig(er)e mandata eius/ **144A**: /hi autē vigilant et servant eū circūstantes et n̄ poť unusq(ui)sq(ue) ire et facere opa sua nec poť aliq(ui)s negligere mandata eius/ **144B**: /hii autē vigilant et servant eum c(ir)cumstantes et n̄ potest un(us)quisq(ue) ire et facere opera sua nec potest aliquis neglig(er)e mandata eius/ **150**: /hii auť vigilant & servant eū circūstantes & non potest un(us)quisq(ue) ire & facere opera sua nec potest aliq(ui)s neglegere mandata ei(us)/ **151**: /hi aū custodiunt in circuitu eū et n̄ possunt ire singłi fac(er)e opa sua s(ed) nec indictoaudientes s̄t ei/ **188B**: /hi autē vigilāt & servant eum circunstantes & n̄ potest unusquisq(ue) ire & facere opa sua nec potest aliquis negligere mandata eius/ **AN** aen 3 Esr (123R): *vide* 4,10 gen 449 (183): /hii autem servant in circuitu eius nec possunt ire singuli et facere opera sua et non ei obaudire/

12 **123**: /o viri n̄ ergo p̄valet rex cui sic obaudit(ur) & his dictis tacuit/ **126**: /o viri nonne ergo p̄valet rex qui sic abauditur (*ex* abaudiatur) & his dictis tacuit/ **127**: /o viri quomodo non p̄cellet rex qui sic diffamatur (*ex* defamatur) & tacuit (+ hoc dicto *2. m.*)/ **128**: /viri quom(odo) n̄ p̄cellet rex qui sic diffamat(ur) et tacuit/ **129**: /o viri qūo n̄ p̄cellit rex cui sic obediunt(ur) et tacuit hoc dicito/ **144**: /o viri n̄ne (er)g(o) p̄valet rex q(ui) sic obaudit(ur) et his dictiş tacuit/ **144A**: /o viri n̄ne (er)g(o) p̄valet rex cui sic obauditur (*ex* obaudiatur) et his dictis ta-

	ἐστιν	Ζοροβαβέλ -									
			+ ο του Σαλαθιηλ								+ εκ
U	est	Zorobabel	×	×	×	×	×	×	×	×	×
I	»	»	filius	Salatiel	×	×	×	×	×	×	de
X	»	»	»	»	de	domo	David	ex	genere	Fares	»

				ἤρξατο	λαλεῖν	**14**		Ἄνδρες,		οὐ	μέγας
	φυλης	Ιουδα	+ και				+ ω				
U	×	×	et ×	coepit	loqui	**14**	×	viri		nonne **V** non	magnus	est **V** ×
I	tribu	Iuda	qui et	»	dicere		o	»	+ Iuda	»	~ est magnus	»
X	trivu	»	et	»	loqui		×	»		non	»	×

	ὁ βασιλεὺς	καὶ	πολλοὶ		οἱ ἄνθρωποι	καὶ	ὁ οἶνος		ἰσχύει;		τίς	
U	rex	et non	multi magne	+ sunt	homines	et in **V** nec	vinum vino		praecellit praecellet praecellent		quis quae	est
I	»	»	»		»	»	»	+ et	fortius fortior	est ×	» qui	»
X	»	»	»		»	»	»		forte	×	»	×

× × 127 128 129 129 151 Ω: = 𝔊 filius salat(h)iel 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen: + ο του σαλαθιηλ *L* 121 𝔖

× × × × × × **UI**: = 𝔊 de domo david ex genere fares AN gen

× × × 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 de tri(b)u iuda 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen: + εκ φυλης ιουδα *L* 121 𝔖

et 129 Ω 123 150 188B; AN gen: + και *L* a^{-74} × 127 128 129A 151 $\mathbf{V}^{CS}$: = 𝔊 qui 126 144 144A 144B

loqui 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen dicere 123 126 144 144A 144B 150 188B

14 × 127* 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 ο 127^2 123 126 144 144A 144B 150 188B: + ω *codices graeci et versiones praeter* B′ *a* 𝔖

+ iuda 144 144B

nonne 129 123 126 144 144A 144B 150 188B non 127 128 129A 151 Ω $\mathbf{V}^{CS}$; AN gen

magnus est 129 126 144 144A 144B 150 188B magnus × 127 128 129A 151 Ω $\mathbf{V}^{CS}$; AN gen: = 𝔊 *ad verbum* ~ est magnus 123

non 129A

magne sunt 129

et 129 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen: = 𝔊 in 129A nec 127 128 151 Ω $\mathbf{V}^{CS}$

vino 129A

+ et 150

praecellit 129 Ω praecellet 127 128 151 praecellent 129A fortius est 123 126 144^2 144A 144B 188B fortius × 144* fortior est 150 forte × AN gen

quae 129 qui 123 150

est **UI** × AN gen: = 𝔊

cuit/ **144B**: /o viri n̄ne ergo p̄valet rex cui sic obauditur et hiis dictis tacuit/ **150**: /o viri quomodo ergo non p̄valet rex qui sic obauditur & his dictis tacuit/ **151**: /viri q(uo)m(odo) non p̄cellet rex qui sic diffamat(ur) et tacuit/ **188B**: /o viri quom(odo) (er)g(o) non prevalet rex cui sic obaudit(ur) et his dictis tacuit/ **AN** gen 449 (183): /o viri, quomodo non supervalet rex?/

13 **123**: /tercius auī qui dixerat prævalent mulieres & veritas hic est zorobabel filius salathiel de tribu iuda & coepit dicere/ **126**: /tertius auī qui dixerat praevalent (*ex* -valet) mulieres & veritas hic ē zorobabel filius salatiel de tribu iuda qui coepit dicere/ **127**: /tertius qui dixerat de mulierib(us) & veritate hic est zorobabel coepit loqui/ **128**: /tertius qui dixerat de mulierib(us) & veritate hic est zorobabel coepit loqui/ **129**: /et tres (+ **** *s. l.*) q(ui) dixerat de mulierib(us) et v(er)itate hic ē zorobabel et cep̄ loq(ui)/ **129A**: 11/et tertius de mulierib(us) & veritate hic est zorobabel coepit loqui/ **144**: /terti(us) auī q(ui) dix̄ p̄valent mulieres et v(er)itas hic ē zorobabel fili(us) salatiel de t(ri)bu iuda q(ui) cepit dicere/ **144A**: /terci(us) aū qui dixerat p̄valent mulieres et v(er)itas hic ē zorobabel fili(us) salathiel de tribu iuda qui cepit dic(er)e/ **144B**: /tertius autem qui dixit p̄valent muli(er)es et veritas hic ē zorobabel filius salatiel de t(ri)bu iuda qui cepit dic(er)e/

150: /tercius aūī qui scripserat p̄valere mulieres et veritate hic est zorobabel filius salthihel de tribu iuda & coepit dicere/ **151**: /tercius qui dixerat de mulierib(us) et veritate hic ē zorobabel cepit loqui/ **188B**: /tercius autem qui scripserat prevalere mulieres & veritatē hic est zorobabel fili(us) salatihel de tribu iuda & cepit dicere/ **AN** aen 3 Esr (123R): 10/t(er)cius dix̄ hic ē zorobahel (*ex* zorabahel)/ gen 450 (183): /tertius qui dixit de mulieribus

	οὖν	ὁ δεσπόζων	αὐτῶν	ἢ	τίς		ὁ κυριεύων		αὐτῶν;		οὐχ
	×			×	×		×	×	×		
U	ergo	qui quae	dominatur dominantur	eorum ×	et V ×	quae V ×	sunt V ×	quae V ×	dominantur V ×	eis V ×	**15** nonne
I	» ×	×	dominator	»	»	quis	est	qui	imperat	» illis	»
X	×	×	dominatur	»	×	×	×	×	×	×	»

	αἱ γυναῖκες;	**15** αἱ γυναῖκες	ἐγέννησαν	τὸν βασιλέα	καὶ	πάντα	τὸν λαόν,
		× ×					
		×	γεννησαν				
U	mulieres	mulieres V × quae	genuerunt generant	regem reges	et	omnem ×	populum ×
I	»	ipsae ×	»	»	» + sed	omnes omnis	populi populus
X	»	mulieres	generaverunt	»	»	omnem	plebem

— ergo 150 188B: — ουν 71′-74-120-130-134

qui dominatur 127[2] 128 129A 151 Ω quae dominantur 129 qui dominator 127* × dominator 123 126 144 144A 144B 150 188B × dominatur AN gen

— eorum 129A

et quae sunt quae dominantur eis 129 × × × × × × 127 128 129A 151 Ω V^{CS}; AN gen: — η τις ο κυριευων αυτων 107 52: *homoiotel.* et quis est qui imperat eis 123 126 144 144A 144B et quis est qui imperat illis 188B et quis est dominator eorum et quis est qui imperat illis 150

15 mulieres genuerunt 129 129A: = 𝔊 × genuerunt 127 128 151 Ω 150 V^{CS}: — αι γυναικες V^{c} *L* 119 𝔖 quae generant AN aen 3 Esr: αι × γεννησαν 55 ipsae genuerunt 123 126 144 144A 144B 188B mulieres generaverunt AN gen: = 𝔊

reges 129* 129A

+ sed 123 150 188B

— et omnem populum qui dominantur mari et terrae 129A

omnem populum 127 128 129 151 Ω; AN aen 3 Esr: = 𝔊 omnes populi 123 126 144 144A 144B 188B omnis populus 150 omnem plebem AN gen

et veritate, hic est Zorobabel filius Salathiel (salatiel *L*[a]) de domo David ex genere Fares de trivu Iuda. coepit loqui:/

gen 452[b] (184): 41/hic est zorobabel (G[2]) **AU** ci 18,36 (631,8): 3,4/cum reges unus dixisset, alter vinum tertius mulieres, quae plerumque regibus imperarent/38

14 **123**: /o viri nonne est magnus rex & multi homines & vinū fortius est qui est ergo dn̄ator eor(um) & quis est qui imperat eis/ **126**: /o viri nonne magnus ē rex & multi homines & vinū fortius ē quis ergo ē dominator eorum & quis ē qui imperat eis/ **127**: /(+ o *s. l.*) viri non magnus rex & multi homines nec vinum praecellet quis est ergo qui dominatur (*ex* -nator) eorum/ **128**: /viri non magnus rex & multi homines nec vinū p̄cellet quis est ergo qui dominat(ur) eorū/ **129**: /viri nonne magn(us) est rex et magne sunt homines et vinū p̄cellit quę ē (er)g(o) quę dn̄ant(ur) eor(um) et quę sūt quę dn̄ant(ur) eis/ **129A**: /viri non magnus rex n̄ multi homines in vino p̄cellent quis ē ergo qui dominatur/ **144**: /o viri iuda n̄ne magn(us) ē rex et multi homines et vinū forti(us) (+ est *in mg.*) quis ē (er)g(o) dominator eor(um) et q(ui)s ē q(ui) impat eis/ **144A**: /o viri n̄ne magn(us) ē rex et multi hoiēs et vinū fortius ē quis ē (er)g(o) dn̄ator eor(um) et quis est qui impat eis/ **144B**: /o viri iuda n̄ne magnus ē rex et multi homines et vinum fortius ē quis ergo dominator eorū et quis ē qui imperat eis/ **150**: /o viri n̄ne magnus ē rex & multi homines et vinū & fortior est qui ē dominator eorū & quis ē dominator eorū & quis ē qui imperat illis/ **151**: /viri n̄ magn(us) rex et multi hoīes nec vinū precellet quis ē (er)g(o) qui dominat(ur) eor(um)/ **188B**: /o viri nonne magnus est rex & multi homines & vinū fortius est quis est dominator eor(um) & q(ui)s est qui impat illis/ **AN** aen 3 Esr (123R): /si ē magnū unū ī rex quis est dn̄s (+ ominus *s. l., glossa*) eor(um)/ gen 450 (183): /viri, non magnus rex et multi homines et vinum forte? quis ergo dominatur eorum?/ **AU** ci 18,36 (631,8): *vide* 4,13 **BACH** lap 18 (1056A): tamen veniat Zorobabel, hoc est, spiritus sapientiae, qui iam intellexit mulierum potentiam malis hominibus principari/31

15 **123**: /nonne mulieres ipse genuer̄ regē sed & om̄ns ppl̄i qui dn̄antur mari/ **126**: /nonne mulieres ipse genuer̄ regem & om̄ns populi qui dominantur (*ex* -natur) mari & terrae/ **127**: /nonne mulieres genuerunt regem & omnē populū qui dominantur mari & terrae/ **128**: /nonne mulieres genuerunt regē & omnē populū qui dominantur maris & terrę/ **129**: /nonne mulieres mulieres genuer̄ regē (*ex* reges) et omnē ppl̄m qui dn̄ant(ur) mari ac terre/ **129A**: /nonne mulieres mulieres genuerunt reges/ **144**: /nonne mulieres ip̄e genu(eru)nt regē et om̄ns popl̄i q(ui) dn̄ant(ur) mari et t(er)re/ **144A**: /nonne mulieres ipse genuer̄t regē et ōs pp̄l̄i qui dn̄ant(ur) mari et t(er)re/ **144B**: /nonne mulieres ip̄e genuerunt regem et om̄ns popl̄i qui dominantur mari et t(er)re/ **150**: /n̄ne mulieres genuerunt regē sed & omnis populus qui dominantur maris & terrae/ **151**: /nonne mulieres genuerunt regē et omnē popl̄m qui dominant(ur) mari et t(er)re/ **188B**: /nonne mulieres ipsę genuerunt regē sed & omnes popl̄i qui dominantur maris &

	ὃς	κυριεύει	τῆς θαλάσσης	καὶ	τῆς γῆς·	**16**	καὶ	ἐξ	αὐτῶν	ἐγένοντο,	
			~ της γης	και	× θαλασσης						
U	qui	dominantur	mari	et	terrae	**16**	et	ex	illis	nati	sunt
	×	×	×	×	×		×	×	×	×	×
			maris	ac							
			~ terrae	et	mari						
I	»	»	»	»	»		×	de	mulieribus	»	»
		dominatur	maris	×	×			×			
X	quae	dominatur	maris	et	terrae		et	ex	ipsis	facti	»

	καὶ	αὗται	ἐξέθρεψαν	αὐτοὺς	τοὺς φυτεύοντας	τοὺς ἀμπελῶνας,	ἐξ	ὧν
U	et	ipsae	educaverunt	eos	qui plantaverunt	vineas	ex	quibus
	×	×	×				×	×
			educaverat	+ et				
I	»	»	enutrierunt	»	» novellaverunt	»	de	»
			nutrierunt					
X	»	»	aluerunt	»	» plantaverant	»	»	»

	ὁ οἶνος	γίνεται.	**17**	καὶ	αὗται	ποιοῦσιν	τὰς στολὰς		τῶν ἀνθρώπων,
								+ παντων	
								+ πασι(ν)	τοις ανθρωποις
U	vinum	fit	**17**	et	ipsae	faciunt	stolas	omnium	hominum
	×	×							
I	»	»		»	»	»	vestes	×	virorum
				×					
X	»	»		×	»	»	indumenta	omnibus	hominibus

qui dominantur **UI** qui dominatur 126* quae dominatur AN gen

mari et terrae 127 151 Ω 126 144 144A 144B mari ac terrae 129 maris et terrae 128 150 188B; AN gen: = 𝔊 ~ terrae et mari AN aen 3 Esr: ~ της γης και θαλασσης 71 mari × × 123

16 — et ex illis nati sunt et ipsae educaverunt 129A

et 127 128 129 151 Ω 123; AN gen: = 𝔊 × 126 144 144A 144B 150 188B

ex illis 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 de mulieribus 126 144 144A 144B 150 188B × mulieribus (*ex* mulieres *m. 1 in actu scribendi*) 123 ex ipsis AN gen

nati **UI** facti AN gen

educaverunt 127 128 129 Ω educaverat 151 enutrierunt 126 144 144A 144B nutrierunt 123 150 188B aluerunt AN gen

+ et 129A

plantaverunt 127 128 129 129A 151 Ω 150 188B; *cf* AN aen 3 Esr novellaverunt 126 144 144A 144B non vellaverunt 123: *lapsu* plantaverant AN gen

— ex quibus vinum fit 129A

ex 127 128 129 151 Ω de 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen

17 — et 150 188B; AN gen

stolas 127 128 129 129A 151 Ω; AN aen 3 Esr vestes 123 126 144 144A 144B 150 188B indumenta AN gen

omnium hominum 127 128 129 129A 151 Ω: + παντων 245 × virorum 123 126 144 144A 144B 150 188B: = 𝔊 omnibus hominibus AN gen: πασιν (-σι V^c) τοις ανθρωποις V

terrę/ **AN** aen 3 Esr (123R): /n̄ne mulieres q(ue) generant regē & omnē ppl̄m q(ui) oboediunt regi & dominant(ur) t(er)re & mari & auro & argento/ gen 450 (183): /nonne mulieres? mulieres generaverunt regem et omnem plebem, que dominatur maris (matris *L*) et terre/

16 123: /& mulieribus (*ex* mulieres) nati sunt & ipse nutrierunt eos qui non vellaverunt vineas de quib(us) vinū fit/ **126**: /de mulierib(us) nati sunt & ipse enutrierē eos qui novellaverē vineas de quib(us) vinū fit/ **127**: /& ex illis nati sunt & ipse (*ex* ipsi) educaverunt eos qui plantaverunt vineas ex quib(us) vinum fit/ **128**: /& ex illis nati s̄t et ipsę ęducaverunt eos qui plantaverunt vineas ex quib(us) vinū fit/ **129**: /et ex illis nati sunt et ipse edocaverē eos qui plantaverē vineas ex quib(us) unū (!) fit/ **129A**: /& eos qui plantaverunt vineas/ **144**: /de mulierib(us) nati sunt et ip̄e enut(ri)er̄t eos q(ui) novellav(er)unt vineas de q(ui)b(us) vinū fit/ **144A**: /de mulierib(us) nati s̄t et ip̄e enutrierunt eos qui novellaver̄t vineas de quib(us) vinū fit/ **144B**: /de mulierib(us) nati sunt et ip̄e enut(ri)erunt eos qui novellaverunt vineas de quib(us) vinum fit/ **150**: /de mulierib(us) nati sunt & ipse nutrierē eos qui plantaverē vineas de quib(us) vinū fit/ **151**: /et ex illis nati s̄t et ip̄e educav(er)at eos qui plantaverunt vineas ex quib(us) vinū fit/ **188B**: /de mulierib(us) nati sunt & ipsę nutierunt eos qui plantaverunt vineas de quib(us) vinum fit/ **AN** aen 3 Esr (123R): /q(ui) edificant & distruant & plan-

	καὶ	αὗται	ποιοῦσιν	δόξαν	τοῖς ἀνθρώποις,	καὶ	οὐ	δύνανται	οἱ ἄνθρωποι
U	et	ipsae	faciunt ~ gloriam	gloriam faciunt	hominibus	et	non	possunt	homines ×
I	»	» ×	claritatem	faciunt	»	»	»	»	»
X	»	»	faciunt	gloriam	»	»	»	»	separari

	εἶναι ~ χωρις	χωρὶς των	τῶν γυναικῶν.	**18**	ἐὰν ~ sed	δὲ si ×	συναγάγωσιν congregaverunt	χρυσίον	καὶ
U	separari	a	mulieribus	**18**	si	×	congregaverint	aurum	et
I	sine	mulieribus mulieres	esse		»	autem	»	»	» ×
X	homines	a	mulieribus		»	×	collegerint	»	»

— ipsae 144

faciunt gloriam 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 ~ gloriam faciunt 150 188B claritatem faciunt 123 126 144 144A 144B

homines separari a mulieribus 127 128 129 151 Ω × separari a mulieribus 129A homines sine mulieribus esse 123 144 144A 144B 150 188B: ~ χωρις των γυναικων ειναι A V′ *L b* 58′ 119 homines sine mulieres esse 126 ~ separari homines a mulieribus AN gen

18 si × 127 128 129 151 Ω; AN gen ~ sed si 129A[2] ~ sed × 129A* ~ si autem 123 126 144 144A 144B 150 188B: = 𝔊

congregaverint 127 128 129 129A 151 Ω 123 126 144 144A 188B *scr.* congragaverint 144B 150 congregaverunt 129 collegerint AN gen

— et 188B

tant & operant(ur) vineas & ministrant vinū/ gen 450 (183): /et ex (et *L*) ipsis facti sunt: et ipsae aluerunt eos qui plantaverant vineas, de quibus vinum fit./

17 **123**: /et ipse faciunt vestes viror(um) & ipse claritatē faciunt hominib(us) & non possunt homines sine mulieribus ēē/ **126**: /& ipse faciunt vestes virorum & ipse claritatē faciunt hominib(us) & n̄ possunt homines sine mulieres esse/ **127**: /& ipse faciunt stolas omnium hominum & ipsae faciunt gloriam hominibus & non possunt homines separari a mulieribus/ **128**: /et ipsę faciunt stolas omniū hominū & ipsę faciunt gloriā hominib(us) & n̄ possunt homines separari a mulierib(us)/ **129**: /et ipse faciunt stolas omīum hominū et ipse faciunt glam hominib(us) et nō possūt homines separari a mulieribus/ **129A**: /& ipsę faciunt stolas omniū hominū & ipsę faciunt gloriā hominib(us) & n̄ possunt separari a mulierib(us)/ **144**: /et ipe faciunt vestes viror(um) et cla (*erasum*) claritatē faciunt hominib(us) et n̄ possunt hoīes sine mulierib(us) ēē/

144A: /et ipse faciunt vestes viror(um) et ipse claritatem faciunt hōīb(us) et n̄ possunt hoīes sine mulierib(us) ēē/ **144B**: /et ipe faciunt vestes virorum et ipe claritatem faciunt hoīmib(us) et n̄ possunt homines sine mulierib(us) ēē/ **150**: /ipse faciunt vestes virorū & ipse gloriā faciunt hominib(us) & n̄ posss̄ homines sine mulierib(us) esse/ **151**: /et ipe faciūt stolas omniū hoīū et ipe faciunt glam hoīb(us) et n̄ possunt hoīes separari a mulierib(us)/

188B: /ipsę faciunt vestes viror(um) & ipsę glam faciunt hominib(us) & non possunt homines sine mulierib(us) ēē/ **AN** aen 3 Esr (123R): /faciunt stolas & purporā & sericas regū itē potest homo abstinere a vino in in aliis regionib(us) & ab auro & argento & rege ubi n̄ē vinū neq(ue) aurū neq(ue) rex a mulierib(us) vero non poss̄ quia nonē ulla (*ex* nulla) gens sine muliere/19 (*cf* 4,18) gen 450 (183): /ipse faciunt indumenta omnibus hominibus: et ipse faciunt gloriam hominibus: et non possunt separari homines a mulieribus./

18 **123**: /si auī congregaverint aurū & omnē rem speciosā & viderint mulierē unā speciosam transeuntē/ **126**: /si auī congregaverint aurū & argentum & omnē rem speciosam & viderint mulierē unā speciosam transeuntē/

127: /si congregaverint aurum & argentum & omnem rem speciosam & viderint mulierem unam bono habitu & bona specie (*ex* speciae)/ **128**: /si congregaverint aurū & argentū & omnem rem speciosam & viderint mulierē unā bono habitu & bona specie/ **129**: /si congregaverunt aurum et argentum et omnem rem speciosam et vid(er)int mulierem unam bona (!) habitu et bona specie/ **129A**: /sed (+ si *s. l.*) congregaverint aurum & argentum & bonā rem & speciosam & viderint mulierē bono habitu & bona specie/ **144**: /si aūt congregav(er)int (*ex* congaverint) aurū et argētum et omnē rem speciosam et vid(er)int mulierem speciosam transeuntē/ **144A**: /si a(utem) c(on)gregav(er)int aurū et argentū et ōēm rem speciosam et vid(er)int mulierem unā speciosam t(ra)nseuntē/ **144B**: /si autem c(on)gragaverint (!) aurum et argentum et omnem rem speciosam et viderint mulierem unam speciosam transeuntem/ **150**: /si auī congragaverint (!) aurū & argentū & omnē rē speciosā & viderint mulierē unā bonā transiente (!)/ **151**: /si congregaverint aurū et argentū et omnē rem speciosā et viderint mulierē unam bono habitu et bona specie/ **188B**: /si autem congregaverint aurum argentum & omnem rem speciosam & viderīt mulierem unam bonā transeuntem/ **AN** aen 3 Esr (123R): *vide* 4,18 gen 450 (183): /si collegerint aurum et argentum et omnem rem speciosam et viderint mulierem unam bonam speciem et bonam formam./

19 **123**: /omīa hęc remittentes ore patenti respiciunt eā pendentes & omīs eā desiderant quā aurū & argentū &

	ἀργύριον	καὶ	πᾶν	πρᾶγμα	ὡραῖον	καὶ	ἴδωσιν	γυναῖκα	μίαν
U	argentum	et	omnem bonam	rem	+ et speciosam praeciosam	et	viderint	mulierem	unam ×
I	»	»	»	»	»	»	»	»	» ×
X	»	»	»	»	»	»	»	»	»

	καλὴν	τῷ εἴδει	καὶ	τῷ κάλλει,	**19**	καὶ ×	ταῦτα ~ παντα ταυτα	πάντα	ἀφέντες		εἰς
U	bono bona	habitu	et	bona	specie	**19**	×	omnia	haec	relinquentes	×	in
I	s p e c i o s a m b o n a m		t r a n s e u n t e m t r a n s i e n t e			×	»	»	remittentes	×	×
X	bonam	speciem	et	bonam	formam		et	haec	omnia	dimittunt	et	in

	αὐτὴν	ἐγκέχηναν	καὶ	χάσκοντες	τὸ στόμα	θεωροῦσιν	αὐτήν,		καὶ
U	eam	intendunt	et	aperto apertis ~ ore	ore oculis aperto	aspiciunt ~ eam V conspiciunt	eam conspiciunt V ×	×	et ×
I	×	×	×	ore	patenti	respiciunt	»	pendentes	»
X	ipsam	respiciunt	et	»	»	intuentur	»	×	»

bonam 129A
+ et 129A
speciosam 127 128 129 129A 151 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen preciosam Ω
— unam 129A 144
bono habitu et bona specie 127 128 129A 151 Ω: < 𝔊 bona habitu et bona specie 129 speciosam transeuntem 123 126 144 144A 144B bonam transeuntem 188B bonam transiente 150 bonam speciem et bonam formam AN gen
19 × **UI**: — και *L a* 𝔈 et AN gen: = 𝔊
omnia haec **UI** ~ haec omnia AN gen: ~ παντα ταυτα 74
relinquentes 127 128 129 129A 151 Ω 150 188B remittentes 123 126 144 144A remittes 144B dimittunt AN gen
× **UI**: = 𝔊 et AN gen
in eam intendunt et 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 × × × × 123 126 144 144A 144B 150 188B in ipsam respiciunt et AN gen
aperto ore 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 apertis oculis (*ex* aperto, *verbo sequenti praetermisso*) 127 ore aperto 150 188B ore patenti 123 126 144 144A 144B; AN gen
aspiciunt eam × 129 ~ eam conspiciunt × 129A conspiciunt × × 127 128 151 Ω $\mathbf{V}^{CS}$ respiciunt eam pendentes 123 126 144 144A 144B 150 188B intuentur eam × AN gen
— et 129

quā omnē rē speciosam/ **126**: /omā haec remittentes ore patenti respiciunt eam pendentes & omīs eam desiderant quā aurū & argentū & quā omnē rē speciosā/ **127**: /omnia haec relinquentes in eā intendunt & apertis (*ex* aperto) oculis (*add. m. 2*) conspiciunt & eam eligunt magis quam aurum & argentum & omnem rem speciosam/ **128**: /omā hęc relinquentes in eā intendunt & aperto ore conspiciunt et eā appbant magis quā aurū & argentum & omnē rē speciosam/ **129**: /omīa h̄ relinquentes in eā intendunt et apto ore aspiciunt eam omīs eam eligunt magis quā aurum et argentum & omnē rem speciosam/ **129A**: /omnia haec relinquentes in eam intendunt & apto ore eam conspiciunt & omīs eam eligunt magis quā aurum ł argentum & omnē rem speciosam/ **144**: /oīa hec remittn̄tes ore patn̄ti respeciunt eam pendentes et omīs desid(er)ant eā magis q(ua)m aurū et argn̄tū et q(ua)m omēm rem speciosam/ **144A**: /oīa hec remittentes ore patenti respiciunt eam pendentes et omīs eam desiderant (+ magis *in mg.*) q(ua)m aurū et argentū et q(ua)m oēm rem speciosā/ **144B**: /omīa hec remittes (!) ore patenti respiciunt eam pendentes et omīs desiderant eam magis quam aurum et argentum et q(ua)m omnem rem speciosam/ **150**: /omā hæc relinquentes ore apto respiciunt eā pendentes & omīs illā desiderant magis quā aurū & argentum & quā omnē rem speciosā/ **151**: /omīa hec relinquentes in eam intendunt et apto ore conspiciunt et eam alliciūt magis quā aurū et argentum et omnē rem preciosā/ **188B**: /omnia hęc relinquentes ore apto respiciunt eam pendentes & omnes illam desiderant magis q(ua)m aurum & argentum & q(ua)m omnē rem speciosam/

AN aen 3 Esr (123R): 17/itē omā q(uae) cūq(ue) habet homo (*ex* omo) in potestatē mulieris mittit itē plus homo vult videre & habere pulchrum (*ex* pulchum) mulierē quā (*ex* quē) aurū & vinū/ gen 450 (183): /et haec omnia dimittunt et in ipsam respiciunt et ore patenti intuentur eam et omnes eam laudant magis quam aurum et argentum aut omne opus pretiosum./

20 **123**: /et homo relinquens patrē suū qui genuit eū & regionē suā & coniungitur mulieri/ **126**: /& homo

	πάντες	αὐτὴν	αἱρετίζουσιν	μᾶλλον	ἢ	τὸ χρυσίον	καὶ	τὸ ἀργύριον	καὶ	
U	omnes V ×	eam	eligunt approbant alliciunt	magis	quam	aurum	et	argentum	et	×
I	»	» illam ~ desiderant	desiderant eam	» ×	»	»	»	»	»	quam
X	»	»	laudant	»	»	»	»	»	aut	×

	πᾶν	πρᾶγμα	ὡραῖον.	**20**		ἄνθρωπος	τὸν ἑαυτοῦ	πατέρα	ἐγκαταλείπει,	ὃς
U	omnem	rem	speciosam praeciosam	**20**	× item	homo	suum ~ patrem	patrem suum	relinquet dereli(n)quit derelinquet relinquit	qui
I	»	»	»	et	»	relinquit relinquens homo ~ relinquit		patrem	suum ×	»
X	omne	opus	pretiosum		×	»	patrem	suum	derelinquet	»

	ἐξέθρεψεν	αὐτόν,	καὶ	τὴν ἰδίαν	χώραν	καὶ	πρὸς τὴν ἰδίαν	γυναῖκα	κολλᾶται·	
U	enutrit enutriit enutrivit	illum eum	et	suam ~ regionem	regionem religionem suam	et	ad mulierem	suam V ×	coniungit ~ se coniungit	se V ×
I	nutrivit genuit	eum	» in	regionem regione	suam sua	»	coniungitur	mulieri		
X	eum	nutrivit	»	terram	suam	»	ad mulierem	suam	adherebit	

omnes eam eligunt 129 129A: = 𝔊 × eam eligunt 127 (*ex* aligunt) $\mathbf{V}^{CS}$ × eam approbant 128 × eam alliciunt 151 Ω omnes eam desiderant 123 126 144A omnes illam desiderant 150 188B ~ omnes desiderant eam 144 144B omnes eam laudant AN gen

— magis 123 126 144A*

et **UI** aut AN gen

× 127 128 129 129A 151 Ω 150; AN gen: = 𝔊 quam 123 126 144 144A 144B 150 188B

omnem rem **UI** omne opus AN gen

speciosam 127 128 129 129A 123 126 144 144A 144B 150 188B $\mathbf{V}^{S}$ pretiosam 151 Ω $\mathbf{V}^{C}$ pretiosum AN gen

20 × 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 item AN aen 3 Esr et 123 126 144 144A 144B 150 188B

homo suum patrem relinquet 129 151 homo suum patrem derelinquit 127^2 128 151 Ω $\mathbf{V}^{S}$ homo suum patrem dereliquit 129A homo suum patrem derelinquet 127* ~ homo patrem suum relinquit $\mathbf{V}^{C}$ ~ homo relinquit patrem suum 126 144 144A 144B homo relinquet patrem × AN aen 3 Esr homo relinquens patrem suum 123 ~ relinquit homo patrem suum 188B relinquit oā? patrem suum 150 homo patrem suum derelinquet AN gen

enutrit illum 129 129A enutriit illum 151 Ω $\mathbf{V}^{C}$ enutrit eum 128 enutriit eum 127* $\mathbf{V}^{S}$ enutrivit eum 127^2 144B nutrivit eum 126 144 144A 150 188B genuit eum 123 ~ eum nutrivit AN gen

in 150

suam regionem 127 129 151 Ω: = 𝔊 suam religionem 128: *cf infra* 4,21 ~ regionem suam 129A 123 126 144 144A 144B 188B regione sua 150 ~ terram suam AN gen

ad mulierem suam coniungit se 127^2 129 129A $\mathbf{V}^{S}$: < 𝔊 ad mulierem × coniungit × 151 Ω ~ ad mulierem × se coniungit 127* 128 $\mathbf{V}^{C}$ coniungitur mulieri 123 126 144 144A 144B 150 188B ad mulierem suam adherebit AN gen

relinquit patrē suū qui nutrivit eū & regionē suā & coniungitur mulieri/ **127**: /homo suum patrem derelinquit (*ex* -linquet) qui enutrivit (*ex* enutriit) eum & suam regionem & ad mulierem (+ suā *ex* se) coniungit (+ se *s. l.*)/ **128**: /homo suū patrē derelinquit qui enutrit eū & suā religionem (!) & ad mulierē se coniungit/ **129**: /homo suū patrē relinquet q(ui) enutrit illū et suā regionem et ad mulierē suā coniungē se/ **129A**: /homo suum patrē dereliquit qui enutrit illum & regionem suam & ad mulierem suā coniungit se/ **144**: /et homo relīquit prēm suum q(ui) nut(ri)vit eū et regionē suam et coniungit(ur) mulieri/ **144A**: /et ho(mo) relinq(ui)t patrē suū qui nutrivit eū et regionē suam et c(on)iungit(ur) mulieri/ **144B**: /et homo relinquit prēm suum qui enut(ri)vit eum et regionem suam et c(on)iungitur mulieri/ **150**: /& relinquit oū patrē suū qui nutrivit eū in regione sua et coniungitur mulieri/ **151**: /homo suū patrē reljnquet q(ui) enutriit illum et suā regionē et ad mulierē c(on)iungit/ **188B**: /et relinquit ho-

	21	καὶ	μετὰ μετ	τῆς γυναικὸς αυτης	ἀφίησιν	τὴν ψυχὴν		καὶ	οὔτε	τὸν πατέρα
U	**21**	et	cum	muliere × illa	ponit emittit **V** remittit	animam	×	et	neque	patrem
I		»	»	»	avocat	»	suam	»	nec	»
X		»	»	»	dimittit	»	»	»	neque	patris

			μέμνηται	οὔτε	τὴν μητέρα		οὔτε	τὴν χώραν.	**22**	καὶ	ἐντεῦθεν
U	×		meminit	neque	matrem	×	neque	regionem religionem	**22**	et	hinc huic
I	suum	in ~	mente habet neque matrem	nec ×	» habet in	suam mente(m)	nec	»		×	» hic
X	×		meminit	neque	matris	×	neque	terrae		et	hic

	δεῖ	ὑμᾶς	γνῶναι	ὅτι	αἱ γυναῖκες	κυριεύουσιν	ὑμῶν·	οὐχὶ	
U	oportet	vos	scire	quoniam	mulieres	dominantur	vestri	nonne	×
I	»	scire	vos nobis	quia	»	»	vobis	non vos	autem
X	debetis	×	cognoscere	quoniam	»	»	vestri	nonne	×

21 cum muliere 127 128 129 151 Ω 123 126 144 144A 144B; AN gen: = 𝔊 cum × 129A cum illa 150 188B: μετ αυτης 74

ponit 129 emittit 129A: = 𝔊 remittit 127 128 151 Ω $\mathbf{V}^{CS}$ avocat 123 126 144 144A 144B 150 188B dimittit AN gen

× 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 suam 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen

neque 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen nec 123 126 144 144A 144B 150 188B

patrem × 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 patrem suum 123 126 144 144A 144B 150 188B patris × AN gen

meminit neque matrem × 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 in mente habet nec matrem suam 123 126 144A 144B in mente habet nec patrem suum 144: *lapsu, cf supra* ~ neque matrem × habet in mente 188B neque matrem × habet in mentem 150 meminit neque matris × AN gen

neque regionem 127 129 129A 151 Ω neque religionem 128: *cf supra* 4,20 nec regionem 123 126 144 144A 144B 150 188B neque terrae AN gen

22 et hinc 127 128 129A 151 Ω: = 𝔊 et huic 129 × hinc 123^2 126 144 144A 144B 150 188B × hic 123* et hic AN gen

oportet **UI** debetis AN gen

vos scire 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 ~ scire vos 123 126 144A 144B 150 188B scire nobis 144 × cognoscere AN gen

quoniam 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen quia 123 126 144 144A 144B 150 188B

vestri 127 128 129 129A 150 151 Ω 188B; AN gen vobis 123 126 144 144A 144B

nonne × 127 128 129 129A 151 Ω 150 188B; AN gen: = 𝔊 non autem 123 126 144A* vos autem 144 $144A^2$ 144B

mo patrem suum qui nutrivit eum & regionem suā & coniungit(ur) mulieri/ **AN** aen 3 Esr (123R): /itē homo relinq(u)it patrē & matrē rī/23 gen 450 (183): /homo patrem suum derelinquet, qui eum nutrivit, et terram suam et ad mulierem suam adherebit/

21 **123**: /& cū muliere avocat animā suā & nec patrē suū in m̄nte habet nec matrē suā nec regionē/ **126**: /& cū muliere avocat animā suā & nec patrē suum in mente (*ex* mentea) habet nec matrem suam nec regionē/ **127**: /& cum muliere remittit animā et neque patrem meminit neque matrem neque regionem/ **128**: /& cū muliere remittit animā & neq(ue) patrē meminit neq(ue) matrē neq(ue) religionē (!)/ **129**: /et cum muliere ponit aīmam et neq(ue) patrē meminit neq(ue) matrē neq(ue) regionē/ **129A**: /& cū emittit animā neq(ue) patrē meminit neq(ue) matrē necq(ue) (!) regionē/ **144**: /et cū muliere avocat animā suā et nec prēm suum in mēte h̄t nec prēm suum nec regionē/

144A: /et cū muliere avocat aīam suā et nec patrem suū in m̄te h̄t nec matrē suā nec regionē/ **144B**: /et cum muliere avocat animam suam et nec prēm suū in mente habet nec mrēm suam nec regionem/ **150**: /et cū illa avocat animā suā & neq(ue) patrē neq(ue) matrē habet in m̄tē nec regionē)/ **151**: /et cū muliere remittit animā et neq(ue) patrē meminit neq(ue) matrē neq(ue) regionē/ **188B**: /& cum illa avocat animam suā & neq(ue) patrem neq(ue) matrē habet in mente nec regionē/ **AN** gen 450 (183): /et cum muliere dimittit animam suam et neque patris meminit neque matris neque terre./

22 **123**: /hinc (*ex* hic) oportet scire vos quia mulieres dnāntur vobis n̄ auī laboratis & discurritis & om̄a mulierib(us) adferitis & donatis (*ex* dnatis)/ **126**: /hinc oportet scire vos quia mulieres dominantur vobis non auī

	πονεῖτε	καὶ	μοχθεῖτε	καὶ	πάντα	ταῖς γυναιξὶν	δίδοτε ~ φερετε	καὶ και	φέρετε; διδοτε	**23**	καὶ
U	doletis	et V ×	laboratis V ×	et V ×	omnia V ×	mulieribus V ×	confertis conferetis V ×	et V ×	datis V ×	**23**	et
I	laboratis	»	discurritis	»	»	»	affertis adferitis	»	donatis		»
X	»	»	doletis	»	»	»	adfertis	»	datis		»

	λαμβάνει	ἄνθρωπος	τὴν ῥομφαίαν	αὐτοῦ	καὶ	ἐκπορεύεται		ἐξοδεύειν εις εζοδιαν		καὶ ×
U	accipit	homo	gladium	suum	et	vadit	×	in	via viam	×
I	» accepit	»	»	»	»	» iit	obsidere obsedere	»	viam via	et ut
X	»	»	»	»	»	»	peregrinari			×

doletis et laboratis 127[2] 129 129A **V**[S]: = 𝔊 doletis × × 127*[vid] 128 151 Ω **V**[C]: *homoiotel. cf. sequentiam* laboratis et discurritis 123 126 144 144A 144B 150 188B laboratis et doletis AN gen

~ φερετε και διδοτε 74 248-381 𝔈𝔄: et omnia mulieribus confertis et datis 127[2] 129 129A[2] **V**[S] et omnia mulieribus conferetis et datis 129A* × × × × × × 127* 128 151 Ω **V**[C]: *homoiotel., cf supra* et omnia mulieribus a(f)fertis et donatis 126 144 144A 144B 150 188B et omnia mulieribus adferitis et d(o)natis 123 et omnia mulieribus adfertis et datis AN gen

23 accepit 123 188B

[h]iit 123

εις εξοδιαν (-δειαν 243-248-731) *codices graeci et versiones praeter* B *L a* 55 𝔖𝔈: × in via 127 128 129 129A 151 Ω* × in viam Ω[2] < 𝔊: obsidere in viam 126 144A* 188B obsedere in viam 123 obsidere in via 144 144A[2] 144B 150 peregrinari AN gen

— και *codices graeci et versiones praeter* B *L a* 55 𝔖𝔈: × furta facere et homicidia 127 128 129 151 **V**[S] × furtum facere et homicidia 129A ~ × facere furta et homicidia Ω **V**[C] et furtum facere et homicidia 123 126 144 144A 144B: = 𝔊 ut furtum faciat et homicidium 150 188B × × × × × AN gen

laboratis (+ & 2. *m.*) discurritis & omā mulierib(us) adfertis & donatis/ **127**: /et hinc oportet vos scire qn̄m mulieres dominant(ur) (*in rasura alia manu:* vr̄i n̄ne doletis & laboratis & om̄a mulieribus confertis & datis)/ **128**: /et hinc oportet vos scire qm̄ mulieres dominant(ur) vr̄i nonne doletis/ **129**: /et huic (!) opportet vos scire qm̄ mulieres dn̄antur vr̄i nonne doletis et laboratis et omīa mulierib(us) confertis et datis/ **129A**: /& hinc oportet vos scire qūo mulieres dominantur vr̄i nonne doletis & laboratis & om̄a mulierib(us) confertis (*ex* conferetis) & datis/ **144**: /hinc oportet scire nob̄ q(uia) mulieres dominant(ur) vob̄ vos aūt laboratis et discurritis et oīa mulierib(us) affertis et donatis/

144A: /hinc oportet scire vos q(uia) mulieres dn̄ant(ur) vobis vos (*ex* non) aū laboratis et discurritis et oīa mulierib(us) affertis et donatis/ **144B**: /hinc oportet scire vos quia mulieres dominantur vobis vos autem laboratis et discurritis et omīa mulierib(us) affertis et donatis/ **150**: /hinc oportet scire vos q(uia) mulieres dominantur v̄r̄i n̄ne laboratis & discurritis et om̄a mulieribus adfertis et donatis/

151: /et hinc oportet vos scire q̄m̄ mulieres dominant(ur) vr̄i nonne doletis/ **188B**: /hinc oportet scire vos quia mulieres dominant(ur) vr̄i nonne laboratis & discurritis & omnia mulierib(us) affertis & donatis/ **AN** gen 450 (183): /et hic debetis cognoscere, quoniam mulieres dominantur vestri nonne laboratis et doletis et omnia mulieribus adfertis et datis?/ **PS-EPH** pae (597aF): veniat Zorobabel ..., quum intellexerit mulierum potentia in malis omnibus principari/38

23 **123**: /et accepit homo gladiū suū & hiit obsedere in viā & furtū facere & homicidia & mare navigat & flumina/ **126**: /et accipit homo gladiū suū & vadit obsidere in viā & furtū facere & homicidia & mare navigat & flumina/ **127**: /& accipit homo gladium suum & vadit in via furta facere & homicidia & mare navigare & flumina/

128: /et accipit homo gladiū suū & vadit in via furta facere & homicidia & mare navigare & flumina/ **129**: /et accipit homo gladium suū et vadit in via furta fac(er)e et homicidia et iam (*ex* ****) mare navigare et flumina/ **129A**: /et accepit homo gladium suū & vadit in via furtū facere & homicidia & mare navigare & flumina/ **144**: /et accipit hō gladium suū et vadit obsidere in via et furtū fac(er)e et homicidia et mare navigat et flumina/ **144A**: /et accipit hō gladiū suū et vadit obsidere in via (*ex* viam) et furtū facere et hōīcidia et mare navigat et flumina/ **144B**: /et accipit homo gladium suū et vadit obsidere in via et furtum facere et homicidia et mare navigat et flumina/

150: /et accipit homo gladiū suū & vadit obsidere in via ut furtū faciat et homicidiū et mare navigat et flumina/ **151**: /et accipit h(om)o gladium suū et vadit in via furta fac(er)e et homicidia et mare navigare et flumina/ **188B**: /et accepit homo gladium suum & vadit obsidere in viā ut furtum faciat & homicidium & mare navigat & flumina/

AN aen 3 Esr (123R): 20/itē homo furat(ur) & vadit & navigat/ gen 450 (183): /et accipit homo gladium suum et vadit peregrinari, et in navi navigare et in fluviis transire./

24 **123**: /& leonē contemnit & in tenebris ambulat (*ex* ambulant) & cū furtū fecerit & rapinas & fraudes mulieri meretrici quā amat adfert/ **126**: /& leonem contep̄nit & in tenebris ambulat & cū furtū fecerit & rapinas &

	ληστεύειν	καὶ	κλέπτειν	καὶ	εἰς	τὴν	θάλασσαν	πλεῖν	καὶ	ποταμούς· εν ποταμοις	
U	furta furtum ~ facere	facere furta	et	homicidia	et	+ iam ×	mare	navigare	et	×	flumina
I	furtum	» faciat	»	» homicidium	»	×	»	navigat	»	×	»
X	×	×	×	×	»	in	navi	navigare	»	in	fluviis

		24	καὶ	τὸν λέοντα	θεωρεῖ	καὶ	ἐν	σκότει	βαδίζει,	καὶ	ὅταν
U	×	**24**	et	leonem letum	videt vidit	et	in	tenebris tenebras	ingreditur	et	cum
I	×		»	»	contemnit	»	»	»	ambulat ambulant	»	»
X	transire		»	»	videt	»	»	»	»	»	»

	κλέψῃ	καὶ	ἁρπάσῃ	καὶ	λωποδυτήσῃ,			τῇ ἐρωμένῃ		
U	furtum fecerit	et	fraudes	et	rapinas	×	×	amabili	suae	
I	» »	»	rapinas	»	fraudes	×	×	mulieri + meretici	quam	amat
X	furatus fuerit	»	latrocinium	×	×	fecerit	et	coepit	amicae	suae

+ iam 129^2

× mare navigare et × flumina × 127 128 129 129A 151 Ω × mare navigat et × flumina × 123 126 144 144A 144B 150 188B in navi navigare et in fluviis transire AN gen: < εν ποταμοις 58′

24 letum (*ex* l∗etum) 129A

videt 127^2 128 129 $129A^2$ 151 Ω; AN gen: = 𝔊 *ad verbum* vidit 127* 129A* contem(p)nit 123 126 144 144A 144B 150 188B

tenebras 129A

ingreditur 127 128 129 129A 151 Ω; AN aen 3 Esr ambulat 123^2 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen ambulant 123*

furtum fecerit **UI** furatus fuerit AN gen

fraudes et rapinas × 127 128 129 129A 151 Ω ~ rapinas et fraudes × 123 126 144 144A 144B 150 188B latrocinium × × fecerit AN gen

× amabili suae affert 127 128 129A 151 Ω × amabili suae offeret 129 × mulieri quam amat a(f)fert 126 144 144A 144B 150 × mulieri quam amat afferet 188B × mulieri meretici quam amat adfert 123 et coepit amicae suae adferre AN gen

fraudes mulieri quā amat adfert/ **127**: /& leonem videt (*ex* vidit) & in tenebris ingreditur & cum furtum fecerit & fraudes & rapinas amabili suae affert (*ex* adfert)/ **128**: /& leonē videt & in tenebris ingredit(ur) et cum furtū fecerit & fraudes & rapinas amabili suę affert/ **129**: /et leonē videt et in tenebris ingredit(ur) & cū furtū fec(er)it et fraudes et rapinas amabili sue offeret/ **129A**: /& l∗etum videt (*ex* vidit) & tenebras ingreditur & cū furtū fecerit & fraudes & rapinas amabili suae affert (*ex* affer∗∗)/ **144**: /et leonē c(on)tempnit et in tenebris ambulat et cū furtū fec(er)it et rapinas et fraudes mulieri qūa amat affert/ **144A**: /et leonē c(on)tēnit et in tenebris ambulat et cū furtū fecerit et rapinas et fraudes mulieri q(ua)m amat affert/ **144B**: /et leonem c(on)tempnit et in teneb(ri)s ambulat et cum furtum fecerit et rapinas et fraudes mulieri quam amat affert/ **150**: /et leonē contēpnit et in tenebris ābulat et cū furtū fecerit & rapinas & fraudes mulieri quā amat adfert/

151: /et leonē videt et in tenebris ingredit(ur) et cum furtum fecerit et fraudes et rapinas amabili sue affert/ **188B**: /& leonem contemnit & in tenebris ambulat & cum furtū fecerit & rapinas & fraudes mulieri quam amat afferet/ **AN** aen 3 Esr (123R): /& in tenebris ingredit(ur)/26 gen 450 (183): /et leonem videt et in tenebris ambulat, et cum furatus fuerit et latrocinium fecerit et coeperit amicae suae adferre./

25 **123**: /& plus diligit homo uxorē suā magis quā patrē suū aut matrē suam/ **126**: /et plus diligit homo uxorem suam magis quā patrē suū aut matrē suā/ **127**: /et iterum diligit homo suam uxorē magis quā patrem aut matrem/ **128**: /et iterū diligit homo suā uxorē magis quā patrem aut matrē/ **129**: /plus diliḡ homo suā uxorem quā patrē et matrem/ **129A**: /et plus homo diligit uxorem suā quā patrem ī matrē/ **144**: /et plus diligit hō uxorem suam magis q(ua)m patrē suum et matrē suam/ **144A**: /et plus diligit h(om)o uxorē suam magis q(ua)m patrē suū aut matrē suā/ **144B**: /et plus diligit homo uxorem suā q(ua)m (+ magis *s. l.*) pr̄em et mr̄em suam/ **150**: /et plus diligit homo uxorē suā magis q(uam) patrē aut matrē suā/ **151**: /et it(er)um diligit homo suā uxorem magis quā patrē aut matrē/ **188B**: /et plus diligit homo uxorem suam magis q(ua)m patrem aut matrē suā/ **AN** gen 450 (183): /et iterum homo diligit mulierem suam magis quam patrem aut matrem/

26 **123**: /& multi dem̄tes facti sunt ꝑpī uxores suas

	ἀποφέρει.	**25**	καὶ	πλεῖον	ἀγαπᾷ	ἄνθρωπος	τὴν ἰδίαν γυναῖκα	μᾶλλον	ἢ
								×	
U	affert offeret	**25**	et ×	plus **V** iterum	diligit ~ homo	homo diligit	suam ~ uxorem	uxorem suam	× **V** magis	quam
I	» afferet		»	»	»	»	uxorem	suam	magis	»
X	adferre		»	iterum	homo	diligit	mulierem	»	»	»

	τὸν πατέρα		καὶ	τὴν μητέρα·		**26**	καὶ	πολλοὶ	ἀπενοήθησαν
U	patrem	×	et **V** aut vel	matrem	×		et	multi	dementes
I	»	suum	aut	»	suam		»	»	»
X	»	×	»	»	×		»	»	desperatione

	ταῖς ἰδίαις διανοίαις		διὰ	τὰς γυναῖκας		καὶ	δοῦλοι	ἐγένοντο		δι'
										δια
U	facti	sunt	propter	suas ~ uxores uxorem	uxores suas suam	et	servi	facti	sunt	propter
I	»	»	»	uxores	suas	»	»	»	»	»
X	tacti	»	»	×	mulieres	»	»	»	»	»

	αὐτάς, τας γυναικας	**27**	καὶ	πολλοὶ	ἀπώλοντο	καὶ	ἐσφάλησαν εσφαγησαν	καὶ		ἡμάρτοσαν
U	illas uxores	**27**	et	multi	perierunt pereunt	et	iugulati	sunt	et	× peccaverunt
I	eas		» ×	»	»	»	trucidati	»	»	multi »
X	»		»	»	»	»	occisi	»	»	× »

25 — et 129
plus 129 129A 123 126 144 144A 144B 150 188B: = 𝔊 iterum 127 128 151 Ω V^{CS}; AN gen
diligit homo 127 128 129 151 Ω 123 126 144 144A 144B 150 188B ~ homo diligit 129A; AN gen
suam uxorem 127 128 129 151 Ω V^{S} ~ uxorem suam 129A 123 126 144 144A 144B 150 188B V^{C} mulierem suam AN gen
× 129 129A 144B*: — μαλλον 71 magis 127 128 151 Ω 123 126 144 144A $144B^{2}$ 150 188B: = 𝔊
× 127 128 129 129A 151 Ω 144B 150 188B; AN gen: = 𝔊 suum 123 126 144 144A
et 129 144 144B: = 𝔊 aut 127 128 151 Ω 123 126 144A 150 188B V^{CS}; AN gen vel 129A
× 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 suam 123 126 144 144A 144B 150 188B

26 dementes **UI** desperatione AN gen
facti **UI** tacti AN gen
suas uxores 127 128 129 151 V^{S} ~ uxores suas Ω 123 126 144 144A 144B 150 188B V^{C} uxorem suam 129A × mulieres AN gen: = 𝔊
illas 127 128 129 151 Ω uxores 129A: δια τας γυναικας 245 eas 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen
27 — et 150
pereunt 129
εσφαγησαν *L:* iugulati 127^{2} 128 129 129A 151 Ω iugalati 127* trucidati 123 126 144 144A 144B 150 188B occisi AN gen
× 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 multi 123 126 144 144A 144B 150 188B

& servi facti sunt ppt̄ eas/ **126**: /& multi dem̄tes facti sunt ppt̄ uxores suas & servi facti sunt propt̄ eas/ **127**: /& multi dementes facti sunt propter suas uxores & servi facti sunt propter illas/ **128**: /et multi dementes facti sunt ꝑpter suas uxores & servi facti sunt ꝑpter illas/ **129**: /et multi dem̄tes facti sunt ppt(er) suas uxores et servi facti sunt ppt(er) illas/ **129A**: /& multi dementes facti sunt ꝑpter uxorē suā & servi facti sunt ꝑpter uxores/ **144**: /et multi dem̄tes facti sunt ꝑpt(er) uxores suas et s(er)vi f̄c̄ī sunt ꝑp eas/ **144A**: /et multi dem̄tes facti s̄ī ꝑp

	διὰ	τὰς	γυναῖκας.	**28**	καὶ	νῦν	οὐ	πιστεύετέ	μοι;	οὐχὶ
		+ ιδιας					×			
							ει			
U	propter	mulieres		**28**	et	nunc	non	creditis	mihi	nonne
							V ×	credite		non
							~ mihi	non	creditis	×
										V quia
I	»	uxores			»	»	si	»	»	»
			+ suas			×				
X	»	mulieres			»	»	non	»	»	quoniam

	μέγας	ὁ βασιλεὺς		τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ;			οὐχὶ	πᾶσαι	αἱ χῶραι	
		+ εστιν								
U	magnus	est	rex		in	potestate	sua	nonne	omnes	regiones	×
	~ est	magnus		V + et				quoniam			
I	»	»	»		»	sua	potestate	et	»	»	timent
X	»	»	»		»	potestate	sua	»	»	»	»

mulieres 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen uxores 123 126 144 144A 144B 150 188B
+ suas 144B: + ιδιας 58 *supra*
28 — nunc 144
𝔊: non creditis mihi 129; AN gen — ου *a:* ~ × creditis mihi 128 151 ~ × credite mihi 129A Ω V^C ~ mihi non creditis 127 V^S si creditis mihi 123 126 144 144A 144B 150 188B: ει *L*
nonne 127^2 129 129A* 123 126 144 144A 144B 150 188B V^S: = 𝔊 non $129A^2$ × 127* quia 128 151 Ω V^C quoniam AN gen
μεγας εστιν *a* ~ est magnus 129A
+ et 127* 128 151 Ω
potestate sua 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen ~ sua potestate 123 126 144 144A 144B 150 188B
nonne 129: = 𝔊 quoniam 127 128 129A 151 Ω V^{CS} et 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen × × × 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 timent eum et 123 126 144 144A 144B 150 188B timent × × AN gen

uxores suas et servi facti sī ꝑp eas/ **144B**: /et multi demm̄tes fc̄ī sunt p̄p̄ uxores suas et servi fc̄ī sunt p̄p̄ eas/ **150**: /& multi demm̄tes facti s̄ ꝑpt(er) uxores suas & servi facti s̄ ꝑpt̄ eas/ **151**: /et multi demm̄tes facti s̄t̄ ꝑpt̄ suas uxores et servi fc̄i s̄t̄ ꝑpt̄ illas/ **188B**: /et multi dementes facti sunt ꝑpter uxores suas & servi facti sunt ꝑpt̄ eas/ **AN** aen 3 Esr (123R): 24/itē multi (*rasura*) dementes s̄ ꝑpt̄ amorē mulieris/ gen 450 (183): /et multi desperatione tacti sunt propter mulieres et servi facti sunt propter eas/

27 **123**: /& multi perierunt & trucidati sunt & multi peccaverī ꝑpt̄ uxores/ **126**: /& multi perierī & trucidati sunt et multi peccaverī ꝑpt̄ uxores/ **127**: /& multi perierunt & iugulati (*ex* iugalati) sunt & peccaverunt propter mulieres/ **128**: /& multi perierunt & iugulati sunt & peccaverunt ꝑpter mulieres/ **129**: /et multi ꝑeunt et iugulati sunt et peccaverunt ꝑpt(er) mulieres/ **129A**: /& multi perierunt & iugulati sunt & peccaverunt ꝑpter mulieres/ **144**: /et multi ꝑiert̄ et trucidati sunt et multi peccavert̄ ꝑp uxores/ **144A**: /et multi ꝑiert̄ et trucidati sunt et multi peccavert̄ ꝑp uxores/ **144B**: /et multi ꝑierunt et trucidati sunt et multi peccaverī p̄p̄ uxores suas/ **150**: /multi perierī & trucidati s̄ & multi peccaverī ꝑpter uxores/

151: /et multi ꝑierunt et iugulati s̄t̄ et peccaverī ꝑpt̄ mulieres/ **188B**: /& multi ꝑierunt & trucidati sunt & multi peccaverī propt̄ uxores/ **AN** aen 3 Esr (123R): /itē multi perierī/34 gen 450 (183): /et multi perierunt et occisi sunt et peccaverunt propter mulieres/

28 **123**: /et nc̄ si creditis mihi nonne magnus est rex in sua potestate & omm̄s regiones timent eū & verentur tangere eū/ **126**: /et nunc si creditis mihi nonne magnus ē rex in sua potestate & omm̄s regiones timent eū & verentur tangere eum/ **127**: /& nunc m(ihi) n̄ creditis (+ nonne *s. l.*) magnus est rex (+ & *erasum*) in potestate sua qm̄m omnes regiones venerantur & tangere eum/ **128**: /et nunc creditis mihi quia magnus est rex & in potestate sua qm̄ omm̄s regiones venerantur tangere eū/ **129**: /et nc̄ nō creditis m(ihi) nonne magn(us) ē rex in potestate sua nonne omm̄s regiones rev(er)tent(ur) tang(er)e eum/ **129A**: & nunc credite mihi non (*ex* nonne) ē magnus rex in potestate sua qūō omm̄s regiones venerantur tangere eū/ **144**: /et si creditis m(ihi) n̄ne magn(us) ē rex in sua potestate et omm̄s regiōes timēt eū et v(er)ent(ur) tang(er)e eum/ **144A**: /et n(un)c si creditis m(ihi) n̄ne magn(us) est rex in sua potestate et ōs regiones timent eū et verent(ur) tang(er)e eū/

144B: /et nūc si creditis m(ihi) n̄ne magnus ē rex in sua potestate et omm̄s regiones timent eum et verentur tang(er)e eum/ **150**: /& nunc si creditis mihi n̄ne magnus ē rex in sua potestate & omm̄s regiones timent eum & verentur tangere illū/ **151**: /et nc̄ creditis michi quia magn(us) ē rex et in potestate sua qm̄ omm̄s regiones venerantur tangere eū/

188B: /et nunc si creditis michi nonne magnus est rex in sua potestate & omnes regiones timent eum & reverentur tangere illū/ **AN** gen 450 (183): /et nunc non creditis mihi, quoniam magnus est rex in potestate sua et omnes regiones timent contingere eum/

29 **123**: /vidi tam̄ ego regem apemen filiam bezacis illius magnifici concubinā regis sedentē ad dexterā regis/

126: /vidi tamen ego regē & apemen filiam baezacis illius magnifici concubinā regis sedentem ad dexterā regis/

127: /videbam tamen apemen filiam bethzacis mirifici

			εὐλαβοῦνται	ἅψασθαι	αὐτοῦ;	**29**		ἐθεώρουν			αὐτὸν
U	×	×	reverentur venerantur verentur	tangere + et	eum	**29**	×	videbam	tamen ×	×	×
I	eum	et	verentur	»	» illum		×	vidi	»	ego	regem
X	×	×	×	contingere	»		et	videbant	×	×	×

	καὶ	Ἀπάμην Απημην	τὴν θυγατέρα	Βαρτάκου Βαζακου		τοῦ θαυμαστοῦ		τὴν παλλακὴν
U	× et	Apemen Ap(en)e(m)	filiam	Bethzachis B(a)ezac(h)is Betagis Bathachis Vetacis	×	mirifici ×	×	concubinam
I	et ×	» Apamen	»	Bezacis B(a)e(z)ac(h)is	illius	magnifici	× regis	»
X	×	»	filia	Bezzachi	»	mirabilis	viri	concubina

	τοῦ βασιλέως	καθημένην	ἐν εκ	δεξιᾷ τοῦ δεζιων	βασιλέως αυτου	**30**	καὶ	ἀφαιροῦσαν
U	regis ×	sedentem	iuxta ×	regem ad × ×	dexteram × ~ ad dexteram eius	**30**	et	auferentem
I	» ×	»	ad a	dexteram dextro	regis		»	tollentem
X	»	»	in + vidi	dextra circa	regis regem		»	accipientem

reverentur 129 188B venerantur 127 128 129A 151 verentur Ω 123 126 144 144A 144B 150 V^{CS} × AN gen

+ et 127*

tangere **UI** contingere AN gen

illum 150 188B

29 × **UI**: = 𝔊 et AN gen

videbam 127 128 129 129A 151 Ω vidi 123 126 144 144A 144B 150 188B videbant AN gen

tamen × × 127 128 151 Ω ta*n*gere eum 129: < *supra, lapsu* × × × 129A; AN gen tamen ego regem 123 126 144 144A 144B 188B ~ ergo tamen regem 150: *lapsu*

× 127 128 129A 151 Ω 123; AN gen et 129 126 144 144A 144B 150 188B

απημην *L* apanem 129 apemem Ω apimen 129A apamen 150 188B: = 𝔊

filiam **UI** filia AN gen

βαζακου *L* bethzac(h)is 127 129 b(a)ezacis 128 151 Ω 123 126 V^{CS} baeiacis 144 betagis 129A bathachis 188B vetacis 150 besacis 144A baezachis 144B bezzachi AN gen

× 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 illius 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen

mirifici × 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 × × 129A magnifici × 123 126 144 144A 144B 150 magnifici regis 188B: *verborum ordine mutato; cf omissionem infra* mirabilis viri AN gen

concubinam **UI** concubina AN gen

— regis Ω 188B

+ vidi AN gen (Var)

iuxta regem ad dexteram 127 128 151 Ω × × × × 129 ad dexteram eius 129A 150 188B; AM: αυτου 19 71 ad dexteram regis 123 126 144 144A a dextro regis 144B: *cf* εκ δεξιων *L* in dextra regis AN gen: = 𝔊 circa regem AN gen (Var)

30 auferentem 127 128 129 129A 151 Ω; *cf* AM tollentem 123 126 144 144A 144B 150 188B accipientem AN gen

concubinam regis sedentem iuxta regem ad dexteram/ **128**: /videbam tam̄ apemen filiam bezacis mirifici concubinā regis sedentē iuxta regem ad dexteram/ **129**: /videbam tamgere (!) eum et apanē (!) filiā bethzachis mirifici cōcubinā regis/ **129A**: /videbam apimen filiam betagis concubinā regis sedentē ad dexterā eius/ **144**: /vidi tn̄ ego regē et apemen (+ filiā *in mg.*) ~~illi(us)~~ (*ex* illiam) baeiacis illi(us) magnifici concubinā regis sedentē ad dext(er)am regis/ **144A**: /vidi tn̄ ego regē et apemen filiā besacis illi(us) magnifici c(on)cubinā regis sedentē ad dexterā regis/ **144B**: /vidi tam̄ ego regem et apemen filiam baezachis illius magnifici c(on)cubinam regis sedentem a dextro regis/ **150**: /vidi ergo tam̄ regē & apamen filiā vetaces illius magnifici concubinā regis sedentē ad dexterā

	τὸ διάδημα	ἀπὸ	τῆς κεφαλῆς	τοῦ βασιλέως αυτου	καὶ	ἐπιτιθοῦσαν	ἑαυτῇ	καὶ
U	diadema diademam diademat(a) ~ de	de × capite	capite capiti caput eius	eius regis diadema	et	imponentem	sibi	et ×
I	»	»	»	regis	»	»	»	»
X	diademam	»	»	»	»	»	»	»

	ἐρράπιζεν τὸν βασιλέα τῇ ἀριστερᾷ.				**31**	καὶ πρὸς	τούτοις	ὁ βασιλεὺς
U	palmis caedebat regem	de	sinistra	manu	**31**	et super	haec hoc	rex ×
I	palmis eum caedentem illum	»	»	»		» insuper		»
X	× alapizantem regem	»	manu	sinistra		» ad	haec	»

	χάσκων	τὸ στόμα	ἐθεώρει	αὐτήν·	καὶ	ἐὰν	προσγελάσῃ γελασῃ	αὐτῷ,
U	aperto	ore	intuebatur	eam ×	et	si quando	adrisisset a(d)riserit arrideret	ei
I	»	»	respiciebat aspiciebat	»	»	cum	ridebat rideret riserat risisset	contra regem
X	habens patenti	»	intuebatur	»	»	si	adrisisset	ei

αυτου 125 𝔖𝔄 diadema de capite eius 129A Ω diademam de capite eius 129 diademata × capiti eius 128 diademate × caput eius 151 d(i)adema de capite regis 127 123 126 144 144A 144B 150 188B ~ de capite eius diadema AM diademam de capite regis AN gen

~ suo imponens vertici ? AM

— et AM

palmis caedebat regem 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 palmis eum caedentem 123 126 144 144A 144B palmis illum caedentem 150 188B × alapizantem regem AN gen

sinistra manu **UI** ~ manu sinistra AN gen

palmis (in) faciem eius × sinistra manu verberans ? AM

31 super haec 127 128 129 129A 151 super hoc Ω: τουτο 98-243-248-731 insuper 123 126 144 144A 144B 150 188B ad haec AN gen: = 𝔊

— rex Ω

aperto **UI** habens patenti AN gen

intuebatur 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen; AM respiciebat 123 126 144 144A 150 188B aspiciebat 144B

— eam AM

si adrisisset ei 129A; AN gen si a(d)riserit ei 127 128 151 Ω: = 𝔊 si adsieri ei 129 quando arrideret ei AM γελασῃ B′: cum ridebat contra regem 123 144 144B cum rideret contra regem 126 cum riserat contra regem 144A cum risisset contra regem 150 188B

ei(us)/ **151**: /videbam tam̄ apemen filiam bezacis mirifici concubinam regis sedentē iuxta regē ad dexterā/ **188B**: /vidi tamen ego regē & apamen filiam bathachis illius magnifici regis concubinam sedentē ad dextram eius/

AM ep 7,12 (48,107): Videbatur Apene (ap**ne *E*, apeniae *L*) concubina Darii (Daris *B*) regis sedens ad dexteram eius./ **AN** gen 450 (183): /et videbant (et debann *L*) Apemen (debannapenem *LLa*, Debanna pemen *corr La*) filia Bezzachi illius mirabilis viri concubina regis sedentem 'in dextra regis' (vidi circa regem *L*)/

30 **123**: /& tollentē diadema de capite regis (*ex* regisi) et imponentē sibi & palmis eū cedentē de sinistra manu/ **126**: /& tollentē diadema de capite regis & inponentem sibi & palmis eū caedentem de sinistra manu/ **127**: /& auferentem diadema (*ex* deadema) de capite regis (*ex* reges) & inponentem sibi & palmis cedebat regem de sinistra manu/ **128**: /& auferentē diademata capiti regis & imponentē sibi & palmis cędebat regem de sinistra manu/ **129**: /et auferentē diademam de capite ei(us) et imponentem sibi et palmis cędebat regem sinistra manu/ **129A**: /& auferentem diadema de capite eius & imponentē sibi & palmis caedebat regem sinistra manu/ **144**: /et tollentē diadema de capite regis et imponentē sibi et palmis eum cedentē de sinistra manu/ **144A**: /et tollentē diadema de capite regis et īponentē s(ibi) et palmis eū cedentē de sinistra manu/ **144B**: /et tollentem diadema de capite regis et imponētem sibi et palmis eum cedentem de sinistra manu/ **150**: /et tollentē diadema (*ex* deadema) de capite

	γελᾷ·			ἐὰν και	δὲ εαν	πικρανθῇ		ἐπ᾽ ×	αὐτόν, ×	κολακεύει	αὐτήν,
U	ridet arridet ridebat	×	×	nam et quod	si	indignata	fuerit fuisset ~ ei ~ × indignaretur	× **V** ei fuerit ×		blanditur blandiebatur	ei ×	×
I	ridebat	et	ipse	et cum	cum autem	»	erat esset	regi		blandiebatur blandiebat	»	rex
X	redebat	×	rex	vel	si	irata	esset	×		»	»	×

	ὅπως	διαλλαγῇ	αὐτῷ.			**32**	ὦ	ἄνδρες,		πῶς ×	οὐχὶ
U	donec	reconcilietur reconciliasset	ei sibi ×	in	gratiam	**32**	o	viri		× cur	nonne non
I	»	consiliaretur	regi illi ille	×	×		»	»		nonne non	ergo
X	quoadusque	in gratiam	rediret	cum	eo		»	»		quomodo	non

ridet 128 129 151 Ω: = 𝔊 a(r)ridet 127 ridebat 123 126 144 144A 144B 150 188B *scr.* redebat AN gen

× × 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 et ipse 123 126 144 144A 144B 150 188B × rex AN gen

nam si 127 128 129 151 Ω και εαν *a*: et si 129A quod si AM et cum 123 126 144 144A 144B cum autem 150 188B: = 𝔊 vel si AN gen

— επ αυτον 71 𝔈: indignata fuerit × 127 129 indignata fuisset × 129A indignata fuerit ei 128 151 Ω V^S: = 𝔊 ~ indignata ei fuerit V^C × indignaretur × AM indignata erat regi 123 126 144 144A 144B indignata esset regi 150 188B irata esset × AN gen

blanditur ei 127 128 129 V^S: = 𝔊 blanditur × 151 Ω V^C blandiebatur ei 129A 126 144 144A 144B 150; AN gen blandiebat ei 123 blandiebatur × 188B blanditias obtexeret × ? AM

× 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 rex 123 126 144 144A 144B 150 188B

donec **UI** quoadusque AN gen

reconcilietur ei in gratiam 127 128 129 V^S: = 𝔊 reconciliasset sibi in gratiam 129A reconcilietur × in gratiam 151 Ω V^C conciliaretur regi × × 123 126 144 144A 144B conciliaretur illi × × 188B conciliaretur ille × × 150 conciliari eam sibi deprecaretur ? AM ~ in gratiam rediret cum eo AN gen

32 × nonne 127^2 129: — πως 71 46 cur non 127* 128 129A 151 Ω V^{CS} nonne ergo 126 144 144A 144B non ergo 123 150 188B quomodo non AN gen: = 𝔊

regis et inponentem sibi & palmis illū cedentē de sinistra manu/ **151**: /et auferentē diademate caput regis et imponentē s(ibi) et palmis cedebat regem de sinistra manu/ **188B**: /& tollentē diadema de capite regis & imponentē sibi & palmis illum cedentē de sinistra manu/ **AM** ep 7,12 (*olim* 37),12 (49,108): /auferens de capite eius diadema et suo inponens vertici, palmis faciem (in faciem ei *L*, Za. c., (eius) *G* faciens O^b) eius sinistra manu verberans/ **AN** gen 450 (184): /et accipientem diademam de capite regis, et inponentem sibi et alapizantem regem de manu sinistra:/

31 **123**: /& insup rex apto ore respiciebat eā & cū ridebat contra regē ridebat & ipse et cum indignata erat regi blandiebat ei rex donec conciliaretur regi/ **126**: /& insup rex apto ore respiciebat eā et cū rideret contra regem ridebat & ipse et cū indignata erat regi blandiebatur ei rex donec conciliaretur regi/ **127**: /& sup haec rex apto ore intuebatur eam & si arriserit (*ex* adriserit) ei arridet (*ex* adridet) nam si indignata fuerit (*ras.*) blanditur ei donec reconcilietur ei in gratiā/ **128**: /& sup hęc rex apto ore intuebat(ur) eā et si arriserit ei ridet nā si indignata fuerit ei blandit(ur) ei donec reconciliet(ur) ei in grām/ **129**: /et sup hec rex apto ore intuebat(ur) eam et si adsieri (!) ei ridet nam si indignata fu(er)it blandit(ur) ei donec reconciliet(ur) ei in grām/ **129A**: /et sup haec rex apto ore intuebatur eā & si arrisisset ei ridebat & si indignata fuisset blandiebatur ei donec reconciliasset sibi in gratiam/ **144**: /et insup rex apto ore respiciebat eam et cū ridebat c(ontra) regē ridebat et et (!) ipe et cū indignata erat regi blandiebat(ur) ei rex don(ec) conciliaret(ur) regi/ **144A**: /et insup rex apto ore respiciebat eam et cū riserat cc regē ridebat et ipse et cū indignata erat regi blandiebat(ur) ei rex donec c(on)ciliaretur regi/ **144B**: /et insup rex apto ore aspiciebat eam et cum ridebat cont(ra) regem ridebat et ipe et cum indignata erat regi blādiebatur ei rex donec c(on)siliaretur regi/ **150**: /et insup rex apto ore respiciebat eam & cū risisset contra regem ridebat & ipse cū aūt indignata esset regi blandiebatur ei rex donec consiliaretur ille/ **151**: /et sup hec apto ore intuebatur eā et si arriserit ei ridet nam si indignata fu(er)it ei blandit(ur) donec rec(on)ciliet(ur) ī grām/ **188B**: /et insup rex apto ore respiciebat eam et cum risisset contra regem ridebat & ipse cum autem indignata esset regi blandiebatur rex donec conciliaretur illi/ **AM** ep 7 (*olim* 37),12 (49,109): /quam rex aperto ore intuebatur, gaudens si quando adrideret ei mulier; quod si ea (— ea *ZY*) indignaretur (dedignaretur *ZY*), miserum se adque adflictum putare {*Ea. c. m2 U O^b B L G P C, Fa. c.*; putaret *cet.* 𝔞 𝔪) ut (et *L*) potestate submissa, blanditias ob-

	ἰσχυραὶ	αἱ γυναῖκες,			ὅτι	οὕτως	πράσσουσιν;
U	fortiores ~ sunt	sunt fortiores	mulieres	V + magna est terra et excelsum est caelum	quae quis	ita ista	agunt agit
I	»	»	»		»	sic	»
X	fortes	»	×		»	»	»

	33	καὶ ×	τότε	ὁ βασιλεὺς	καὶ	οἱ μεγιστᾶνες		ἐνέβλεπον	ἕτερος
U	33	et	tunc	rex	et	purpurati	×	intuebantur	× se in
I		×	»	»	»	principes	×	respiciebant	se
X		et	»	»	»	potestates potestas	eius	aspiciebant	ad

	πρὸς τὸν ἕτερον.	καὶ	ἤρξατο		λαλεῖν		περὶ	τῆς ἀληθείας	
U	alterutrum	et	inchoavit	×	loqui	×	de	veritate	×
I	invicem	»	coepit	iterum	»	Zorobabel	»	»	dicens
X	alterutrum	»	»	×	»	×	»	»	×

for(t)iores sunt 127 128 129 123 126 144 144A 144B 150 188B V^S ~ sunt fortiores 129A 151 Ω V^C fortes sunt AN gen

mulieres **UI** × AN gen

+ magna est terra et excelsum est caelum 128 151 Ω V^C: *ex* 4,34

quis V^C

ita 129A > ista 127^2 128 129 151 Ω V^{CS} sic 123 126 144 144A 144B 188B; AN gen: = 𝔊

agit V^C

33 et 127^2 128 129 129A 151 Ω 144B; AN gen: = 𝔊 × 123 126 144 144A 150 188B: — και 125

purpurati × 127^2 128 129 129A 151 Ω principes × 123 126 144 144A 144B 188B potestates eius AN gen potestas eius AN gen (Var)

intuebantur × alterutrum 127^2 128 129 151 V^S intuebantur se alterutrum 129A intuebantur in alterutrum Ω V^C respiciebant se invicem 123 126 144 144A 144B 150 188B aspiciebant ad alterutrum AN gen

inchoavit × 127^2 128 129 129A 151 Ω coepit iterum 123 126 144 144A 144B 150 188B coepit × AN gen

× 127^2 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 zorobabel 123 126 144 144A 144B 150 188B

× 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 dicens 123 126 144 144A 144B 150 188B

texeret (obtesceret *Z*) et conciliari (reconciliari *YC;* consiliari 𝔞) eam sibi (~ sibi eam *UV* 𝔪) deprecaretur. **AN** gen 450 (184): /et ad hec omnia rex habens patenti ore intuebatur eam et si adrisisset ei, ridebat rex, vel si irata esset, blandiebatur ei, quoad usque in gratiam rediret cum eo./ **BACH** lap 18 (1056A): 14/et totus in veritate confidit (*cf* 4,35. 38)

32 **123**: /o viri non ergo fortiores sunt mulieres quę sic agunt/ **126**: /o viri nonne ergo fortiores sunt mulieres quae sic agunt/ **127** (*ante rasuram prima manu*): /o viri o viri cur non fortiores sunt mulieres (*sequentia verba omnino evanuerunt*) **127** (*in rasura alia manu*): /o viri nonne fortiores sunt mulieres quae ista agunt/ **128**: /o viri cur non fortiores sunt mulieres magna est terra & excelsum est cęlū quę ista agunt/ **129**: /o viri n̄ne forciores sūt mulieres quę ista agunt/ **129A**: /o viri cur non sunt fortiores mulieres quę ita agunt/ **144**: /o viri n̄ne (er)g(o) fortiores sunt mulieres q(ue) sic agunt/ **144A**: /o viri n̄ne (er)g(o) fortiores st̄ mulieres que sic agunt/ **144B**: /nonne ergo forciores sūt mulieres que sic agunt/ **150**: /o viri non ergo fortiores s̄ mulieres quæ sic agunt/ **151**: /o viri cur n̄ sūt fortiores mulieres magna ē t(er)ra excelsū ē celū q̄ ista ag̅t/ **188B**: /o viri n̄ ergo fortiores sunt mulieres quę sic agunt/ **AN** gen 450 (184): /o viri quomodo non fortes sunt, que sic agunt?/

33 **123**: /tunc rex & principes respiciebant se invicē et coepit iterū loqui zorobabel de veritate dicēs/ **126**: /tunc rex & principes respiciebant se invicem & coepit iterū loqui zorobabel de veritate dicens/ **127**: (*in rasura alia manu*): /& tunc rex & purpurati intuebant(ur) alterutrū et inchoavit loqui de veritate/ **128**: /et tunc rex & purpurati intuebant(ur) alterutrū et inchoavit loqui de veritate/ **129**: /et tūc rex et purpurati intuebantur alterutrū et inchoavit loq̣ de veritate/ **129A**: /et tunc rex & purpurati intuebantur se alterutrum & inchoavit loqui de veritate/ **144**: /tunc rex et p(ri)ncipes respiciebāt se invicem et cepit it(er)um loq(ui) zorobabel de veritate dicēs/ **144A**: /tunc rex et p(ri)ncipes respiciebant se invicē et cepit it(eru)m loqui zorobabel de veritate dicens/ **144B**: /et tunc rex et principes respiciebant se invicem et cepit iterum loqui zorobabel de veritate dicens/ **150**: /tunc rex & principes respiciebant se invicem et coepit iterum loqui zorobabel de

	34	Ἄνδρες,	οὐχὶ		ἰσχυραὶ	αἱ γυναῖκες;			μεγάλη		
	+ ω									+ δε	
U	**34**	o	viri	nonne	fortes	sunt	mulieres	×	magna	×	est
				non	fortiores						
I		»	»	»	fortiores	»	»	×	»	autem	»
				ne + forte						~ est	autem
X		×	»	»	fortes	»	»	et	»	×	»

	ἡ γῆ,	καὶ	ὑψηλὸς		ὁ οὐρανός,	καὶ	ταχὺς	τῷ δρόμῳ	ὁ ἥλιος,	ὅτι
U	terra	et	excelsum	est	caelum	et	velox	cursus	solis	quoniam
				×						V ×
I	»	»	»	»	»	»	»	»	»	×
X	»	»	sublime	»	»	»	citatus	cursum	»	×

	στρέφεται	ἐν	τῷ κύκλῳ	τοῦ οὐρανοῦ	καὶ	πάλιν	ἀποτρέχει	εἰς	τὸν ἑαυτοῦ
U	convertitur	in	gyro	caeli	et	rursum	revertitur	in	eundem
	convertit		gyrum	caelum	V ×	V ×	V ×		eodem ~ locum
I	»	»	»	»	»	iterum	recurrit	»	»
								ad	
X	regredietur	»	circuitu	»	»	»	»	»	»
			circuitum						

34 o **UI**: + ω *L* 𝔄 × AN gen: = 𝔊
non 127² 129A ne 188B
+ forte 188B
fortes 127² 128 129A 151 Ω; AN gen for(t)iores 129 123 126 144 144A 144B 150 188B
× **UI**: = 𝔊 et AN gen
× 127 128 129 129A 151 Ω 150 188B; AN gen
+ δε *L* 121: autem 126 144 144A 144B ~ est autem 123
excelsum **UI** sublime AN gen
— est Ω*
velox cursus **UI** citatus cursum AN gen
quoniam 127² 129 129A 150 188B **V**^{S}: = 𝔊 × 127* 128 151 Ω 123 126 144 144A 144B **V**^{C}; AN gen
convertitur 128 129 123 126 144 144A 144B 188B convertit 127 129A 151 Ω 150 **V**^{CS} regredietur AN gen
gyro 127 128 129 151 Ω 123 126 144 144A 144B **V**^{S} gyrum 129A 150 188B **V**^{C} circuitu AN gen circuitum AN gen (Var)
caelum 127² Ω **V**^{C}
et rursum revertitur 127² 129 129A **V**^{S} × × × 127* 128 151 Ω **V**^{C} et iterum recurrit 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen
ad 144B
eundem 129A 123 126 144 144A 144B 188B; AN gen eodem 129 150
~ locum suum 127 128 151 Ω **V**^{CS}: = 𝔊

veritate dicens/ **151**: /& tc̄ rex & p(ur)purati ītuebāt(ur) alt(er)utrū et īchoavit loq(ui) de veritate/ **188B**: /tunc rex & principes respiciebant se invicē & cepit iterum loqui zorobabel de veritate dicens/ **AN** gen 451 (184): /Et tunc rex et potestates (potestas *L*) eius aspiciebant ad alterutrum et coepit loqui de veritate/

34 **123**: /o viri n̄ne fortiores sunt mulieres magna est auť ťra & excelsū ē cęlū & velox cursus solis convertitur in gyro cęli & iterū recurrit in eundem locū una die/ **126**: /o viri nonne fortiores sunt mulieres magna auť ē ťra & excelsū ē caelum & velox cursus solis convertitur in gyro caeli & iterū recurrit in eundem locum una die/ **127**: /(+ o viri non fortes sunt mulieres magna est terra & excelsum est *in rasura al. m.*) caelum & velox cursus solis (+ qūo *s. l.*) convertit in gyro caelū (*ex* caeli) (+ & rursū revertitur *in mg.*) in locum suum in una diae/ **128**: /o viri nonne fortes sunt mulieres magna est terra & excelsū est cęlū & velox cursus solis convertit(ur) in gyro cęli in locū suū in una die/ **129**: /o viri n̄ne forciores sunt mulieres magna ē tena (!) et excelsum ē cęlum et velox cursus solis q̄m̄ conv(er)titur ī giro cęli et rursum rev(er)titur in eodem locū rev(er)t(er)e in una die/ **129A**: /o viri non fortes mulieres sunt magna ē terra & excelsum ē caelū & velox cursus solis qūo convertit in girum caeli & rursum revertitur in eundem locum in una die/ **144**: /o viri n̄ne fortiores sunt mulieres magna aūt ē t(er)ra et excelsum ē celū et velox cursus ~~ei(us)~~ (+ solis *in mg.*) convertit(ur) in giro celi et it(er)um rec(ur)rit in eundē locū una die/ **144A**: /o viri n̄ne fortiores s̄t mulieres magna aū ē t(er)ra et excelsum ē celū et velox curs(us) sol(is) c(on)v(er)tit(ur) in gyro celi et it(eru)m recurrit in eundē locū una die/ **144B**: /o viri n̄ne forciores sunt mulieres magna autem ē terra et excelsum ē celum et velox cursus solis convertitur in giro celi et iterum recurrit ad eundem locum una die/ **150**: /o viri n̄ne fortiores s̄ mulieres magną ē terra et excelsū ē cælū & velox cursus solis q̄m̄ convertit in girū celi & iterū recurrit in eo-

	τόπον		ἐν	μιᾷ	ἡμέρᾳ.	**35**	οὐχὶ	μέγας		ὃς	τοῦτα	ποιεῖ;
U	locum suum	+ revertere	in	una	die	**35**	nonne	× magnificus	est	qui	haec hoc	facit
I	»		×	»	»		» non	ergo magnus	»	»	»	»
X	»		in	»	»		non	× »	×	»	ista	fecit

	καὶ ἡ ἀλήθεια	μεγάλη		καὶ	ἰσχυροτέρα	παρὰ	πάντα.	**36**	πᾶσα	ἡ γῆ
U	et sed	veritas	magna ~ est	× maior	et	fortior ~ prae	prae omnibus	omnibus fortior	**36**	omnis	terra
I	»	»	»	est	»	»	×	omne omni omnibus + re		»	»
X	»	»	»	×	»	»	prae	omnibus		»	»

+ revertere 129
in 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 × 123 126 144 144A 144B 150 188B
35 nonne 127 128 129 129A 151 Ω 126 144 144A 144B non 123 150 188B; AN gen
× 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 ergo 123 126 144 144A 144B 150 188B
magnificus est 127 128 129 129A 151 Ω magnus est 123 126 144 144A 144B 150 188B magnus × AN gen

haec **UI** hoc Ω ista AN gen
facit **UI** fecit AN gen
sed 129
~ est maior 129A
× 127 128 129 151 Ω; AN gen est 129A 123 126 144 144A 144B 150 188B
~ prae omnibus fortior 129A
prae omnibus 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 × omne 126 × omni re 123 150 188B × omnibus 144 144A 144B

dem locum (!) una die/ **151**: /o viri n̄ne fortes s̄t mulieres magna ē t(er)ra et excelsū ē celū et velox c(ur)sus solī c(on)v(er)tit ī gyro celi ī locū suū ī una die/ **188B**: /o viri ne forte fortiores sunt mulieres magna est terra et excelsum ē celum & velox cursus solis qm̄ convertit(ur) in gyrum celi & iterum recurrit in eundē locū una die/ **AN** aen 3 Esr (123R): 27/si forte ē vinū & fortior rex & fortiores (+ mulieres *in mg.*) tam̄ fortior est veritas quae (*ex* qui) vincit & fac̄ om̄a/36 (*cf* 4,35) gen 451 (184): /viri, nonne fortes sunt mulieres et magna est terra et sublime est caelum et citatus cursum solis regredietur in circuitu (circuitum *LLa*) caeli et iterum recurrit in eundem locum in una die?/

35 **123**: /non ergo magnus est qui hęc facit & veritas magna est & fortior om̄i re/ **126**: /nonne ergo magnus ē qui haec facit & veritas magna ē et fortior omne/ **127**: /nonne magnificus est qui haec facit & veritas magna & fortior prae omnib(us)/ **128**: /nonne magnificus est qui hęc facit & veritas magna et fortior pre omnib(us)/ **129**: /nonne magnific(us) ē qui hec fac̄ s(ed) v(er)itas magna et forcior p̄ omīb(us)/ **129A**: /nonne magnificus ē qui haec facit & veritas ē maior & prę omnib(us) fortior/ **144**: /nonne (er)g(o) magn(us) ē q(ui) h̄ facit et veritas magna ē et fortōr om̄ib(us)/ **144A**: /n̄ne (er)g(o) magn(us) est qui hec facit et v(er)itas magna ē et fortior om̄ib(us)/ **144B**: /nonne ergo magnus ē qui h̄ facit et veritas magna ē et forcior om̄ib(us)/ **150**: /n̄ ergo magn(us) ē qui hæc facit & veritas magna ē et fortior omni re/ **151**: /n̄ne magnific(us) ē q(ui) h̄ fac̄ & v(er)itas magna et fortior p̄ oīb(us)/

188B: /non ergo magnus ē qui hęc facit et veritas magna est & fortior omni re/ **AN** aen 3 Esr (123R): *vide* 4,34 gen 451 (184): /non magnus qui ista fecit? et veritas magna et fortior pre omnibus./ **BACH** lap 18 (1056A): *vide* 3,31 (*cf* 4,38)

36 **123**: /omīs tr̄a veritatē invocat & cęlū eā benedicit & omīa opera movent(ur) & tremunt & n̄ ē cū ea quicquā iniquum/ **126**: /omīs terra veritatem invocat & caelum eam benedicit & omā opera moventur & trement & non ē cū ea quicquā inicum/ **127**: /q̣uạẹ i̧ṣṭạ ạg̣uṇṭ & tunc rex & purpurati intuebantur alterutrum et inchoavit loqui de veritate o viri nonne fortiores sunt mulieres magna est terra & excelsum est caelum omnis terra veritatē invocat caelum etiā ipsam benedicit & omnia opera moventur et tremunt (*ex* trement) eam & non est cum ea quicquam iniquum (*ex* iniiquum)/ **128**: /omnis terra veritatē invocat cęlum etiā ipsum benedicit & om̄a opera moventur & trement eā & non ē cū ea quicquā iniquū/ **129**: /oīs t(er)ra v(er)itas invocat cęlū etiam illā benedīc̄ et omīa opa movent(ur) et tremunt et non ē cū ea q(ui)cquā iniquū/ **129A**: /omnis terra veritatem invocat caelum etiam illā benedicit non est cum ea quicquā iniquū/ **144**: /om̄is t(er)ra veritatē invocat et celum bn̄dīc̄ eā et oīa opa movent(ur) et trement (*ex* tmēt) et n̄ ē in ea q(ui)cq(ua)m iniquum/

144A: /o(mn)is terra veritatē invocat et celum eam bn̄dicit et oīa opa moventur et trement et n̄ ē cum ea quicq(ua)m iniquū/ **144B**: /om̄is terra veritatem invocat et celum benedicit eam et om̄ia opera moventur et trement et n̄ est in ea quicq(ua)m iniquum/ **150**: /omnis terra veritatem vocat caelū etiā benedicit illi et om̄a opera moventur & tremunt & non ē cū ea quicquā iniquū/ **151**: /oīs t(er)ra v(er)itatē īvocat celū etiā ip̄ā bn̄dīc̄ et oīa opa movēt(ur) et tremūt eā et n̄ ē ī ea q(ui)cq(ue) īiquū/

188B: /omnis terra veritatem invocat celum benedicit illi & omnia opa movent(ur) & tremunt & non est cum ea quicq(ua)m iniquum/ **AN** aen 3 Esr (123R): 34 /om̄s enī creaturę invocant & oboediunt veritati idē creaturi/ gen

	τὴν ἀλήθειαν	καλεῖ,	καὶ	ὁ οὐρανὸς	αὐτὴν	εὐλογεῖ,	καὶ	πάντα	τὰ ἔργα
U	veritatem veritas	invocat	caelum	etiam	illam V ipsam ipsum	benedicit	et ×	omnia ×	opera ×
I	»	» vocat	et	caelum	eam ~ benedicit	» eam illi	»	»	»
X	»	»	×	»	»	»	»	»	»

	σείεται	καὶ	τρέμει,		καὶ	οὐκ	ἔστιν	μετ᾽	αὐτοῦ αυτης	ἄδικον ~ ουδεν	οὐδέν. αδικον
U	moventur ×	et ×	tremunt × trement	V + eam	et ×	non	est	cum	ea	quicquam	iniquum
I	»	»	»		»	»	»	» in	»	»	»
X	quae moventur trement				»	»	»	in	eo	×	iniquitas

	37		ἄδικος	ὁ οἶνος,		ἄδικος		ὁ βασιλεύς,	ἄδικοι	αἱ γυναῖκες,	
U	**37**	+ item	vinum × ~ inimicum	iniquum × vinum	+ est + et	iniquus inimicis ~ rex		rex iniquus	iniquae	mulieres	+ et
I		+ verum	iniquum	vinum		»	+ est	»	»	»	
X			»	»		»		»	»	»	

36 veritas 129
vocat 150
caelum etiam 127 128 129 129A 151 Ω 150 ~ et caelum 123 126 144 144A 144B: = 𝔊 × caelum 188B; AN gen
illam benedicit 129 129A ipsam benedicit 127 151 Ω V^{CS} ipsum benedicit 128 eam benedicit 123 126 144A; AN gen ~ benedicit eam 144 144B ~ benedicit illi 150 188B
× × × × × × × 129A: *homoeotel.*
moventur et tremunt 127² 129 151 Ω 123 150 188B moventur et trement 127* 128 126 144 144A 144B quae moventur trement AN gen
+ eam 127 128 151 Ω V^{CS}
αυτης V^{c} *a* 98-243-248-731 58: cum ea 127 128 129 129A Ω 123 126 144A 150 188B in ea 151 144 144B in eo AN gen: < 𝔊
quicquam iniquum **UI**: ~ ουδεν αδικον *L* × iniquitas AN gen
37 + item AN aen 3 Esr + verum 123
vinum iniquum 127 128 151 150 188B × × Ω: = 𝔊 ~ inimicum vinum AN aen 3 Esr iniquum vinum 123 126 144 144A 144B; AN gen: = 𝔊
+ est 188B + et AN aen 3 Esr
inimicis (!) rex AN aen 3 Esr
~ rex iniquus 127
+ est 150
+ et Ω: = 𝔊

451 (184): /omnis terra veritatem invocat, celum eam benedicit et omnia opera que moventur trement et non est in eo iniquitas/
37 **123**: /verū iniquū vinum iniquus rex iniq(ue) mulieres iniq omīs filii hominū & iniqua opa eor(um) & n̄ ē̄ in eis veritas & in iniustitia sua pereunt/ **126**: /iniquū vinū iniquus (*ex* iniquū) rex iniq(ue) mulieres iniqui omīs filii hominū & iniqua opera eorū & n̄ ē̄ in ipsis veritas & in iniustitia (*ex* iustitia) sua pereunt/ **127**: /vinum iniquū rex iniquus iniquae mulieres iniqui omnes filii (*ex* fili) hominū & iniqua omnia opera illorum & non est in ipsis veritas & in sua iniquitate peribunt/ **128**: /vinū iniquū iniquus rex iniquę mulieres iniqui omīs filii hominū & iniq(ue) omīa opera illorū & non est in ipsis veritas & in sua iniquitate peribunt/ **129**: /vinū iniquum iniquus rex inique mulieres iniq(ui) ōs filii hominū et iniq̄ oīa opa illor(um) et n̄ ē̄ in ipsis veritas et iusticia sua peūt/ **129A**: /iniquū vinū iniquus rex iniquę mulieres iniqui omīs filii hominū & iniqua omnia opera illorum & non ē̄ in ipsis veritas & in iniustitia sua peunt/ **144**: /iniquū vinū iniquus rex īiq(uae) mulieres iniq(ui) hoīes filii hominū et īiq(ua) opa eor(um) et n̄ ē̄ in ip̄is v(er)itas et ī iniusticia sua peunt/ **144A**: /iniquū vinū iniquus rex inique mulieres iniq(ui) ōs filii hōīnū et iniq(ua) opa eor(um) et n̄ ē̄ in ipsis v(er)itas et in iniustitia sua perunt/ **144B**: /iniquum vinum iniquus rex inique mulieres iniqui homines filii hominum iniqua opera eorum et (+ n̄ *s. l.*) in ip̄is veritas et in iniusticia sua pereunt/ **150**: /vinū iniquū inquus ē̄ rex iniquae mulieres iniqui (*ex* inique) filii hominū & iniqua <*rasura*> opera eorū et n̄ ē̄ in ipsis veritas in iniusticia auī sua pereunt/ **151**: /vinū īiqū īiq(us) rex īiq̄ mulieres īiqui omēs filii hoīū & īiq(ua) omnia illor(um) opa et non ē̄ in ip̄is veritas et in

	ἄδικοι	πάντες	οἱ υἱοὶ	τῶν ἀνθρώπων,	καὶ	ἄδικα	πάντα τοιαυτα	τὰ ἔργα ×	αὐτῶν,	πάντα ×
U	iniqui	omnes	filii	hominum	et	iniqua	omnia ~ illorum	opera ~ illorum omnia	illorum opera opera	
I	»	» homines ×	»	»	» ×	»	×	»	eorum	
X	»	»	»	»	»	»	omnia	»	»	

	τὰ ×	τοιαῦτα· ×	καὶ	οὐκ	ἔστιν	ἐν	αὐτοῖς	ἀλήθεια,	καὶ	ἐν	τῇ ἀδικίᾳ αὐτῶν
U			et	non	est	in	ipsis	veritas	et	in ×	iniustitia sua iustitia V ~ sua iniquitate
I			»	»	» ×	»	» eis	» ~ in	» iniustitia iustitia	»	» autem sua
X			»	»	»	»	»	»	»	»	iniquitate »

	ἀπολοῦνται. απο(λ)λυνται	**38**	ἡ δὲ ἀλήθεια και η		μένει	καὶ	ἰσχύει	εἰς	τὸν αἰῶνα	καὶ	ζῇ
U	pereunt V peribunt	**38**	et ~ veritas	veritas autem	manet valet magna	et	invalescit invalescet	in ×	saeculum V aeternum ×	et	vivit
I	»		»	»	permanet vi(n)cit	» ×	» valescit ×		semper	»	» vivet
X	peribunt		»	»	manet	×	×	in	aeternum	»	»

homines 144 144B × 150: = $\mathfrak{A}^{1500}$

— et 144B

cf τοιαυτα × εργα αυτων × × × 58: omnia opera illorum 127 128 129 129A V^S ~ omnia illorum opera 151 Ω ~ illorum omnia opera V^C × opera eorum 123 126 144 144A 144B 150 188B omnia opera eorum AN gen

— est 144B

eis 123

~ in iniustitia autem sua 150 in iusticia sua autem 188B

— in 129

iniusti(t)ia sua 129A 123 126^2 144 144A 144B iustitia sua 129 126*: *lapsu* ~ sua iniquitate 127 128 151 Ω V^{CS} iniquitate sua AN gen

pereunt 129 129A 123 126 144 144A 144B 150 188B: απολλυνται (-ολυνται 19) *L* peribunt 127 128 151 Ω; AN gen: = 𝔊

38 και η B′ *L* 𝔖 (om δε 12168)

~ veritas autem PS-AU spe: = 𝔊

manet et invalescit 127 128 $129A^2$ 151 Ω; CY valet et invalescit CY (Var) manet et invalescet 129A* magna et invalescit 129 permanet et invalescit 123 126 144 144A 144B 150; Cy; PS-AU spe permanet et valescit 188B permanet × × AN aen 3 Esr vincit et invalescit PS-AU s Cai I,7 vicit × × PS-CY sng manet × × AN gen

in saeculum 129 129A in aeternum 127 128 151 Ω V^{CS}; CY; PS-AU spe; AN gen; AN aen 3 Esr × × PS-AU s Cai I,7 semper 123 126 144 144A 144B 150 188B

vivet 123; PS-AU spe

vivit et vincit RUS:CO 1,3

sua iniquitate pibunt/ **188B**: /vinū iniquū est iniquus rex iniquę mulieres iniqui omnes filii hominum & iniqua opa eor(um) & n̄ est in ipsis veritas iniusticia aū sua peunt./ **AN** aen 3 Esr (123R): /itē inimicū vinū & inimicis rex & inique (*ex* iniq(ue)) mulieres ad conparationē veritatis/ gen 451 (184): /inicum vinum, inicus rex, inique mulieres, iniqui omnes filii hominum, iniqua omnia opera eorum, et non est in ipsis veritas et in iniquitate sua peribunt:/ **PS-AU** s Cai I,7,19 (26a): veritas non cedit, quae nunquam cadit, et semper vincit/

38 **123**: /& veritas pmanet & invalescit sēp & vivet & pseverat in scĩa scĩor(um)/ **126**: /& veritas pmanet & invalescit semp & vivit & pseverat in scĩa scĩor(um)/ **127**: /et veritas manet & invalescit in aeternum & vivit & obtinet (*ex* obtenet) in sęcula saeculorum/ **128**: /& veritas manet & invalescit in ęternū & vivit optinet in scĩa sęcĩor(um)/ **129**: /et v(er)itas magna et invalescit in scĩm et vivit et obtinet in scĩa scĩor(um)/ **129A**: /& veritas

	καὶ	κρατεῖ	εἰς	τὸν αἰῶνα	τοῦ αἰῶνος.	**39**	καὶ	οὐκ	ἔστιν	παρ'	αὐτῇ
					× ×						
U	et	obtinet	in	saecula	saeculorum	**39**	nec		est	apud	eam
	×	×	×	×	×		et	non			illam
		vincit			×		×				
I	»	perseverat	»	»	»		et	non	×	×	×
							×				
X	»	tenet	»	saeculum	saeculi		»	»	est	apud	ipsam

	λαμβάνειν	πρόσωπα	οὐδὲ	διάφορα,	ἀλλὰ	τὰ	δίκαια			ποιεῖ
		προσωπον								
U	accipere	personas	nec	differentias	sed	quae	iusta	sunt		facit
		personam	+ hominis **V** neque				~ sunt	iusta		
			×	×		×	iusta	×	+ iudicat et	
I	accipit	faciem	»	»	»	»	»	»		»
	accipiet									
X	accipere	personam	×	×	»	equitatem				»

× × × × × 129A

o(b)tinet 127[2] 128 129 151 Ω; CY; PS-AU s Cai I,7 obtenet 127* perseverat 123 126 144 144A 144B 150 188B; PS-AU spe tenet AN gen

saecula saeculorum **UI** — saeculorum PS-AU s Cai I,7: — του αιωνος 55 saeculum saeculi AN gen: = 𝔊

39 𝔊: nec est apud eam accipere 127 128 129 151 Ω; CY haec es apud eam non accipere ? CY (Var) × non est apud illam accipere 129A et non × × × accipit 123 126 144 144A; PS-AU spe; AN aen 3 Esr et non × × × accipiet 144B × non × × × acc(i)pit 150 188B et non est apud ipsam accipere AN gen

personas 127 128 129 129A 151 Ω; AN aen 3 Esr: = 𝔊 προσωπον *L* 71-106 125 CyrThes 648 (non 628): faciem 123 126 144 144A 144B 150 188B personam CY; PS-AU spe; AN gen

+ hominis PS-AU spe

— nec differentias AN gen; aen 3 Esr

nec 129 129A 123 126 144 144A 144B 150 188B; CY; PS-AU spe neque 127 128 151 Ω V^{CS}

quae iusta sunt 127 128 129 129A 151 Ω 123 126 144[2] 144A 144B 150 188B; CY (Var); AN aen 3 Esr quae iuxta sunt 144*: *phonet.* ~ quae sunt iusta CY × iusta × PS-AU spe equitatem AN gen

+ iudicat et PS-AU spe

manet & invalescit (*ex* invalescet) in saeculū & vivit/ **144**: /et v(er)itas p̲manet et invalescit semp̲ et vivit et p̲sev(er)at in scĩa scĩor(um)/ **144A**: /et v(er)itas p̲manet et īvalescit semp̲ et vivit et p̲severat in scĩa scĩor(um)/ **144B**: /et veritas p̲manet et invalescit semp̲ et vivit et p̲severat in secula scĩorum/ **150**: /& veritas p̲manet et invalescit sēp̲ et vivit et p̲severat in secula scĩorū/ **151**: /et veritas manet et invalescit in et(er)num et vivit et obtinet in scĩa scĩor(um)/ **188B**: /& veritas p̲manet & valescit sēp̲ & vivit & p̲severat in scĩa scĩorum/ **AN** aen 3 Esr (123R): /quia veritas p̲manet in et(er)nū/ gen 451 (184): /et veritas manet in eternum et vivit et tenet in saeculum saeculi./ **AU** ci 18,36 (631,10): 13/idem tamen tertius veritatem super omnia demonstravit esse victricem. **PS-AU** s Cai I,7,19 (26a): /Scriptura dicente: Veritas vincit, et invalescit, et vivit, et obtinet in saecula. spe 10 (359,9): Veritas autem permanet et invalescit (invalescet *MVL*) in aeternum et vivet et perseverat in saecula saeculorum (secula seculorum *L*)/ **BACH** lap 18 (1056A): *vide* 3,31 (*cf* 4,35) **CY** ep 74,9,2 (575,183): apud hesdram (esdram *Vs g l* hesdra *Cτ* (*corr. C*[2])) vicit, (vincit *g*) sicut (ut *B*) scriptum (scritum *L*) est: veritas manet (valet *Vs Cτ B Z*) et (— et μ) invalescit in aeternum (~ in aeternum invalescit *el*) et vivit et optinet in saecula saeculorum./ **PS-CY** sng 37 (212,20): apud quos contra Esdram (Hesdram *C*) mulier potius quam veritas vicit **PS-EPH** pae (597bA): 22/et totus in veritate confidit/Esr 2 7,11 **RUS**:CO 1,3 (180,4): quia veritas vivit et vincit secundum sancti vocem.

39 **123**: /et non accepit faciem nec differentias sed quę iusta sunt facit ab omīb(us) iniquis & dolosis discedit (*ex* discedat) & omīs bene sperant in opa eius/ **126**: /et non accipit faciem nec differentias sed quae iusta sunt facit ab omnib(us) iniquis & dolosis discedit et omīs bene sperant in opera eius/ **127**: /nec est apud eam accipere p̲sonas neque differentias sed quae iusta sunt facit omnib(us) iniustis ac malignis & omnes benignantur in operib(us) eius/

128: /nec est apud eā accipere p̲sonas neq(ue) differentias sed quę iusta sunt facit omīb(us) iniustis ac malignis & omīs benignantur in operib(us) eius/ **129**: /nec ē apd eā accipe p̲sonas nec differentias s(ed) quę iusta sunt facē et ab omnib(us) iniustis ac malignis abest et ōs adq(ui)escunt in op̲ib(us) ei(us)/ **129A**: /non est apud illā accipere p̲sonas nec differentias sed quę iusta sunt facit omnib(us) iniustis & malignis & omīs benignanter in operib(us) eius/ **144**: /et n̄ accip̄ faciem nec diffras s(ed) q̄ iusta (*ex* iuxta) sunt facē ab omīb(us) iniq(ui)s et dolosis discedit (*ex* descendit) et omīs benesp̲ant in op̲a ei(us)/ **144A**: /et n̄ accipit faciem n(ec) differentias sed que iusta s̄t facit ab oī-b(us) iniq(ui)s et dolosis discedit et omīs bn̄ sp̲ant in op̲a ei(us)/ **144B**: /et non accipiet faciem nec diffrās sed que iusta sūt facit ab omīb(us) iniquis et dolosis discedit et omīs bene sperant in opera eius/ **150**: /n̄ accepit faciem nec differentias sed que iusta s̄ facit (*rasura circiter 14 litt.*) et omīs benesperant in operib(us) eius/ **151**: /nec ē apud

		ἀπὸ	πάντων	τῶν	ἀδίκων	καὶ	πονηρῶν·			καὶ	πάντες	εὐδοκοῦσιν
	+ και							+ απεχεται				
U		×	omnibus	iniustis	ac	malignis		abest	et	omnes	benignantur
	+ et	ab		bonis	et	malis		×			benignanter adquiescunt
I		ab	»	iniquis	et	dolosis		discedit	»	»	bene sperant
					×		+ et impiis				iusti
		×	×	×	×	×		×			
X		»	»	»	»	malis		abstinet se	×	×	×	×

		τοῖς	ἔργοις	αὐτῆς,	**40**	καὶ	οὐκ	ἔστιν	ἐν	τῇ κρίσει	αὐτῆς	οὐδὲν	ἄδικον.
U	in	operibus	eius		**40**	et	non	est	in	iudicio	eius	quicquam	iniquum
			suis			nec					illius	×	iniquitas
I	»	opera	»			»	»	»	»	»	»	×	iniustitia
		×	eam										
X	×	×	×			»	»	»	»	iudicium	»	×	inicus

+ et 129: + και *L* ■

× 127 128 129A 151 188B **V**^{CS}; AN aen 3 Esr ab 129 123 126 144 144A 144B; PS-AU spe; AN gen: = 𝔊 × × × × × × 150

iniustis ac malignis 127 128 129 151 Ω iniustis et malignis 129A bonis et malis AN aen 3 Esr iniquis et dolosis 123 126 144 144A 144B 188B; PS-AU spe (Var) iniquis × dolosis PS-AU spe iniquis et malis AN gen

+ et impiis PS-AU spe

+ απεχεται (-τε 728) *L* 46-64-381-728 𝔄

abest 129 × 127 128 129A 151 Ω 188B **V**^{CS}: = 𝔊 discedit 123^{2} 126 144^{2} 144A 144B; PS-AU spe discedat 123* discendit 144* abstinet se AN gen

× × × × × × × AN gen

benignantur 127 128 151 Ω benignanter 129A adquiescunt 129 bene sperant 123 126 144 144A 144B 150 188B iusti sperant PS-AU spe

operibus eius 127 128 129 129A Ω 150 188B operibus suis 151 opera eius 123 126 144 144A 144B × eam PS-AU spe

40 nec CY

iudi(c)io **UI** iudicium AN gen

illius PS-AU spe

quicquam iniquum 129: = 𝔊 × iniquum 127 128 129A 151 **V**^{CS}; CY × iniquitas Ω × inimicicia CY (Var) × iniusti(t)ia 123 126 144 144A 144B 150 188B; PS-AU spe × inicus AN gen

eam accipe psonas neq(ue) differentias s(ed) que iusta s̄t fac̄ omnib(us) iniustis ac malignis et omn̄s benignant(ur) in opib(us) suis/ **188B**: /non accipit faciem nec differentias sed quę iusta sunt facit omnib(us) iniquis ac dolosis et omnes benespant in opib(us) eius/ **AN** aen 3 Esr (123R): /& n̄ accipit psonas sed que (*ex* q(ue)) iusta s̄ fac̄ omnib(us) bonis & malis/ gen 451 (184): /et non est apud ipsam accipere personam, sed equitatem facit: ab omnibus iniquis et malis abstinet se/ **PS-AU** spe 10 (359,11): /et non accipit personam (psona *M*) hominis nec differentias, sed iusta (iustae *M*) iudicat et facit: ab omnibus (hominibus *V*) iniquis (+ et *VLC*) dolosis et impiis discedit, et omnes iusti sperant (iustisperunt *S*; iusti∗parent (s *ras.*) *M*; iustis parant *VL*, iusti pant *C*) in eam (ea *MVLC*)/

CY ep 74,9 (575,185): /nec (haec *Cτ*) est apud eam (+ non *C*^{2}) accipere personam nec differentias (differendam *Cτ*, (*corr. in* -ntiam *C*^{2}) dr̄ās *Z*) sed quae sunt iusta (~ iusta sunt *H el*) facit/

40 **123**: /& non ē in iuditio ei(us) iniustitia sed fortitudo & regnū & potestas & maiestas omīū sc̄lor(um) benedictus ē enī dn̄s veritatis/ **126**: /& non ē in iuditio ei(us) iniustitia sed fortitudo & regnū & potestas & maiestas omnium sc̄lor(um) benedictus ē enim dn̄s veritatis/ **127**: /& non est in iudicio eius iniquum (*ex* inquum) eiq(ue) (*eras.*) fortitudo & regnum & potestas & maiestas omnium evorum benedictus ds̄ veritatis/ **128**: /& non ē in iudicio eius iniquū eiq(ue) fortitudo & regnū & potestas & maiestas (*ex* magestas) omniū aevorum benedictus ds̄ veritatis/

129: /et n̄ est in iudicio ei(us) q(ui)cqm iniquū ipsi(us) ē fortitudo et regnum et potestas et maiestas omīum sc̄lor(um) benedict(us) ds̄ veritas (!)/ **129A**: /& non ē in iudicio eius iniquum est ei fortitudo & regnū & potestas & maiestas omnium sęc̄lorum benedictus d̄s̄ veritatis/ **144**: /et n̄ ē in iudīo ei(us) iniusticia s(ed) fortitudo et regnū et potestas et magestas oīum sc̄lor(um) benedict(us) ē enī dn̄s v(er)itatis/ **144A**: /et n̄ ē in iudicio ei(us) iniustitia sed fortitudo et regnū et potestas et maiestas oīum sc̄lor(um) bn̄dictus ē (e)n(im) (*scr* ꝫ) dn̄s v(er)itatis/ **144B**: /et nō est in iudicio eius iniusticia s(ed) fortitudo et regnum et potestas et maiestas omīium seculorum benedictus ē dominus enim veritatis/ **150**: /et n̄ ē in iudicio ei(us) iniusticia et fortitudo et regnū et potestas et maiestas ō omniū sec̄lorū benedictus ē enī dn̄s veritatis/ **151**: /et n̄ est in iudicio ei(us) iniquū s(ed) fortitudo et regnum et potestas et maiestas oīum evorum benedictus ds̄ veritatis/ **188B**: /& n̄ est in iudicio eius iniusticia sit ei fortitudo & regnum & potestas & maiestas omnium sc̄lor(um) benedictus ē enim dominus veritatis/ **AN** aen 3 Esr (123R): /& benedictus ds̄ veritatis/ gen 451 (184): /et non est in iudicium eius inicus: et ipsi fortitudo et regnum et potestas et magnificentia omnium seculorum: benedictus deus veritatis!/ **PS-AU** spe 10 (359,13): /et non est in iudicio illius (eius *MVLC*) iniustitia (et iustitia *M*; iustitia *L*): et eius est (— est *C*) fortitudo et regnum et potestas illius in saecula saeculorum (secula seculorum *L*). benedictus est enim dominus veritatis! **CY** ep 74,9 (575,186): /nec est in iudicio eius

	καὶ	αὐτῇ		ἡ ἰσχὺς	καὶ	τὸ βασίλειον	καὶ	ἡ ἐξουσία		καὶ	ἡ μεγαλειότης
	×										
U	×	ipsius	est	fortitudo	et	regnum	et	potestas		et	maiestas
	et	eius							+ illius	×	×
	×	×	×					~ maiestas		et	potestas
		~ (est)	ei								
	~ eique		×								
I	sed	×	×	»	»	»	»	»		»	»
X	et	ipsi	×	»	»	»	»	»		»	magnificientia

	τῶν πάντων	αἰώνων.	εὐλογητὸς			ὁ θεὸς	τῆς ἀληθείας.	**41**	καὶ
U	omnium	saeculorum	benedictus	×	×	deus	veritatis	**41**	et
		V aevorum					veritas		×
	+ in ×	saecula							
I	»	»	»	est	enim	dominus	»		»
			sanctus	es	×	deus			
				~ est	dominus	enim			
X	»	»	»	×	×	deus	»		»

	ἐσιώπησεν	τοῦ λαλεῖν·	καὶ	πᾶς	ὁ λαὸς	τότε	ἐφώνησεν,	καὶ	τότε	εἶπαν
			τοτε			×	εφωνησαν		×	ειπον
										ειπεν
U	desiit	loquendo	et	omnis	populus	tunc	clamavit	et		dixerunt
	×	×		**V** omnes	**V** populi	×	clamaverunt	×		×
I	tacuit	×	tunc	»	»	×	»	»		dixit
X	»	loquendo	et	»	plebs	×	clamaverunt	»		dixerunt

— και 762

× ipsius est 129 et eius est PS-AU spe × × × 127^2 ~ × est ei 129A ~ eique × 127* 128 $\mathbf{V}^S$ sed × × 151 Ω 123 126 144 144A 144B $\mathbf{V}^C$ et × × 150; CY × sit ei 188B et ipsi × AN gen: = 𝔊

~ maiestas et potestas CY potestas illius × × PS-AU spe

maiestas **UI** *scr.* magestas 128* 144 magnificentia AN gen

in × saecula PS-AU spe omnium aevorum 127 128 151 Ω

sanctus PS-VIG Var 3,6

× × deus 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen; CY; AN aen 3 Esr est enim dominus 123 126 144 144A 150 188B; PS-AU spe est × deus PS-VIG Var es × deus RUF es domin(us) deus RUF (Var) ~ est dominus enim 144B

veritas 129

41 — et desiit loquendo 128

desiit loquendo 127 129 129A 151 Ω tacuit × 123 126 144 144A 144B 150 188B tacuit loquendo AN gen: < 𝔊

et 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen, aen 3 Esr: = 𝔊 tunc 123 126 144 144A 144B 150 188B: τοτε *L*

omnis populus 127 129 129A 123 126 144 144A 144B 150 188B $\mathbf{V}^S$; AN aen 3 Esr: = 𝔊 omnes populi 128 151 Ω $\mathbf{V}^C$ omnis plebs AN gen

tunc 129: = 𝔊 × 127 128 129A 151 Ω 123 126 144 144A 144B 150 188B $\mathbf{V}^{CS}$; AN gen, aen 3 Esr: — τοτε *L* 107

clamavit 129A 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN aen 3 Esr: = 𝔊 clamaverunt 127 128 129 151 Ω $\mathbf{V}^{CS}$; AN gen: εφωνησαν 245 $\mathfrak{S}^{EGcMN}\mathfrak{E}\mathfrak{A}$

— τοτε *L* 107 248 58 𝔖𝔄

× × 129A; AN aen 3 Esr

dixerunt 127 128 129 151 Ω; AN gen dixit 123 126 144 144A 144B 150 188B: ειπεν *codices graeci et versiones praeter* ειπον (-πων 245) B′ $a^{-107\ 121}$ 245 $S^{-AHL}\mathfrak{E}\mathfrak{A}$ (ειπαν *coni. Hanhart*)

(enim μ*) iniquum (inicum *Cτ* (*corr.* C^2) *PD* (*corr.* D^2; inimicicia *Z*) et (sed C^2 T^2 D^2 **P** *Z* μ eius *el*) fortitudo (+ eius *a*) et regnum et (— et Δ) maiestas (maiestatis *C**τ*) et potestas (— et potestas *Vs Cτ*) (~ postestas et maiestas *l*) omnium saeculorum. benedictus (+ dominus *el*) Deus veritatis (veritas Δ; vere deitatis *Z*). **RUF** Jos 9,10 (357,13): 59/benedictus es (dominus *A*; + domine *E*) Deus veritatis

PS-VIG Var 3,6 (103,3): De patre in Hesdra (Esdra *S M*): Quoniam (+ et *S M*) sanctus est deus veritatis (deus est veritas *S M*)/Lv 11,44

41 **123**: /& tacuit tunc omis ppl̄s clamavit & dix̄ magna ē veritas et prævalet omīb(us)/ **126**: /& tacuit tunc omīs populus clamavit & dix̄ magna ē veritas & praevalet omnib(us)/ **127**: /& desiit loquendo et omnis populus clamaverunt & dixerī magna (*ras.*) veritas & praevalet/ **128**: /et omīs populi clamaverunt & dixerunt magna veritas & p̄valet/ **129**: /et desiit loquēdo et oīs pp̄l̄s tūc clamaverī et dixerī magna veritas et p̄valet/ **129A**: /&

	Μεγάλη		ἡ ἀλήθεια	καὶ	ὑπερισχύει.		**42**	Τότε	ὁ βασιλεὺς	εἶπεν	αὐτῷ
U	magna	× est	veritas	et	praevalet	×	**42**	tunc	rex	ait	illi ×
I	»	est	»	»	»	omnibus		et	dixit ~ respondit rex	ei illi dicens ei	rex
X	»	×	»	»	supervalet	×		tunc	»	»	»

	Αἴτησαι		ὃ α	θέλεις	πλείω		τῶν	γεγραμμένων,		καὶ	δώσομέν δωσομαι	
U	pete	si	quid quod ×	vis	amplius	+ etiam	quam	quae ×	+ hic scripta	sunt	et	dabimus V dabo
I	»	×	» quod	»	»		»	×	»	»	»	» diximus
X	»	× tibi	quae	vellis	plus		»	quae	»	»	»	dabo

× 127 128 129 129A 151 V^S; AN gen: = 𝔊 ~ est Ω 123 126 144 144A 144B 150 188B V^C; AN aen 3 Esr
praevalet **UI** supervalet AN gen
× 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen, aen 3 Esr: = 𝔊 omnibus 123 126 144 144A 144B 150 188B
42 tunc 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 et 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN aen 3 Esr
rex ait illi 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 rex ait × 129A dixit ei rex 126 144 144A 144B; AN gen dixit illi rex AN aen 3 Esr ~ respondit rex dicens ei 123 150 188B
si 127 128 129 129A 151 Ω; AN aen 3 Esr × 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen (*L*): = 𝔊 tibi AN gen (*G*)
quid 123 127 128 129 129A* 151 Ω 144A 144B V^{CS}; AN Mt h 1 quod 129A[2] 126 144 150 188B × AN aen 3 Esr quae AN gen: α 58
vis **UI** vel(l)is AN gen
amplius **UI** plus AN gen; AN aen 3 Esr
+ etiam 129
quae 127 128 129A 151 Ω; AN gen (*L*); aen 3 Esr × 129 123 126 144 144A 144B 150 188B
+ hic 129A
dabimus 129 129A 126 144 144A 144B dabo 127 128 151 Ω 150 188B V^{CS}; AN gen (*L*); aen 3 Esr: δωσομαι (-σωμαι 245) V′ 𝔈 ~ diximus 123

desiit loquendo & omnis populus clamavit magna veritas & pręvalet/ **144**: /et tacuit tunc omis ppls clamav̄ et dix̄ magna ē veritas et p̄valet omib(us)/ **144A**: /et tacuit tunc oīs ppls clamavit et dix̄ magna ē v(er)itas et p̄valet oīb(us)/ **144B**: /et tacuit tunc omis populus clamavit et dixit magna est veritas et prevalet omib(us)/ **150**: /& tacuit tunc omnis populus clamavit et dix̄ magna ē veritas et p̄valet omib(us)/ **151**: & et desiit (*ex* desit) loq̄ndo & oms popli clamaverunt et dixerunt magna veritas et prevalet/ **188B**: /et tacuit tunc omnis populus clamavit & dixit magna est veritas & prevalet omnib(us)/ **AN** aen 3 Esr (123R): /& oms pp̄ls clamavit magna ē veritas & p̄valet/ gen 451 (184): /et tacuit loquendo. (*LG*)/13 gen 452[a] (184): et omnis plebs clamaverunt, et dixerunt: magna veritas et supervalet. (*L*)/ Mt h 1 (629): 3,14/Tamen vicit Zorobabel, et iudicio Darii et omnium principum pronuntiatum est, omnibus fortior veritas est./

42 **123**: /et respondit rex dic̄s ei pete quid vis amplius quā scripta sunt & dixim(us) tibi quia inventus es sapientior & coniunctus mihi sedebis & cognatus ms̄ vocaveris/ **126**: /et dix̄ ei rex pete qd̄ vis amplius quā scripta sunt & dabimus tibi quia inventus es sapientior et coniunctus mihi sedebis & cognatus ms̄ vocaberis/ **127**: /tunc rex ait illi pete si quid vis amplius quam quae scripta sunt & dabo tibi saecundum quod inventus es sapientior proximis et proximus mihi sedebis & cognatus meus vocaberis/
128: /tunc rex ait illi pete si quid vis amplius quā quę scripta sunt & dabo tibi secundū quod inventus es sapientior pximis & proxim(us) mihi sedebis & cognatus mihi vocaberis/ **129**: /tūc rex ait illi pete si q(ui)d vis amplius ętiam quā sc(ri)pta sunt et dabim(us) t(ibi) scd̄m q(uo)d invent(us) es sapientior et pxim(us) m(ihi) sedebis et cognatus ms̄ vocab(er)is/ **129A**: /tunc rex ait pete si quod (*ex* quid) amplius quā quę hic scripta sunt & dabimus tibi secundum quod inventus es sapientior & proximus mihi sedeb̄ & cognatus ms̄ vocaberis/ **144**: /et dix̄ ei rex pete qd̄ vis ampli(us) q(ua)m sc(ri)pta sunt et dabim(us) tibi q(uia) invent(us) es sapient̄or et coniunt(us) (!) m(ihi) sedebis et cognat(us) meus vocab(er)is/ **144A**: /et dixit ei rex pete q(uid) vis amplius q(ua)m scripta s̄t et dabim(us) tibi q(uia) invent(us) es sapientior et c(on)iunctus m(ihi) sedebis et cognat(us) ms̄ vocaberis/ **144B**: /et dixit ei rex pete quid vis amplius quam sc(ri)pta sunt et dabim(us) tibi quia inventus es sapiencior et coniunctus m(ihi) sedebis et cognatus meus nocaberis (!)/ **150**: /et respondit rex dic̄s ei pete qd̄ vis amplius q(uam) scripta s̄ & dabo tibi quia inventus es sapientior pximis tuis coniunctus mihi sedebis et cognatus ms̄ vocaberis/ **151**: /tc̄ rex ait illi pete si quid vis ampli(us) quā que sc(ri)pta s̄t et dabo t(ibi) scd̄m q(uo)d inventus es sapientior pxim(us) et pxim(us) m(ihi) sedebis et cognat(us) ms̄ vocaberis/ **188B**: /et respondit rex dicens ei pete qd̄ vis amplius q(ua)m scripta sunt & dabo tibi quia inventus es sapientior proximis tuis coniunctus m(ihi) sedebis & cognatus meus vocaberis/ **AN** aen 3 Esr (123V): /& dix̄ illi (*ex* ille) rex pete si vis plus quā q(uae) scripta s̄ & dabo tibi quia inventa ē in te sapien-

	σοι,	ἀνθ' ον	ὧν τροπον	εὑρέθης		σοφώτερος·			καὶ	ἐχόμενός
U	tibi	secundum	quod	inventus	es	sapientior		V + proximis + tuis	et ×	proximus
I	»	×	quia	» inventa	» est + in te	» sapientia			»	coniunctus
X	×	quemadmodum		»	»	»			»	proximus

	μου	καθήσῃ	καὶ	συγγενής	μου	κληθήσῃ.	**43**	τότε		εἶπεν
U	mihi	sedebis	et	cognatus	meus	vocaberis	**43**	tunc	× ~ dicit	ait Zorobahel
I	»	»	»	»	»	» vocaveris		» ×	Zorobabel ~ respondit	+ autem respondit Zorobabel
X	»	»	»	adfinis	»	vocaveris		» et	× dixit	regi ei

		τῷ βασιλεῖ	Μνήσθητι		τὴν εὐχήν,		ἣν	ηὔξω
				+ ω βασιλευ				
U	×	regi rex	memor esto	+ rex	votum voti	× tui	quod	vovisti
I	dicens	o rex	memorare ×		voti	tui	»	»
X	× Zorobabel	dixit ×	»	+ domine	» donum	×	»	vovisti + domino

tibi **UI**: = 𝔊 × AN gen (*L*)

secundum quod 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 × quia 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN aen 3 Esr quemadmodum AN gen (*L*): < ον τροπον B′ *L a* 𝔖

inventa est in te sapientia ? AN aen 3 Esr

+ proximis 127 128 151 Ω^2 150 188B V^{CS}

+ tuis 150 188B

— et 150 188B

proximus 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen (*L*) coniunctus 123 126 144 144A 144B 150 188B

cognatus **UI** adfinis AN gen (*L*)

vocaberis **UI** vocaveris 123; AN gen (*L*)

43 — tunc 150 188B; AN Mt h et AN gen (*L*)

× ait × regi 127 128 129A 151 Ω: = 𝔊 × ait × rex 129 ~ dicit zorobahel × regi AN aen 3 Esr *cf* + ω βασιλευ *L* 131 *infra*: zorobabel respondit dicens o rex 123 126 144 144A 144B zorobabel autem respondit dicens o rex 150 188B respondit zorobabel × × × AN Mt h 1 × regi × dixit AN gen dixit ei zorobabel × AN gen (*G*)

memor esto 127 128 129 129A 151 Ω; AN aen 3 Esr: = 𝔊 memorare 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen × AN Mt h 1

cf + ω βασιλευ *L* 121 *supra:* + rex 123 + domine AN gen (*G*)

votum × 127 129A: = 𝔊 voti × 128 129 151 Ω V^S; AN gen (*L*); aen 3 Esr voti tui 123 126 144 144A 144B 188B V^C > votetue 150: *lapsu* donum × AN gen (*G*)

+ domino AN gen (*G*)

tia/ gen 443[a] (182): qui a Dario rege sapientior pronuntiatur. (*L*) 443[b] (182): qui inventus es sapiens inter tres apud regem Darium (*T*) gen 452[a] (184): /tunc dixit ei rex: pete quae velis plus quam quae scribta sunt et dabo, quemadmodum inventus es sapientior, et proximus mihi sedebis et adfinis meus vocaveris. (*L*)/ gen 452[b] (184): 13/qui inventus est (*om.* G[a]) sapientior inter tres iuvenis ... tunc dixit ei rex pete tibi quae vellis (*G*)/ Mt h 1 (629): /Cum autem diceret ad eum Darius rex cum iuramento, pete a me quod vis, usque ad dimidium regni mei./

43 **123**: /tunc zorobabel respondit dicens o rex memorare rex voti tui q(uod) vovisti ædificare tēplū in hierĩm in illa die qua regnū accepisti/ **126**: /tunc zorobabel respondit dicens o rex memorare voti tui qđ vovisti edificare tēplum in hierusalem in illa die qua regnū accepisti/ **127**: /tunc ait regi m (*eras.*) memor esto votum quod vovisti aedificare hierusalem in die qua regnum accepisti (*ex* aecipisti)/ **128**: /tunc ait regi memor esto voti quod vovisti aedificare ierusalē in die qua regnū accepisti/ **129**: /tūc ait rex memor esto voti q̄đ vovisti ihr̃ĩm in die qua regnū accepisti/ **129A**: /tunc ait regi memor esto votū quod vovisti aedificare hierusalem in die qua regnum accepisti/ **144**: /tunc zorobabel respondit dicēs o rex memorare (*ex* morare) voti tui qđ novisti edificare templum ī (*ex* re) iherĩm in die illa q(ua) regnū accepisti/ **144A**: /tunc zorobabel r(espon)dit dicens o rex memorare voti tui q(uod) vovisti edificare templū in ierĩm in illa die q(ua) regnū accepisti/ **144B**: /tunc zorobabel respondit dicens o rex memorare voti tui qđ vovisti edificare templum in ierĩm in illa die qua regnum accepisti/ **150**: /zorobabel

	οἰκοδομῆσαι			τὴν Ἰερουσαλὴμ	ἐν τῇ ἡμέρᾳ,			ᾗ	τὸ βασίλειόν
							+ εκεινη		
U	aedificare ×	×	×	Hierusalem	in	×	die	qua	regnum
I	»	templum	in ×	»	»	illa ~ die	» illa	»	»
X	»	× templum	× in	»	»	×	»	quo	»

	σου ×	παρέλαβες,	**44**	καὶ	πάντα	τὰ σκεύη		τὰ ληφθέντα		ἐξ
U		accipisti	**44**	et	omnia	vasa	×	quae	ablata oblata accepta	sunt	ex
I		»		»	»	»	dei	quaeque quaecumque	»	»	de ×
X		»		»	»	»	×	quae	»	»	×

	Ἰερουσαλὴμ	ἐκπέμψαι,	ἃ	ἐξεχώρισεν	Κῦρος,		ὅτε	ηὔξατο	ἐκκόψαι
U	Hierusalem	remittere remitte	quae	separavit reparavit	Cyrus Ohiris	×	quando	devovit **V** mactavit	excidere
I	» ×	revocare	»	»	»	×	cum	desolavit	
X	×	dimittere	»	»	»	rex	»	excideret incenderit	

— aedificare 129

× × 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen (*L*); aen 3 Esr: = 𝔊 templum in 123 126 144 144A 144B 150; AN gen (*G*) templum × 188B

~ die illa 144

× 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen; aen 3 Esr: = 𝔊 illa 123 126 144A 144B 150 188B: + εκεινη *L* 121

qua **UI** quo AN gen

— σου 120*

+ in ballonia excidisti AN gen (*G*)

44 × 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen; aen 3 Esr: = 𝔊 dei 123 126 144 144A 144B 150 188B

quae 127 128 129 129A 151 Ω 123 144 144B; AN gen; aen 3 Esr quaeque 126 144A 188B quaecumque 150

oblata 150 accepta 127 128 129A 151 Ω **V**^{CS}; AN aen 3 Esr

ex hierusalem 127 128 129 129A 151 Ω; AN aen 3 Esr de hierusalem 123 126 144 144A 150 188B × × 144B; AN gen

remittere 127 128 129A 151 Ω; AN aen 3 Esr remitte 129: *lapsu* revocare 123 126 144 144A 144B 150 188B d(i)mittere AN gen

reparavit 129A

ohiris 129A: < chiris < chirus?

× **UI** rex AN gen

quando 127 128 129 129A 151 Ω; AN aen 3 Esr cum 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen

devovit excidere 129: = 𝔊 mactavit 127 128 151 Ω **V**^{CS}; AN aen 3 Esr > mutavit 129A: *lapsu* desolavit 123 126 144 144A 144B 150 188B excideret AN gen incenderit AN gen (Var)

auī resp(ondit) dicēs o rex memorare votetue (!) qd̄ vovisti aedificare templū in hierusalē in illa die qua regnū accepisti/ **151**: /tunc ait regi memor esto voti q(uo)d vovisti edificare ierlm in die qua regnum accepisti/ **188B**: /zorobabel autē respondit dicens o rex memorare voti tui qd̄ vovisti edificare templum ihrlm in illa die qua regnum accepisti/ **AN** aen 3 Esr (123V): /tunc dicē zorobahel (!) regi memor esto voti qd̄ vovisti edificare hierl̄ in die qua regnū accepisti (*ex* accisti)/ gen 453 (184): /'Tunc regi dixit' (et dixit ei zorobabel *G*): memorare 'voti' (domine donum *G*), quod vobisti (vovisti domino *G*) aedificare (templum in *ins. G*) Hierusalem in die, quo regnum accepisti (in ballonia (!) excidisti *ins. G*)/ Mt h 1 (629): Per istum autem Zorobabel dimissi sunt omnes filii Israel, et reversi sunt in propriam terram cum gaudio magno, sicut Esdras propheta exponit/3,5 Mt h 1 (629): /respondit Zorobabel: Ego non peto regnum tuum, sed ipse utere eo in aeternum: sed hoc peto, quod coepit pater vester Cyrus rex ante vos, ut dimittatis captivitatem filiorum Israel redire in sua./58

44 **123**: /& omīa vasa dī quę ablata sunt de hierlm revocare quę separavit cyrus cū desolavit babylonia & voluit revocare ea in hierlm/ **126**: /& omā vasa dī quaequae ablata sunt de hierusalem revocare quae separavit cyrus cum desolavit babylonem & voluit revocare ea in hierusalem/ **127**: /et omnia vasa quae accepta sunt ex hierusalem remittere quae separavit (*ex* saparavit) cyrus quando mactavit babiloniam & voluit remittere ea ibi/ **128**: /&

	Βαβυλῶνα,	καὶ	ηὔξατο	ἐξαποστεῖλαι		ἐκεῖ.	**45**	καὶ	σὺ	ηὔξω
					+ αυτα					
U	Babyloniam	et	vovit vocavit voluit	remittere	ea ~ ea	illuc remittere ×	**45**	et	tu	vovisti voluisti
						V ibi				
I	Babylonem Babylonia	»	voluit noluit	revocare	» ×	in Hierusalem		»	»	»
X	Babyloniam Babilonia	»	vovit voluit	remittere	»	» »		»	»	»

		οἰκοδομῆσαι	τὸν ναόν,	ὃν	ἐνεπύρισαν	οἱ Ἰδουμαῖοι,	ὅτε	ἠρημώθη	
U	×	aedificare	templum	quod	incenderunt	Idumei	quando	exterminata	est
I	×	»	»	»	succenderunt	»	cum	desolata	»
X	votum	»	»	»	incenderunt	Chaldei	»	»	esset

	ἡ Ἰουδαία	ὑπὸ	τῶν Χαλδαίων.	**46**	καὶ	νῦν	τοῦτό	ἐστιν,	ὅ	σε ἀξιῶ,
										~ αξιω σε
U	Iudaea	a	Chaldeis	**46**	et	nunc ×	hoc	est	quod quae	postulo × te a V ×
I	Iuda Iudaea	»	»		»	»	» haec	»	»	a te postulo
X	Iudea	×	×		»	»	»	»	»	deprecor a te

babyloniam 127 128 129 129A 151 Ω V^{CS}; AN gen (*L*); aen 3 Esr: = 𝔊 babylonem 126 144 144A 144B 150 188B bab(y)lonia 123; AN gen (*G*)

+ αυτα 121: vovit remittere ea V^{S}; AN gen (*L*) vocavit remittere ea 129 voluit remittere ea 127 128 129A 151 Ω V^{C}; AN gen (*G*) ~ voluit ea remittere AN aen 3 Esr voluit revocare ea 123 126 144 144A 150 noluit revocare ea 144B voluit revocare × 188B

illuc 129 150 188B × 129A ibi 127 128 151 Ω V^{CS} in hierusalem 123 126 144 144A 144B; AN gen; aen 3 Esr

45 vovisti × 129 123 126 144 144A 150 188B; AN aen 3 Esr voluisti × 127 128 129A 151 Ω novisti × 144B vovisti votum AN gen

incenderunt 127^{2} 128 129 129A 151 Ω; AN gen; aen 3 Esr incenderint 127* succenderunt 123 126 144 144A 144B 150 188B

(i)dumei **UI** chaldei AN gen: *cf omissionem infra*

quando exterminata est 127 128 129 129A 151 Ω; AN aen 3 Esr cum desolata est 123 126 144 144A 144B 150 cum desolata esset 188B; AN gen

iudaea 127 128 129 129A 151 Ω 123 144 150 188B; AN gen; aen 3 Esr: = 𝔊 iuda 126 144A 144B

a c(h)aldeis **UI** × × AN gen: *cf* chaldei *supra*

46 — nunc AN aen 3 Esr

haec 126 144A*

quae 129

~ αξιω σε *L:* postulo × te 129 129A postulo × × 127* 128 151^{2} Ω V^{C} postulo a te 127^{2} V^{S} postulo a × 151* ~ a te postulo 123 126 144 144A 144B 150 188B: = 𝔊 deprecor a te AN gen

omma vasa quę accepta st ex ierusalē remittere quę separavit cyrus quando mactavit babyloniā & voluit remittere ea ibi/ **129**: /et oīa vasa quę ablata st ex ihrlm remitte q(ue) separavit cyrus quando devovit excid(er)e de babiloniā et vocavit remitt(er)e ea illuc/ **129A**: /& omma vasa quę accepta sunt ex hierusalē remittere quę reparavit ohiris (!) quando mutavit babiloniam & voluit remittere ea/ **144**: /et oīa vasa dī q̄ ablata sunt de ierlm revocare q̄ separavit cyr(us) cū desolavit babilonē et voluit revocare ea in ierlm/ **144A**: /et oīa vasa dī queq(ue) ablata st de ierlm revocare q̄ separavit cyrus cū desolavit babilonē et voluit revocare ea in ierlm/ **144B**: /et omia vasa dei que ablata sunt revocare q̄ separavit cyrus cum desolavit babylonem et noluit revocare ea in ierlm/ **150**: /& omā vasa dī quecūq(ue) oblata s de hierusalē revocare quæ separavit cyrus cū desolavit babylonē et voluit revocare ea illuc/ **151**: /et oīa vasa q̄ accepta st ex ierlm remittere que separavit cyrus q(ua)ndo mactavit babyloniam et voluit remittere ea ibi/ **188B**: /& omnia vasa dei queq(ue) ablata sunt de ihrlm revocare quę separavit cyrus cum desolavit babylonem & voluit revocare illuc/

AN aen 3 Esr (123V): /& omma vasa que accepta sunt ex hierl remittere quę separav cyrus quando mactauit babiloniā (*ex* bobi-) & voluit ea remittere in hierusalē/ gen 454 (184): /et omnia vasa, quae ablata sunt, dimittere (dem- *G*), quae separavit Cyrus rex, cum 'excideret Babyloniam' (incenderit babilonia *G*) et vovit (voluit *G*) remittere ea in Hierusalem/

45 **123**: /& tu vovisti ædificare tēplū q(uod) succenderī idumęi cū desolata ē iudęa a chaldeis/ **126**: /& tu vovisti edificare tēplū qd succenderunt idumei cū desolata ē iuda a chaldeis/ **127**: /et tu voluisti aedificare templum quod incenderunt (*ex* incenderint) idumaei quando

	κύριε	βασιλεῦ,	καὶ	ὃ	αἰτοῦμαί	σε,	καὶ	αὕτη	ἐστὶν	ἡ μεγαλωσύνη	
U	domine	rex V ×	et	quod	peto	te V ×	et V ×	haec hoc	est ×	magnificientia maiestas	×
I	»	»	×	×	×	×	»	»	» ×	»	×
X	»	»	et	quod	peto	×	»	»	»	»	tua

	ἡ	παρὰ	σοῦ·	δέομαι	οὖν	ἵνα	ποιήσῃς	τὴν εὐχήν,	ἣν	ηὔξω	
U	quam quod	× a	× te	postulo posco peto		ut	impleas facias	votum	quod	vovisti	×
	~ a	te	~ postulo (quam)	a	te						
I	»	×	te	facere	volo	peto	»	»	»	»	×
								+ tuum			
X	»	a	»	praecor		ut	facias	»	»	»	domino

domino 126* 151*
— rex 127* 128 151 Ω
et quod peto te 129 129A: = 𝔊 et quod peto × 127 128 151 Ω $\mathbf{V}^{CS}$; AN gen × × × × 123 126 144 144A 144B 150 188B: *homoetel.*
— et 127* 128 151 Ω $\mathbf{V}^{C}$
hoc 151
— est 144B 150
maiestas 127 128 129A 151 Ω
× **UI**: = 𝔊 tua AN gen

quam × × postulo 129 quam × × posco 129A quod × × peto AN aen 3 Esr quod a te postulo $\mathbf{V}^{C}$ ~ quam postulo a te 127 ~ a te quam postulo 128 $\mathbf{V}^{S}$ ~ a te ut postulo 151 Ω quam × te facere volo 123 126 144 144A 144B 150 188B quam a te praecor AN gen
ut impleas 129 150 188B ut facias 127 128 129A 151 Ω $\mathbf{V}^{CS}$; AN gen; aen 3 Esr peto impleas 123 126 144 144A 144B
+ tuum 150 144B
× **UI**: = 𝔊 domino AN gen

exterminata est iudęa a caldeis/ **128**: /& tu voluisti ędificare templū quod incenderunt idumęi quando exterminata est iudęa a chaldęis/ **129**: /& tu vovisti ędificare tēplum q(uo)d incendeī ydumei q(ua)ndo ext(er)minata ē iudea a chaldeis/ **129A**: /& tu voluisti aedificare templum quod incendeī idumei quando exterminata ē iudea a chaldeis/ **144**: /et tu vovisti edificare tēplū q(uo)d succend(er)unt ydumei cū desolata ē iudea a chaldeis/ **144A**: /et tu vovisti edificare templū q(uod) succendeī̄t idumei cū desolata ē iuda a chaldeis/ **144B**: /et tu novisti (!) edificare templum q(uo)d succenderunt ydumei cum desolata est iuda a chaldeis/ **150**: /et tu vovisti ædificare tēplū qd̄ succendeī idumei cū desolata ē iudea a caldeis/ **151**: /et tu voluisti edificare tēplū q(uo)d incendeī̄t idumei q(ua)ndo ext(er)minata ē iudea a chaldeis/ **188B**: /et tu vovisti edificare templum qd̄ succenderunt ydumei cum desolata ēēt iudea a chaldeis/ **AN** aen 3 Esr (123V): /& tu voluisti edificare tēplū quod incendeī idumei quando extīminata est iudea a caldeis/ gen 454 (184): /et tu vovisti votum edificare templum, quod incenderunt Chaldei, cum desolata esset Iudea, (*L*)/

46 **123**: /& n̄c̄ hoc est quod a te postulo dnē rex & hęc est magnificentia quā te facere volo peto impleas votū q(uod) vovisti regi cęli de ore tuo/ **126**: /et nunc haec ē qd̄ a te postulo dn̄e (*ex* dn̄o) rex & haec est magnificentia quā te facere volo peto (*sup. ras.*) impleas votum qd̄ vovisti regi caeli de ore tuo/ **127**: /et nunc hoc est quod postulo (+ a te *s. l.*) dn̄e (+ rex *in mg.*) & quod peto (+ & *2. m.*) haec est maiestas quam postulo a te ut facias votum quod vovisti regi caeli ex ore tuo/ **128**: /et nunc hoc est quod postulo domine & quod peto hęc est maiestas a te quā postulo ut facias votū quod vovisti regi cęli ex ore tuo/ **129**: /et n̄c̄ hoc est que postulo te dn̄e rex et q(uo)d peto te et hęc magnificentia quā postulo ut impleas votū q(uo)d vovisti regi cęli ex ore tuo/ **129A**: /et nunc hoc ē quod postulo te domine rex & quod peto te & haec ē maiestas (*corr.*) quā posco ut facias votum quod vovisti regi cęli ex ore tuo/ **144**: /et n̄c̄ hoc ē q(uo)d a te postulo dn̄e rex et h̄ ē magnificentia quā te fac(er)e volo peto impleas votū q(uo)d vovisti regi celi de ore tuo/ **144A**: /et n̄c̄ hoc (*ex* hec) ē q(uod) a te p(os)tulo dn̄e rex et hec ē magnificentia q(ua)m te facere volo peto impleas votū q(uod) vovisti regi celi de ore tuo/ **144B**: /et nunc hoc est quod a te postulo domine rex et h̄ magnificentia quam te facere volo peto impleas votū tuum quod vovisti regi celi de ore tuo/ **150**: /et nunc hoc ē quod a te postulo (*ex* postolo) dn̄e rex et hæc magnificentia quā te facere volo ut impleas votū tuū qd̄ vovisti regi cæli de ore tuo/ **151**: /et nc̄ hoc ē q(uo)d postulo a (*expunctum*) dn̄e (*ex* dn̄o) et q(uo)d peto hoc est maiestas a te ut postulo ut facias votum q(uo)d vovisti regi celi ex ore tuo/ **188B**: /et nunc hoc ē qd̄ a te postulo domine rex & hęc est magnificentia quam te facere volo ut impleas votum qd̄ vovisti regi celi de ore tuo/ **AN** aen 3 Esr (123V): /& hoc est qd̄ peto ut facias votū qd̄ vovisti regi cęli ex ore tuo/ gen 454 (184): /et nunc hoc est quod deprecor a te, domine rex, et quod peto et hec est magnificentia tua, quam a te praecor, ut facias votum, quod vovisti domino regi caeli ex ore tuo. (*L*)/

47 **123**: /tunc exsurgens darius rex osculatus ē eū & scripsit epistulas ad om̄s dispensatores & præfectos locor(um) & duces & regulos ut deducerent eū & eos qui cū eo erant ascendentes ædificare hierl̄m/ **126**: /tunc exurgens darius rex osculatus ē eū & scripsit epistolas ad om̄s dispensatores & prefectos locorum & duces & regulos ut dedu-

	τῷ βασιλεῖ	τοῦ οὐρανοῦ	ποιῆσαι	ἐκ	στόματός	σου. -	**47**	τότε	ἀναστὰς	Δαρεῖος
U	regi	caeli		ex	ore	tuo	**47**	tunc	surgens ~ × rex sur-	Darius
I	»	»		de	»	»		»	exsurgens	» ~ rex
X	»	»		ex	»	»		»	surrexit	»

	ὁ βασιλεὺς		κατεφίλησεν		αὐτὸν	καὶ	ἔγραψεν	αὐτῷ ×	τὰς ἐπιστολὰς	πρὸς
U	rex gens	× et	osculatus	est	eum V illum	et	scripsit	ei illi	epistolas	ad
I	» Darius	×	» consolatus	» ×	»	»	»	×	»	»
X	»	et	»	»	»	»	»	ei	» epistolam	»

	πάντας	οἰκονόμους	καὶ	τοπάρχας	καὶ	στρατηγοὺς	καὶ	σατράπας,
U	omnes	dispensatores	et	purpuratos	et ×	praetores ×	× ×	magistratos ×
				praefectos × + eius	×	purpuratos	×	×
I	» ~ dispensatores omnes	»	»	praefectos locorum	» ×	duces ×	et ×	regulos ×
X	»	» ~ duces	»	duces despensatores + suos	» ×	praefectos ×	× ×	× ×

ex 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen; aen 3 Esr de 123 126 144 144A 144B 188B

47 surgens darius rex 127 128 129 129A 151 Ω ~ × rex surgens AN aen 3 Esr ex(s)urgens darius rex 123 126 144A 150 188B ~ ex(s)urgens rex darius 144 144B surrexit darius rex AN gen

× **UI** et 129; AN gen

consolatus × 144B

illum 127 128 151 Ω $\mathbf{V}^{CS}$

𝔊: ei 127 128 129 129A 151 $\mathbf{V}^{S}$; AN gen (*L*) illi 150 188B × Ω 123 126 144 144A 144B $\mathbf{V}^{C}$; AN gen (*G*); aen 3 Esr: — αυτω 19

epistolam AN gen (*G*)

~ dispensatores omnes 150 omnes duces AN gen (*G*): *verborum ordo mutato, cf infra*

purpuratos et praetores × magistratos 129 purpuratos × × × × 129A praefectos × et purp(u)ratos × × 127 128 151 Ω $\mathbf{V}^{CS}$ praefectos × eius × × × × AN aen 3 Esr praefectos locorum et duces et regulos 123 126 144 144A 144B[2] praefectos locorum et duces × × 144B* praefectos locorum × × × × 188B > praefecto solo quorum × × × × 150: *lapsu* duces et praefectos × × AN gen (*L*) dispensatores suos × × × × AN gen (*G*): *verborum ordo mutato; cf supra*

cerent eum & eos qui cum (+ eo *2. m. in mg.*) erant ascendentes aedificare hierusalem/ **127**: /tunc surgens darius rex osculatus est illum & scripsit ei aepistolas (*ex* -la*) ad omnes dispensatores & praefectos & purpuratos (*ex* purporatos) ut deducerent eum & eos qui cum illo erant omnes ascendentes aedificare hierusalem/ **128**: /tunc surgens darius rex osculatus est illū & scripsit ei ępistolas ad omns dispensatores et pfectos & purpuratos ut deducerent eū & eos qui cū illo erant omns ascendentes ędificare ierusalē/ **129**: /tūc surgens darius rex et osculat(us) ē eum et scripsit ei ęplas ad os dispensatores et purpuratos et ptores magistratos et duxerī eū in eos q(ui) cum ipo erāt os ascendentes ędificare ihrlm/ **129A**: /tunc surgens darius rex osculatus ē eum & scripsit ei epistolas ad omns dispensatores & purpuratos ut deducerent eum & eos qui cum illo erant oms ascendentes aedificare hierusalem/ **144**: /tūc exurgns rex dari(us) osculat(us) ē eū et sc(ri)psit eplas ad oms dispnsatores et pfectos locor(um) et duces et reglos ut deduc(er)ent eū et eos q(ui) cū eo erāt ascendentes edificare ierlm/ **144A**: /tunc exurgens dari(us) rex osculatus ē eū et scripsit epistolas ad os dispensatores et pfectos locor(um) et duces et regulos ut deduc(er)ent eū et eos q(ui) cum eo erant ascendentes edificare ierlm/ **144B**: /tūc exurgens rex darius consolatus eum et sc(ri)psit eplas ad omnes dispensatores et pfectos locorum et duces (+ & *s. l.*) (+ regulos ut deduc(er)ent eū et eos *in mg.*) qui cum eo erant ascēdentes edificare ierlm/ **150**: /tunc exsurgens darius rex osculatus ē eū et scripsit illi eplas ad dispensatores oms et pfecto solo quorū/ **151**: /tunc surgens darius rex osculatus ē illum et sc(ri)psit ei eplas ad oms dispensatores et prefectos et purpuratos ut deducerent eū et eos qui cum illo erant oms ascendentes edificare ierlm/ **188B**: /tc exurgens darius rex osculatus ē eum & scripsit illi eplas ad oes dispensatores & prefectos locor(um)/ **AN** aen 3 Esr (123V): /tunc rex surgens osculatus est eū & scripsit epistolas ad oms dispensatores & pfectos ei(us) ut deducerent eū & eos qui cū illo erant oms ascendentes edificare hierusalē (*ex* hiersalē) gen 455[a] (184): /tunc surrexit

	ἵνα	προπέμψωσιν	αὐτὸν	καὶ		τοὺς		μετ᾽	αὐτοῦ		πάντας
U	ut et	deducerent duxerunt	eum	et in	+ omnes	eos	qui	cum	illo ipso	erant	omnes
I	» ×	» ×	» ×	» ×		» ×	» ×	» ×	eo ×	» ×	× ×
X	»	eum ~ deducerent	deducerent eum	» ×		omnes ×	» ×	» ×	» ×	» ×	omnes ×

	ἀναβαίνοντας	οἰκοδομῆσαι		τὴν Ἰερουσαλήμ.	**48**	καὶ	πᾶσιν	τοῖς τοπάρχαις	
U	ascendentes	aedificare		Hierusalem	**48**	et	omnibus	praefectis	×
I	» ×	» ×		» ×		» ×	» ×	» ×	locorum ×
X	» ×	aedificarent ×	+ in	»		»	»	praepositis	×

			ἐν	Κοίλῃ	Συρίᾳ	καὶ		Φοινίκῃ	καὶ		τοῖς		ἐν
							+ εν				×		×
U	qui ×	erant ×	in	Cholesyria Cho(e)lensyriae ×	Syria Syriam	et	×	Phoenice Phoenicem	et	×	×		×
				incolentes									
I	»	»	»	×	» Syriam	»	in	Phoenicen	»	omnibus	qui	+ sunt	in
X	×	×	×	Coele	Syriae	»	×	Foenicis	»	×	×		×

— ut deducerent … (48) praefectis locorum 150 188B: *homoiotel*.

— ut deducerent eum et eos 144B*

ut deducerent eum **UI**; AN gen (*G*) et duxerunt eum 129 ~ ut eum deducerent AN gen (*L*)

in 129

+ omnes Ω

× × × × × × × × × in hierusalem AN gen (*G*)

eos **UI** omnes AN gen

illo 127 128 129A 151 Ω; AN aen 3 Esr ipso 129 eo 123 126 144 144A 144B; AN gen

omnes 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen (*L*); aen 3 Esr: = 𝔊 × 123 126 144 144A 144B

aedificare **UI** aedificarent AN gen

+ in AN gen (*G*)

48 — (47) et duces …(48) praefectis locorum 150 188B: *homoiotel*

praefectis × 127 128 129 129A 151 Ω praefectis locorum 123 126 144 144A 144B praepositis × AN gen (*L*)

qui erant **UI** × × 129; AN gen (*L*)

in choelesyria 127[2] in caelaesyria 150 in cholensyria 127* in choelensyria **V**[S] in chole syria 129 in celesyriae 188B incolentes syriam 129A in × s(y)ria 128 151 Ω 144 144A 144B **V**[C] in × syriam 123 126 × coele syriae AN gen

× 127 128 129 129A 151 Ω 150 188B; AN gen (*L*): = 𝔊 in 123 126 144 144A 144B: + εν 74

(pho)enice 127 128 129 151 Ω 144 150 188B phoenicem 129A phoenicen 123 126 144A 144B foenicis AN gen (*L*)

× × × 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen (*L*): — τοις εν τω 107; — τοις 71-74-106-120-130-134 omnibus qui in 123 126 144 144A 144B omnibus qui sunt in 150 188B

darius rex et osculatus est eum et scribsit ei epistolas ad omnes dispensatores et duces et praefectos, ut eum deducerent et omnes qui cum eo erant omnes ascendentes edificarent Hierusalem. (*L*)/ gen 455[b] (184): 44/Tunc surrexit rex et osculatus est eum et scripsit epistulam ad omnes duces et dispensatores suos, ut deducerent eum in Hierusalem (*G*)/

48 **123**: /& omīb(us) præfectis locor(um) qui erant in syriam & in phęnicen & in omīb(us) qui in libano sunt misit epĩas ut tollerent trabes cedrinas de libano in hierĩm ut ædificarent civitatē/ **126**: /& omnib(us) praefectis locorū qui erant in syriam & in fenicen et omnib(us) qui in libano misit epistolas (+ ut *s. l.*) tollerent trabes caedrinas de libano in hierusalem ut aedificarent civitatem/ **127**: /& omnib(us) praefectis qui erant in choele (*ex* cholen) siria & phoenicę & libano (*ex* libanum) scripsit aepistolas ut transveherent (*ex* traherent) ligna cedrina a libano in hierusalem ut (*erasum*) & ut aedificarent cum eis civitatē/ **128**: /et omnib(us) p̄fectis qui erant in syria & phoenice & libano scripsit ępistolas ut traherent ligna cędrina a libano in ierusalē & ut ędificarent cū eis civitatē/ **129**: /& omīb(us) p̄fectis in chole syria et fenice et libano sc(ri)psit ępĩas transvehere ligna cedrina a libano iñrĩm et ut ędificarent cum eis civitatem/ **129A**: /& omnib(us) p̄fectis qui erant incolentes (!) syriā & phoencē & libanum scripsit epistolas transvehere ligna cedrina a libano in hierusalem & ut

	τῷ Λιβάνῳ ×		ἔγραψεν	ἐπιστολὰς	μεταφέρειν	ξύλα	κέδρινα	ἀπὸ
U	Libano Libanum		scripsit	epistolas	transvehere ut transveherent V ut traherent	ligna	cedrina	a
I	»	+ sunt + erant	misit	»	ut × tollerent	trabes	cedrinas cedrinos	+ et de
X	Libani		scribsit	»	transferri	ligna	cedrina	et

	τοῦ Λιβάνου	εἰς	Ἱερουσαλὴμ	καὶ	ὅπως	οἰκοδομήσωσιν	μετ'	αὐτοῦ	τὴν πόλιν.
U	Libano	in ×	Hierusalem	et ×	ut	aedificarent	cum	eis	civitatem
I	»	»	»	× et	» ×	» aedificaverunt	×	×	»
X	Libani	»	»						

	49	καὶ	ἔγραψεν	πᾶσιν	τοῖς Ἰουδαίοις	τοῖς ἀναβαίνουσιν	ἀπὸ	τῆς βασιλείας
U	**49**	et	scripsit	omnibus	Iudeis	qui ascendebant	a de	regno
I		»	»	»	»	» »	»	rege

libano **UI** libanum 127* 129A libani AN gen (*L*)

+ sunt 123 + erant 144B

scri(p)sit 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen (*L*): = 𝔊 misit 123 126 144 144A 144B 150 188B

transvehere 129 129A ut transveherent 127² **V**ˢ ut traherent 127* 128 151 Ω **V**ᶜ ut tollerent 123 126² 144 144A 144B 150 188B × tollerent 126* transferri AN gen (*L*): = 𝔊

ligna cedrina 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen (*L*) tra(b)es cedrinas 123 126 144A 144B 150 188B trabes cedrinos 144

+ et 150

a 127 128 129 129A 151 Ω de 123 126 144 144A 144B 150 188B et AN gen

libano **UI** libani AN gen (*L*)

— in 129

et ut 127² 128 129 129A **V**ˢ: = 𝔊 × ut 127* 151 Ω 123 126 144A* 150 188B **V**ᶜ et × 144 144A² 144B

aedificaverunt 144B

cum eis 127 128 129 129A 151 Ω 150 188B: < 𝔊 × × 123 126 144 144A 144B

49 + αυτου *L* 121 𝔄: a regno eius in iudaeam 129A de regno suo in iudeam 129 a regno × in iudaeam 128 **V**ᶜˢ a regno × in iudaea 127 151 Ω a rege × in iud(a)eam 126 144 144A a rege × in ierusalem 144B a regno × × iudaeae 123 188B a regno × in iudaeae 150

aedificarent cū eis civitatem/ **144**: /et omīb(us) p̄fectis locor(um) q(ui) erāt in syria et in phenice et omīb(us) q(ui) in libano misit epl̄as ut toll(er)ent trabes cedrinos de libano in iherl̄m et edificarēt civitatē/ **144A**: /et oīb(us) p̄fectis locor(um) qui erant in siria et in phenicen in oīb(us) qui in libano misit epl̄as ut toll(er)ent trabes cedrinas de libano in ierl̄m et (*ex* ut) edificarent civitatē/ **144B**: /et omīb(us) p̄fectis locorum qui erant in siria et in phenicen et omīb(us) qui in libano erant misit epl̄as ut tollerent trabes cedrinas de libano in ierl̄m et edificaverunt civitatem/ **150**: /qui erant in cælaesyria et fenicæ et omib(us) qui s̄ in libano misit epl̄as ut tollerent traves cedrinas et de libano in hierl̄m ut aedificarent cū eis civitatē/ **151**: /et omīb(us) p̄fectis qui erant in syria et phoenice (*ex* phenice) et libano scripsit epl̄as ut traherēt ligna cedrina a libano in ierl̄m ut edificarent cū eis civitatē/ **188B**: /qui erant in celesyrię & phenice et omnib(us), qui sunt in lybano misit epl̄as ut tollerent trabes cedrinas de lybano in ihrl̄m ut edificarent cum eis civitatem/ **AN** gen 456 (184): /et omnibus prepositis Coele Syriae (Coelesyriae *LLa*) et Foenicis et Libani scribsit epistulas transferri ligna cedrina et Libani in Hierusalem. (*L*)/58 gen 455ᵇ (184): /et ligna caedrina misit, ut domino templum aedificasset, quod templum XLVI annis aedificatum est (*G*)

49 **123**: /et scripsit omīb(us) iudęis qui ascendebant a regno iudæe de libertate & ad omīs potentes & duces & regulos & præfectos & dispensatores ne accederent ad portas eor(um)/ **126**: /et scripsit omnib(us) iudęis qui ascendebant a rege in iudęā de libertate & ad omīs potentes & duces & regulos & praefectos & dispensatores ne accederent ad portas eorum/ **127**: /et scripsit omnib(us) iudeis qui ascendebant a regno in iudea ꝑ libertate omnem potentem & magistratum & praefectum non supvenire ad ianuas eorum/ **128**: /et scripsit omnib(us) iudęis qui ascendebant a regno in iudęā ꝑ libertate omnē potentē & magistratū & p̄fectū n̄ supvenire ad ianuas ipsorū/ **129**: /et scripsit omīb(us) iudeis q(ui) ascendebant de regno suo in iudeam ꝑ lib(er)tate * (*erasum*) omnem potentē et magistratū & ꝑfectum et dispensatorem nō sup venire ad portas ipsor(um)/ **129A**: /& scripsit omnib(us) iudeis qui

		εἰς	τὴν Ἰουδαίαν	ὑπὲρ	τῆς ἐλευθερίας,			πάντα	δυνατὸν	καὶ
	+ αυτου									
U	eius suo V ×	in	Iudaeam Iudea	pro ×	libertate libertatem	×	×	omnem	potentem	et ×
I	×	»	» Ierusalem Iudeae	de	»	et	ad	omnes	potentes	»

	σατράπην			καὶ	τοπάρχην	καὶ	οἰκόνομον	μὴ	ἐπελεύσεσθαι επελθειν	ἐπὶ
U	magistratum ×	×	×	et	praefectum perfectum	et V ×	dispensatorem instructores V ×	non	supervenire	ad
I	duces	et	regulos	»	praefectos	»	dispensatores	ne	accederent	»

	τὰς θύρας	αὐτῶν,	**50**	καὶ			πᾶσαν	τὴν χώραν,	ἣν	κρατήσουσιν,
U	ianuas portas	ipsorum eorum	**50**	et	×	×	omnem	regionem	quam	optinuerint o(b)t(i)nuerant optinuerunt tenuerunt
I	portas	eorum		»	iussit	esse ×	»	»	»	possident

pro 127 128 129 151 Ω × 129A de 123 126 144 144A 144B 150 188B

liberta[ta]tem 129A

× × 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 et ad 123 126 144 144A 144B 150 188B

omnem potentem 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 omnes potentes 123 126 144 144A 144B 150 188B

et magistratum 127 128 129 151 Ω × × 129A et duces 123 126 144 144A 144B 150 188B

× × 127 128 129 129A 151 Ω et regulos 123 126 144 144A 144B 150 188B

praefectum 127 128 129A 151 Ω perfectum 129 praefectos 123 126 144 144A 144B 150 188B

et dispensatorem 129 et instructores 129A × × 127 128 151 Ω V^{CS} et dispensatores 123 126 144 144A 144B 150 188B

non supervenire 127 128 129 129A 151 Ω: επελθειν *L* ne accederent 123 126 144 144A 144B 150 188B

ianuas ipsorum 128 129A 151 Ω portas ipsorum 129 ianuas eorum 127 portas eorum 123 126 144 144A 144B 150 188B

50 × × 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 iussit esse 123 126 144 144A 144B iussit × 150 188B

optinuerint 129A o(b)t(i)nuerant 127 151 Ω V^{CS} optinuerunt 128 tenuerunt 129 possident 123 126 144 144A 144B 150 188B

ascendebant a regno eius in iudęā libertatatē (!) omnē potentē & p̄fectū & instructores non supvenire ad ianuas ipsorum/ **144**: /et sc(ri)psit omīb(us) iudeis q(ui) ascendebant a rege in iudeam de lib(er)tate et ad oms potentes et duces et regīos et p̄fectos et dispensatores ne aced(er)ent (!) ad portas eor(um)/ **144A**: /et scripsit oīb(us) iudeis q(ui) ascendebant a rege in iudeā de libertate et ad ōs potentes et duces et regulos et p̄fectos et dispensatores ne aced(er)ent ad portas eor(um)/ **144B**: /et sc(ri)psit omīb(us) iudeis qui ascēdebant a rege in ierīm de libertate et ad oms potentes et duces et regulos et p̄fectos et dispensatores ut accederēt ad portas eorum/ **150**: /et scripsit omib(us) iudeis qui ascendebant a regno in iudeæ de libertate et ad oms potentes et duces et regulos et p̄fectos et dispensatores ne accederent ad portas eorū/ **151**: /et sc(ri)psit omīb(us) iudeis qui ascendebant a regno in iudea p̄ lib(er)tate omnē potentē et magistratum et p̄fectum n̄ supvenire ad ianuas ipsorū/ **188B**: /et scripsit omnib(us) iudeis qui ascendebant a regno iudeę de libertate & ad omnes potentes & duces & regulos & prefectos & dispensatores ne accederent ad portas eor(um)/

50 **123**: /& iussit esse omnē regionē quā possident inmunem eis & idumęi relinquant castella iudęor(um) quę obtinuerī/ **126**: /et iussit esse omnem regionem quā possident inmunē eis & idumei relinquant castella iudaeorum quae quae (!) obtinuerant/ **127**: /& omnem regionem quā obtinuerant (*ex* obtenuerant) esse inmunem eis & idumei relinquant castella quae obtinent (*ex* obtenent) iudaeorum/ **128**: /& omnē regionem quā optinuerunt esse immunē eis et idumęi relinquant castella quę optinent iudęor(um)/ **129**: /et omnē regionē quā tenuerī ēē inmunē eis et ut idumei reddāt castella quę obtinent iudeor(um)/ **129A**: /& omnē regionem quā optinuerint ēē immunem eis & ut idumei relinquant castella quę optinuerunt iudęorū/ **144**: /et iussit ēē omnē regiōem q̄uā possident inmunē eis et ydumei relinq(ua)nt castella iudeor(um) q(uae) optinu(er)ant/ **144A**: /et iussit ēē oēm regionē q(ua)m possident īmunē eis et ydumei relinq(ua)nt castella iud(e)or(um) q̄ obtinuerant/ **144B**: /et iussit ēē omnem regionem q(ua)m possident inmunem eis et ydumei relinq(ua)nt castella iud(e)orum que obtinuerant/ **150**: /et iussit omnē regionē quā possident munā ēē illis ut idumei relinquant

	ἀφορολόγητον	αὐτοῖς	ὑπάρχειν,	καὶ	ἵνα	οἱ Ἰδουμαῖοι	ἀφιῶσιν	τὰς κώμας
U	esse	immunem	eis	et	ut	Idumei	relinquant	castella
	~ immunem esse		illis	×	V ×		reddant	
I	×	»	»	»	×	»	»	»

	ἃς	διακρατοῦσιν	τῶν Ἰουδαίων,	**51**	καὶ	εἰς	τὴν οἰκοδμὴν	τοῦ ἱεροῦ
U	quae	obtinent	Iudaeorum	**51**	et	in	structuram	templi
		obtinuerunt				ad	structura	
						instituit	iuxta	consuetudinem
I	Iudaeorum	quae	obtinuerunt		»	ad	aedificationem	»
						×		+ iussit

	δοθῆναι	κατ'	ἐνιαυτὸν	τάλαντα	εἴκοσι	μέχρι	τοῦ οἰκοδομηθῆναι,	
U	dari	per	singulos annos	talenta	viginti	usque dum	peraedificaretur	
	dare						aedificetur aedificaretur peraedificetur	
I	×	»	» »	»	»	donec	»	
	dari		+ dari					

	52	καὶ	ἐπὶ	τὸ θυσιαστήριον	ὁλοκαυτώματα	καρποῦσθαι	καθ' ἡμέραν,	καθὰ
U	**52**	et	super	sacrarium	holocaustomata	offerri	cotidie	sicut
				altare		ust(i)lari (u)st(i)lare immolari		
I		»	»	aram	holocausta	immolari	»	»
			supra	ara	holocausti holocaustum			

esse i(m)munem eis 127 128 129 129A 151 Ω V^S ~ immunem esse illis 150 188B V^C × i(m)munum eis 123 126 144 144A 144B

et ut 129 129A 188B et × 127 128 151 Ω 123 126 144 144A 144B V^{CS} × ut 150

reddant 129

quae obt(i)nent iudaeorum 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 quae obtinuerunt iudaeorum 129A ~ iudaeorum quae obtinuerant 123 126 144 144A 144B 150 188B

51 in structuram templi 128 151 Ω ad structuram templi 129 in structura templi 127 instituit iuxta consuetudinem 129A ad aedificationem templi 123 126 144 144A 144B > ad aedificatione templi 150 × aedificationem templi 188B

+ iussit 144 $144A^2$ 144B

dari 127 129 129A 144 $144A^2$ 144B V^S dare 128 151 Ω V^C × 123 126 144A* 150 188B

+ dari 150 188B: *cf omissionem supra*

viginti *ex* vienti 127

usque dum 127 128 129 129A 151 Ω donec 123 126 144 144A 144B 150 188B

aedificetur 129A aedificaretur 151 144A peraedificetur 188B

52 supra 188B

sacrarium 127 128 129A 151 Ω altare 129: = 𝔊; *cf* 1,18 aram 123 144 144A 144B 150 188B ara 126

(h)olocaustomata 128 129 129A 151 Ω holochastomata 127^2 holochastamata 127* holocausta 123 144A* 150 188B holocausti 126 144 $144A^2$ holocaustum 144B

offerri 129 ustulari 127^2 ustilari 127* V^S (ho)stilare 128 151 Ω* stilare $Ω^2$ ustulare V^C immolari 129A 123 126 144 144A 144B 150 188B

castella iudeorum quae obtinuerant/ **151**: /et omnē regionē quā obtinuerant ēē immunē eis et idumei relinquant castella que obtinent iudeor(um)/ **188B**: /et iussit omnē regionē quā possident immunem ēē illis & ut ydumei relinquant castella iudeor(um) quę obtinuerant/

51 **123**: /et ad ędificationē tēpli p̲ singulos annos talenta xx donec pędificaretur/ **126**: /et ad edificationem templi p̲ singulos annos talenta xx donec p̲aedificaretur/ **127**: /& in structura templi dari p̲ singulos annos talenta viginti (*ex* vienti) usque dum peraedificaretur/ **128**: /& in structuram templi dare p̲ singulos annos talenta xx usq(ue) dum pędificaret(ur)/ **129**: /et ad structuram tēpli dari p̲ singulos annos thalenta xx usq(ue) dū pędificaretur/

129A: /& instituit iuxta consuetudinē dari p̲ singulos annos talenta xx usq(ue) dū aedificetur/ **144**: /et ad edificatōem templi iussit dari p̲ singlos annos talenta xx don(e)c p̲edific(ar)et(ur)/ **144A**: /et ad edificationem templi (+ iussit dari *in mg.*) p̲ singlos annos talenta xx donec edificaret(ur)/ **144B**: /et ad edificatōnem templi iussit dari p̲ singulos annos talenta xx donec p̲edific(ar)etur/

	ἔχουσιν	ἐντολὴν	ἑπτακαίδεκα	προσφέρειν,		ἄλλα	τάλαντα	δέκα
			×		+ και		~ κατ ενιαυτον	
U	habent	praeceptum praecepta		×	et V = + ad haec dari ~ alia-	alia -que	talenta	decem ×
I	»	constitutum		offerre	»	»	per singulos annos	

		προσφερειν		κατ' ἐνιαυτόν,	ταλαντα δεκα	53	καὶ	πᾶσιν	τοῖς προσβαίνουσιν
U	+ et septem	offerri V offerre	quae V ×	per singulos annos		53	et	omnibus	proficiscentibus procedentibus qui procedunt
I		× offerri	×	talenta	dena decem		»	»	qui veniunt ×

	ἀπὸ τῆς	Βαβυλωνίας	κτίσαι	τὴν πόλιν	ὑπάρχειν	τὴν ἐλευθερίαν,		αὐτοῖς τε
		Βαβυλωνος						αυτης
U	a de	Babylone V Babylonia	condere	civitatem	ut	esset	libertas	ipsisque V + tam ipsis ipsius
I	» ad	» Babylonem	»	»	»	haberent	liberatem	ipsi

praeceptum 127 128 129 151 Ω praecepta 129A constitutum 123 126 144 144A 144B 150 188B

— επτακαιδεκα *L* $\mathfrak{S}^{-12168}$

× 127 128 129 129A 151 Ω offerre 123 126 144 144A 144B 150 188B: = $\mathfrak{G}$

+ και *L* 121 $\mathfrak{S}$: et alia 129A 123 126 144 144A 144B 150 188B et ad haec dari alia 129 × alia 127* 128 151 Ω V^{CS}: = $\mathfrak{G}$ ~ aliaque 127^2

talenta decem offerri quae per singulos annos 129 talenta decem offerri × per singulos annos 127^2 talenta decem et septem offerri quae per singulos annos 129A talenta decem offerre × per singulos annos 127* 128 151 Ω V^{CS} ~ per singulos annos × × talenta dena 123 126 144 144A 144B ~ per singulos annos offerri × talenta decem 150 188B: *cf* κατ ενιαυτον προσφερειν ταλαντα δεκα *L*

53 $\mathfrak{G}$ (*ad verbum*): proficiscentibus 129 procedentibus 129A qui procedunt 127^2 128 151 Ω V^{CS} qui praecedebant 127* qui veniunt 123 126 144 144A 144B 188B × veniunt 150

a babylone 129 129A 123 126 144 144A 188B: βαβυλωνος 19 a babylonia 128 151 Ω V^{CS}: = $\mathfrak{G}$ de babylonia 127 de babylone 144B ad babylonem 150

esset libertas 127 128 129 129A 151 Ω haberent libertatem 123 126 144 144A 144B 150 188B

ipsisque et filiis 129 ipsis et filiis 150: = $\mathfrak{G}$ ipsius et filiis 129A: αυτης 122 tam ipsis quam filiis 127 128 151 Ω V^{CS} ipsi et filii 123 126 144 144A 144B 188B

150: /et ad ædificatione tēpli p̲ singulos annos dari talenta xx donec p̲ædificaretur/ **151**: /et in structurā templi dare p̲ singl̄os annos talenta xx usq(ue) dum edificaret(ur)/ **188B**: /& edificationē templi p̲ singulos annos dari talenta viginti donec p̲edificetur/

52 **123**: /& sup̲ aram holocausta immolari cottidie sicut habent constitutū offere et alia p̲ singulos annos talenta dena/ **126**: /& sup̲ ara holocausti immolari cotidie sicut habent (*ex* abent) constitutum offerre & alia p̲ singulos annos talenta dena/ **127**: /& sup̲ sacrarium holochastomata (*ex* -chastamata) ustulari (*ex* ustilari) cotidie (*ex* cotidiae) sicut habent praeceptum alia (+ q(ue) *s. l.*) talenta decē offerri (*ex* offerre) p̲ singulos annos/ **128**: /& sup̲ sacrariū holocaustomata hostilare cotidie sicut habent p̄cęptū alia talenta x offerre per singulos annos/ **129**: /et sup̲ altare olocaustomata offerri cotidie sic̄ habēt p̄ceptū et ad hęc dari alia talenta decem offerri que p̲ singl̄os annos/ **129A**: /& sup̲ sacrariū holocaustomata immolari cottidie sicut habent p̄cepta et alia talenta decē & vii offerri quę p̲ singulos annos/ **144**: /et sup̲ arā holocausti īmolari cotidie sic̄ h̄n̄t constitutū offerre et alia p̲ singl̄os annos talenta dena/ **144A**: /et sup̲ arā holocausti (*ex* -causta) īmolari cotidie sicut h̄n̄t c(on)stitutū offerre et alia p̲ singl̄os annos talenta dena/ **144B**: et sup̲ aram holocaustum immolari cotidie sicut h̄n̄t constitutum offerre et alia p̲ singl̄os annos talenta dena/ **150**: /& sup̲ harā holocausta immolari cotidie sicut habent constitutum offerre et alia p̲ singulos annos offerri talenta x/ **151**: /et sup̲ sacrarium holocaustomata ostilare cotidie sic̄ habent p̄ceptum alia talenta decem offerre p̲ singl̄os annos/ **188B**: /& supra aram holocausta immolari cotidie sicut habent constitutum offerre & alia p̲ singl̄os annos offerri talēta decem/

53 **123**: /& omnib(us) q̲ veniunt a babylone condere civitatē ut haberent lib(er)tatē ipsi & filii filior(um) et omnib(us) sacerdotib(us)/ **126**: /& omnib(us) qui veniunt a babylone condere civitatem ut haberent libertatem ipsi & filii eorum et omnibus sacerdotib(us)/ **127**: /& omnib(us) qui pcedunt (*ex* praecedebant) de babilonia condere

	καὶ	τοῖς τέκνοις	αὐτῶν	καὶ	πᾶσιν	τοῖς ἱερεῦσιν		τοῖς προσβαίνουσιν.		
								×	×	
U	et	filiis	eorum	et	omnibus	sacerdotibus		procedentibus		
	V quam						+ et	V qui	V (pro)cedunt	
I	»	filii	»	»	»	»		×		
			filiorum							

	54	ἔγραψεν	δὲ	καὶ	τὴν χορηγίαν	καὶ	τὴν ἱερατικὴν	στολήν,	
U	**54**	scripsit	enim	et	necessaria	et	sacram	stolam	
	+ cum eis		autem	ut	quantitatem		sacre	stole	
I		»	×	×	quantum eis praestaretur	»	sacerdotalem	»	

			ἐν	τίνι	λατρεύουσιν	ἐν	αὐτῇ.	**55**	καὶ	τοῖς Λευίταις	ἔγραψεν
U	×	×	in	qua	deservirent	in	ea	**55**	et	levitis	scripsit
	iussit	dari	×	quibus qui quae		×	×		×	levitae	×
I	iussit	dari	»	»	»	×	×		»	»	»
				qualem						levitibus	

filiorum 123
sacerdotibus *ex* sacerdotes 127
+ et 150
procedentibus 129A 188B: = 𝔊 procidentibus 150 per gentibus 129: *lapsu* qui procedunt 127 128 151 Ω V^S qui praecedunt V^C × 123 126 144 144A 144B : — τοις προσβαινουσιν *L* 𝔄
+ cum eis 129: *cf supra*
54 enim et 129A autem ut 129 autem et 127 128 151 Ω V^{CS}: = 𝔊 × × 123 126 144 144A 144B 150 188B
necessaria 129: *cf* 4,55 quantitatem 127 128 129A 151 Ω V^{CS} quantum eis praestaretur 123 126 144 144A 144B 150 188B
sacram stolam 127 128 129A 151 Ω sacre stole 129 sacerdotalem stolam 123 126 144 144A 150 188B sacerdotem stolam 144B
× × 127 128 129 129A 151 V^S: = 𝔊 iussit dari Ω 123 126 144 144A 144B 150 188B V^C
in qua 129A 123^2 126 144 144A 144B 150 188B V^C in quibus 129 × qua 127^2 128 V^S × qui 127* × quae 151 in qualem 123*
in ea 127^2 V^S: = 𝔊 × × 127* 128 129 129A 151 Ω 123 126 144 144A 144B 150 188B V^C
55 × levite × 129 levitibus 123

civitatem ut esset libertas tam ipsis quam filiis eorum & omnib(us) sacerdotib(us) (*ex* sacerdotes) qui procedunt/ **128**: /et omnib(us) qui ꝑcedunt a babylonia condere civitatē ut esset libertas tam ipsis quā filiis eorū & omnib(us) sacerdotib(us) qui ꝑcedunt/ **129**: /et omīb(us) ꝑficiscentib(us) a babilone condere civitatē ut ēēt lib(er)tas ipsis q(ue) et filiis eor(um) et omīb(us) sac(er)dotib(us) ꝑ gentib(us) cū eis/ **129A**: /& omnib(us) procedentib(us) a babilone condere civitatē ut ēēt libertas ipsius & filiis eorū & omnib(us) sacerdotib(us) procedentib(us)/ **144**: /et omīib(us) q(ui) veniunt a babilone cond(er)e civitatē ut hr̄ent lib(er)tatem ip̄i et filii eor(um) et ōib(us) sacerdotib(us)/ **144A**: /et oīb(us) qui veniunt a babilōe c(on)dere civitatē ut hab(er)ent libertatē ipsi et filii eor(um) et ōib(us) sacerdotib(us)/ **144B**: /et omīib(us) qui veniunt de babylone condere civitatem ut hr̄ent libertatem ip̄i et filii eorum et omīib(us) sacerdotib(us)/ **150**: /et omnib(us) veniunt ad babilonē condere civitatē ut haberent libertatem ipsis et filiis eorū et omīibus sacerdotib(us) et procidentibus/ **151**: /et omīb(us) qui ꝑcedunt a babylonia condere civitatē ut ēēt libertas tam ip̄is quā filiis eorum et oīb(us) sac(er)dotib(us) qui ꝑcedunt/ **188B**: /& omnib(us) qui veniunt a babylone condere civitatē ut haberent libertatē ipsi & filii eor(um) et omnib(us) sacerdotib(us) ꝑcedentib(us)/

54 **123**: /scripsit quantum eis præstaretur & sacerdotalē stolam iussit dari in qua (*ex* qualē) deservirent/ **126**: /scripsit quantū eis praestaretur & sacerdotalem stolam iussit dari in qua deservirent/ **127**: /scripsit autem & quantitatem & sacram stolam qua (*ex* qui) deservirent (+ in ea *s. l., 2. m.*)/ **128**: /scripsit autē & quantitatē & sacrā stolam qua deservirent/ **129**: /scripsit aūt ut necessaria et sacre stole in q(ui)b(us) deservirent/ **129A**: /spripsit (!) enim & quantitatē & sacrā stolā in qua deservirent/ **144**: /sc(ri)psit q(ua)ntūī eis p̄staret(ur) et sac(er)dotalem stolā iussit dari in q(ua) deservirent/ **144A**: /scripsit q(ua)ntū eis p̄staret(ur) et sacerdotalē stolam iussit dari in q(ua) deservirent/ **144B**: /sc(ri)psit q(ua)ntum eis p̄staretur et sacerdotem stolam iussit dari in qua deservirent/ **150**: /scripsit quantum eis p̄staretur et sacerdotalem stolam iussit dari in qua deservirent/ **151**: /sc(ri)psit aū et quantitatē et sacrā stolam que deservirent/ **188B**: /scripsit quantum eis prestaret(ur) & sacerdotalem stolam iussit dari in qua deservirent/

55 **123**: /& levitib(us) scripsit dari stipendia usq(ue) in diē consūmationis tēpli hierl̄m/ **126**: /& levitis scripsit dari stipendia usq(ue) in diem consummationis templi hierusalē/ **127**: /& levitis scripsit dari praebita usque in diem qua consūmabitur domus & hierusalem exstruetur/

		δοῦναι δοθηναι	τὴν χορηγίαν	ἕως	ἧς	ἡμέρας	ἐπιτελεσθῇ	ὁ οἶκος
U	+ et omnia usibus eorum	dari dare ~ necessaria	debita V praebita praecepta darentur	usque	in	diem	qua quo consumaretur	consummabitur	domus
I		» ×	stipendia	»	»	» die	consummationis	templi

	καὶ	Ἱερουσαλὴμ	οἰκοδομηθῆναι,	**56**	καὶ	πᾶσιν	τοῖς φρουροῦσιν	τὴν πόλιν,
U	et ×	Hierusalem	+ et extrueretur extruatur V extruetur	**56**	et	omnibus	custodientibus	civitatem
I	× in	»	×		×	»	»	»

	ἔγραψεν	δοῦναι δοθηναι	αὐτοῖς	κλήρους	καὶ	ὀψώνια.	**57**	καὶ	ἐξαπέστειλεν
U	scripsit	dari V dare ~ eis	eis ei × dare	sortes sortem	et	stipendia	**57**	et	dimisit remisit
I	»	»	»	possessiones	»	»		»	revocavit

+ et omnia usibus eorum 129
δοθηναι *L*
dari debita 129A dari praebita 127 V^S dare praebita 128 V^C dare praecepta 151 Ω ~ necessaria darentur 129 dari stipendia 123 126 144A 150 188B × stipendia 144 144B
diem qua consummabitur 127 128 129A 151 Ω diem quo consumaretur 129 diem consummat(i)onis 123 126 144 144A 144B 150 die consummationis 188B
domus et hierusalem 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 domus × hierusalem 129A templi × hierusalem 123 126 144 144A 144B 188B templi in hierusalem 150

+ et 129A
extrueretur 129 extruatur 129A extruetur 127 128 151 Ω V^{CS} × 123 126 144 144A 144B 150 188B
56 et 127 128 129 129A 151 Ω 123 150 188B: = 𝔊 × 126 144 144A 144B
dari eis 127^2 123 126 144 144A 144B V^S: δοθηναι *L* dare eis 127* 128 151 Ω: = 𝔊 dari ei V^C dari × 129 150 188B ~ eis dari 129A
sortes 127 128 129 151 Ω 150 188B: = 𝔊 sortem 129A possessiones 123 126 144 144A 144B
57 dimisit 127 128 129A 151 Ω: = 𝔊 remisit 129 revocavit 123 126 144 144A 144B 150 188B

128: /et lęvitis scripsit dare p̄bita usq(ue) in diem qua consummabit(ur) domus & ierusalē exstruet(ur)/ **129**: /levite et omīa usibus eor(um) necessaria darentur usq(ue) in diem quo consumaretur dom(us) et ihrĩm extrueretur/ **129A**: /& levitis scripsit dari debita usq(ue) in diem qua consummabitur domus hierusalem & extruatur/ **144**: /et levitis sc(ri)psit stipendia usq(ue) in diem consumatiōis tēpli iherĩm/ **144A**: /et levitis scripsit dari stipendia usq(ue) in diē c(on)sūmatōis templi ierĩm/ **144B**: /et levitis sc(ri)psit stipendia usq(ue) in diem consūmatonis templi ierĩm/ **150**: /et levitis scripsit dari stipendia usq(ue) in diem consūm̄ationis templi in hierusalem/ **151**: /et levitis sc(ri)psit dare p̄cepta usq(ue) in diē qua consummabit(ur) dom(us) et ierĩm extruet(ur)/ **188B**: /et levitis scripsit dari stipendia usq(ue) in die consummationis templi ierusalem/

56 **123**: /& om̄ib(us) custodientib(us) civitatē scripsit dari eis possessiones & stipendia/ **126**: /omnib(us) custodientibus civitatem scripsit dari eis possessiones & stipendia/ **127**: /& omnibus custodientib(us) civitatē scripsit dari (*ex* dare) eis sortes & stipendia/ **128**: /& om̄ib(us) custodientib(us) civitatē scripsit dare eis sortes & stipendia/ **129**: /et omīb(us) custodientib(us) civitatē sc(ri)psit dari sortes et stipendia/ **129A**: /& omnib(us) custodientib(us) civitatē scripsit eis dari sortē & stipendia/

144: /oīb(us) custodientib(us) civitatē sc(ri)psit dari eis possōēs et stipendia/ **144A**: /ōib(us) custodientib(us) civitatē scripsit dari eis p(os)sessiones et stipendia/ **144B**: /om̄ib(us) custodientib(us) civitatem sc(ri)psit dari eis poss(essi)ones et stipendia/ **150**: /& omnibus custodientib(us) civitatē scripsit dari sortes et stipendia/ **151**: /et omīb(us) custodientib(us) civitatē sc(ri)psit dare eis sortes et stipendia/ **188B**: /et omnib(us) custodientib(us) civitatem scripsit dari sortes & stipendia/

57 **123**: /et revocavit omīa vasa quę voverat cyrus rex revocari in babylia (!) & omīa quę dixerat cyr(us) facere & revocare in hierĩm & ipse præcepit fieri/ **126**: /et revocavit om̄ā vasa quae voverat cyrus rex revocari in babylonia & om̄ā quae dixerat cyrus facere & revocare in hierusalem & ipse praecepit fieri/ **127**: /et dimisit omnia vasa quae separaverat cyrus a babilonia & omnia quaecumque dixit cyrus fieri etiam ipse praecepit (*ex* -cipit) fieri & mitti hierusalem/ **128**: /et dimisit omnia vasa quę separaverat cyrus a babylonia & om̄a quęcūq(ue) dixit

πάντα τὰ σκεύη, ἃ ἐξεχώρισεν Κῦρος ἀπὸ Βαβυλῶνος·
Βαβυλωνιας

U omnia vasa quae separaverat Cyrus × × a Babylonia

I » » » voverat » rex revocari in »
X universa × revocare + in Ierusalem a Babyloniam
Babylone

καὶ πάντα, ὅσα εἶπεν Κῦρος ποιῆσαι, καὶ αὐτὸς ἐπέταξεν ποιῆσαι

U et omnia quaecumque dixit Cyrus fieri et ipse permisit fieri
dixerat × V etiam V praecepit
×

I » » quae dixerat » facere » revocare in Hierusalem
+ rex

καὶ ἐξαποστεῖλαι εἰς Ἱερουσαλήμ. **58** Καὶ ὅτε ἐξῆλθεν ὁ νεανίσκος,
×

U et dimittere in Hierusalem **58** et cum exisset ille adolescens
misit V × exiret illi
V mitti V processisset ×
~ adolescens ille

I » ipse praecepit fieri » » iussisset rex haec omnia
×

X » exisset × iuvenis

universa AN gen

separaverat 127 128 129 129A 151 Ω voverat 123 126 144 144A 144B 150 188B

× × 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 rex revocari 123 126 144A 150 188B rex revocare 144 × revocare 144B

+ in ierusalem 144 144B

a bab(y)lonia 127 128 129 129A 151 Ω: απο βαβυλωνιας 58 in bab(y)lonia 126 144A 150 in babylia 123: *lapsu* in babyloniam 188B a babylone 144 144B: = 𝔊

quaecumque dixit 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 quaecumque dixerat 129A quae dixerat 123 126 144 144A 144B 150 188B

+ rex 150 188B

fieri 127 128 129A V^S × 129 151 Ω V^C facere 123 126 144 144A 144B 150 188B

et 129A 123 126 144 144A 144B 150 188B V^C etiam 127 128 151 Ω V^S × 129

ipse permisit fieri et dimittere in hierusalem 129A ipse permisit fieri et misit in hierusalem 129 ipse praecepit fieri et mitti × hierusalem 127^2 128 151 Ω V^{CS}: — εις 55 ipse praecipit fieri et mitti × hierusalem 127* ~ revocare in hierusalem et ipse praecepit fieri 123 126 144 144A 150 188B revocare in hierusalem × ipse praecepit fieri 144B

58 exisset ille adolescens 129A: < 𝔊 exiret × adolescens 129 processisset ille adulescens 127^2 128^2 151 Ω V^{CS} processisset illi adolescens 127* processisset adulescens ille 128* iussisset rex haec omnia 123 126 144 144A 150 188B iudisset rex hec omnia 144B exisset × iuvenis AN gen

cyrus fieri etiā ipse p̄cępit fieri & mitti ierusalē/ **129**: /et remisit omīa vasa que separaverat cyrus a babilonia et omīa quecūq(ue) dix̄ cyrus ipse p̄misit fieri et misit in ih̄rĩm/ **129A**: /& dimisit omnia vasa quę separaverat cyrus a babilo[n]ia & om̄a quęcumq(ue) dixerat cyrus fieri & ipse p̄misit fieri & dimittere in hierusalem/ **144**: /et revocavit om̄ia vasa q̄ vov(er)at cyr(us) rex revocare in iherĩm a babilone et om̄ia q̄ dix(er)at cyr(us) fac(er)e et revocare in iherĩm et ip̄e p̄cep̄ fieri/ **144A**: /et revocavit oīa vasa q̄ voverat cyrus rex revocari in babilonia et oīa q̄ dix(er)at cyrus fac(er)e et revocare in ierĩm et ip̄e p̄cepit fieri/ **144B**: /et revocavit om̄ia vasa que voverat cirus revocare in ierusalem a babilone et om̄ia que dixerat cyrus fac(er)e et revocare in ierusalem ip̄e p̄cepit fieri/ **150**: /et revocavit omnia vasa quæ voverat cyrus rex revocari in babilonia & omā que dixerat cyrus rex facere & revocare in hirĩm et ipse p̄cepit fieri/ **151**: /et dimisit omnia vasa que separaverat cyrus a babylonia & omnia quecūq(ue) dixit cyrus etiā ip̄e p̄cepit fieri et mitti ierĩm/ **188B**: /et revocavit omīa vasa quę voverat cyrus rex revocari in babyloniam & omnia quę dixerat cyrus rex facere & revocare in ihrĩm & ipse precepit fieri/ **AN** gen 444 (182): et universa vasa restitui (*L*)

58 **123**: /et cū iussisset rex hęc omīa levavit faciem suā zorobabel ad cęlū contra hierĩm & benedixit dm̄ cęli/

126: /et cum iussisset rex haec omā levavit faciem suam zorababel (!) ad caelū contra hierusalem & benedixit dm̄ caeli/ **127**: /& cum processisset ille (*ex* illi) adulescens (*ex* adolescens) elevans faciē (+ in cęlū & in ierusalē *2. m.*) benedixit regem caeli/ **128**: /et cum p̄cessisset ille adolescens (*ex* adolescens ille) elevans faciē in ierusalē benedixit regē cęli/ **129**: et cū exiret adolescens levans faciē in cęlū et in ih̄rĩm benedix̄ regē celi/ **129A**: /et cum exisset ille adolescens elevans faciem in cęlum &

				ἄρας	τὸ πρόσωπον			εἰς	τὸν οὐρανὸν	
U	×	×	×	elevans levans	faciem	×	×	in V ×	caelum V ×	et V ×
I	×	×	×	levavit	»	suam sua	Zorobabel	ad	»	×
X	a	facie	regis	aspiciens	×	×	×	×	×	×

	ἐναντίον ×	Ἰερουσαλὴμ ×		εὐλόγησεν	τῷ τον	βασιλεῖ βασιλεα θεον	τοῦ οὐρανοῦ	λέγων	**59** Παρὰ
U	in ×	Hierusalem ×	×	benedixit	regem		caeli	59et dixit	a abs
I	contra	»	et	»	deum deo		»	dicens	» ad
X	»	»	×	»	domino		»	et dixit	»

	σοῦ			τὸ νῖκος,	καὶ	παρὰ	σοῦ	ἡ σοφία,	καὶ	σὴ
		+ η βουλη ~ βουλη	και και	η νικη σοφια	× και	× ×	×	η νικη		×
U	te V + est	×	×	victoria	et ×	a abs	te V + est	sapientia	et ×	tua V × tu es
I	»	consilium	et	» victoriam	»	×	×	» sapientiam	×	quae sit × × quaesita
X	»	×	×	»	×	a	te	»	×	tua

× × × **UI**: = 𝔊 a facie regis AN gen: *cf omissionem infra*

𝔊: elevans faciem × × 127 128 129A 151 Ω levans faciem × × 129 levavit faciem suam zorobabel 123 126 144 144A 144B 150 levavit faciem sua zorobabel 188B aspiciens × × × AN gen: *cf* a facie regis *supra*

in caelum 127² 129 129A **V**ˢ × × 127* 128 151 Ω **V**ᶜ; AN gen ad caelum 123 126 144 144A 144B 150 188B

et 127² 129 129A **V**ˢ × 127* 128 151 Ω 123 126 144 144A 144B 150 188B **V**ᶜ; AN gen: = 𝔊

— in ierusalem 127*: — εναντιον ιερουσαλημ 107

in 127² 128 129 129A 151 Ω contra 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen: = 𝔊

× 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 et 123 126 144 144A 144B 150 188B

regem 127 128 129 129A 151 Ω: τον βασιλεα 55 deum 123 126 144 144A 144B: τον θεον 71 deo 150 188B domino AN gen

59 et dixit 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen dicens 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN Mt h: = 𝔊

abs 127 128 129A 151 Ω **V**ᶜˢ ad 150

+ est 127 128 151 Ω **V**ᶜˢ

< 𝔊: × × victoria et a te sapientia 129; AN gen × × victoria et abs te sapientia 129A × × victoria et abs te est sapientia 128 151 Ω **V**ᶜˢ × × victoria × abs te est sapientia 127: — και 58 245 *cf* + η βουλη και 121; βουλη και σοφια και × × η νικη *L:* consilium et victoria et × × sapientia 126 144 144A 144B 188B consilium et victoriam et × × sapientiam 123 150

— et 129

tua claritas 129A; AN gen: = 𝔊 > tu es claritas 129 × claritas 127 128 151 Ω **V**ᶜˢ: — ση 74 quae sit gloria 123 144A > quaesita gloria 126 × × gloria 144 144B 188B × × gloriam 150

in hierusalem benedixit regem cęli/ **144**: /et cū iussisset rex ħ oīa levavit faciem suā zorobabel ad celū c(ontra) ierĩm et benedīx dm̄ celi/ **144A**: /et cū iussisset rex ħ oīa levavit faciem suā zorobabel ad celū c̄c̄ ierĩm et bn̄dixit đm̄ celi/ **144B**: /et cum iudisset (!) rex hec omīa levavit faciem suam zorobabel ad celum conī ierĩm et benedixit dm̄ celi/ **150**: /et cum iussisset rex haec omā levavit faciem suā zorobabel ad caelum contra hierĩm & benedīx dō celi/ **151**: /et cū ꝓcessisset ille adolescens elevans faciem in ierĩm benedīx regē celi/ **188B**: /et cum iussisset rex hęc omnia levavit faciem sua zorobabel ad celum contra ihrĩm & benedixit đō celi/ **AN** gen 456 (184): 48/cum exisset iuvenis a facie regis, aspiciens celum contra Hierusalem benedixit domino celi (*L*)/ Mt h 1 (629): 43/Exiens autem Zorobabel gratias egit deo./

59 **123**: /dics a te consilium & victoriā & sapientiā & quę sit gĩa & ego servus tuus sū/ **126**: /dicens a te consilium & victoria & sapientia & quaesita gloria & ego servus tuus sum/ **127**: /& dixit abs te est victoria abs te est sapientia & claritas & ego tuus servus sum/ **128**: /&

	ἡ δόξα,	καὶ	ἐγὼ	σὸς	οἰκέτης.		**60**	εὐλογητὸς	εἶ,	ὃς	ἔδωκάς	μοι
U	claritas	et	ego	tuus	famulus V servus ~ servus tuus	× V sum	**60**	benedictus	es	qui	dedisti	mihi
I	gloria	»	»	servus	tuus	sum		»	»	»	»	»
X	»	»	»	»	»	×		»	»	»	»	»

	σοφίαν·	καὶ	σοὶ	ὁμολογῶ,	δέσποτα ο θεος		τῶν πατέρων.			**61**	καὶ
U	sapientiam	et	tibi	confiteor confitebor	domine ×	× deus	patrum	nostrorum		**61**	et ×
I	»	tibi	enim	»	» dominus	deus	»	»			»
X	» sapientia	et	domine	×	pater	×	tibi	confiteor			»

	ἔλαβεν	τὰς ἐπιστολὰς	καὶ	ἐξῆλθεν	καὶ ×	ἦλθεν ×	εἰς	Βαβυλῶνα		καὶ
U	accepit	epistulas	et	profectus est	×	×	in	Babyloniam	V + et V + venit	et
I	»	»	»	exiit exivit	et ▪	venit ×	»	Babylonem Babylone		»
X	»	»	»	profectus est	×	×	»	Babyloniam		»

tuus famulus × 129 129A: = 𝔊 tuus servus sum 127 V^S tuus servus × RUF ~ servus tuus sum 128 151 Ω 123 126 144 144A 144B 150 188B V^C servus tuus × AN gen

60 sapientia AN gen (Var)

ο θεος 58 𝔄

et tibi confiteor domine × patrum nostrorum 128 129A Ω V^S: = 𝔊 et tibi confiteor × deus patrum nostrorum 127 129 et tibi confitebor domine deus patrum nostrorum V^C tibi enim confiteor domine deus patrum nostrorum 151 123 126 144 144A 150 188B tibi enim confiteor dominus deus patrum nostrorum 144B ~ et domine × pater × tibi confiteor AN gen

61 — et 129A

— και ηλθεν B′ A 19: profectus est × × 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: *cf* et venit *infra* exiit et venit 123 126 144 144A 188B: = 𝔊 exivit et venit 144B exiit × × 150

babyloniam 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 babylonem 144 144B 150 188B babylone 123 126 144A

+ et venit 127 128 151 Ω V^{CS}: *cf omissionem supra*

dixit abs te est victoria & abs te est sapientia & claritas & ego servus tuus sum/ **129**: /et dix̄ a te victoria et a te sapientia tu es claritas et ego tu(us) famul(us)/ **129A**: /& dixit abs te victoria & abs te sapientia & tua claritas et ego tuus famulus/ **144**: /dicēs a te consiliū et victoria et sapientia et gl̄ia et ego serv(us) tuus sum/ **144A**: /dicens a te c(on)siliū et victoria et sapientia et que sit gl̄a et ego servus tuus sum/ **144B**: /dicēs a te consilium et victoria et sapiencia et gl̄ia et ego serv(us) tuus sum/ **150**: /dicens ad te consiliū & victor<iam> et sapientiā & gloriam et ego servus tuus sum/ **151**: /et dix̄ abs te ē victoria et abs te ē sapientia et claritas et ego servus tuus sū/ **188B**: /dicens a te consilium & victoria & sapientia & gl̄a & ego servus tuus sum/ **AN** gen 456 (184): /et dixit a te victoria et a te sapientia et tua gloria et ego servus tuus: (*L*)/ Mt h 1 (629): /dicens: Benedictus es, deus et pater veritatis, quod sapientiam hanc in os meum misisti. (*cf* 4,60) **RUF** Jos 9,10 (357,11): ita (— ita *B*) ut et (— et *AF, Ald.*) nos dicamus, sicut in Esdra scriptum est, quia: a (ante *Pn*) te, Domine, est victoria (— victoria *dn*; ~ victoria est *A*), et ego tuus servus (— servus *D*; ~ servus tuus *g, Ald. Del.*)/40

60 **123**: /benedictus es qui dedisti mihi sapientiā tibi enī confiteor dn̄e ds̄ patrū nr̄or(um)/ **126**: /benedictus es qui dedisti mihi sapientiam tibi enī confiteor dn̄ē ds̄ patrū nostrorum/ **127**: /benedictus es qui dedisti mihi sapientiā & tibi confiteor đs̄ (*ex* dn̄e) patrum nostorum/ **128**: /benedictus es qui dedisti mihi sapientiā & tibi confiteor dn̄e patrū nostror(um)/ **129**: /benedict(us) es q(ui) dedisti m(ihi) sapientiā et t(ibi) confiteor ds̄ patrū nr̄or(um)/ **129A**: /benedictus es qui dedisti mihi sapientiam & tibi confiteor dn̄e patrum nr̄orum/ **144**: /benedict(us) es q(ui) dedisti m(ihi) sapientiā tibi enī confiteor dn̄e đs̄ prūm nr̄or(um)/ **144A**: /bn̄dict(us) es qui dedisti m(ihi) sapiām tibi (e)n(im) (*scr* ꝫ) c(on)fiteor dn̄e ds̄ patrū nr̄or(um)/

144B: /benedictus es qui dedisti m(ihi) sapienciam tibi enim confiteor dominus deus p̄rm nr̄orum/ **150**: /benedictus es qui dedisti mihi sapientiā tibi enim confiteor dn̄e ds̄ patrū nr̄orū/ **151**: /benedictus es qui dedisti m(ihi) sapientiā et t(ibi) confiteor dn̄e ds̄ patrum nr̄orum/ **188B**: /benedictus es qui dedisti michi sapientiam tibi enim confi-

	ἀπήγγειλεν	τοῖς	ἀδελφοῖς	αὐτοῦ	πᾶσιν.				**62**	καὶ
U	nuntiavit	fratribus	suis	omnibus	V + qui	V + fuer(u)nt	in	Babylonia Bab(y)loniam	**62**	et
I	» enuntiavit	»	×	» omnia	+ qui	+ erant	»	Babyloniam Babylonia Babylone(m)		»
X	renuntiavit	»	suis	»			×	×		»

	εὐλόγησαν	τὸν	θεὸν	πατέρων	αὐτῶν,	ὅτι	ἔδωκεν	αὐτοῖς	ἄνεσιν
		×	κυριον						
U	benedixerunt benedicebant	deum		patrum	suorum	quoniam quia	dedit	illis	remissionem
I	»	» dominum		»	»	quia	» dedisti	+ deus eis	»
X	benedicebant	»		»	»	quoniam	»	»	»

	καὶ	ἄφεσιν	**63**	ἀναβῆναι	καὶ	οἰκοδομῆσαι	Ἰερουσαλὴμ	καὶ	τὸ ἱερόν,
	×	×							
U	et	refrigerium	**63**	ascendere ut ascenderent	et	aedificare aedificarent	Hierusalem	et	templum
I	» + peccatorum	» refugium		ut	ascendentes ~ aedificent	aedificent ascendentes	»	» in	»
X	×	×		ascendere	et	aedificare	»	»	»

nuntiavit **UI** enun(t)iavit 144 144A 144B renuntiavit AN gen

suis 127 128 129 129A 151 Ω 123* (?) 150 188B; AN gen: = 𝔊 × 123² 126 144 144A 144B

omnia 123

+ qui fuerunt 127 128 Ω V^{CS} + qui fuerant 151 + qui erant 144

— in 144*

— in babylonia AN gen: = 𝔊

babylonia 127² 128 129A 144² 144B babyloniam 127* 129 151 Ω 123 126 144A babilone 144* 188B babylonem 150

62 benedixerunt **UI** benedicebant 129A; AN gen

dominum 123: *cf* × κυριον × × × 107

quoniam 127 128 129A 151 Ω; AN gen quia 129 123 126 144 144A 144B 150 188B

dedisti 144B

+ deus 188B

illis 127 128 129 129A 151 Ω eis 123 126 144 144A 144B 150 188B; AN gen

+ peccatorum (*scr* peccorū) 144B

— et refrigerium AN gen: — και αφεσιν 55

scr. refigerium 144: *lapsu* refugium 150

63 ascendere et aedificare 129A; AN gen: = 𝔊 (*ad verbum*) ut ascenderent et aedificarent 127 128 129 151 Ω 150 V^{CS}: < 𝔊 ut ascendentes aedificent 123 126 144A 188B ~ ut aedificent ascendentes 144 144B

in 123

teor domine ds̄ patrum nr̄or(um)/ **AN** gen 456 (184): /benedictus es, qui dedisti mihi sapientia (-tiam *LLa*), et, domine pater, tibi confiteor. (*L*)/ Mt h 1 (629): *vide* 4,59 **RUF** Jos 9,10 (357,13): *vide* 4,40

61 **123**: /et accepit epl̄as & exiit & venit in babylone & nuntiavit fr̄ib(us) (*rasura*) omīa in babyloniā/ **126**: /et accepit epistolas & exiit & venit in babylone & nunciavit (*ex* enun-) fratrib(us) omnib(us) in babyloniam/ **127**: /& accepit (*ex* accipit) aepistolas & profectus est in babyloniam & venit & nuntiavit fratrib(us) suis omnib(us) qui fuerunt in babilonia (*ex* babiloniam)/ **128**: /et accępit ępistolas & ꝑfectus est in babyloniam & venit et nunciavit fratrib(us) suis omnib(us) qui fuerunt in babylonia/ **129**: /& accep̄ ępl̄as et ꝑfect(us) ē in babiloniā et nūtiavit fr̄ib(us) suis omīb(us) in babiloniā/ **129A**: /accipit epistolas & profectus ē in babiloniā & nuntiavit fr̄ib(us) suis omnib(us) in babilonia/ **144**: /et accepit epl̄as et exiit et venit in babilonē et enuntiavit fr̄ib(us) oīmib(us) qui erāt (+ in *s. l.*) babilonia (*ex* babilone)/ **144A**: /et accepit epl̄as et exiit et venit in babilone et enuntiavit fr̄ib(us) oīb(us) in babiloniā/ **144B**: /et accepit epl̄as et exivit et venit in babilonem et enunciavit fratrib(us) oīmib(us) in babilonia/ **150**: /& accepit epl̄as et exiit in babilonem et nunciavit fratrib(us) suis omnibus in babilonem/ **151**: /et accepit epl̄as et ꝑfectus ē in babyloniā & venit & nūtiavit fr̄ib(us) suis oīb(us) q(ui) fuerāt ī babiloniā/ **188B**: /et accepit epl̄as & exiit & venit in babylonem & nunciavit fratrib(us) suis omnib(us) in babylone/ **AN** gen 456 (184): /et accepit epistulas et profectus est in Babyloniam et renuntiavit fratribus suis omnibus (*L*)/

62 **123**: /et benedixer̄ dn̄m patrū suor(um) quia dedit eis remissionē & refrigeriū/ **126**: /et benedixer̄ dm̄ patrū suorū quia dedit eis remissionē & refrigerium/ **127**: /& benedixerunt dm̄ patrum suorum quoniam dedit illis remis-

	οὗ	ὠνομάσθη		τὸ ὄνομα	αὐτοῦ	ἐπ' εν	αὐτῷ,	καὶ	ἐκωθωνίζοντο	
U	ubi	nominatum	est	nomen	eius	in	ipso	et	×	exultabant exultabunt exultaverunt
I	in quo + aedificato	invocatum vocatum aedificatum	»	»	»	»	»	»	cymbalis ~ exultabant cum cymbalis	percutiebant
X	ubi	»	»	»	»	»	eo			

	μετὰ	μουσικῶν	καὶ	χαρᾶς		ἡμέρας	ἑπτά.	**5,1**	Μετὰ
U	cum	musicis	et	laetitia	×	diebus	septem	**5,1**	post
I	» + et	» + percutiebant	in	gaudio	magno	»	»		et

ubi 127 128 129 129A 151 Ω; AN gen: = 𝔊 in quo 123 126 144 144A 144B 150 188B
+ aedificato 144 144B
nominatum 127 128 129 129A 151 Ω: = 𝔊 invocatum 126 144 144A 144B 188B; AN gen vocatum 123 aedificatum 150
εν 74
ipso **UI** eo AN gen
× exultabant 127[2] 129 151 **V**[S] × exultabunt 127* 128 × exultaverunt Ω **V**[C] cymbalis percutiebant 123 126 144 144A 144B ~ exultabant cum cymbalis 150 188B
+ et 150 188B
+ percutiebant 150 188B
et laetitia × 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 in gaudio magno 123 126 144 144A 144B 150 188B
5,1 post haec autem 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 ~ et post haec 123 126 144 144A 144B 150 188B

sionem & refrigerium/ **128**: /et benedixerunt dm̄ patrū suorū qm̄ dedit illis remissionē & refrigeriū/ **129**: /et benedixer̄ dm̄ patrum suor(um) q(uia) dedit ill̄ remissionē et refrigerium/ **129A**: /& benedicebant dm̄ patrum suorum qūo dedit illis remissionem & refrigeriū/ **144**: /et benedixer̄t dm̄ pr̄m suor(um) q(uia) dedit eis remissiōem et refig(er)ium (!)/ **144A**: /et bn̄dixerunt dm̄ patrū suor(um) q(uia) dedit eis remissionē et refrigeriū/ **144B**: /et bn̄dixer̄t deū pr̄m suorum quia dedisti eis remissionem peccorū et refrig(er)ium/ **150**: /et benedixer̄ dm̄ patrum suorum quia dedit eis remissionem et refugium/ **151**: /& bn̄dixer̄t dm̄ patrū suor(um) qm̄ dedit ill̄ remissionē & refrig(er)iū/ **188B**: /et benedixerunt dm̄ patrum suor(um) quia dedit ds̄ eis remissionē & refrigerium/ **AN** gen 456 (184): /et benedicebant deum patrum suorum, quoniam dedit eis remissionem/

63 **123**: /ut ascendentes ædificent hirl̄m in tēplū in quo vocatū est nom̄ eius in ipso & cymbalis p̣cuciebant cū musicis in gaudio magno dieb(us) vii/ **126**: /ut ascendentes aedificent hierusalem & tēplū in quo invocatū ē nom̄ eius in ipso & cymbalis p̣cutiebant cū musicis in gaudio magno dieb(us) septem/ **127**: /ut ascenderent & aedificarent hierusalem & templum ubi nominatum est nomen eius in ipso & exultabant (*ex* exultabunt) cum musicis & laetitia dieb(us) vii/ **128**: /ut ascenderent & aedificarent ierusalē & templū ubi nominatū est nomen eius in ipso & exultabunt cū musicis & lętitia dieb(us) vii/ **129**: /ut ascend(er)ent et ędificarent ihr̄l̄m et tēplū ubi nn̄atū est nom̄ ei(us) in ipso et exultabant eū (!) musicis et leticia dieb(us) septē/ **129A**: /ascendere & aedificare hierusalem & templum ubi nominatū ē nomen eius **144**: /ut edificēt ascend̄n̄tes ierl̄m et tēplū in q(uo) edificato invocatū ē nom̄ ei(us) in ip̄o et cimbalis p̣cuciebāt cū musicis in gaudio magno dieb(us) vii/ **144A**: /ut ascendentes edificent ierl̄m et templū in q(uo) invocatū ē nom̄ ei(us) in ip̄o et cymbal(is) p̣cutiebant cū musicis in gaudio magno dieb(us) vii/

144B: /ut edificent ascendentes ierl̄m et templū in quo edificato invocatum ē nom̄ eius in ip̄o et cymbalis p̣cuciebant cum musisis (!) in gaudio magno dieb(us) vii/ **150**: /ut ascenderent & aedificarent hierl̄m & templum in quo aedificatū ē nom eius in ipso et exultabant cum cymbalis et cū musicis p̣cuciebant in gaudio magno dieb(us) vii/ **151**: /ut ascend(er)ent et edificarēt ierl̄ & tēplū ubi nominatum est nom̄ ei(us) ī ip̄o & exultabt̄ cū musicis et leticia dieb(us) septē/ **188B**: /ut ascendentes edificarent ihr̄l̄m & templum in quo invocatum est nomen eius in ipso et exultabant cū cymbalis & cum musicis p̣currebāt in gaudio magno dieb(us) septem/ **AN** gen 456 (184): /ascendere et edificare Hierusalem et templum, ubi invocatum est nomen eius in eo. (*L*)/5,41

5,1 **123**: /et post hęc electi sunt ut ascenderent principes cognationū scd̄m trib(us) suas uxores eor(um) & filii & servi & ancillæ eor(um) & peccora eor(um)/ **126**: /et post haec electi sunt ut ascenderent principes cognationū scd̄m trib(us) suas uxores eorum & filii & servi & ancille eorum & peccora eorū/ **127**: /post haec autem electi sunt ut ascenderent principes pagorum domus p̣ tribus suas & uxores illorum & filii & filiae eorum & servi & ancillae ipsorum & pecora illorum/ **128**: /post hęc autē lecti sunt ut ascenderent principes pagorū & domuū (!) p̣ tribus suas et uxores illorū & filii & filię eorū et servi & ancillę ipsorū & pecora illorū/ **129**: /post hęc aū ęlecti sūt q̣ ascend(er)ent p(ri)ncipes familiarum et domor(um) p̣ trib(us) suas et uxores et filii et filie et servi et ancille ipsor(um) et pecora/ **144**: /et p(ost) h(aec) electi sunt ut ascend(er)ent p(ri)ncipes cognatonū scd̄m t(ri)b(us) suas uxores eor(um) et filii et servi et ancille eor(um) et pecora eor(um)/ **144A**: /et p(ost) hec electi st̄ ut ascend(er)ent p(ri)ncipes cognationū scd̄m trib(us) suas uxores eor(um) et filii et servi et ancille e͑or(um) et pecora eor(um)/ **144B**:

	δὲ	ταῦτα	ἐξελέγησαν		ἀναβῆναι	ἀρχηγοὶ		οἴκου πατριῶν		
U	haec	autem	electi	sunt	qui	ascenderent	principes	familiarum	et	domorum
					V ut			V pagorum	×	domus domuum domo per domos
I	post	haec	»	»	ut	»	»	cognationum		

	κατὰ	φυλὰς	αὐτῶν	καὶ	αἱ γυναῖκες	αὐτῶν	καὶ	οἱ υἱοὶ	καὶ	αἱ θυγατέρες
U	per et	tribus	suas	et	uxores	× V illorum eorum	et	filii	et	filiae
I	secundum	»	»	×	»	eorum	»	»	×	×

	+ αυτων	καὶ	οἱ παῖδες	αὐτῶν	καὶ	αἱ παιδίσκαι	+ αυτων	καὶ	τὰ κτήνη	αὐτῶν.
U	V + eorum illorum	et	servi	×	et	ancillae	ipsorum illorum	et	pecora	× V + illorum
I		»	»	+ eorum	»	»	eorum	»	»	eorum
					×		×			

qui 129 ut 127 128 151 Ω 123 126 144 144A 144B 150 188B V^{CS}

familiarum et domorum 129: *cf* 1,4. 2,8 pagorum × domus 127 V^{S} pagorum et domuum 128 pagorum × domo 151 pagorum per domos Ω V^{C}: *cf* et *infra* cognationum 123 126 144 144A 144B 150 188B

per 127 128 129 151 V^{S} et Ω V^{C}: *cf* per *supra* secundum 123 126 144 144A 144B 150 188B

et 127 128 129 151 Ω 150 188B: = 𝔊 × 123 126 144 144A 144B

× 129 𝔊 : illorum 127 128 Ω V^{CS} eorum 151 123 126 144 144A 144B 150 188B

et filiae 127 128 129 151 Ω 150 188B: = 𝔊 × × 123 126 144 144A 144B

+ αυτων *codices graeci et versiones praeter* B′ *L* 381 𝔖𝔄: + eorum 127 128 151 Ω V^{CS} + illorum 150 188B

— et 150

— αυτων 71-74-107 𝔄 + eorum 144B: = 𝔊; *cf omissionem infra*

— et 144B

+ αυτων *codices graeci et versiones praeter* B′ *L* 71-107 𝔖: ipsorum 127 128 129 151 Ω V^{CS} illorum 150 eorum 123 126 144 144A 188B × 144B: = 𝔊; *cf* eorum *supra*

× 129 𝔊: illorum 127 128 151 Ω 188B V^{S} eorum 123 126 144 144A 144B 150 V^{C}

/et post hec electi sunt ut ascend(er)ent principes cognacionum scd̄m trib(us) suas uxores eorum et filii et servi eorum ancille et pecora eorum/ **150**: /et post haec electi sunt ut ascenderent principes cognationū secd̄m tribus suas & uxores eorum & filii & filiæ illorū servi & ancille illorū et pecora eorū/ **151**: /post hec aū lecti sī ut ascenderent principes pagorum domo p̲ trib(us) suas et uxores eorum et filii et filie eorum et servi et ancille ip̄or(um) et pecora illor(um)/ **188B**: /et post hęc electi sunt ut ascenderent principes cognationum scd̄m tribus suas & uxores eor(um) & filii & filię illor(um) servi & ancillę eor(um) & pecora illor(um)/

2 **123**: /et darius misit cū eis eqtes millæ ut deducerent eos in hirĩm cū pace & cū musicis & typanis & tibiis/ **126**: /& darius misit cum eis equites mille ut deducerent eos in hierusalem cū pace & cum musicis & tympanis & tybiis/ **127**: /& darius misit una cū eis equites mille donec deducerent eos in hierusalem cum pace & cū musicis & cum tympanis & tibiis (*ex* tibis)/ **128**: /et darius misit una cū eis ęquites mille donec deducerent eos in ierĩm cū pace et cū musicis & cū tympanis & tibiis/ **129**: /et dari(us) misit cū eis ęq(ui)tes mille ut duc(er)ent eos in ihr̃ĩm cū pace et cū timpanis et musicis et tibiis/ **144**: /et dari(us) misit cū eis equites mille ut deduc(er)ent eos in iherĩm (+ celestē *glossa in mg*) cū pace et cū musicis et timpanis et tibiis/ **144A**: /et dari(us) misit cū eis equites mille ut deduc(er)ent eos in ierĩm cū pace et cū musicis et tympanis et tibiis/ **144B**: /et dari(us) iussit (!) cum eis equites mille ut deduc(er)ent eos in ierusalem in pace et cum musicis et timpanis et tybiis/ **150**: /et misit cū eis darius equites mille qui deducerent illos in hierĩm cum pace cū musicis & tymphanis & tibiis/ **151**: /et darius rex misit una cum eis equites mille donec deducerent eos in ierĩm cum pace et cum musicis et cum tymphanis et tybiis/ **188B**: /et misit cum eis darius rex equites mille qui deducerent illos in ihr̃ĩm cum pace cum musicis & tympanis & tybiis/

3 **123**: /& om̄s fr̃s eor(um) ludebant/ **126**: /& om̄s fr̃s eorū ludebant/ **127**: /& omnes fratres (+ eor(um) *al. m.*) erant ludentes & fecit eos ascendere simul cum illis/ **128**: /& omnes fratres erant ludentes & fecit eos ascendere simul cū illis/ **129**: /et ōs fr̃s eor(um) ludentes simĩ cum illis/ **144**: /et oēs fr̃s eor(um) ludebāt/ **144A**: /et ōs frēs eor(um) ludebant/ **144B**: /et om̄s

	2	καὶ	Δαρεῖος	συναπέστειλεν		μετ᾽	αὐτῶν	ἱππεῖς	χιλίους	ἕως
U	2	et	Darius	misit		cum	eis	equites	mille	ut
			+ rex			V + una				V donec
			– misit	cum	eis	Darius	(rex)			qui
I		»	»	»		»	»	»	»	»
				iussit						

	τοῦ ἀποκαταστῆσαι	αὐτοὺς	εἰς	Ἰερουσαλὴμ	μετ᾽	εἰρήνης	καὶ	μετὰ	μουσικῶν,	
							×			+ και
U	ducerent	eos	in	Hierusalem	cum	pace	et	cum	musicis	et
	deducerent	illos					×		~ timpanis	et
I	deducerent	»	»	»	»	»	»	»	»	»

	τυμπάνων	καὶ	αὐλῶν·	3	καὶ	πάντες	οἱ ἀδελφοὶ	αὐτῶν	παίζοντες,
U	tympanis	et	tibiis	3	et	omnes	fratres	eorum	ludentes
	musicis						V ×	V + erant	
	V + cum								
I	»	»	»		»	»	»		ludebant

	καὶ	ἐποίησεν	αὐτοὺς	συναναβῆναι		μετ᾽	ἐκείνων.	4	Καὶ	ταῦτα
U					simul	cum	illis	4	et	haec ×
	V + et	V + fecit	V + eos	V + ascendere			eis			V + sunt
I					»	»	»		haec	sunt autem
										~ autem sunt

2 ~ misit cum eis darius 150 misit cum eis darius rex 188B
+ rex 151 188B Ω V^{C}
+ una 127 128 151 Ω V^{CS}
iussit 144B: *lapsu*
donec 127 128 151 Ω V^{CS}: = 𝔊 qui 150 188B
ducerent 129 deducerent 127 128 151 Ω 123 126 144 144A 144B 150 188B V^{CS}
illos 150 188B
— et 150 188B: — και 71-107 𝔈
~ timpanis et musicis 129
+ και *L* 121 𝔖𝔈
+ cum 127 128 151 Ω V^{CS}
3 — eorum 127* 128 151 Ω V^{C}
+ erant 127 128 151 Ω V^{CS}
ludentes 127 128 129 151 Ω V^{CS}: = 𝔊 ludebant 123 126 144 144A 144B 150 188B
+ et fecit eos ascendere 127 128 151 Ω V^{CS}: = 𝔊
eis Ω V^{C}
4 et haec × 129: = 𝔊 et haec sunt 127 128 151 Ω V^{CS} ~ haec sunt autem 123 126 144 144A ~ haec autem sunt 144B 188B

frēs eor(um) ludebant/ **150**: /& omīs frs eorū ludebant et fecit eos ascendere simul cum illis **151**: /et omīs frs erant ludentes et fec̄ eos ascendere simul cum eis/ **188B**: /& omīs frs eor(um) ludebant & fecit eos ascendere simul cum illis/

4 **123**: /hæc sunt auī nomina eor(um) q̲ ascendeī scd̄m generationes suas p̲ trib(us) & p̲ partes principat(us) eor(um)/ **126**: /haec (*ex* hae) sunt auī nomina eorū qui ascenderunt scd̄m generationes suas p̲ trib(us) & p̲ partes principatus eorū/ **127**: /& haec sunt nomina virorū qui ascenderunt p̲ pagos suos in tribus & in partem principatus eorum/ **128**: /et hęc sunt nomina virorum qui ascenderunt p̲ pagos suos in trib(us) & in partē principatus ipsorū/

129: /et hec nomina viror(um) q(ui) ascend(er)unt p̲ familias suas et t(ri)b(us) et principat(us) suos/ **144**: /hec sunt aūī nōia eor(um) q(ui) ascendeī scd̄m gen(er)atōes suas p̲ t(ri)b(us) et p̲ partes p(ri)ncipat(us) eor(um)/ **144A**: /hec sī autē noia eor(um) qui ascenderunt scd̄m gn̄atōes suos p̲ trib(us) et p̲ partes p(ri)ncipat(us) eor(um)/

144B: /hec autem sunt nomina eorum qui ascenderunt scd̄m gn̄aciones p̲ t(ri)bus et p̲ portes principatus eorum/

151: /et hec sī nomina virorum qui ascenderunt p̲ pagos suos in trib(us) et in partē p(ri)ncipatus ip̄orum/ **188B**: /hęc autē sunt nativitates viror(um) quia ascenderunt p̲ pagos p̲ tribus & partes principatus eor(um)/

5 **123**: /sacerdotes filii finees filii aaron iesus filius iose sedech sarẹi & ioachim filius zorobabel fili salathiel de domo david de cognatione phares ex tribu iuda/ **126**: /sacerdotes filii finees (*ex* fines) (+ filii *s. l.*) aaron iesus filius iosedech saraei et ioachim filius zorobabel filius salathiel de domo david de cognatione phares ex tribu iuda/ **127**: /sacerdotes filii finees filii aaron (*ex* aron) iesus (+ filius *s. l.*) iosedec ioachim filius (*sup. ras.*) zorobabel filius (*ex* illius) salathiel de domo david ex progenie (*ex* progeniae) fares tribu autem iuda/ **128**: /sacerdotes filii finees filii aaron iesus iosedech ioachim zorobabel filius salatihel de domo david ex p̲genie phares de tribu autē iuda/ **129**: /sac(er)dotes filiī phinees filii aaron ih̄s fili(us) iose-

	τὰ ὀνόματα	τῶν ἀνδρῶν	τῶν ἀναβαινόντων		κατὰ	πατριὰς	αὐτῶν	εἰς	τὰς φυλὰς
							×	και επι	
U	nomina nativitates	virorum	qui	ascenderunt	per	familias V pagos	suas V suos ×	in et	tribus
I	»	eorum	»	»	secundum	generationes	» ×	per	»

		ἐπὶ	τὴν μεριδαρχίαν	αὐτῶν.	5	οἱ ἱερεῖς	υἱοὶ	Φινεὲς	υἱοῦ	Ἀαρών·
	και	εις ×	τας μεριδαρχιας							Αρων
U	et	× V + in	× V + partem	principatus	suos V ipsorum eorum	5	sacerdotes	filii	Finees	filii	Aaron Aron
I	»	per ×	partes	»	eorum		»	»	»	» ×	»

	Ἰησοῦς	ὁ τοῦ	Ιωσεδὲκ	τοῦ	Σαραίου	καὶ	Ἰωακεὶμ	ὁ τοῦ	Ζοροβαβὲλ	τοῦ
				×	×	×				
U	Iesus	filius ×	Iosedech	filii V + ×	Sarei V + ×	et V + ×	Ioachim	filius ×	Zorobabel	filii filius illius
I	»	»	» Iose Sedech	×	Saraei Sar(ra)ei	»	» Ihonomus	» filii	»	filius fili

	Σαλαθιὴλ	ἐκ	τοῦ οἴκου	τοῦ Δαυὶδ	ἐκ	τῆς γενεᾶς	Φάρες,		φυλῆς	δὲ
										×
U	Salatihel	de	domo	David	ex	progenie	Phares	× de	tribu tribus	V + autem
I	»	»	»	»	de	cognatione regione	»	ex	»	

nativitates 188B

virorum 127 128 129 151 Ω 188B: 𝔊 eorum 123 126 144 144A 144B

per familias suas 129 per pagos suos 127 128 151 Ω V^{CS} per pagos × 188B: — αυτων 71 58 secundum generationes suas 123 126 144 144A secundum generationes × 144B: — αυτων 71 58

in 127 128 151 Ω: = 𝔊 et 129: και 71 per 123 126 144 144A 144B 188B: *cf* επι a^{-71} 𝔈

και εις (επι *a* (× 107)) τας (× 107) μεριδαρχιας *L a*

× × principatus suos 129 in partem principatus ipsorum 128 151 Ω V^{CS} in partem principatus eorum 127 per partes principatus eorum 123 126 144 144A 144B × partes principatus eorum 188B

5 *scr* fines 126*

— filii 126*

scr aron 127*: αρων 106*-314 55* (*corr pr m*)

— filius 127*

iose sedech 123

filii sarei et 129: = 𝔊 × × × 127 128 151 Ω V^{CS}: — του σαραιου και 71 × saraei et 123 126 144 $144A^2$ × sarei et 144A* 188B × sarrei et 144B

scr iachim 144B ihonomus 188B

— filius 128 filii 188B

scr zorabel 144

filii 129 Ω 188B filius 127^2 128 151 126 144 144A 144B illius 127* V^S fili 123

salatihel 128 salatiel 129 144 144B salathiel 127 151 Ω 123 126 144A salathihel 188B

ex progenie 127^2 128 129 151 Ω 188B ex progeniae 127* de cognatione 123 126 144 144A de regione 144B

× tribu 127 151 V^S × tribus 129 Ω de tribu 128 V^C ex tribu 123 126 144 144A 144B 188B

— δε *L a* 745* + autem 127 128 151 Ω V^S: = 𝔊

dech filii sarei et ioachim fili(us) zorobabel filii salatiel de domo đđ ex ꝑgenie fares trib(us) iuda/ **144**: /sac(er)dotes filii finees filii aaron iħc fili(us) iosedech sarciei et ioachim fili(us) zorabel (!) fili(us) salatiel de domo david ex cognatiōe phares ex t(ri)bu iuda/ **144A**: /sac(er)dotes filii finees filii aaron iħc fili(us) iosedec saraei (*ex* sarei) et ioachī fili(us) zorobabel fili(us) salathiel de domo david de cognatōe phares ex tribu iuda/ **144B**: /sac(er)dotes filii phinees filii aaron iesus filius iosdech sarrei et iachim (!) filius zorobabel filius salatiel de domo đđ de regione phares

THEOLOGY LIBRARY
CLAREMONT, CALIF.

	Ἰούδα,	**6**	ὃς	ἐλάλησεν	ἐπὶ	Δαρείου	τοῦ βασιλέως	Περσῶν	λόγους
U	Iuda	**6**	qui	locutus est	cum sub	Dario	rege	Persarum	sermones
I	»	»	»	»	sub × ×	»	»	»	verba

	σοφοὺς	ἐν	τῷ δευτέρῳ	ἔτει	τῆς βασιλείας	αὐτοῦ		μηνὶ	Νισὰν
			~ ετει	τω δευτερω					
U	mirificos	in	secundo	anno	regni	ipsius		mense	Nisan Nisam
I	sapientiae	»	»	»	»	Darii			numenia
			~ anno	+ autem secundo			+ regis		neomenia

	τοῦ πρώτου	μηνός.	**7**	εἰσὶν	δὲ	οὗτοι	οἱ	ἐκ	τῆς Ἰουδαίας	οἱ ἀναβάντες	
U	qui est mensis primus		**7**	sunt	autem	hii	qui	ex	Iudea	ascenderunt	
	V × V × V × V primo			~ hi	×	sunt		~	ascenderunt ex	Iudea	
I	primi	mensis		×	×	hi		ascenderunt		Iudaei	

	ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας	τῆς παροικίας,				οὓς	μετῴκισεν
		αποικεσιας					
U	de captivitate	transmigrationis	et	peregrinationis		quos	transmigravit
			V ×	×		qui	
I	»	»	×	×		»	transmigraverat
	captivitatem						

6 — est 144A*

cum 129 sub 127 128 151 Ω 123 144 144A 144B 188B V^{CS} × 126

sermones mirificos 127 128 129 151 Ω verba sapientiae 123 126 144 144A 144B 188B

~ anno secundo 144 144B: ~ ετει τω δευτερω *L*

+ autem 188B

ipsius 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 darii 123 126 144 144A 144B 188B

+ regis 144B

mense nisan 127 128 129 151: = 𝔊 mense nisam Ω numenia 126 144A 188B ne(o)menia 144 144B nomina 123: *lapsu*

qui est mensis primus 129: < 𝔊 × × × primo 127 128 151 Ω V^{CS} primi mensis 123 126 144 144A 144B 188B: = 𝔊

7 sunt autem hi(i) 127 128 129 151 Ω: = 𝔊 ~ hi × sunt 188B × × hi 123 126 144 144A 144B

qui ex iudea ascenderunt 127 128 129 151 Ω V^{S}: = 𝔊 ~ qui ascenderunt ex iudea 188B V^{C} ascenderunt iudaei 123 126 144 144A 144B

captivitatem 123

αποικεσιας 108 121

et peregrinationis 129 188B: *lectio duplex?* × × 127 128 151 Ω 123 126 144 144A 144B V^{CS}: = 𝔊

qui 129

transmigravit 127 128 129 151 Ω transmigraverat 123 126 144 144A 144B 188B

ex t(ri)bu iuda/ **151**: /sac(er)dotes filii phinees filii aaron iesus iosedech ioachim filius zorobabel filius salathiel de domo david ex ꝑgenie phares tribu aū iuda/ **188B**: /sacerdotes filii finees filiii aaron ihesus fili(us) iosedech sarei & ihonomus filii zorobabel filii salathiehel de domo david ex ꝑgenie phares ex tribu iuda/

6 **123**: /qui locutus ē sub dario rege ꝑsar(um) verba sapientię in scd̄o anno regni darii nomina (!) primi m̄sis/ **126**: /qui locutus est dario rege ꝑsarū verba sapientiae in secundo anno regni darii numenia primi mensis/ **127**: /qui loquutus est sub dario rege persarum sermones mirificos in saecundo anno regni ipsius mense nisan primo/ **128**: /qui locut(us) est sub dario rege persarū sermones mirificos in secundo anno regni ipsius mense nisan primo/ **129**: /q(ui) locut(us) est cū dario rege ꝑsarum sermones mirificos in scd̄o anno regni ipsi(us) m̄se nisan q(ui) est m̄sis p(ri)m(us)/ **144**: /q(ui) locut(us) ē sub daryo rege ꝑsar(um) v(er)ba sapientie in anno scd̄o regni darii neomenia p(ri)mi mensis/ **144A**: /q(ui) locut(us) (+ est *s. l.*) sub dario rege ꝑsar(um) v(er)ba sap̄ie in scd̄o anno regni darii numenia p(ri)mi m̄sis/ **144B**: /qui locutus ē sub dario rege ꝑsarum verba sapiencie in anno secundo regni darii regis neumenia p(ri)mi m̄sis/ **151**: /qui locutus est sub dario rege ꝑsar(um) sermones mirificos in scd̄o anno regni ipsi(us) mense nisan p(ri)mo/ **188B**: /qui locutus ē sub dario rege ꝑsarum verba sapientię in scd̄o autē anno regni darii numenia primi mensis/

7 **123**: /hi ascendēr iudęi de captivitatē transmigrationis quos transmigraverat nabuchodonosor rex babylonis in babylone & reversī sunt in hierl̄m/ **126**: /hi ascendēr

THEOLOGY LIBRARY
CLAREMONT, CALIF

8. Lieferung Sir 20,1–23,6 – Bestell-Nr. 00438		2001
9. Lieferung Sir 23,7–24,47; Register (86 Seiten) – Bestell-Nr. 00473		2005
10. Lieferung Sir 25–28		*In Vorbereitung*
Band 12:	Esaias, éd. par Roger Gryson	
Pars I:	Introduction générale; Esaias 1,1–39,8; Appendice: Un agraphon apparenté à *Isaïe* 31,9	
Fascicule 1	Introduction générale et Is 1,1–22 – Bestell-Nr. 00439	1987
Fascicule 2	Is 1,22–5,7 – Bestell-Nr. 00441	1987
Fascicule 3	Is 5,8–7,14 – Bestell-Nr. 00442	1988
Fascicule 4	Is 7,14–10,19 – Bestell-Nr. 00443	1989
Fascicule 5	Is 10,20–14,13 – Bestell-Nr. 00444	1990
Fascicule 6	Is 14,13–22,5 – Bestell-Nr. 00445	1991
Fascicule 7	Is 22,5–26,20 – Bestell-Nr. 00475	1991
Fascicule 8	Is 26,20–30,15 – Bestell-Nr. 00476	1991
Fascicule 9	Is 30,15–35,5 – Bestell-Nr. 00477	1993
Fascicule 10	Is 35,5–39,8; Appendice: Un agraphon apparenté à *Isaïe* 31,9 Bestell-Nr. 00478	1993
Pars II:	Introduction: Les manuscrits; Esaias 40,1–66,24; Conclusion: Histoire du texte; Compléments, Tables	
Fascicule 1	Introduction: Les manuscrits – Bestell-Nr. 00121	1993
Fascicule 2	Introduction: Les manuscrits (suite et fin); Is 40,1–41,20 Bestell-Nr. 00122	1994
Fascicule 3	Is 41,21–44,4 – Bestell-Nr. 00123	1994
Fascicule 4	Is 44,5–46,13 – Bestell-Nr. 00124	1995
Fascicule 5	Is 46,13–50,3 – Bestell-Nr. 00125	1995
Fascicule 6	Is 50,4–53,3 – Bestell-Nr. 00126	1996
Fascicule 7	Is 53,3–54,17 – Bestell-Nr. 00127	1996
Fascicule 8	Is 54,17–58,7 – Bestell-Nr. 00128	1996
Fascicule 9	Is 58,8–61,10 – Bestell-Nr. 00129	1997
Fascicule 10	Is 61,10–65,23 – Bestell-Nr. 00130	1997
Fascicule 11	Is 65,23–fin; Conclusion: Histoire du texte; Compléments, Tables (110 Seiten) – Bestell-Nr. 00131	1997

Die Lieferungen zum Neuen Testament können hier wegen Platzmangels nicht aufgeführt werden

VETUS LATINA

AUS DER GESCHICHTE DER LATEINISCHEN BIBEL

ISSN 0571 – 9070

Herausgegeben von Roger Gryson

1:	B. Fischer, Die Alkuin-Bibel (Quartformat, 19 Seiten und 4 Tafeln) – Bestell-Nr. 00490	1957
2:	W. Thiele, Wortschatzuntersuchungen zu den lateinischen Texten der Johannesbriefe (Quartformat, 48 Seiten) – Bestell-Nr. 00491	1958
3:	H. J. Frede, Pelagius, der irische Paulustext, Sedulius Scottus (165 Seiten) – Bestell-Nr. 00492	1961
4:	H. J. Frede, Altlateinische Paulus-Handschriften (296 Seiten) – Bestell-Nr. 00416	1964
5:	W. Thiele, Die lateinischen Texte des 1. Petrusbriefes (245 Seiten) – Bestell-Nr. 00417	1965
6:	J. Regul, Die antimarcionitischen Evangelienprologe (276 Seiten) – Bestell-Nr. 00446	1969
7–8:	H. J. Frede, Ein neuer Paulustext und Kommentar	
	I. Untersuchungen (288 Seiten und 4 Tafeln) – Bestell-Nr. 00447	1973
	II. Die Texte (413 Seiten) – Bestell-Nr. 00448	1974
9:	H. Boese, Die alte »Glosa psalmorum ex traditione seniorum«. Untersuchungen, Materialien, Texte (286 Seiten und 2 Tafeln) – Bestell-Nr. 00449	1982
10:	C. P. Hammond Bammel, Der Römerbrieftext des Rufin und seine Origenes-Übersetzung (551 Seiten) – Bestell-Nr. 00494	1985
11:	B. Fischer, Lateinische Bibelhandschriften im frühen Mittelalter (mit einem Vorwort hrsg. von H. J. Frede) (455 Seiten und 10 Tafeln) – Bestell-Nr. 00495	1985
12:	B. Fischer, Beiträge zur Geschichte der lateinischen Bibeltexte (mit einem Vorwort hrsg. von H. J. Frede) (456 Seiten) – Bestell-Nr. 00496	1986
13:	B. Fischer, Die lateinischen Evangelien bis zum 10. Jahrhundert	1988
	I. Varianten zu Matthäus (48* und 496 Seiten) – Bestell-Nr. 00497	

14: B. Löfstedt, Sedulius Scottus: Kommentar zum Evangelium nach Matthäus (1,1–11,1) (306 Seiten) – Bestell-Nr. 00498 1989

15: B. Fischer, Die lateinischen Evangelien bis zum 10. Jahrhundert II. Varianten zu Markus (48* und 555 Seiten) – Bestell-Nr. 00499 1989

16: C. P. Hammond Bammel, Der Römerbriefkommentar des Origenes. Kritische Ausgabe der Übersetzung Rufins Buch 1–3 (264 Seiten) – Bestell-Nr. 21932 1990

17: B. Fischer, Die lateinischen Evangelien bis zum 10. Jahrhundert III. Varianten zu Lukas (48* und 580 Seiten) – Bestell-Nr. 21931 1990

18: B. Fischer, Die lateinischen Evangelien bis zum 10. Jahrhundert IV. Varianten zu Johannes (48* und 569 Seiten) – Bestell-Nr. 21934 1991

19: B. Löfstedt, Sedulius Scottus: Kommentar zum Evangelium nach Matthäus (11,2 bis Schluß; Anhang, Register) (400 Seiten) – Bestell-Nr. 21933 1991

20: R. F. Schlossnikel, Der Brief an die Hebräer und das Corpus Paulinum. Eine linguistische »Bruchstelle« im Codex Claromontanus (Paris, BN grec 107 + 107 A + 107 B) und ihre Bedeutung im Rahmen von Text- und Kanongeschichte (193 Seiten) – Bestell-Nr. 21936 1991

21: H. König, Apponius. Die Auslegung zum Lied der Lieder. Die einführenden Bücher 1-3 und das christologisch bedeutsame Buch 9 eingeleitet, übersetzt und kommentiert (112* und 302 Seiten) – Bestell-Nr. 21935 1992

22: H. Boese, Anonymi Glosa psalmorum ex traditione seniorum I: Praefatio und Psalmen 1–100 (32* und 471 Seiten; 3 Tafeln) – Bestell-Nr. 22682 1992

23: R. Gryson, P.-A. Deproost, Commentaires de Jérôme sur le prophète Isaïe. Introduction (par R. Gryson). Livres I–IV (469 Seiten) – Bestell-Nr. 21938 1993

24: R. Gryson (Hg.), Philologia Sacra. Biblische und patristische Studien für Hermann Josef Frede und Walter Thiele zu ihrem 70. Geburtstag – 24/1: Altes und Neues Testament (10* und 337 Seiten) – Bestell-Nr. 21941 – 24/2: Apokryphen, Kirchenväter, Verschiedenes (334 Seiten) – Bestell-Nr. 21942 1993

25: H. Boese, Anonymi Glosa psalmorum ex traditione seniorum II: Psalmen 101–150 (24* und 287 Seiten; 4 Tafeln) – Bestell-Nr. 21951 1994

26: E. Schulz-Flügel, Gregorii Eliberritani Epithalamium sive Explanatio in Canticis Canticorum (310 Seiten) – Bestell-Nr. 21940 1994

27: R. Gryson, J. Coulie, Commentaires de Jérôme sur le prophète Isaïe. Introduction (par R. Gryson et P.-A. Deproost). Livres V–VII (402 Seiten) – Bestell-Nr. 21947 1994

28: H. J. Frede, U. Fröhlich, H. Stanjek, Vetus Latina-Fragmente zum Alten Testament. Die pelagianische Epistula ad quandam matronam Christianam (229 Seiten) – Bestell-Nr. 21937 1996

29: C. P. Hammond Bammel, Origeniana et Rufiniana (mit einem Vorwort hrsg. von H. J. Frede) (254 Seiten) – Bestell-Nr. 21943 1996

30: R. Gryson, V. Somers, Commentaires de Jérôme sur le prophète Isaïe. Introduction (par R. Gryson). Livres VIII–XI (388 Seiten) – Bestell-Nr. 21948 1996

31: H. J. Frede, H. Stanjek, Sedulii Scotti Collectaneum in Apostolum I. In Epistolam ad Romanos (60* und 346 Seiten) – Bestell-Nr. 21952 1996

32: H. J. Frede, H. Stanjek, Sedulii Scotti Collectaneum in Apostolum II. In Epistolas ad Corinthios usque ad Hebraeos (516 Seiten) – Bestell-Nr. 21953 1997

33: C. P. Hammond Bammel †, Der Römerbriefkommentar des Origenes. Kritische Ausgabe der Übersetzung Rufins Buch 4–6, zum Druck vorbereitet und gesetzt von H. J. Frede und H. Stanjek (283 Seiten) – Bestell-Nr. 21944 1997

34: C. P. Hammond Bammel †, Der Römerbriefkommentar des Origenes. Kritische Ausgabe der Übersetzung Rufins Buch 7–10, aus dem Nachlaß herausgegeben von H. J. Frede und H. Stanjek (357 Seiten) – Bestell-Nr. 21945 1998

35: R. Gryson, C. Gabriel, Commentaires de Jérôme sur le prophète Isaïe. Introduction (par R. Gryson). Livres XII–XV (351 Seiten) – Bestell-Nr. 21949 1998

36: R. Gryson, C. Gabriel, Commentaires de Jérôme sur le prophète Isaïe. Introduction (par R. Gryson). Livres XVI–XVIII, Tables (384 Seiten) – Bestell-Nr. 21950 1999

37: U. B. Schmid, »Unum ex quattuor«. Eine Geschichte der lateinischen Tatianüberlieferung (401 Seiten) – Bestell-Nr. 21955 2005

38: Isidorus Episcopus Hispalensis Expositio in Vetus Testamentum Genesis, textum ad fidem codicum antiquiorum restituit Michael M. Gorman, fontes operis nunc primum detexerunt Martine Dulaey et Michael M. Gorman – Bestell-Nr. 21956 2009

39: Le psautier latin du Sinaï. Introduction, par Roger Gryson. Édition critique, par André Thibaut – Bestell-Nr. 22688 2010

VERLAG HERDER FREIBURG